

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

56'ncı Birleşim 9 Mart 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	345
II.- GELEN KÂĞITLAR	352
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	375
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>375:378</i>
1.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	375:376
2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	376:377
3.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	378

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

379

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle sisteme giren kadın milletvekillerine yerlerinden söz vereceğine ilişkin konuşması

379

V.- AÇIKLAMALAR

379,421,424,426,433,444,467

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk kültüründe kadına şiddetin olmadığına, MHP olarak her türlü şiddeti kınadıklarına, kadının iş yerindeki emeğinin de aile içerisindeki emeğinin de kutsal olduğuna ilişkin açıklaması

379

2.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde ülkenin ve dünyanın dört bir yanında kadınların alanlarda olduğuna, erkek şiddetine, kadın emeğine el konulmasına, LGBT+'leri yok sayma girişimlerine, nefret suçlarına "Hayır." dediklerine ilişkin açıklaması

379

3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, esnafa kademeli açılma izni verilmesinin ardından bankaların geriye dönük POS cihazı hizmet bedeli tahsilatı yaptığı haberleri geldiğine, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla yapılacak ortak çalışmayla esnaftan POS makinelerinin geriye dönük birikmiş komisyon ücretlerinin alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

379:380

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladığına, Kahramanmaraş ili Onikişubat ilçesinin turizm bölgelerinden biri olan Süleymanlı Ilıca'nın yolunun hâlâ yapılmadığına, Kahramanmaraş Şehirlerarası Otogarının aylardır tadilatla olduğuna, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör'ü Kahramanmaraş'a hizmet etmeye davet ettiklerine ilişkin açıklaması

380

5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, pandemi dolayısıyla hem Rusya'da hem de iç piyasada tüketimde ciddi sıkıntılar olduğundan limon üreticisinin zor durumda olduğuna, ülkenin limon ihracatının yüzde 50'sinden fazlasını Mersin ilinin karşıladığına, limon üreticilerine ton başına destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

380

6.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri ili Yeşilhisar ilçe merkezine 5 kilometre uzaklıktaki Akköy ve Kaleköy mahallelerinde telefon ve internet olmadığına ilişkin açıklaması

380

7.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Pazarlar ilçesi Hoca Ahmet Yesevi Mahallesi'nde yaklaşık 500 civarında ev sahibinin kentsel dönüşüm mağduru olduğuna, 28 Ocakta vatandaşların Kütahya Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden 2013 yılında alınan karara istinaden kırk beş gün içinde evlerin boşaltılmasına dair tebligat aldıklarına, bu uygulamaya derhâl son verilmesi ve mağduriyetin giderilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

381

8.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde AK PARTİ 6'ncı Olağan Kadın Kolları Kongresinde Kadın Kolları Başkanı seçilen Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'e başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

381

- 9.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde özel elektrik şirketi TEDAŞ'ın yaptığı elektrik kesintisi nedeniyle sulama sistemlerinin çalışmadığına, çiftçilerin Şanlıurfa-Akçakale yolunda eylem yaptıklarına, Afrika çiftçisine yapılan desteğin Şanlıurfa çiftçisine de verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 381:382
- 10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, kadına karşı şiddeti ve cinsiyetçi bakış açısını reddettiğine, AK PARTİ'nin kamusal alanda kadınlara yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrıştırıcı tüm uygulamalara son verdiğine ilişkin açıklaması 382
- 11.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Konya ilinde Yeni Sanayi Sitesi'nin temelini atıldığına, bu projeyi illerine kazandıran Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'a, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'a ve temel atma törenine katılan son Başbakan Binali Yıldırım'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 382
- 12.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, geçen hafta Bitlis'te yaşanan helikopter kazasında kaybedilen 11 şehide Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 382
- 13.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, iktidarın âdeta algı oyuncağına dönüşen TÜİK'in bile yüzde 16'lara çıkan yıllık enflasyondaki yükselişi gizleyemediğine, Merkez Bankasının 128 milyar dolarını yok edenlerin sorumluluk almadığına ilişkin açıklaması 383
- 14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Veda Hutbesi'nin insanın eşrefimahlukat olma özelliğini öne çıkaran, anlamak isteyen için uyulması hâlinde mutlu bir dünya, barış içinde bir insanlık uyarısını barındırdığına, bu mesajın hikmetine ram olduklarını peşinen kabul ettiklerine ilişkin açıklaması 383
- 15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, nakliye işiyle uğraşan şoförlerin kanuna göre dört buçuk saatte bir mola verme zorunluluğuyla ilgili yaşadıkları mağduriyetin giderilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması 383
- 16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, kadına karşı şiddetin ve cins kırıma varan kadın cinayetlerinin önlenmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin denetim organı GREVIO'nun raporunda yer alan tavsiyelerin bir an önce uygulanmasını istediklerine ilişkin açıklaması 384
- 17.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, AK PARTİ 6'ncı Olağan Kadın Kolları Kongresini gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması 384
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, "8 Martta birlikte dayanışmayla yaşasın kadın mücadelesi." dediğine, 2020 yılında engelliler için araç değerlendirme oranı 303 bin lira seviyesindeyken 2021 yılında bunun 330 bin lira seviyesine geldiğine ancak bir yılda araç fiyatlarındaki yüzde 200'ün üstündeki fiyat artışı ve ÖTV artışının dikkate alınmadığına, vergi ve ÖTV artışıyla engellilerin hakkını ellerinden almaya çalışmanın kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 384

19.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine, kadına karşı şiddeti ortadan kaldırmak için hukuki ve toplumsal her alanda tüm güçleriyle çalışmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

385

20.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden Elâzığ ili Ağın ilçesi eski Belediye Başkanı, İYİ PARTİ Elâzığ eski İl Başkanı Yılmaz Serttaş ve geçirdiği kalp krizi sonucunda hayatını kaybeden tiyatrocu Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, Özgecan Aslan, Şule Çet, Pınar Gültekin, Münevver Akbulut gibi hikâyesi yarım bırakılan tüm kadınları bir kez daha yâd ettiğine, İYİ PARTİ olarak, şiddet ve fırsat eşitsizliği sorunlarının olmadığı bir Türkiye vaat ettiklerine, Türkiye Maarif Vakfına Millî Eğitim Bakanlığının 2021 bütçesinden 1 milyar 231 milyon lira aktarılacağına Resmî Gazete'de yayımlandığına, bu bütçenin, uzaktan eğitime erişemeyen öğrencilere, yüz yüze eğitimin daha sağlıklı verilmesi için daha sıkı tedbirlere ve tüm öğrenci ve öğretmenlere ayrılması gerektiğine inandıklarına, diğer illerde olduğu gibi gerek salgın nedeniyle daha da artan ekonomik krizin gerekse tarımda plansız üretimden kaynaklanan hataların Bolu esnafı ile çiftçisini zor duruma soktuğuna, Bolu ili ve futbol takımı Boluspor'un yeni stadyumlarına kavuşmayı beklediklerine, Spor Genel Müdürlüğünün gerekli onayı vermesinin lazım geldiğine ilişkin açıklaması

385:386

21.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, MEBYA-DER'e yönelik operasyonlarda toplam 28 kişinin gözaltına alındığına, 7'sinin tutuklandığına, 8'inin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığına, şu anda 13 kişinin adliyede savcıya ifade vermeyi beklediğine, MEBYA-DER'lilerin hepsinin barış annesi olduğuna, 78 yaşındaki Hatun Aslan ve 71 yaşındaki Meryem Soylu'nun tutuklandığına, Halkbank eski Genel Müdür Yardımcısı Hakan Atilla'nın istifasının ABD'de İran yaptırımlarının delinmesiyle ilgili davada yargılanmasıyla bağlantısının ne olduğunu kamuoyu adına sorduklarına, Diyarbakır ili Lice ilçesinde hayvan otlatırken havan mermisinin patlamasıyla 12 yaşında yaşamını yitiren Ceylan Önkol'un ailesinin İçişleri Bakanlığı aleyhine tazminat davası açtığına, Bakanlığın yüzde 90 kusurlu bulunarak tazminata mahkûm edildiğine, yüzde 10 kusurun da 12 yaşındaki çocuğa yüklendiğine, Mayısız Bir Türkiye Girişimi'nin verilerine göre 2004-2017 yılları arasında 1.138 kişinin kara mayını ve savaş artığı patlayıcı nedeniyle yaşamını yitirdiğine, mayınlı alanların temizlenmesi konusunda Parlamentoyu göreve çağırdıklarına ilişkin açıklaması

386:387

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün bayram gibi kutlanabileceği günlerin gelmesi ümidiyle kadın milletvekillerini selamladığına, vefat eden, tiyatronun bir önceki Kavuklusu Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, gazeteci Levent Gültekin'in 25 kişilik bir grubun saldırısına uğradığına, yakın geçmişte Milliyetçi Hareket Partisine ve liderine yönelik en ufak eleştiride bulunan gazetecilerin, siyasilerin mafyavari yöntemlerle sokak ortasında dövüldüğüne, bu tip olayların

yaşanmaması için Milliyetçi Hareket Partisine önemli bir görev düştüğüne ve bu konuda inisiyatif almaları gerektiğine, Oda TV'nin 5 Mart 2020 günü BTK kararıyla kapatıldığına, internet sitelerinin kapalı olmasının ülke için bir ayıp olduğuna, bu konuda Parlatentonun kendi çıkardığı kanunun arkasında durup durmayacağını öğrenmek istediğine, Hakan Atilla'nın istifasının ABD Başkanı Biden'a Türkiye'nin yaptığı bir jest olduğunun söylendiğine, en etkili bakanlardan birisinin aylardır ortada olmadığına, İMKB Başkanının kendi isteğiyle istifa ettiğinin söylendiğine, gazetecilerin, televizyoncuların sokakta linç edildiğine, ülkenin getirildiği bu durumu kabul etmelerinin mi beklendiğine, ülkeyi bir hukuk devleti gibi yönetme sorumluluğunu taşımayanlar bu sorumluluklarını hatırlamayacaklarsa bu devlet yönetiminden artık aflatrını istemeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

388:389

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin şiddeti hiçbir zaman tasvip etmediğine ve Türk gençliğinin bu memleketin yüz akı olarak ülkenin geleceğine katkı sağlaması için ilim ile bütün sosyal alanlarda kendisine yakışır şekilde faaliyet göstermesini ve yaşamasını arzu ettiğine, saldırıya uğrayan şahısların sadece MHP'ye eleştiride buldukları için bu akıbetle karşılaştıklarını ifade etmeyi doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

390

24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, başta şehit ve gazi anneleri ve eşleri olmak üzere, Diyarbakır annelerinin ve tüm annelerin, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine, AK PARTİ'nin kadınların toplumda huzurla, güvenle, başarıyla yer almasında büyük imkânların yolunu açtığına, uygulamadaki eksiklikler, aksaklıklar ve şiddetin önlenmesiyle ilgili bir Meclis araştırması önergesi verdiklerini hatırlatmak istediğine, vefat eden tiyatrocu Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, YSK'nin vermiş olduğu kararla 9 Mart 2003'te Siirt ilinde seçimlerin yenilenerek AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Meclisin bir üyesi, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve halk oyuyla seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı sıfatıyla on sekiz yılda yatırımları 4 misline katlayan bir hizmeti milletin emrine amade kıldığına, pandemiyle mücadelede 10 milyon doz aşının yapıldığına, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve sağlık ordusunu yürekten tebrik ettiğine, HİSAR-O hava savunma sisteminin en uzak menzil ve en yüksek irtifadaki hava hedefini imha ederek başarıyla testi geçtiğine, millî ve yerli savunma sistemlerini geliştirme mücadelesini kararlılıkla devam ettireceklerine, Akkuyu Nükleer Güç Santralının üçüncü ünitesinin temel atma töreninin yarın gerçekleşeceğine, katkıda bulunan herkese teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması

390:392

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 3 Kasım 2002'de 22'nci Dönemde CHP'yle birlikte Adalet ve Kalkınma Partisinin Meclise girdiğine, o zamanki CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın seçimi kazanan partinin genel başkanının Başbakan olması gerektiğini belirtmesi üzerine CHP ile Adalet ve Kalkınma Partisinin birlikte bir Anayasa değişikliği yaptığına, Siirt milletvekillerinin istifa ettirilerek Siirt seçimlerinin yenilenmesiyle Recep Tayyip Erdoğan'ın

Siirt ilinden milletvekili olarak Meclise girdiğine ve Başbakan olduğuna, Cumhuriyet Halk Partisinin nasıl bir demokrasi ve nasıl erdemli bir siyaset anlayışı içinde olduğunun hatırlanmadan mı geçileceğine, Siirt üçlemesinde Siirt ilinde okunan şiirle yasak geldiğine, Siirt ilinde yapılan ara seçimle kendisini Siirtlilere emanet eden Genel Başkanın Başbakan olduğuna, o Siirtlilerin son seçimde yüzde 70 oyla seçtiği Belediye Başkanının yerine kayyum atandığına, demokraside gelineen noktanın bu olduğuna ilişkin açıklaması

392:393

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt'te okunan şiir ve alınan cezayla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bir süre cezaevinde kaldığına ama hâlâ içeride tutulan siyasetçilere dair bir çift söz duyamadıklarına, Siirt ilinin şu anda işsizliğin, yoksulluğun, şiddetin en yoğun olduğu illerden biri olduğuna, halkın iradesine el konularak Siirt Belediyesine kayyum atandığına, Covid-19 döneminde kadınların iş ve istihdam kaybının toplamda yüzde 45'i aştığına, bürokraside bakan, bakan yardımcısı, müdürlüklerde kadın temsiliyetinin yüzde 7 civarında olduğuna, Birleşmiş Milletlerin bunun en az yüzde 30 olması gerektiğini söylediğine, tüm kadınların 8 Mart'ı'nı içtenlikle kutladığına ilişkin açıklaması

393:394

27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, kendi gündemlerine ilişkin kendi mesajlarını verdiklerine, her demokratik yaklaşımın herkesin kabul etmesi ve zaten olması gereken bir yaklaşım olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın haksız ve hukuksuz bir sonucun ortadan kaldırılmasına dönük değişikliklerle ilgili o gün de teşekkür ettiğine, bu yaklaşımın aynen bugün de devam ettirilmesini tavsiye ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın millet iradesiyle iş başında olduğunu ve "sözde" diyerek millet iradesini tanımazlıktan gelmenin demokrasie vurulmuş en büyük darbe olduğunu vurgulamak istediğine, Türkiye Cumhuriyeti devletinde herhangi bir rehinin söz konusu olmadığına, tutuklu veya hükümlü olarak cezaevinde bulunanlar olduğuna, Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratik bir hukuk devleti olduğunu ifade etmek istediğine ilişkin açıklaması

394:395

28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

395:396

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

396

30.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

396:397

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin öngörüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

421

- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 424
- 33.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, kadınların sorunlarına yönelik 102 önerge verdiklerine, ilk defa 5 grubun bu konuda ortaklaştığına, konunun tartişılmasında kullanılmı dili ve yöntemi reddettiklerine, daha kadın haklarını kabul etmeyen bir zihniyetin kadınları siyaset malzemesi yapmamasına ilişkin açıklaması 426:427
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'na CHP'ye cevap hakkı doğurmayacak bir konuşma yapma mecburiyetini hissettirdiği için İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'y ve tüm kadın siyasetçileri saygıyla selamladığına ilişkin açıklaması 427
- 35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması nergelerinin ngrtşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 433
- 36.- Manisa Milletvekili Özgür zel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 433
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür zel'in, bütün partiler aynı noktaya gelmişken, Komisyonunda eşit temsil için adım atmak böyle bir komisyona yakışacakken ye sayısının 19 olmasına 5'e bölünemeyeceği için itirazları olduğuna, bu komisyonun çoğunluğun AK PARTİ'de olacağı bir komisyon olmadığına ilişkin açıklaması 444:445
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, komisyon kurulmasını nemседiklerine, bu komisyonun eşit temsille ve adil bir yaklaşımla çalışabileceğine, kadına yönelik şiddeti araştıracak komisyon üyelerinin kadın olmasını, bu komisyonun hakikaten kadınların sorunlarını masaya yatırmasını ve czm üretmesini istediklerine ilişkin açıklaması 445
- 39.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ PARTİ olarak, hakikaten verimli bir çalışma çıkması için siyasi partilerin bu Komisyonunda eşit temsille yer almasının doğru olacağını düşündüklerine ilişkin açıklaması 446
- 40.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Komisyonun İ Tüzük'teki nisaplara göre oluşacağına, amaçlarının kadına yönelik şiddetin önüne geçebilecek olan fikirleri ve nerileri bu raporun içerisinde toplamak ve bunun için katkı sunmak olduğuna ilişkin açıklaması 446
- 41.- İstanbul Milletvekili Hda Kaya'nın, iki yüz on beş günlük ölüm orucundan sonra Yargıtayın 16. Ceza Dairesinin Aytaç nsal davasında infaz erteleme kararı almasına rağmen kendisinin hâlâ cezaevinde tutulduğuna dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması 446
- 42.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Kadına karşı şiddet ve son on sekiz yılda 7 kat artan kadın cinayetlerinin önlenebilmesi için 6284 sayılı Kanun'un ve İstanbul Sözleşmesi'nin etkili biçimde uygulanmasının ve iş

- yaşamında, siyasette eşitliğin sağlanmasının kadınların talebi olduğuna, yüzde 50 cinsiyet kotasını ve fermuar yöntemini getiren kanun tekliflerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop'a sunduklarına ilişkin açıklaması 446:447
- 43.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü bir kez daha kutladığına, kurulan komisyonun hayırlı olmasını dilediğine, yeni ölümleri önlemenin yegâne yolunun kadın dayanışması ve İstanbul Sözleşmesi ile 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanması olduğuna ilişkin açıklaması 447
- 44.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 8 Mart 1857 tarihinde New Yorklu kadın işçilerin "eşit işe eşit ücret" talebiyle başlattıkları direnişi selamladığına, tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladığına, şiddetin eşitsizliğin sonucu olduğuna, iktidardan samimiyet ve kararlılık beklediklerine ilişkin açıklaması 447
- 45.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 7 Mart Osmaniye ili Kadiri ilçesinin kurtuluş yıl dönümünü kutladığına, bin yıllık kardeşliği bozmaya çalışanlara milletin 15 Temmuz hain darbe girişiminde olduğu gibi aynı ruhla cevap vereceğinden kimsenin şüphesi olmamasına, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere tüm şehitleri ve gazileri minnetle andığına, dünyayı yaşanabilir hâle getiren kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 447:448
- 46.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, bütün varlığıyla Millî Mücadele saflarında yer alan, inanç sahibi, vatansever din adamı, dönemin Ankara Müftüsü Mehmet Rifat Börekçi'yi ölümünün 80'inci yılında rahmetle andığına ilişkin açıklaması 448
- 47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 467
- 48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 467:468
- 49.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 468:469
- 50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine tekraren ilişkin açıklaması 469

VI.- ÖNERİLER

398

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

398:402

1.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 121, 124, 233, 244, 97, 166, 101, 111, 185, 126, 137, 138, 151, 167, 168, 170, 171, 177, 180, 188, 193, 201, 203 ve 205 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin

sirasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 9 Mart 2021 Salı günü (bugün) Birleşiminde 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 10 Mart 2021 Çarşamba günü Birleşiminde 137 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

398:402

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

402

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 9 Mart 2021 Salı günü Birleşiminde (10/96), (10/234), (10/409), (10/501), (10/698), (10/1743), (10/1747), (10/1912), (10/2187), (10/2203), (10/2303), (10/2353), (10/2389), (10/2477), (10/2673), (10/2675), (10/2697), (10/2830), (10/2976), (10/2979), (10/3019), (10/3109), (10/3206), (10/3430), (10/3476), (10/3479), (10/3482), (10/3484), (10/3485), (10/3493), (10/3504), (10/3505), (10/3508), (10/3510), (10/3685), (10/3723), (10/3918), (10/3919), (10/3920), (10/3921), (10/3922), (10/3923), (10/3924) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılmasına, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin yirmişer dakika olmasına, bu görüşmelerin tamamlanmasından sonra başkaca denetim konusunun görüşülmesine ilişkin önerisi

402

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

403

A) ÖNERGELER

403:404

1.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, (2/1375) esas numaralı Esnafın Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Esnaf Kefalet Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük'ünün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/112)

403:404

VIII.- SEÇİMLER

404

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

404

1.- Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

404

IX.- MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

404,428,434,441

A) ÖN GÖRÜŞMELER

404:421,428:433,434:441,

441:444

1.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 Milletvekilinin kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

404,407:421,428,430:433,

434,436:441,441,444

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

404,407:421,428,430:433,

434,436:441,441,444

- 3.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırhaoğlu'nun kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konununun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409) 404,407:421,428,430:433, 434,436:441,441,444
- 4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güre ve 25 Milletvekilinin kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501) 404,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698) 404,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 25 Milletvekilinin erkek şiddeti sonucu yaşanan kadın ölümlerinin araştırılarak geride kalanlar için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1912) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak koruma mekanizmalarının yeterliliğinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2187) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 21 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin ve kadına karşı şiddetin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2203) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarında medyanın rolünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2353) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444
- 13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 21 Milletvekilinin elektronik kelepçe uygulamasının kadına yönelik şiddet olayları ve kadın cinayetlerini engellenmesindeki etkisinin incelenerek yaygınlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2389) 405,407:421,428,430:433, 434,436:441,442,444

- 14.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile mevcut düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve TBMM'nin daha aktif bir rol üstlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2477) 405,407:421,429,430:433, 434,436:441,442,444
- 15.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2673) 405,407:421,429,430:433, 434,436:441,442,444
- 16.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadığı her türlü şiddet, baskı, ayrımcılık ve ötekileştirmeye karşı etkin mücadele yollarının araştırılarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2675) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,442,444
- 17.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin gerçek boyutunun ortaya çıkarılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2697) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,442,444
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 23 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2830) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,442,444
- 19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 24 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2976) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,442,444
- 20.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 26 Milletvekilinin karantina günlerinde artan kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2979) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 21.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3019) 405,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak şiddetle mücadele kapsamında yasal mevzuatların etkin işletilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3109) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3206) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444

- 24.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için uluslararası yükümlülüklerin ve yasal mevzuatın uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3430) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 25.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3476) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 26.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3479) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 27.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3482) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 28.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği ve 19 Milletvekilinin kadına karşı şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3484) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 29.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3485) 406,407:421,429,430:433, 435,436:441,443,444
- 30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun ve sözleşmelerin etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3493) 406,407:421,430,430:433, 435,436:441,443,444
- 31.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3504) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,443,444
- 32.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3505) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,443,444
- 33.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak bu şiddeti önlemek için ilgili yasaların uygulanmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3508) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,443,444
- 34.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 Milletvekilinin artan kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3510) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,443,444

- 35.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek için alınması gereken tedbirlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3685) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,443,444
- 36.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin önlenmesi için kapsamlı politikalar oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3723) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 37.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918) 406,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 39.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 40.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 41.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 42.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444
- 43.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924) 407,407:421,430,430:433, 436,436:441,444

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 421:423
- 2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması 423:424
- 3.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması 424:425
- 4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye tekraren sataşması nedeniyle konuşması 425:426
- 5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek ve Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin öngörüşmelerinde AK PARTİ grubu adına yaptıkları konuşmalarında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması 441

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

448,469

A) KANUN TEKLİFLERİ

448:466,469:477

- 1.- Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 252) 448:466,469:477

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

478

- 1.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin sulama birliklerine olan borçlarının yapılandırılmasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/40831) 478:480
- 2.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'de tarım işçisi Suriyeli mültecilerin yaşadıkları çadırlardaki elektriğin kesilmesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/40922) 481:482
- 3.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İstanbul Beyoğlu'nda bulunan bir tarihi binanın yıkımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41107) 483:484
- 4.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Güre'r'in, 2020 yılının ilk on ayında geçiş garantisi verilen köprü ve havalimanı gibi hizmetlerden yararlanan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41466) 485:486

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Doğu Türkistan'daki uygulamalarına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Mersin ilinde ve ülke genelinde esnafın, işçinin, çiftçinin ve emeklinin yaşadığı ekonomik krize,

Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı, 4 Mart 1981 Paris'te Türkiye Büyükelçiliğinde görevli Çalışma Ataşesi Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'nın terör örgütü ASALA tarafından öldürülmesine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Alparslan Türkeş'in Türk dünyasının varlığına ömrünü adadığına, Türk gençliğini Türk Bayrağı olarak addeden Alparslan Türkeş'i gençliği zehirleyen biri olarak göstermenin ahlaksızlık olduğuna,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla ilinde 600 bin metre sulama ağı olduğuna, Muğla ili büyükşehir statüsü aldığı için 2014 yılından beri bu sulama ağının sahihsiz kaldığına, üreticinin mağdur olmaması ve su kaynaklarının kontrollü kullanımı açısından sulama tesislerini DSİ'ye devretmeyi düşünüp düşünmediklerini Tarım ve Orman Bakanlığına sorduğuna,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin ili Tarsus ilçesinin ülkenin en büyük ilçesi olduğuna, Gençlik ve Spor Bakanlığından kente yakışan bir stadyum ve Kredi Yurtlar Kurumunca yurt yapılmasını talep ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü, 8 Martta sömürüye, eşitsizliğe, kadın kırımına karşı 81 ilde sokaklarda olacaklarına,

Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş, İstanbul ilinde 2 gencin kaçırılıp ajanlaştırma dayatması yapıldığına, Şırnak ili Cizre ilçesinde de benzer olaylar yaşandığına, Süryani vatandaşlar Şimuni ve Hürmüz Diril'in geçen yıl Beytüşşebap'ta kaçırıldığına ve bu konuda hâlâ doğru düzgün bir araştırma olmadığına,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, işçilerin İş Kanunu'nun 25'inci maddesine dayanılarak tazminatsız olarak işten çıkarıldığına, İstanbul ili Haramidere'de faaliyet gösteren SML etiket fabrikasında çalışan 22 işçinin pandemi gerekçesiyle tazminatsız işten çıkarıldığına, bu işten çıkarmanın asıl gerekçesinin sendikalı olmaları olduğuna, pandemi gerekçesiyle ve kod 29'la işten çıkarmaların arttığına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına daha sıkı denetim yapılması ve önlem alınması çağrısında bulunduğuna,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, sahte, son kullanım tarihi geçmiş ve silinmiş, bozulmuş, etiket bilgisi olmayan ürünlerin internette cirit attığına, bu durumun halk sağlığını tehdit ettiğine, gıda takviyelerinin eczane dışındaki yerlerde satılmasının ciddi sorunlar oluşturduğuna, iktidarın bu konuda acilen yasal düzenleme yapması gerektiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Edirne ili Keşan ilçesinde halkın Saroz Körfezi'nin Katarlılara satılmasına, çevre ve hukuk katliamına karşı seslerini duyuracağına, ülkesini seven, yaşadıkları yeri korumak ve çocuklarına bırakmak isteyen herkesi Saroz halkına destek olmaya çağırduklarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, küresel şer odakları ve FETÖ terör örgütünün şimdi de Amerika Birleşik Devletleri'nde Türkiye'ye ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik çirkin saldırılarda bulunduğuna, bu saldırıları şiddetle lanetlediğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, 3 Martın Dünya Kulak ve İşitme Günü olarak kutlandığına, profesyonel olarak hizmet veren Engelsiz 112 uygulamasının tüm kurum ve kuruluşlara örnek olması ve hastanelerde işitme engellilere tercüman sağlanması ile nitelikli tercüman yetiştirilmesi için eğitim süresinin uzatılması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, New York sokaklarında “Stop Erdoğan” yazılı reklam panosu üzerinden yeni bir Erdoğan düşmanlığı körüklenmeye çalışıldığına, düşmanlığın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan üzerinden Türkiye’ye karşı olduğuna,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Uluslararası Ekonomi Enstitüsünün yaptığı bir çalışmayla “Pandemi döneminde en çok, en hızlı gelişen ülke Türkiye.” dediğine, insanları vicdana davet ettiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, AKP iktidarının yanlış ekonomi politikaları ve pandemiyle birlikte ekonomik krizin ekonomik buhrana dönüştüğüne, Ticaret Bakanının soru önergesine verdiği cevapta 2020 yılında, sadece Aydın ilinde 2.543 esnaf ve sanatkârın, 915 şirket ve ticari işletmenin kepenk kapattığını belirttiğine,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, binlerce kişiyle davullu, halaylı kongreler yapan AKP’nin vaka sayılarının yeniden tırmanışa geçmesindeki vebalinin büyük olduğuna, salgını fırsat bilip ekonomideki açığı cezalarla kapatmaya çalışanlara ilk seçimde Kastamonuluların ve tüm vatandaşların cezayı keseceğine,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, özgür ve bağımsız bir yerel basının demokrasinin yerelden inşası için çok önemli olduğuna, siyasi iktidarın sopası hâline gelen Basın İlan Kurumu aracılığıyla yerel basının baskı altına alındığına, bu olumsuzlukların yanı sıra Covid-19 salgınının da yerel basını olumsuz etkilediğine, yerel basının görevini yerine getirebilmesi için acilen ekonomik destek paketi sağlanması gerektiğine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, coronavirus salgınıyla mücadele kapsamında 28 Mart 2020 tarihinden itibaren Adana-Tarsus-Mersin tren seferlerinin de gerçekleşmediğine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu’na yurdun dört bir yanında tren seferleri devam ederken normalleşen Adana’da Mersin-Tarsus-Adana tren seferlerinin neden başlatılmadığını sorduğuna,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, güçlü irade, güçlü demokrasi anlayışıyla hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı’nın hayırlı olmasını dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale ili Bayramiç ilçesinde köylülerin Karaköy Göleti ve Sulama Projesi’nin biteceği tarihi dört gözle beklediklerine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, yerli ve millî çay varken Azerbaycan’dan neden çay alındığını sorduğuna,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Yeşilayın 101’inci yaşını kutladığına, ülkede her yıl 1-7 Mart haftasının Yeşilay Haftası olarak kutlandığına, Niğde Yeşilay Kurucu Başkanı olarak şehrinde yapılan Yeşilay etkinlik ve çalışmalarına tam destek verdiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, sanki yeni iktidar olunmuş gibi açıklanan reformların aslında on dokuz yıldır hukuk, demokrasi ve insan hakları adına doğru adımların atılmadığının itirafı olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Anayasa’da ve mevzuatta hâlihazırda var olan ancak yıllardır çiğnediği sayısız ilkelerden bazılarını hatırlattığına, gerçeği gördüğü için kendisini tebrik ettiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum’un İstanbul ilinde riskli bulunan 300 bin konutun acil, öncelikli dönüştürülmesi gerektiğini belirterek bu binalarda oturan 1,2 milyon vatandaşın tehlikede olduğunu açıkladığına, İzmir depreminden sonra verdikleri kanun teklifiyle önerdikleri riskli yapı bina kartı uygulamasıyla vatandaşların üzerinde tasarruf edecekleri yapılara ilişkin daha detaylı ve kapsamlı bilgi sahibi olmalarının temin edileceğine, Diyarbakır, Mardin ve Batman illerine yaptığı ziyaretlerle ilgili önümüzdeki hafta Meclisi bilgilendireceğine, doğusuyla

batisıyla ülkenin derdinin müşterek olduğuna, bu sorunların çözülmesi noktasında önerilerini de Meclis gündemine taşıyacaklarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 4 Mart 1981 tarihinde Ermeni terör örgütü ASALA tarafından Paris'te görevli Çalışma Müşaviri Reşat Morali ile Diyanet görevlisi Tecelli Arı'nın şehit edilmelerinin yıl dönümünde kendilerini bir defa daha rahmetle andığına, 2009 yılından bu yana 4 Martın Dünya Cinsel İstismar ile Savaşma Günü olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nın özellikle özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye vizyonunu ortaya koyma maksadını taşıdığına, eylem planında yer alan hususlardan yasal düzenleme gereken konuların muhatabının Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğuna, bu düzenlemeler hususunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak üstlerine düşen katkıyı sağlayacaklarını tekrar ifade etmek istediğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tahir Elçi'nin öldürülmesinden dört yıl iki ay sonra açılabilen davanın 2'nci duruşmasının Diyarbakır'da görüldüğüne, failerin korunmasının yeni cinayetlere kapı araladığına, düşünce kuruluşu Freedom House'un coronavirus salgınının damga vurduğu 2020 yılına ait raporunda Türkiye'nin özgür olmayan ülkeler kategorisinde yer aldığına, faturasını ödeyemeyen 590 bin abonenin doğal gazının kesildiğine, yılaşından bu yana doğal gaza 3 kez zam gelirken BOTAŞ Genel Müdürü Burhan Özcan'ın doğal gazın ucuz olduğunu savunduğuna, Batman ilinde panzerin ezmek istediği çocukla ilgili kendi resmî hesaplarından açıklama yaptıkları için Batman HDP il örgütü hakkında soruşturma açıldığına, Emniyet Müdürlüğü tarafından IŞİD'çilerden kurtarılan Ezidi çocukla ilgili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın soru önergesi verdiğine, bu çocuğun ülkeye nasıl getirildiğinin, ülkede hâlen IŞİD'çilerin elinde kaç kadın ve çocuk olduğunun, kaçının kurtarıldığının, bu kadın ve çocukların sınırdan nasıl geçirildiğinin açıklanması yönündeki taleplerini paylaşmak istediğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütünün saldırısında şehit olan Büyükelçilik görevlisi Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'ya Allah'tan rahmet dilediğine, ASALA terör örgütü tarafından katledilen diplomatları, vatandaşları, görevlileri rahmet ve minnetle anmayı bir görev saydığına, kuvvetler ayrılığının 3 ayağının yasama, yürütme ve yargı olduğuna, Tahir Elçi duruşmasının yargı bağımsızlığı kaygılarını güçlendirdiğine, millete İnsan Hakları Eylem Planı masalı anlatılacağına var olan Anayasa'ya uymanın Cumhurbaşkanının ve devlet yetkililerinin öncelikli görevi olduğuna, Cumhurbaşkanı dâhil kimsenin kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetkiyi kullanamayacağına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, ülkenin demokratik hukuk devleti standartlarını yükseltmek ve muasır medeniyetler seviyesi hedefinin üzerine çıkarmak için anayasal ve yasal reformlar yaptıklarına, okyanusun öte tarafından, başka ülkelerden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsında ülkeye yapılan saldırılara müsaade edemeyeceklerine, FETÖ terör örgütünün New York'ta reklam panolarını kiralayıp Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı hedef aldığına, bunun arkasında uluslararası istihbarat örgütlerinin finansmanının olduğunun açık olduğuna, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütü tarafından Fransa'da şehit edilen Diplomat Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'yı şehadetlerinin yıl dönümünde minnetle yâd ettiğine, Selahaddin Eyyubi'yi vefatının yıl dönümünde rahmet ve minnetle andığına, ülkeye ve millete kastedenlere karşı mücadelenin devam edeceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Ukrayna Meclis Başkanı Dmytro Razumkov'un vaki davetine icabetle 5-6 Mart 2021 tarihleri arasında Ukrayna'ya bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ PARTİ Grubunun, 18/2/2020 tarihinde İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, başta tarımsal ürünlerde dış ticaretin durması hâlinde ortaya çıkabilecek sorunları tespit etmek, sonrasında ise tarımsal ürünlerdeki fiyat artışını önlemek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3816) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 4/3/2021 tarihinde Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve arkadaşları tarafından, kadınların çalışma yaşamında maruz bırakıldığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (12041 no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan Otomatik Bilgi Paylaşımı Anlaşması'nın ölçütlerinin değerlendirilmesi ve vatandaşların bilgilendirilerek mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3588) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 3 Mart Kulak ve İşitme Günü'ne, işitme kaybı olan kişilere işitme cihazı bedeli ve ileri işitme kayıplarında yapılan beyin sapı implantı bedelinin tümünün SGK tarafından ödenmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, bazı illerde yüz yüze eğitimin başladığına, çocuklarını okula gönderen velilere çocuklarının yaşayacağı herhangi bir sağlık probleminde sorumluluğun velilerde olduğuna dair bir belge imzalatıldığına,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, Hatay ilinde ve özellikle Reyhanlı ilçesinde camilerin çoğunda ısıtma ve soğutmadan kaynaklı ödenmemiş elektrik faturası borçlarının birikmesiyle elektriğin kesilmesi tehdidi yaşandığına, elektrik şirketlerinin geçmişe dönük borçlardan dolayı abonelik işlemlerini yapmadığına, geriye dönük borçların bir kereye mahsus ödenerek abonelik işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve camilerin elektrik giderlerinin genel bütçeden karşılanmasını talep ettiklerine,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, AK PARTİ'nin reformist bir parti olduğuna, ilk günden bu yana hak ve özgürlükleri korumak için mücadele ettiklerine, 9 amaç, 50 hedef, 393 faaliyet içermekte olan İnsan Hakları Eylem Planı'nın iki yıllık bir zaman diliminde uygulanacağına,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, engelli ya da hasta yakınlarına bakmak durumunda olan vatandaşların başka yerde çalışmadığına, bu vatandaşların sağlık sigortası ve emeklilik haklarının tesliminin sosyal devlet anlayışı gereğince devletin sorumluluğunda olduğuna,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, Yozgat ili Yerköy ilçesinde Çorum Şeker Fabrikası bölge sınırlarında kalan pancar üreticilerinin sorunlarının her geçen gün katlanarak büyüdüğüne, Çorum Şeker Fabrikasının satıldığı Safi Katı Yakıt AŞ firmasının çiftçileri ezdiğine, özelleştirme şartlarına uygun davranmadığına, özelleştirilen şeker fabrikalarında çiftçinin yaşadığı sorunları neden duymazdan geldiklerini Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'den sorduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 251) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti

Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 23) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylaması sonucunda kabul edildi.

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245),

4'üncü sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31),

5'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21),

6'ncı sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25),

7'nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26),

8'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 72),

Komsiyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

9'uncu sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 87),

10'uncu sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 89),

11'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 96),

Görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamaları sonucunda kabul edildi.

12'nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 97) Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray ilinde yapılan toplulaştırmanın çiftçileri birbirine hasım hâline getirdiğine, çiftçilerin yıllardır ettikleri Elmacık, Gençosman köyleri ve Eskil ilçesinin köy ve yaylalarındaki arazilerin mera olduğu gerekçesiyle ellerinden alındığına ve ödeyemeyecekleri miktarda para cezalarına maruz kaldıklarına, yöneticilerin bu duruma çözüm bulması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Bitlis ilinde meydana gelen helikopter kazasında şehit olan 9 askere Allah'tan rahmet ve yaralılara şifa dilediğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek için havalanan helikopterin kaza kırıma uğradığının tespit edildiğine, 9 askerin şehit olduğuna, 4 askerin yaralı kurtarıldığına, Allah'tan şehitlere rahmet ve yaralılara şifa niyaz ettiğine,

Mersin Milletvekili Behiç Çelik, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine hareket eden helikopterin kaza kırıma uğraması sonucunda 9 askerin şehit olduğu ve 4 askerin yaralı kurtulduğu haberini aldıklarına, Mevla'dan şehitlere rahmet ve yaralılara acil şifalar niyaz ettiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden helikopterin kaza kırıma uğradığı, 9 askerin şehit olduğu ve 4 askerin de yaralı olduğu haberini aldıklarına, Türk Silahlı Kuvvetleri ailesine ve millete başsağlığı dilediğine,

Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek üzere kalkan askerî helikopterin kaza kırıma uğradığını, kazada 9 askerin yaşamını yitirdiğini, 4 askerin de yaralandığını öğrendiklerine, kazada yaşamını yitiren askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, yaralı askerlerin de bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını dilediğine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri ili Pınarbaşı ilçesine bağlı Yukarıborandere, Hanyeri ve Kütüklü köylerindeki vatandaşların Mera Komisyonu tarafından kesilen cezalar nedeniyle yaşadıkları mağduriyetten ötürü köylerini satılığa çıkardığına, bu cezaların tekrar gözden geçirilerek affedilmesi ve uygulamanın durdurulması için yetkilileri göreve çağırdığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Cumhuriyet Halk Partisinin prensip olarak, uluslararası sözleşmelerle ilgili kanun tekliflerine siyasi bir pencereden bakmadığına, ülke menfaatine, devletin şan ve şerefine halel getirmeyecek tekliflere de müspet oy kullanan bir parti olduklarına,

Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki, hem Britanya hem de Türkiye açısından sadece egemen dil ve kültürlerin karşılıklı tanıtılmasını hedefleyen anlaşmayı Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti açısından tek dil ve tek millet politikasının bir tezahürü olarak okuduklarına, sadece bir tek dilin yaygınlaştırılmasına çaba sarf edilmesinin HDP'nin çok kültürlü ve çoğulcu ilkeleriyle çeliştiğine, bu yüzden 23 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "Hayır" oyu vereceklerine, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerini destekleyeceklerine,

Mersin Milletvekili Behiç Çelik, 23, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerine olumlu oy vereceklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar,

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dilinin Türkçe olduğuna, ana dilinin Meclis kürsüsünden de kullanabileceğine ama kendisine göre doğru olanın hatibin söylediklerini tercüme etmesi olduğuna,

Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden askerî bir helikopterin düşmesi sonucu 9 askerın şehit olduğuna ve 4 askerın yaralandığına, Başkanlık Divanı olarak şehitlere Allah'tan rahmet ve yaralılarına acil şifalar dilediklerine,

İlişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Mart 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 21.36'da son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 96

5 Mart 2021 Cuma**Milletvekili Teklifleri**

1.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3444) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi**(Yasama Dokunulmazlığı)**

1.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1566) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Kamu Denetçiliği Kurumu personeli ile yönetici kadrolarının cinsiyete göre dağılımına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41380) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

2.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, TBMM personeli ve yönetici kadro ile Komisyon Başkanlarının cinsiyete göre dağılımlarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41381) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

Genel Görüşme Önergeleri

1.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, AİHM tarafından Türkiye'den yapılan başvurulara yönelik olarak verilen kararların uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunların incelenmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/36) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 30 Milletvekilinin, Japonya'da esnafın karşılaştığı sorunların tespit edilerek söz konusu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3883) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 19 Milletvekilinin, bazı üniversite öğrencilerinin kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce kaçırıldıkları iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3884) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

3.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin, Türkiye'de konuşulan tüm dillerin koruma altına alınarak kamusal alanda kullanımına imkân sağlanması için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3885) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

4.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve 19 Milletvekilinin, bazı kişilerin kolluk kuvvetleri tarafından kaçırıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3886) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

5.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bazı vatandaşların kendilerini kamu görevlisi olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldıkları iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3887) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

6.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközgeü ve 19 Milletvekilinin, İzmir'in Gaziemir ilçesindeki eski bir akü fabrikasında bulunan radyoaktif ve tehlikeli atığın Türkiye'de nasıl bulunduğu tespit edilerek çevre kirliliğinin önlenmesini sağlayacak tedbirler alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3888) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2021)

7.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 Milletvekilinin, mevsimlik tarım çocuk işçilerin ana dilde eğitim almalarının ve sosyal gelişmelerinin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3889) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2021)

8.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 Milletvekilinin, Van'ın sosyal, politik ve ekonomik alandaki sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3890) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

9.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 Milletvekilinin, covid-19 aşısına yönelik tüm süreçlerin aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3891) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

10.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 21 Milletvekilinin, Muğla'da bulunan doğal ve tarihi SİT alanlarının derecelerinin düşürülmesinin nedenlerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3892) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

11.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 21 Milletvekilinin, Antalya Düden Çayında meydana gelen toplu balık ölümlerinin ardından yeraltı ve yerüstü sularında meydana gelen kirlenmenin araştırılarak su kaynaklarının korunmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3893) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

12.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı ve 20 Milletvekilinin, Aksaray, Niğde, Nevşehir ve Kırşehir'de faaliyet gösteren esnafın karşılaştığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3894) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

13.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 19 Milletvekilinin, Türkiye'de faaliyet gösteren bir enstitünün yurt dışında gerçekleştirdiği ödül töreni için bazı belediyelerden ödeme yapıldığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3895) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

14.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel, Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığında görev yapan bazı meslek gruplarına mensup personelin hak kaybının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3896) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

15.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, kamu ihalelerine ilişkin şartname ve sözleşmelerde sonradan yapılan değişikliklerin sebep olduğu kamu zararının tespit edilerek bu ihalelerin şeffaf ve rekabetçi koşullarda yapılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3897) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

16.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan ve 20 Milletvekilinin, yerel basının yaşadığı sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3898) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

17.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 21 Milletvekilinin, son aylarda Eber ve Akşehir göllerinin çevresinde meydana gelen yangınların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3899) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

18.- Muğla Milletvekili Burak Erbay ve 21 Milletvekilinin, dijital mecraların gençler üzerindeki olumsuz etkilerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3900) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

19.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 19 Milletvekilinin, göllerimizde kirliliğe yönelik sorunların tespit edilerek göllerde var olan yaşam sürekliliğinin sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3901) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

20.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 Milletvekilinin, kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3902) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

21.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 Milletvekilinin, Samsun'da yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3903) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

22.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 Milletvekilinin, Giresun'da yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3904) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

23.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, Zonguldak'ta yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3905) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

24.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 Milletvekilinin, Sinop'ta yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3906) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

25.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 Milletvekilinin, Ordu'da yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3907) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

26.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 Milletvekilinin, katı atık ve atık suların yönetiminde sürdürülebilir politikalar geliştirilmesini sağlamak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3908) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

27.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 Milletvekilinin, HES projelerinin doğaya, derelere ve canlılara zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3909) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

28.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 Milletvekilinin, Trabzon'daki işsizlik ve hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3910) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 Milletvekilinin, Samsun Gülsan Sanayi Sitesinin taşınması sebebiyle ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3911) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

30.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 Milletvekilinin, Kayseri'de yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3912) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

31.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 19 Milletvekilinin, esnafın koronavirus salgını sürecindeki sorunlarının tespit edilerek gerekli desteklerin verilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3913) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

32.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 19 Milletvekilinin, İstanbul'da tarımsal alanların daha verimli kullanılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3914) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

33.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kamu kuruluşlarınca doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımların usule uygunluğunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3915) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

34.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 Milletvekilinin, geri gönderme merkezlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3916) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

35.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 20 Milletvekilinin, eşleri cezaevinde olan kadınların ve ailelerinin yaşadığı sorunların araştırılarak yaşam koşullarının iyileştirilmesini sağlayacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3917) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2021)

No: 97

8 Mart 2021 Pazartesi
Milletvekili Teklifleri

1.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3446) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2021)

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3447) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri
Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ladik Projesinin 2020-2021 yılları Yatırım Programında yer almamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40752)

2.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, KÖİ modeliyle yapılan projelerde ödemelerin Türk Lirasıyla yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40753)

3.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 29.01.2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı illerdeki yaylaların statülerinin kaldırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40754)

4.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, peyzaj mimarlık bölümü mezunlarının istihdamının artırılmasına ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40755)

5.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, hakkında beraat kararı verilen bir öğretim üyesinin göreve dönme talebinin OHAL Komisyonu tarafından reddedilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40865)

6.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, orman sınırları dışına çıkarma işlemine yönelik çıkarılan yönetmeliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/40866)

7.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Yavuz Sultan Selim ve Orhan Gazi Köprüleri ile Avrasya Tünelinden geçen araç sayıları ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40867)

Adalet Bakanlığı

8.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, karşılıksız çekten dolayı ceza alan kişilerin cezalarının infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40756)

- 9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşlı ve ağır hasta bir mahkumun durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/40757)
- 10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40758)
- 11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 tedbirlerine uyulmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40759)
- 12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bir mahkuma çıplak arama yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40760)
- 13.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Cumhurbaşkanına hakaret sebebiyle yargılanan kişi sayısı ile 2015-2021 yılları arasında hakkında soruşturma açılan ve tazminata hükmedilen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40761)
- 14.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015-2020 yılları arasında Hakimler ve Savcılar Kurulunca verilen inceleme izinlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40762)
- 15.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa Cezaevinin taşınacağı yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40763)
- 16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, iflas eden bir fabrikanın bulunduğu arazinin bir inşaat şirketine satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40764)
- 17.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan bir kadının ağır hastalığı sebebiyle tahliyesinin yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40765)
- 18.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde kalan hasta bir hükümlünün tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40766)
- 19.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde tahliye dilekçelerinin cevaplandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40868)
- 20.- Muş Milletvekili ŞevİN Coşkun'un, Adli Tıp Kurumu raporlarına rağmen tahliye başvurusu reddedilen tutuklu ve hükümlülere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40869)
- 21.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğİt'in, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir mahkumun infaz koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40870)
- 22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir mahkumun infaz koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40871)
- 23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervİşoğlu'nun, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40872)
- 24.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, hakkında beraat kararı verilen bir öğretim üyesinin göreve dönme talebinin OHAL Komisyonu tarafından reddedilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40873)
- 25.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Cumhurbaşkanına hakaret sebebiyle açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40874)
- 26.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Cumhurbaşkanı'nın müşteki olarak bulunduğu karara bağlanmış ve derdest olan soruşturma ve kovuşturma dosyası sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40875)
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Batman'ın Gercüş ilçesinde yaşanan cinsel taciz ve istismar vakalarının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40876)
- 28.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Nevşehir E Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40877)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

29.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, İŞKUR'a kayıtlı olan ve olmayan işsiz sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40767)

30.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yaşanan intihar olaylarının araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40768)

31.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türkiye Şehit Yakınları ve Gaziler Dayanışma Vakfına ve yöneticilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40769)

32.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, geri ödeme listesinde yer alan bir ilaç için uygulanan tavan fiyat uygulamasının hastalarda mağduriyet yaratmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40770)

33.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, ülkemizdeki evsiz sayısı ile barınma ve güvence sorunu için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40771)

34.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Kod 29 kullanımıyla yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40772)

35.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Türkiye İş Kurumuna yapılan iş ve kısa çalışma ödeneği başvuru sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40773)

36.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, İstanbul Edirnekapı'daki bir fabrikanın iflası sonrası işçilerin maaş ve tazminat alacaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40774)

37.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, intihar vakalarının araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40775)

38.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İşkolları Yönetmeliği'nde bulunan tablolardaki bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40776)

39.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün, bir şirket bünyesinde çalışan işçilere ücret ve tazminatlarının verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40777)

40.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, genel sağlık sigortası uygulamasına ve işsizlerin prim ödemesinden muaf tutulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40878)

41.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün, bir firmanın çalışanlarının sendika üyesi olmaları sebebiyle baskıya maruz kaldıkları iddiasına ve firmanın çalışanlarına yönelik haksız uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40879)

42.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, bir şirketin çalışanlarının ücretlerini ödemediğine dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40880)

43.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın İskenderun ilçesinde kaçak olarak faaliyet gösteren bir etüt merkezinde bir kız çocuğunun öğretmeni tarafından cinsel istismara maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40881)

44.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 2015-2020 yılları arasında Kastamonu ilinde ve Türkiye genelinde Kod 29 gerekçesiyle yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40882)

45.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Gebze'deki bir fabrikada çalışan işçilerin haklarının ihlal edildiği iddiasıyla başlattıkları greve ilişkin yazılı soru önergesi (7/40883)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

46.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 6360 sayılı Kanun'un uygulamasının sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40778)

47.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Porsuk Çayı'nda görülen kirliliğin ve balık ölümlerinin sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40779)

48.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, yapı yaklaşma mesafesini ihlal eden sundurma, pergola ve tentelere yönelik bir düzenleme çalışması bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40780)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yaban hayvanları için verilen av izinleri ile yasadışı avlanmanın önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40781)

50.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Yunuseli Havaalanı'nın arazisinin bir bölümünün Bakanlığa devredilmesinin gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40782)

51.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, İstanbul'un Gaziosmanpaşa ilçesindeki kentsel dönüşüm projesinin tamamlanmaması nedeniyle oluşan mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40783)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Elazığ'ın Sivrice ilçesinde meydana gelen depremler sonrası köylerin barınma durumlarına ve konteynerde kalanların ihtiyaçlarının giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40784)

53.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, hayvan haklarının korunması konusunda yapılan çalışmalara ve at yarışlarının yasaklanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40785)

54.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Sütçüler ilçesine bağlı Mandallar Mahallesinde yaşayanların heyelan riski dolayısıyla evlerini terk etmelerinin doğurduğu mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40884)

55.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Kanal İstanbul Projesi'nin bilirkişi heyetinin rapor hazırlama sürecine yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40885)

Dışişleri Bakanlığı

56.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Cezayir'de faaliyet gösteren bir Türk şirketinde çalışan işçilerin alacaklarının ödenmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40786)

57.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, gençlerin ülkeyi terk etmesini önlemeye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40787)

58.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Afrin'den kaçırılan bazı kadın ve kız çocuklarının Türkiye'ye ve Libya'ya götürüldükleri ve bunlara yönelik kötü muamelede bulunduğu dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40886)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

59.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, YEKDEM kapsamında verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40788)

60.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'in Karaburun ilçesi ile İzmir genelinde 2020 yılında yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40789)

61.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Ayvalık ilçesinde bulunan bir demir madeninin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40790)

62.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat ilinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40791)

63.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Ağrı'da kullanılan doğalgaz metre küp fiyatına ve doğalgaz kullanıcılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40887)

64.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, son on yılda TTK bünyesinde istihdam edilen maden mühendisi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40888)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

65.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, devlet sporcusu unvanı verilen başpehlivanlara şeref aylığı bağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40792)

66.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 2017 yılından bu yana yükseköğretim düzeyinde açılan resmi yurt sayısı ile vakıf ve dernek yurtlarına yapılan beslenme ve barınma yardımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40793)

67.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de kapatılan bir gençlik merkezinin tekrar faaliyete geçirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40794)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

- 68.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, ödenmeyen çeklere dair esnafa sicil affı çıkarılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40795)
- 69.- Van Milletvekili Tayyip Temel'in, Van ilinin milli gelirden aldığı paya ve gelir eşitsizliklerinin giderilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40796)
- 70.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'taki işsizlik oranları ile bu oranları azaltmaya ve ekonomik kalkınmayı sağlamaya yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40797)
- 71.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, bilgi teknolojileri alanında 1 Milyon İstihdam Projesi kapsamında istihdam edilen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40798)
- 72.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2020 yılı nüfus artış hızındaki azalmanın sebeplerine ve bazı illerdeki nüfus artışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40800)
- 73.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, TÜİK tarafından açıklanan 2019 yılı İl Bazında Gayrisafi Yurt İçi Hasıla verilerine göre bazı illerin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/40889)
- 74.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2019 yılı vergilendirme döneminde en fazla vergi beyan eden mükelleflere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40890)
- 75.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, il ve bölgesel bazlı gayrisafi yurt içi hasılanın dengesiz dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40891)
- 76.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı ilinin milli gelirden aldığı paya ilişkin yazılı soru önergesi (7/40892)

İçişleri Bakanlığı

- 77.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yaşanan intihar olaylarının araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40801)
- 78.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2021 yılları arasında üretilen sahte diploma sayısı ile bu diplomalar ile yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40802)
- 79.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 20 Ocak 2021 tarihinde kaçırıldığı iddia edilen bir kişinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40893)
- 80.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Boğaziçi Üniversitesindeki eylemlerde tutuklanan bazı kişilerin gözaltı işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40894)
- 81.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Alevi vatandaşların evlerinin işaretlenmesi vakalarıyla ilgili yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40895)
- 82.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bir mülki amirle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40896)
- 83.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40897)
- 84.- Van Milletvekili Tayyip Temel'in, Van Büyükşehir Belediyesi tarafından taşeronların kadroya geçirilmesi için yapılan mülakat sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40898)
- 85.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun Büyükşehir Belediyesinde görev yapmaktayken tutuklanan bir kişi hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/40899)
- 86.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının ülkemize girişlerinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındıklarına yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40900)
- 87.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çeşitli belediyelerde görev yapan belediye çalışanlarının güvenlik soruşturmalarının olumsuz sonuçlanması nedeniyle işten çıkarıldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40901)

88.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Yalova'nın Bağlarbaşı Mahallesi'ndeki bazı evlerin işaretlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40902)

89.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Aydın ve İzmir Büyükşehir Belediyelerinde güvenlik soruşturması nedeniyle işten çıkarılan bazı kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40903)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

90.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bulunan ve birinci dereceden anıtsal yapı olan hamamın üzerinde inşaat çalışması başlatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40803)

91.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, toplum yapısını etkileyen televizyon program ve dizilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40804)

92.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, pandemiden olumsuz etkilenen seyahat acentelerinin düşük faizli kredi istemine ve desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40805)

93.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne'de bulunan Makedon Kulesi Ören Yeri Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40806)

94.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, bazı turizm merkezlerinin, turizm merkezi statülerinin iptaline ilişkin yazılı soru önergesi (7/40807)

95.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, 2019-2020 yılları arasında dernek ve vakıflara yapılan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40808)

96.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, pandemiden olumsuz etkilenen turist rehberlerine yönelik alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40809)

97.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Kütahya'da bulunan Surp Toros Kilisesi'nin yıkılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40904)

98.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Çeşme Limanının işletilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40905)

99.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, bir siyasi partinin ilçe başkanının mandırası ve evi hakkında yıkım kararı olmasına rağmen işlem yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40906)

Milli Eğitim Bakanlığı

100.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, öğretmenlik meslek bilgisi tezsiz yüksek lisans programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40810)

101.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, genç işsizliğin önüne geçilmesi için yapılan çalışmalara ve meslek liselerinde eğitim gören kişilerin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40811)

102.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, uzman öğretmenlik sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40812)

103.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2021 yılları arasında üretilen sahte diploma sayısı ile bu diplomalar ile yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40813)

104.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, EBA sistemine erişimde yaşanan sorunlara ve sisteme erişemeyen öğrencilerin bölgesel dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40814)

105.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, 2021 yılında branşlara göre yapılacak öğretmen atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40815)

106.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Tekirdağ'da bazı öğrencilere bir siyasi parti il başkanı tarafından karne dağıtımı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40907)

107.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, Tekirdağ'da bazı öğrencilere bir siyasi parti il başkanı tarafından karne dağıtımı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40908)

108.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, yüz yüze eğitime geçilmeden önce öğretmenlere aşı yapılmasına dair yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40909)

109.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da bir siyasi partinin il başkanının lise öğrencilerine karne dağıtmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40910)

110.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, EBA'ya erişimde yaşanan bazı sorunlara ve sistemin geliştirilmesi adına yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40911)

111.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, bir ilçe milli eğitim müdürüyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40912)

112.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, pandemi sürecinde eğitimde yaşanan sorunlara ve okulların açılış tarihine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40913)

Milli Savunma Bakanlığı

113.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir askerin intihar ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40816)

114.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, sivil tabiplerin hak, görev ve sorumluluklarının düzenlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40817)

115.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, bir askerin ölümü ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40914)

116.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ın Uludere ilçesinde askerlik görevini yapan bir erin şüpheli ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/40915)

117.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Şırnak'ın Uludere ilçesinde askerliğini yapmakta iken yaşamını yitiren bir kişinin ölüm nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40916)

Sağlık Bakanlığı

118.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin Toros Devlet Hastanesinde kaybolan Covid-19 aşılarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40818)

119.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, ağız ve diş sağlığı teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40819)

120.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, diyaliz teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40820)

121.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, anestezi teknikerlerinin görev tanımlarının belirlenmesi ile atamalarının yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40821)

122.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, mülteci kadınların sağlık hizmeti almakta yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40822)

123.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara'da açılan ve açılması planlanan şehir hastaneleri nedeniyle kapatılan hastanelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40823)

124.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, diş protez teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40824)

125.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, ortaöğretim bölümü mezunu hemşire atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40825)

126.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, şehir hastaneleri için üstlenici firmalarla imzalanan sözleşmelerin içeriğine ve Tekirdağ'da bulunan şehir hastanesiyle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40826)

127.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Kars Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde görev yapan doktorlara ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40827)

128.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, evde hasta bakım teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40828)

129.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ruh Sağlığı Destek Sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40829)

130.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Manavgat ilçesine yeni bir hastane yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40917)

131.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilindeki onkoloji uzmanı ihtiyacı ile onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40918)

132.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, yüz yüze eğitime geçilmeden önce öğretmenlere aşı yapılmasına dair yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40919)

133.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'daki hastanelerde bulunan kadın doğum bölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40920)

134.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, biyomedikal mühendisi ve teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40921)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

135.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yerli aşı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40830)

Tarım ve Orman Bakanlığı

136.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ülkemizde topraksız tarım uygulamasına geçilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40832)

137.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Vezirköprü Orman İşletme Müdürlüğü'nün Sinop Orman Bölge Müdürlüğüne bağlanıp bağlanmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40833)

138.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 6360 sayılı Kanun'un uygulamasının sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40834)

139.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, genetiği değiştirilmiş organizmalı ürünlerin ülkemize ithal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40835)

140.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, son 5 yılda ithal edilen zeytin ve zeytinyağı miktarı ile ülkemizdeki zeytin üreticilerinin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40836)

141.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Bakanlık bünyesinde gıda kontrol görevlisi olarak çalışanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40837)

142.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 1 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de gerçekleşen sel felaketi sonrası oluşan mağduriyetin giderilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40838)

143.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat ilinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40839)

144.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Altıntaş Beşkarış Barajının ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40840)

145.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gübre ihtiyacının karşılanması için yerli gübre üretiminin artırılması ve gübre fiyatlarının düşürülmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40841)

146.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ayçiçek yağı ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40842)

147.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kırmızı mercimek ihracatı ve ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40843)

148.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, Manisa'da DSİ tarafından yürütülen projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40844)

149.-Bursa Milletvekili Orhan Sanbal'ın, Gübre Sektör Politika Belgesi 2018-2022'de yer alan eylem planlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40845)

150.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Amasya, Bolu ve Trabzon'da bulunan bazı yaylarının yayla vasfının kaldırılmasına ve orman idaresine devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40846)

151.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, çoban istihdamı desteklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40847)

152.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Afyon ilindeki çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40848)

153.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli ilindeki çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40849)

154.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Uşak ilindeki çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40850)

155.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Burdur ilindeki çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40851)

156.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 29.01.2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı illerdeki yaylaların statülerinin kaldırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40852)

157.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, ayçiçek yağı fiyatlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/40853)

158.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 2003-2020 yılları arasında Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere sağlanan kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40854)

159.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Konya'da bulunan göllerin su seviyesinin azalmasına ve yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40855)

160.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Zirai Karantina Müdürlüğüne ait binanın boşatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40923)

161.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, bazı alanların orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilebilmesine yönelik yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/40924)

162.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, gübre fabrikalarının özelleştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40925)

163.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, gübre fiyatlarındaki artışa ve DEDAŞ tarafından yapılan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40926)

164.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir partinin ilçe kadın kolları başkanlık seçimi için bir kamu binasının tahsis edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40927)

165.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de Belediyeye kiralanmasına karar verilen Atatepe Sosyal Tesislerin kiralanmasından vazgeçilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40928)

166.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, gübre fiyatlarındaki artışın önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40929)

Ticaret Bakanlığı

167.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Covid-19 nedeniyle faaliyetini sonlandıran işletmelere ve işsiz kalan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/40856)

168.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne Tasfiye İşletme Müdürlüğü tarafından yapılan bir ihaleye dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40857)

169.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, pandemi sürecinde işletmelerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi ile Diyarbakır'da işletmelerin kredi desteklerinden yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40858)

170.-İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, navlun fiyatlarındaki artışa ve konteyner eksikliği nedeniyle yaşanan soruna ilişkin yazılı soru önergesi (7/40860)

171.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, pandemi sebebiyle yapılan ekonomik destek paketlerine başvuran esnaflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40861)

172.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, pandemi döneminde işyerlerini kapatmak zorunda kalan esnafın sorunlarının çözümüne ve kısıtlamaların ne zaman kaldırılacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40930)

173.-Van Milletvekili Tayip Temel'in, Covid-19 salgını nedeniyle kapatılan Kapıköy sınır kapısının açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40931)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

174.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Güzeldere Tüneli'nin yapım sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/40863)

175.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, TCDD çalışanı bazı sendika üyelerine baskı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40932)

176.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, TCDD çalışanı bazı sendika üyelerine baskı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/40933)

177.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Kanal İstanbul Projesi'nin bilirkişi heyetinin rapor hazırlama sürecine yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/40934)

No: 98

9 Mart 2021 Salı Milletvekili Teklifleri

1.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın; Evlenme Durumunda Kütük Seçimine Dair Kanun Teklifi (2/3448) (Adalet; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

2.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3449) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

3.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın; Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurumu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Kadınlara Yönelik Ayrımcı Uygulamaların Sonlandırılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3450) (İnsan Haklarını İnceleme; Plan ve Bütçe ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3451) (Adalet; İçişleri; Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3452) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

6.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun; 8 Nisan'ın Dünya Romanlar Günü Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi (2/3453) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in; Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3454) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

8.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; 9/6/2004 Tarih ve 5187 Sayılı Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3455) (Adalet; Dijital Mecralar; Plan ve Bütçe ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

9.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3456) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

10.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin; Ermeniler Tarafından Azerbaycan'da Bulunan Hocalı Kasabasında Yapılan İnsanlık Dışı Zulmün ve Katliamların Gerçekleştiği "26 Şubat" Tarihinin Türkiye'de "Hocalı Soykırımını Anma Günü" Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3457) (Dışişleri ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

11.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3458) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

12.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un; Tüketici Kredisi ve Kredi Kartları Borçlarının Yeniden Yapılandırılması ve Sicil Affı Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3459) (Adalet ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

13.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ile 132 Milletvekilinin; 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu, 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3460) (İçişleri; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

14.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ile 132 Milletvekilinin; 2949 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3461) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

Rapor

1.- Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 252) (Dağıtım tarihi: 09.03.2021) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Bursa'da imamı bulunmayan camilere imam atanması istemine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41684) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı personelinin kadro sorununa ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41685) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

3.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, önerge tarihi itibarıyla terör örgütleri tarafından kaçırılan kolluk güçleri ve sivil vatandaşların sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41686) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

4.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, işverenlere yönelik ilave prim indirimi uygulamasının devam ettirilmesi önerisine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41687) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41688) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı'na verilen fahri doktora unvanlarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41689) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

7.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Sayıştay bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41690) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

8.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de Zazaca hizmet veren kurumlara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41691) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

9.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, TÜİK'in yapmış olduğu Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41692) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

10.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, asistan hekimlerin sorunlarına ve son 10 yılda intihar eden hekim sayısına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41693) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

11.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, icra dairelerinin personel sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41694) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

12.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, UYAP sistemi yoluyla Danıştay'daki dosyalara evrak eklenebilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41695) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

13.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41696) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

14.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak'ta 2002'den bu yıla kadar açılan dava sayısı ile tutuklu ve hükümlü sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41697) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

15.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da 2002'den bu yıla kadar açılan dava sayısı ile tutuklu ve hükümlü sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41698) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

16.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Kod 29 uygulaması ile bu uygulamanın kötüye kullanımının engellenmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41699) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilere ödenen bayram ikramiyelerinin en düşük emekli aylığına eşitlenmesi talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41700) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizdeki sendikal verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41701) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, önlisans sosyal güvenlik mezunlarının istihdamına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41702) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

20.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, çıraklık ve staja başlama tarihinin sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41703) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

21.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, mevsimlik tarım işçilerinin SGK kapsamına alınması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41704) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

22.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, taşerondan kadroya geçirilen işçilerin özlük haklarına ve hukuka aykırı taşeron ilişkisi kuran firmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41705) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

23.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, ön lisans sosyal güvenlik mezunlarının istihdamına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41706) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

24.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41707) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

25.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, SGK tarafından emekli maaşları ödemelerinde zorluk yaşandığı iddialarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41708) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

26.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kısa çalışma ödeneğinin suistimal edildiği yönündeki şikayetler ile bu konuda alınan önlemlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41709) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

27.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinde bulunan bir bor tesisinin Kirmasti Deresi suyunu kirlettiği iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41710) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

28.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı'nın uygulanmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41711) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

29.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'ın Başkale ilçesinde 23 Şubat 2020 tarihinde gerçekleşen deprem sonrasında vatandaşların mağduriyetinin giderilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41712) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

30.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta bulunan Nerdüş Deresi'nde artan kirliliğin olumsuz etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41713) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

31.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41714) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emlak ve emlak yönetimi mezunlarının atamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41715) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

33.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizin plastik çöp ithalatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41716) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

34.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Atatürk Orman Çiftliğinde yapılaşmaya açılan alanlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41717) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

35.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002-2020 yılları arasında ÇED olumlu ve ÇED gerekli değildir karar sayıları ile bu kararların iptaline yönelik açılan dava sayılarına ve sonuçlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41718) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

36.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41719) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

37.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşı'nın, emlak ve emlak yönetimi mezunlarının atamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41720) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

38.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, son 10 yılda terör örgütleri tarafından kaçırılan vatandaşlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41721) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

39.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41722) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

40.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, ülkemizin Svalbard Anlaşması'na taraf olmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41723) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

41.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarının pasaport ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41724) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

42.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Moskova'da Türk iş insanlarının sebepsiz yere havaalanında bekletildiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41725) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

43.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41726) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

44.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak'a enerji konusunda yapılan yatırımlara ve ilgili çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41727) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

45.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı bazı köylerde borç sebebiyle elektriklerin kesildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41728) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

46.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, gübre fiyatlarındaki artışları önlemek ve çiftçilerin zararlarını gidermek için yapılan çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41729) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

47.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41730) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

48.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 35 yaş sınırı sebebiyle yüksek öğretim öğrencilerine kredi ve burs ödemelerinin yapılmamasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41731) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilere ödenen bayram ikramiyelerinin en düşük emekli aylığına eşitlenmesi talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41732) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 ve 2020 yıllarındaki gram ve çeyrek altın üretim ve satışına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41733) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

51.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41734) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

52.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, kamyon ve tır şoförlerinin sürüş sürelerinin yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41735) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

53.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde bulunan bir mahalleye mobese kameraları yerleştirilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41736) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, internet aracılığıyla satış yapan şirketlere ve yapılan denetimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41737) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yasadışı bahis oynadığı ve oynattığı için hakkında yaptırım uygulanan kişilere ve internet sitelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41738) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

56.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, muhtarlarla ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41739) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

57.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, belediye meclisi veya il genel meclisi toplantılarına katılan muhtarlara oy hakkı tanınmasına yönelik düzenleme değişikliği talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41740) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

58.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, son 5 yılda belediyelerden muhtarlıklara yapılan mal ve hizmet yardımlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41741) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

59.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2015 yılından bu yana terör örgütleri tarafından kaçırılan asker, polis, korucu ve sivil vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41742) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

60.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, son 10 yılda terör örgütleri tarafından kaçırılan vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41743) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

61.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41744) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

62.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, vali, kaymakam, belediye başkanı ve muhtarların cinsiyete göre dağılımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41745) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

63.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2002-2020 yılları arasında Ağrı'da yasaklanan etkinlik sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41746) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

64.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2002-2020 yılları arasında Uşak'ta yasaklanan etkinlik sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41747) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

65.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yasa değişikliği doğrultusunda kırsal mahalle statüsü kazanabilmek için yapılan başvurulara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41748) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

66.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, özel tiyatrolar ile çalışanlarının sayısına ve devlet tarafından bunlara verilen desteklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41749) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

67.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, pandemiden olumsuz etkilenen seyahat acentelerine destek verilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41750) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

68.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41751) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

69.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, turizm ve otelcilik sektörlerinin canlandırılması için sektör çalışanlarının aşılınmaları ve aşı pasaportu oluşturulmasına yönelik çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41752) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

70.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan öğretmenevinin yeniden faaliyete geçirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41753) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

71.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bir özel yurttan görülen Covid-19 vakalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41754) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

72.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, bir protesto eylemine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma açılan üniversite öğrencilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41755) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

73.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, engelli felsefe öğretmenliği atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41756) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

74.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılan ya da yıkılması planlanan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41757) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

75.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41758) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

76.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da 2002-2020 yılları arasında ataması yapılan öğretmen, açılan okul ve derslik sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41759) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

77.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak'ta 2002-2020 yılları arasında ataması yapılan öğretmen, açılan okul ve derslik sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41760) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

78.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, uzaktan eğitim sürecinde bilgisayar, tablet ve internete erişimi olmayan öğrenciler için yapılan çalışmalar ile il ve ilçe bazında dağıtılan tablet sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41761) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

79.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41762) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

80.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, dış protezi teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41763) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

81.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, cezaevlerinde bulunanlara koronavirüs aşılması sırasında öncelik verilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41764) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

82.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sağlık bilgi sistemleri teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41765) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

83.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, patoloji teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41766) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

84.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çevre sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41767) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

85.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelerde mücbir sebep gerekçesiyle değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41768) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

86.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ağız ve diş sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41769) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

87.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, biyokimya teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41770) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

88.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, yaşlı bakım teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41771) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

89.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, cerrahi ameliyathane teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41772) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

90.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, anestezi teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41773) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

91.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, acil tıp teknisyenlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41774) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

92.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, ağız ve diş sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41775) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

93.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, fizik tedavi teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41776) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

94.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, çevre sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41777) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

95.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, odyometri teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41778) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

96.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, diyetisyenlerin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41779) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

97.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, sağlık yönetimi uzmanlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41780) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

98.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, diyaliz teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41781) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

99.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, çevre sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41782) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

100.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Türkiye'de ve Afyonkarahisar'daki diyabet hasta sayıları ile tip 1 diyabet hastalarının tedavilerinde kullanılan araçların SGK geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41783) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

101.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan üst düzey yöneticilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41784) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

102.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, koronavirüs aşılama sürecine ve aşı şişelerine dair bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41785) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

103.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41786) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

104.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, sağlık bilgi sistemleri teknikerliği bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41787) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

105.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'deki hastanelerde Zazaca hizmet veren personel olup olmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41788) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

106.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, ameliyathane teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41789) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

107.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, H sınıfı ehliyet uygulamasının kaldırılmasının doğurduğu mağduriyete ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41790) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

108.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41791) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

109.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Bursa'da yaşanan don olayından ötürü mağduriyet yaşayan zeytin üreticilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi ile TARSİM kapsamına don olayının da eklenmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41792) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

110.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de Tarım Kredi Kooperatifleri ve bankalara olan borcunu ödeyemeyen çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41793) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

111.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41794) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

112.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO aracılığıyla yapılan ayçiçek yağı alım ihalelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41795) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

113.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, mevsimlik tarım işçileriyle ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41796) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

114.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, meyve üreticilerinin kredi borçlarına ve meyve üretiminin artırılması için yapılacaklara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41797) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

115.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta bulunan Nerdüş Deresindeki kirliliğe yönelik yapılan çalışmalar ile bu nedenle mağduriyet yaşayan üreticilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41798) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

116.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, gübre fiyatları ile üretim ve ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41799) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

117.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, patates üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41800) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

118.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41801) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

119.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da 2002'den beri desteklenen, iflas eden ve malvarlıkları haczedilen çiftçi sayısı ile yurt dışına ihraç edilen tarımsal ürün çeşidine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41802) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

120.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak'ta 2002'den beri desteklenen, iflas eden ve malvarlıkları haczedilen çiftçi sayısı ile yurt dışına ihraç edilen tarımsal ürün çeşidine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41803) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

121.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, buğday üretiminde çiftçilere verilen mazot ve gübre desteklerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41804) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

122.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sulak alanların korunması amacıyla yürütülen çalışmalara ve Gölçümarmara Gölü'nde azalan su düzeyine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41805) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

123.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, tarım sektöründeki istihdam düşüşü ve bunun önlenmesi ile gıda güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41806) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

124.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, zincir marketlerin fiyat politikası ile ilgili iddialara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41807) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

125.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41808) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

126.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir, Kütahya, Bilecik ve Batman illerinde gelir kaybı desteği ve kira desteğine başvuranlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41809) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

127.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2020 yılında iflas eden şirketler ile hakkında terkin işlemi gerçekleştirilen esnaf sayılarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41810) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

128.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pazar tezgahlarının kiralanmasının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41811) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

129.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, gelir kaybı ve kira desteği başvuruları ve destek koşullarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41812) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

130.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Kozak Çevre Yolu projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41813) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

131.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'ın Merkez ilçesi ile Göksun ilçesi arasında süren yol yapım çalışmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41814) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

132.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Devlet Demiryolları'nın kurucusu olan kişiye ait anıt mezarın ziyarete açık olmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41815) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

133.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41816) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

134.-Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, ticari amaçla yük taşımacılığı yapan şoförlerin yasal zorunluluk gereği uymaları gereken süre kısıtının oluşturduğu sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41817) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 30 Milletvekilinin, Japonya'da esnafın karşılaştığı sorunların tespit edilerek söz konusu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3883) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

2.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin, kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2021)

3.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin, kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

4.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin, pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

6.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

7.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

8.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

9 Mart 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Gönül isterdi ki bugün konuşmama 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlayarak başlayayım fakat bu son hafta, Samsun'da evladının gözleri önünde şiddete maruz kalan kadının görüntüsü aklımızdayken, o evladın “Annel!” çığlıkları hâlâ kulaklarımızdayken zorlanıyorum. Dolayısıyla, sözlerime kadına yönelik şiddeti lanetleyerek başlamak istiyorum. Bu canilerle mücadelemez sonuna kadar devam edecek ve şiddete asla göz yummayacağız.

Dün, partimizin Kadın Kolları 6'ncı Olağan Genel Kurulunda Sayın Cumhurbaşkanımızın kadına yönelik şiddete ilişkin ortaya koymuş olduğu kararlılık son derece kıymetlidir. Bu kapsamda, Meclisimizin bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadeleye yönelik bir araştırma komisyonunun kurulacak olmasını çok değerli buluyorum. Böylece, hep birlikte kadınlımıza, kızlarımıza daha güvenle yaşayabilecekleri, şiddetin olmadığı bir dünyayı bırakabiliriz.

Kadın-erkek meselesi gündeme geldiğinde her birimizin illa kendine özgü bir bakış açısı vardır; yaşadığımız çevre, aldığımız eğitimler, en nihayetinde temsil ettiğimiz partilerimize göre değişkenlik gösterir. Bizim bu konulara bakış açımız nettir: Varoluşta eşit, sorumluluklarda adil olmaktır.

Buradan yola çıkarak AK PARTİ'nin 2002 yılında ortaya koymuş olduğu kadın perspektifi neyse bugün de gelişerek ve ilerleyerek devam etmektedir. Konuşmamı hazırlarken önüme, yapılan reformları, çıkarmış olduğumuz kanunları sıraladım; şunu gördüm ki on dokuz yıldır kadına yönelik çok yoğun düzenlemeler yapmışız. Sizler de çok iyi bilirsiniz ki sosyal değişimler, düzenlenen kanunların yerleşmesi bugünden yarına olmuyor. Keşke, elimizde bir sihirli değnek olsa da arzu ettiğimiz hayati anında değiştirebilsek ancak hakikatler karşısında ideolojik körlüğe ya da salt muhalif olma eğiliminin içine girersek kadınlara yönelik bir çatıdan nitelikli bir çözüm çıkaramayız. Kadınlar, bizden onların hayatlarını kolaylaştırmamızı bekliyor, kavga etmemizi değil.

Değerli milletvekilleri, 2002'de bizler “Kadınlar, her şeyden önce bir birey ve sağlıklı nesillerin yetişmesinde birinci derecede etkindirler.” dedik. Bu cümleyi partimizin programına koyduk, her yerde dile getirdik, tüm politikalarımızı bu bakış açısıyla hayata geçirdik; bu, hiçbir zaman değişmedi.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Biz kadını bir birey, ailenin erkekle birlikte temel üyelerinden birisi olarak gördük. Kadın ve erkek eşitliğinin altını çizdik. Bunun için 2009'da Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu (KEFEK) sizlerle birlikte kurduk.

Yine, nitelikli toplumlar eğitilmiş erkek, kız çocuklarıyla kurulu. Kız çocuklarının okullaşma oranı 2002 yılında yüzde 45 iken bu oran yüzde 85'lere çıktı. Yükseköğretimde ise 2002'de kız çocuklarının oranı yüzde 13 iken bu oran bugün 47. Ve ben buna, kendim de bizzat akademisyen birisi olarak üniversitemde yıllarca şahitlik ettim kız çocuklarının eğitimde olan sayısal artışına.

Kıymetli milletvekilleri, diğer bir husus ise sosyal güvenlik ve çalışma hayatında kadının güçlendirilmesine yönelik adımların atılmış olmasıdır ki bu hususun kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir ayak olduğunu düşünüyorum. TÜİK verilerine baktığımızda, 2002 yılında ülkemizde istihdam edilen kadın sayısı 6 milyon iken 2019-2020 yılları içerisinde bu rakamın 9 milyona kadar çıktığını görüyoruz yani oransal olarak yaklaşık yüzde 47'lik bir artış var.

Ve nihayet siyasete baktığımızda, 1934'ten 2007'ye kadar kadının siyasal hayattaki temsili yüzde 4 iken bugün, 2018'de, sizlerin ve hepimizin gayretiyle yüzde 17'ye çıkardık. Elbette gidecek daha çok yolumuz var.

2010 yılından bu yana uluslararası düzeyde kabul edilen anlaşmalara imza attık. Kendi mevzuatımızı da bu kapsamda köklü bir biçimde gözden geçirdik. 2011 yılında imzaladığımız, öncülüğünü yaptığımız İstanbul Sözleşmesi'ne bağlı olarak -önemli bir yasa- 6284 no.lu yasayı hayata geçirdik. Daha da geliştirecek, hem kadının hem kamunun fayda bulacağı düzenlemeleri hep birlikte yapacağız. Konu şiddet olduğunda tek yürek olmak zorundayız diye düşünüyorum.

Ve yine geçen hafta Sayın Cumhurbaşkanımızın da açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nda da hâlâ kadın, aile ve çocukla ilgili toplumda ortaya çıkan sorunlara yönelik kadını koruyan, güçlendiren adımların atılacağını ortaya koyduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Yaşanan tüm bu şiddet vakalarının arkasında, benim en çok umutla baktığım, kurulacak olan araştırma komisyonudur kadına yönelik şiddetle mücadelede.

Velhasıl sayın milletvekilleri, sizlerin ve milletimizin önünde şunu paylaşmak istiyorum: On dokuz yıllık AK PARTİ döneminde kadına yönelik iyileştirici politikaların yapıldığını ben de sizler de biliyorsunuz, daha ileriye taşımak için toplumda kadını güçlendirebilecek politikaları hep birlikte üretelim. Konu “kadın” olunca bunun tarafı, vekili, görüşü olmamalı, olmamalıdır diyerek her şeye, tüm farklılıklarımıza rağmen, demokrasinin kadınların eliyle güçleneceğine olan inancımın tüm kadın milletvekillerimizin, bizi izleyen tüm kadın dostlarımızın, arkadaşlarımızın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü gönülden kutluyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Elâzığ'ın sorunları hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'a aittir.

Buyurun Sayın Erol.

2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün burada, geçen hafta Tatvan'da helikopter kazasında hayatını kaybeden Elâzığ 8'inci Kolordu Komutanı Osman Erbaş'ı ve 10 silah arkadaşını anmak için söz aldım. Allah rahmet eylesin diyor, yakınlarına başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerimize, devletimize, vatanımıza ve milletimize de başsağlığı diliyorum.

Osman Paşa, gerçekten görev anlayışıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde gönül adamlığıyla görev yapan bir komutandı, generaldi, korgeneral. Elâzığ'da görev yaptığı süre içerisinde bütün insanların, Elâzığlı hemşehrilerimizin gönlünde taht kurmuş, gittiği her yerde insan sevgisini önceleyen, terör örgütlerine karşı yılmadan, korkmadan dik duran bir görev anlayışıyla bugüne kadar,

geldiği rütbeye kadar görev yapan birisiydi. Hatta cenaze töreninde eşi Ziyet Hanım mateminde, siteminde “Kızım olduğunda ancak bir saat yanıma uğradın.” diyerek Osman Paşa’nın aslında görevine duyduğu sadakati, bağlılığı en kısa şekilde ifade etmişti. Bunları niye anlatıyorum? Tabii, doğal olarak, ülkemizde her dönem teröre karşı mücadele verirken birçok subayımız, Emniyet mensubumuz, kolluk kuvvetlerimiz, generallerimiz şehit oldu ama biz bu şehitlerimizin adını yaşatmak için, bu şehitlerimizi toplumun bir parçası yapmak için, isimlerini unutturmamak için zaman zaman şehitlerimizin adını parklara verdik, caddelere verdik, sokaklara verdik, okullara verdik, hastanelere verdik. Burada, benim bir kanun teklifimi bugün içeriye işleme verdim. Osman Erbaş’ın adının Elâzığ Havaalanı’na verilmesiyle ilgili bir kanun teklifimiz var. Eğer bu konuda, kanun teklifi Meclis gündemine geldiğinde, bütün partiler Elâzığ Havalalanı’nın adının “Osman Erbaş Havaalanı” olarak değiştirilmesine destek ve katkı verirlerse memnun oluruz. Tabii, aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanı hiç kanun değişikliğine gerek duymadan kararla da havaalanının adını değiştirebilir. Bu, hem şehitlerimize hem de Silahlı Kuvvetlerimize verdiğimiz bir değeri gösterecek.

İkinci konu ise 24 Ocak gecesi Elâzığ’da yaşanan depremin olumsuzlukları, vatandaş üzerinde yarattığı mağduriyetler hâlâ devam ediyor. Gün geldi, Meclis araştırması komisyonları kurulsun diye önergeler verdik; gün geldi, bu kürsüde bakanların doğru yaptığı işlerle ilgili teşekkürler ettik; gün geldi, bu devletin ve milletin varlığını, devletin ve milletin vatandaşın yanında, sorunların çözümünde yanında olduğunu bu kürsüde ifade ettik ama geldiğimiz noktada Elâzığ’ın sorunları çözülmedi ve Elâzığ’a bir komisyonun gelmesiyle ilgili taleplerimiz olmuştü, Mecliste bunların hepsi reddedilmişti ama sevindirici bir gelişme oldu: Mecliste kurulan Deprem Araştırma Komisyonu çarşamba günü, depreme ilgili sürecin, mağduriyetlerin giderilmesi ve tespitlerin yapılmasıyla ilgili Elâzığ’a gelecek. Buradan Deprem Komisyonundaki arkadaşlarıma sesleniyorum: Elâzığ’a geliş gidişiniz bir protokol geliş gidişi olmasın. Yani Valilik ziyareti, belediye ziyareti, işte bir iki yerin gezisiyle sonuçlanan bir ziyaret olmasın. Elâzığ’a geldiğiniz zaman Abdullahpaşa Mahallesi’ne gidin, Rüstempaşa Mahallesi’ne gidin, Mustafapaşa Mahallesi’ne gidin, konteyner kentleri gezin, Sivrice’ye gidin, Maden’e gidin. Oradaki muhtarlarla toplantı yapın, sivil toplum örgütleriyle toplantı yapın. Orada yaşanan sorunlar ve sorunlara yönelik çözümlerle ilgili beklentileri yerinde, doğru tespit edin. Sayın milletvekilleri, bunu bütün samimiyetle söylüyorum: Yani şu anda Elâzığ milletvekilleri aramızda mı bilmiyorum, eğer aramızdalarsa kürsünün en önüne gelsinler, ön sırada otursunlar, yanlış bir ifadem varsa müdahale etsinler.

Elâzığ’da yaşanan deprem sonrası esas deprem yaşandı. Evlerin mülkiyet haklarıyla ilgili sorunlar, ödemelerle ilgili sorunlar, evlerin metrekaresiyle ilgili sorunlar, hak sahipliğiyle ilgili sorunlar, köylerde yapılacak evlerle ilgili problemler, DASK’ın geri ödemesiyle ilgili yapılan sıkıntılar ve sorunlar. Sorunlar, sorunlar, sorunlar... En son geçen hafta hak sahiplerine konutların verilmesiyle ilgili kura çekimi yapıldı, kura çekimi Elâzığ’da yeni bir deprem yarattı, inanılmaz bir mağduriyet yarattı. Yani Elâzığ depremi Elâzığ’ı vurmadı, Elâzığ depreminden sonraki sürecin ve mülkiyet haklarının korunmasına yönelik vatandaşların taleplerinin çözülmemesi, mağduriyetlerin büyümesi yeni depremler yarattı. Vatandaş mağdur, vatandaş çaresiz, fakir fukara nereye gideceği, bu işlerle ilgili kendi haklarını nasıl koruyacağı konusunda çaresiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Devamla) - Onun içindir ki Deprem Komisyonundan beklentimiz ve isteğimiz şudur: Elâzığ ziyaretinizi bir protokol ziyareti hâline getirmeyin ve AK PARTİ’li Elâzığ milletvekili arkadaşlarımdan rica ediyorum -ben de o gün orada olacağım- Deprem Komisyonunu depremden kaynaklı mağduriyet yaşayan vatandaşlarımızın yanına götürelim; biz hiçbir değerlendirme yapmayalım, bırakalım sokaktaki vatandaş, konteyner kentteki vatandaş, konutlardaki vatandaş kendi mağduriyetlerini ve beklentilerini gelen milletvekillerine aktarsınlar ve sonra oluşturulacak ve hazırlanacak rapor doğrultusunda gerçekten Elâzığ’daki mağduriyetlerin çözümüyle ilgili hep birlikte sürece katkı vermeyi diliyorum, hepimize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle söz isteyen Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy’a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Sağlık, huzur ve mutluluk getirmesi dileğiyle saygıdeğer Türk kadınlarının ve tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Kıymetli vekiller, 1995 yılında toplanan Dünya Kadın Kongresi'nin bildirgesinde kadın ilerlemesi ve kadın-erkek eşitliğinin sağlanması bir insan hakları sorunu ve sosyal adaletin bir şartı olarak tanımlanmıştır. Kadın-erkek eşitliğinin sağlanması bir kadın konusu olarak görülmemelidir. Bunlar sürdürülebilir, adil ve kalkınmış bir toplumu inşa etmenin tek yoludur. Kadının güçlendirilmesi ve kadın-erkek eşitliği, bütün insanlar için politik, sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel güvenlik anlamında ön koşuldur.

Kadın-erkek eşitliği her şeyden önce bir insan hakları sorunu olarak görülmelidir. Erkek ve kadın arasındaki etkileşim, farklılık ve güç dengesi yüzyıllardan beri hemen her toplumda tartışma konularından biri olmuştur. Bu tartışmalarda asıl nokta ise kadının “sorun” sözcüğüyle birlikte anılması ve “kadın sorunu” kavramının ortaya çıkarılmasıdır. Sorun çıkaran kadınlar mıdır yoksa kadınların bazı sorunları mı vardır? İşte bu soruların yanıtları dünyadaki ve Türkiye'deki kadın hareketlerinin temelini oluşturmuştur.

Günümüzde ne yazık ki kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet vicdanları sızlatan bir konu olarak sık sık gündeme gelmektedir. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin söylediği gibi kadın insandır, kadınlık onurdu, kadına şiddet insanlık sorunudur ve hepimizin sorumluluğu vardır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele ederken kadına acıyan bir bakış açısıyla bakmak, onu pasif, edilgen bir konumdan anlamak yerine, kadının güçlenmesi olanak tanımaya, kadın ve erkek olmaya yüklenen değerler nedeniyle kadınların şiddet eylemiyle karşılaştıklarını vurgulamaya ihtiyaç vardır. Kadının güçlenmesi, ona yöneltilen “zavallı” bakış açısının değişmesi değildir; değişen, kadın bakış açısının pratiğe dökülmesi yani eğitim aracını kullanarak kadın niteliklerini artırmasına, kadının yasalardan haberdar olmasına, kadının üretim araçlarına ulaşabilme ve bu araçları kullanabilme yetisi kazanmasına, kadının kendi gücünün farkına varmasına, kendine olan güveninin ve en önemlisi de kendine olan saygısının artmasına, kadının bütünsel anlamda kapasitesini geliştirmesine olanak sağlamaktadır.

Kadın, önce gücünün farkında olmalıdır, emin olunuz ki bu güç onu en iyi noktalara taşıyacaktır. Kadının iş gücüne katılımı da hem bireysel hem de ülkemizin kalkınması açısından önem arz etmektedir. Kadınları sadece belirli gün ve haftalarda hatırlamak yerinde ve yeterli olmayacağı gibi, doğru da sayılmayacaktır.

Kadınların çalışma hayatına büyük oranda katılması ve daha aktif rol alarak girişimcilik faaliyetlerinde bulunmaları gelişen ekonomiler için stratejik bir öneme sahiptir. Çünkü iş dünyasında zengin olmanın, kullanılmayan potansiyeli etkin hâle getirmenin ve yeni iş sahaları oluşturma yolunun kadın girişimciliğinin teşvik edilmesinden geçtiği gerek akademik gerekse iş dünyasında ifade edilmektedir. Yapılan çalışmalarda kadın girişimcilerin kişisel karakteristikleri dinamik, bağımsız, öz güvenli, rekabetçi ve amaç yönelimli olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, kadınların ekonomik hayatta erkeklerin yanında yer almalarını sağlayacak politika ve projelere öncelik verilmesi, sadece asansörde, trafikte yol vererek değil, kadının fikirlerine, projelerine destek vererek pozitif ayrımcılık yapılması büyük önem arz etmektedir.

Konuşmamı bitirirken özellikle vatana hayırlı evlat yetiştiren şehitlerimizin annelerinin, onlara destek olan eşlerinin ve gücümüze güç katan kadınlarımızın Kadınlar Günü'nü kutluyor, kadına şiddetin hiç yaşanmadığı günlerde buluşmak dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle sisteme giren kadın milletvekillerine yerlerinden söz vereceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Ancak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle sisteme giren kadın vekil arkadaşlarımıza yerlerinden söz vereceğiz. Bu konuda da arkadaşlarımızın bilgisi olsun.

Sayın Aycan...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk kültüründe kadına şiddetin olmadığına, MHP olarak her türlü şiddeti kınadıklarına, kadının iş yerindeki emeğinin de aile içerisindeki emeğinin de kutsal olduğuna ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Türk kültüründe, geleneğinde, aile yapısında kadına şiddet yoktur. Yozlaşmanın, değerlerin yıkılmasıyla yaşanan kadına şiddet kabul edilemez. MHP olarak her türlü şiddeti kınıyoruz. Aile içinde, sokakta, iş yerinde kadına yapılan istismar, ihmal, şiddet her türlü şekliyle yanlıştır. Aile içinde kadına şiddet uygulayan, öfke kontrolü olmayan, âciz sözde erkeklerin tedaviye ihtiyacı vardır, en ağır şekilde de cezalandırılmalıdır.

Kadının iş hayatında da uğradığı haksızlıklarla mücadele edilmelidir; kadının da çalışmak, kariyer yapmak hakkıdır. Bunu engellemek, iş yerinde kadının emeğini sövmek, psikolojik şiddet uygulamak da ayrı bir durumdur. Bunlara izin verilmemelidir. İş yerinde kadına yapılan tüm yanlış davranışlar cezalandırılmalıdır.

Kadının iş yerindeki emeği de aile içerisindeki emeği de kutsaldır, saygı gösterilmelidir.

Teşekkür ederim, saygılar.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

2.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde ülkenin ve dünyanın dört bir yanında kadınların alanlarda olduğuna, erkek şiddetine, kadın emeğine el konulmasına, LGBT+ 'leri yok sayma girişimlerine, nefret suçlarına "Hayır." dediklerine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanında kadınlar olarak alanlardaydık. Her türlü yasaklama girişimine rağmen, sokakları, meydanları, alanları terk etmedik. Erkek egemenliğine, erkek devlet şiddetine, erkek şiddetine, emeğimize el konulmasına, yoksulluğun yükünün sırtımıza yüklenmesine LGBTI+'lara yönelik yok sayma girişimlerine, nefret suçlarına karşı hep birlikte "Hayır!" dedik, "Alışın, gitmiyoruz." dedik. Feminist isyanımız her yerde, kadın isyanımız her yerde; yaşasın 8 Mart, yaşasın mücadeleimiz!

BAŞKAN – Sayın Sümer...

3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, esnafa kademeli açılma izni verilmesinin ardından bankaların geriye dönük POS cihazı hizmet bedeli tahsilatı yaptığı haberleri geldiğine, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla yapılacak ortak çalışmayla esnaftan POS makinelerinin geriye dönük birikmiş komisyon ücretlerinin alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pandemi nedeniyle kapalı olan esnafa kademeli açılma izninin verilmesinin ardından bankaların geriye dönük POS cihazı hizmet bedeli tahsilatı yapmasının haberleri gelmektedir. Neredeyse tüm işletmelerde masaüstü veya taşınabilir olmak üzere bankaların POS makineleri bulunmakta. Bankalar -fiyatları değişmekle birlikte- masaüstü diye tabir edilenlerden ortalama 80 lira, taşınabilir POS cihazlarından ortalama 70 lira aylık ücret talep ediyorlar. Bununla birlikte, her çekimde de belirli oranda komisyon kesintisi yapılıyor. Buraya kadar her şey normal, anormal olan ise aylardır kapalı olan esnaftan alınmayan aylık cihaz ücretlerinin bazı bankalar tarafından, dükkanların açılmasından sonra geriye dönük olarak otomatikman tahsil edilmesidir. Böyle bir dönemde esnafın üzerine yüklenen

bu ekstra yükler, ayakta kalmak için mücadele eden esnafımızı iyice zora sokmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığıyla yapılacak ortak çalışmayla, POS makinelerinin geriye dönük birikmiş komisyon ücretlerinin esnafımızdan alınmaması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladığına, Kahramanmaraş ili Onikişubat ilçesinin turizm bölgelerinden biri olan Süleymanlı Ilca'nın yolunun hâlâ yapılmadığına, Kahramanmaraş Şehirlerarası Otogarının aylardır tadilatla olduğuna, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör'ü Kahramanmaraş'a hizmet etmeye davet ettiklerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Kahramanmaraş ilimizin Onikişubat ilçesinin turizm bölgelerinden biri olan Süleymanlı Ilca'nın yolu hâlâ yapılmadı. Sayın Cumhurbaşkanı Kahramanmaraş'a her geldiğinde, her mitinginde “Bu yolu yapıyoruz.” “Yaptık.” “Yapacağız.” “Açtık.” “Açıyoruz.” diyor ama yıllar geçti, on dokuz yıl geçti, hâlâ Süleymanlı-Ilca yolu yapılmadı. Neden yapılmıyor, bunu sorguluyoruz.

Ayrıca, Kahramanmaraş Şehirlerarası Otogarı aylardır tadilat içerisinde. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu Büyük İstanbul Otogarı'nı altı ay içerisinde bitirdi. Onlarca kat büyüklüğündeki bu otogar biterken kaç ay oldu, hâlâ Kahramanmaraş Otogarı bitmedi, ne zaman biteceği belli değil. Bu kadar beceriksizlik olur mu? Bu kadar yeteneksizlik olur mu? Kendi işçileriyle bile toplu iş sözleşmesi yapmayan Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanını artık Kahramanmaraş'a hizmet etmeye davet ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, pandemi dolayısıyla hem Rusya'da hem de iç piyasada tüketimde ciddi sıkıntılar olduğundan limon üreticisinin zor durumda olduğuna, ülkenin limon ihracatının yüzde 50'sinden fazlasını Mersin ilinin karşıladığına, limon üreticilerine ton başına destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, geçtiğimiz yıl özellikle Rusya'ya olan ihracatta yaşanan sıkıntılardan dolayı limon üreticileri ve ihracatçıları Rusya'daki pazarların bir kısmını kaybetmişlerdir. Şu anda sezon başlamış, herhangi bir kota ve kısıtlama yok, ihracat devam ediyor; yalnız, pandemiden dolayı hem Rusya'da hem de Türkiye'de iç piyasadaki tüketimde ciddi sıkıntılar var ve limon üreticilerimiz zor durumda. Seçim bölgem olan Mersin, Türkiye limon ihracatının yüzde 50'den fazlasını tek başına karşılamaktadır. Limon üreticilerine mutlaka ton başına ciddi bir destek verilmeli, ihracat teşvikleri artırılmalı ve sıkıntı içerisinde olan limon üreticilerinin yüzü güldürülmelidir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık...

6.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri ili Yeşilhisar ilçe merkezine 5 kilometre uzaklıktaki Akköy ve Kaleköy mahallelerinde telefon ve internet olmadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeşilhisar ilçe merkezine 5 kilometre uzaklıkta olan Akköy ve Kaleköy sakinleri âdeta dünyadan kopartılmış; köylerinde telefon yok, internet yok. Evinin bahçesinde kalp krizi geçiren teyze 112'ye ulaşamadığı için oracıkta hayatını kaybetmiş. Evinde yangın çıkan aileyi, itfaiyeye ulaşamadıkları için komşuları güçlkle kurtarmış. Köyünde hayvancılık yapan kardeşim, internet olmadığı için çareyi, okul çağındaki çocuklarını babaannelerine bırakmakta bulmuş. AKP'li Hülya Hanım da “Köyler çok gelişti, köydü mahalle oldu.” diyor. “2023'te aya gideceğiz.” diyorlar. Önce benim Akköy ve Kaleköy'ümün telefonuna, internete kavuşmasını sağlayın, sonra vatandaş sizi göndereceği yeri bilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

7.- *Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Pazarlar ilçesi Hoca Ahmet Yesevi Mahallesi'nde yaklaşık 500 civarında ev sahibinin kentsel dönüşüm mağduru olduğuna, 28 Ocakta vatandaşların Kütahya Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden 2013 yılında alınan karara istinaden kırk beş gün içinde evlerin boşaltılmasına dair tebligat aldıklarına, bu uygulamaya derhâl son verilmesi ve mağduriyetin giderilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kütahya'nın Pazarlar ilçesi Hoca Ahmet Yesevi Mahallesi'nde yaklaşık 500 civarında ev kentsel dönüşüm mağduru, bir kentsel dönüşüm faciası daha yaşanıyor. Ocak ayının 28'inde, 2013 yılında alınan karara istinaden 500'e yakın evin kapısına bir tebligatta bulunuluyor İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından, kırk beş gün içinde evlerinin boşaltılması, aksi takdirde elektrik ve sularının kesileceği şeklinde. Deprem dayanıklılık testi de dâhil hiçbir şey yapılmadan buradaki evlerin yıkılması... Bu kar kışta, zaten 1.500 nüfusu olan bir ilçede kiralık bir tek ev dahi yokken insanların zorla, tehditle evlerinden edilmesi, düşük bedellerle evlerinin yıkılması çok ciddi bir faciadır. Bu pandemi günlerinde adalete hiç uymayan bir uygulamadır. Bu uygulamaya derhâl son verilmesi ve insanlarımızın mağdur edilmemesini talep ediyoruz.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Karaman...

8.- *Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde AK PARTİ 6'ncı Olağan Kadın Kolları Kongresinde Kadın Kolları Başkanı seçilen Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'e başarılar dilediğine ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Liderimiz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve çok değerli eşleri Emine Erdoğan Hanımefendi'nin teşrifleriyle kadınlarımız için anlamlı bir günde, 8 Martta, Dünya Kadınlar Günü'nde, yürekli, vefakâr analarla dolu Anadolu'nun 81 il ve ilçelerinden hanım kardeşlerimizin coşkulu katılımıyla 6'ncı Olağan Kadın Kolları Kongremize seçim bölgem Erzincan'dan gelen Kadın Kolları Başkanımız Sayın Rahşan Külünk ve üyelerimizle iştirak ettik. Bu vesileyle, tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum. Partimizi 2023 seçimlerine hazırlayacak, son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın ifade ettiği gibi, AK PARTİ'nin mihenk taşı kadın kollarımızın yeni Genel Başkanı, İstanbul İl Kadın Kollarımızın da müessisi Sayın Ayşe Keşir olmuştur. Yeni Kadın Kolları Genel Başkanımıza ve tüm ak kadınlarımıza başarılar dilerim.

AK PARTİ'ye hizmetlerinden ötürü başta halef ve selef kadın kolları başkanlarımız başta olmak üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - ...yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

9.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde özel elektrik şirketi TEDAŞ'ın yaptığı elektrik kesintisi nedeniyle sulama sistemlerinin çalışmadığına, çiftçilerin Şanlıurfa-Akçakale yolunda eylem yaptıklarına, Afrika çiftçisine yapılan desteğin Şanlıurfa çiftçisine de verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine memleketim Şanlıurfa, yine TEDAŞ, yine elektrik kesintisi, yine mağduriyet... Şanlıurfa'da özel şirket TEDAŞ, borç bahanesiyle elektrikleri kestiği için sulama sistemi çalışmıyor, tarladaki ekinler kurumak üzere. Seslerini kimseye duyuramayan çiftçiler dün Şanlıurfa-Akçakale Kara Yolu'nda eylem yaptı. TEDAŞ, AK PARTİ'nin yaptığı kanun nedeniyle çiftçinin son tarımsal destekleme parasına da el koydu. Devlet kurumları TEDAŞ karşısında suskun, güçleri TEDAŞ'a yetmiyor çünkü TEDAŞ'ın arkasında AK PARTİ var. Şanlıurfalıları TEDAŞ'ın insafına terk edenlere yazıklar olsun!

Tarım ve Orman Bakanı Sayın Pakdemirli'ye sesleniyorum: Birkaç güne kadar Urfa'da tarlalar sulanmazsa buğday tamamen kuruyacak. Ne yapıp edin TEDAŞ'ı ikna edin, çiftçilerimizin ürünü kurumasın. Afrika çiftçisine yaptığınız desteği Şanlıurfa'lı çiftçilere de verin, üvey evlat muamelesi yapmayın. Seçim sandığında Urfalılar gereken cevabı verecektir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, kadına karşı şiddeti ve cinsiyetçi bakış açısını reddettiğine, AK PARTİ'nin kamusal alanda kadınlara yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrıştırıcı tüm uygulamalara son verdiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü yurt genelinde değişik etkinliklerle kutlandı. Fedakârlıkları, emekleri, sevgileriyle hayatın her alanında yer alan tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum. Kadına yönelik her türlü şiddeti kınıyorum. Kadına şiddet bir insanlık suçudur, asla kabul edilemez. Cenneti annelerin ayaklarının altına seren bir medeniyetin temsilcileri olarak her türlü cinsiyetçi bakış açısını reddediyorum. AK PARTİ, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, kurulduğu ilk günden beri “mutlu kadın, mutlu aile, mutlu toplum” prensibini hayatın her alanında hâkim kılmaya çalışmıştır; kamusal alanda kadınlarımıza yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrıştırıcı tüm uygulamalara son vermiştir.

Başta şehit ve gazi anneleri ve eşleri olmak üzere tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tekrar kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

11.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Konya ilinde Yeni Sanayi Sitesi'nin temelini atıldığına, bu projeyi illerine kazandıran Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'a, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'a ve temel atma törenine katılan son Başbakan Binali Yıldırım'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Konya'mızın geleceğine yön verecek büyük bir değişimin lokomotifleri olan Konya Yeni Sanayi Sitesi'nin temeli atılmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen Eski Sanayi ve Karatay Sanayi'nin Taşınması Projesi kapsamında temelini attığımız Konya Yeni Sanayi Sitesi'nde 2.690 dükkân ve otelleriyle, lokantasıyla, kuaförüyle, marketiyle, kafeteryasıyla 134 ticari alan bulunacaktır. 2 milyon 80 bin metrekarelik alanda yürütülen bu dev proje, sunacağı hizmet ve oluşturacağı istihdamla Konya sanayisine güç verecektir.

Bu büyük projeyi Konya'mıza kazandıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Uğur İbrahim Altay'a, temel atma törenimize katılarak bizlere destek veren son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'a teşekkür ediyorum. Konya'mıza hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

12.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, geçen hafta Bitlis'te yaşanan helikopter kazasında kaybedilen 11 şehide Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Kültürümüzde kadına şiddetin yeri yoktur. Aziz Atatürk'ün dediği gibi, “Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürüklenmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye layıksın.”

Ayrıca, geçtiğimiz hafta Bitlis'te yaşanan helikopter kazasında kaybettiğimiz 11 şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum; ruhları şad olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

13.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, iktidarın âdeta algı oyuncağına dönuşen TÜİK'in bile yüzde 16'lara çıkan yıllık enflasyondaki yükselişini gizleyemediğine, Merkez Bankasının 128 milyar dolarını yok edenlerin sorumluluk almadığına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP iktidarı sorumsuz ve iş bilmez politikalarla ülkemizi uçuruma sürüklemeye devam ederken algı oyunları ile yurttaşını kandırmaya çalışıyor. Vatandaşımızın ocağına incir ağacı diktiler. İktidarın âdeta algı oyuncağına dönuşen TÜİK bile yüzde 16'lara çıkan yıllık enflasyonda yükselişini gizleyemiyor.

Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu 844,2 milyar lira oldu. KOBİ'lere ödenemeyen kredi borçları 57,7 milyara, bankalara borçlu KOBİ sayısı 3 milyon 818 bine yükseldi. Çiftçimizin sadece bankacılık sektörüne olan borçları 132,1 milyar liradır, Merkez Bankasının 128 milyar dolarını yok edenler sorumluluk almıyor. Önce damat Bakan gitti, şimdilerde kendi isteğiyle Borsa İstanbul Genel Müdürü Hakan Atilla. Asıl sorumlu sarayda sorumluluğu yok gibi oturmayı sürdürüyor. İlk seçimde gideceksiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Veda Hutbesi'nin insanın eşrefimahlukat olma özelliğini öne çıkaran, anlamak isteyen için uyulması hâlinde mutlu bir dünya, barış içinde bir insanlık uyarısını barındırdığına, bu mesajın hikmetine ram olduklarını peşinen kabul ettiklerine ilişkin açıklaması

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Veda Hutbesi, kadın, erkek insanın eşrefimahlukat olma özelliğini öne çıkaran; insanlığın, hürriyetin, eşitliğin, hakkın, hukukun üstünlüğünü öğreten yanı sıra çağlar öncesinden bugüne direkt bir mesaj vermekte; anlayan için, anlamak isteyen için, uyulması hâlinde mutlu bir dünya, kardeşçe, barış içinde bir insanlık uyarısını barındırmaktadır. İçinde bir veda anlamı taşımakla birlikte, Allah Resul'ü, bu mesajıyla insanlığın gönlünde ebediyen bir önder olarak kalmayı başaracak, yaşama örneği olarak hep önümüzde olmaya devam edecektir; vedasında bile buna şahit olduğumuzu, risâletinin hakkını verdiğini görmemizi sağlayacak başlangıç gibi. Veda Hutbesi, bizi içine çeken Peygamber'i bir mektup olarak dünya durdukça okunacak, baş tacı edilecek, hayatın gerçekleri olarak hem yaşanacak hem de yaşatılacak düsturları kapsayan yanı sıra var olacaktır. Açıkça, bu mesajın hikmetine ram olduğumuzu peşinen kabul ettiğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, nakliye işiyle uğraşan şoförlerin kanuna göre dört buçuk saatte bir mola verme zorunluluğuyla ilgili yaşadıkları mağduriyetin giderilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, seçim bölgem Afyonkarahisar ili Sandıklı, Dinar ilçeleri ile diğer ilçelerde ve Türkiye'nin değişik illerinde nakliye işiyle uğraşan şoförler, kanuna göre dört buçuk saatte bir mola vermek zorundadır. Bu molanın on beş ila kırk beş dakika arasında olması gerekmekte, kırk beş dakikalık molanın ardından ise şoför bir dört buçuk saat daha araç kullanabilmektedir. Kanunen şoförlerin yirmi dört saat içinde dokuz saatten fazla yol yapması yasaktır. Ancak dokuz saati dolduran şoförler bazı tesislerin ve benzin istasyonlarının ağır vasıta taşıtlarını kabul etmemesi veya yeterli kamyon ve tır parkı olmamasından dolayı saatlere uymakta zorluk çekmektedirler. Bu durumda da şoförler mecburen süre aşımı yapmaktadır; her süre aşımında ise şoförün ehliyetinden 20 puan düşmektedir; bu durum 5 kere tekrarlandığında ise ehliyete bir yıl süreyle el konmaktadır. Şoför esnafı mağduriyetlerinin giderilmesini, sürüş sürelerinin 4+4+4 şeklinde on iki saate çıkarılmasını talep etmekte. Zorlu koşullarda çalışan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, kadına karşı şiddetin ve cins kırıma varan kadın cinayetlerinin önlenmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin denetim organı GREVIO'nun raporunda yer alan tavsiyelerin bir an önce uygulanmasını istediklerine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Kadına karşı şiddetin ve cins kırıma varan kadın cinayetlerinin önlenmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin denetim organı GREVIO'nun raporunda yer alan tavsiyelerin bir an önce uygulanmasını istiyoruz. Bunlardan bazıları şunlardır:

Toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesinin hayata geçmesini sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak için ciddi tedbirlerin alınması.

Hâkim ve savcıların, İstanbul Sözleşmesi hükümleri dâhil kadının insan hakları konusundaki ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasının sağlanması...

4+4+4 eğitim sistemi de dâhil olmak üzere yasa ve politikaların toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilmesi ve tüm yasa ve politikaların toplumsal cinsiyet bakış açısıyla bir etki analizine tabi tutulması.

Kız çocuklarının eğitim hakkını kullanması ve kadınların ekonomik özgürlüğe ulaşma çabalarının desteklenmesi.

BAŞKAN – Sayın Gözgeç...

17.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, AK PARTİ 6'ncı Olağan Kadın Kolları Kongresini gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Dün Kadın Kolları kongremizi gerçekleştirdik. Kadın Kollarımız, 5 milyona varan üyesiyle daima kadınların güçlü sesi olmuştur, kadın siyasetçilerin yetişmesinde siyaset okulu vazifesi görmüştür.

Bugüne kadar millet için, memleket için yapılan tüm hizmetlerde kadınlarımızın emeği var, sahip çıkması var. Ekonomiye değer katan mühendis kızlarımız, tohumdan hasada üretimin her aşamasında emeği geçen kadın çiftçilerimiz var. Hayallerinin peşinden giden, kendi fikirlerini hayata geçiren kadınlarımızın her geçen gün yeni başarı hikâyeleri yazacaklarına yürekte inanıyorum.

Kadın-erkek hep birlikte daha güçlü Türkiye'yi birlikte inşa edeceğiz inşallah.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, "8 Martta birlikte dayanışmayla yaşasın kadın mücadelesi." dediğine, 2020 yılında engelliler için araç değerlendirme oranı 303 bin lira seviyesindeyken 2021 yılında bunun 330 bin lira seviyesine geldiğine ancak bir yılda araç fiyatlarındaki yüzde 200'ün üstündeki fiyat artışı ve ÖTV artışının dikkate alınmadığına, vergi ve ÖTV artışıyla engellilerin hakkını ellerinden almaya çalışmanın kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hayatın her alanında, sözde değil özde eşitlik diyerek 8 Martta birlikte, dayanışmayla "yaşasın kadın mücadelesi" diyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılında engelliler için araç değerlendirme oranı 303 bin lira seviyesinde iken 2020 yılında 330 bin lira seviyesine gelmiştir ancak bir yılda araç fiyatlarındaki yüzde 200'ün üstündeki artış ve ÖTV artışı dikkate alınmamıştır. Maddi durumu araç alımına elvermeyen engelli kardeşlerimiz zaten hiçbir şekilde bu hakkını kullanamamaktadır. Yurttaş, kendisine tanınan bu hakkı imkânı ve ihtiyacı dâhilinde, suistimal etmeden en iyi şekilde değerlendirmek istemekte oldukça haklıdır. Aracı beş yıl süreyle kullanmak zorundadır. Şayet bu konuda bir suistimal varsa bunun denetim ve tahkikini yapmak devletin sorumluluğundadır.

Vergi ve ÖTV artışıyla engellilerin hakkını elinden almaya çalışmak kabul edilemez. Engellilere engel çıkararak bu uygulamanın derhâl düzeltilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

19.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine, kadına karşı şiddeti ortadan kaldırmak için hukuki ve toplumsal her alanda tüm güçleriyle çalışmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sevgileri ve emekleriyle insanlığın umudu olan tüm kadınlarımızın 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum. Kadınlarımızın insan olarak onurlu ve hakkaniyetli muamele gördüğü bir dünya temenni ediyorum.

Kadına karşı şiddeti ortadan kaldırmak için hukuki ve toplumsal her alanda tüm gücümüzle çalışıyoruz ve çalışmaya devam edeceğiz. Kadınları her alanda güçlendirmek için emek veriyoruz ve emek vermeye devam edeceğiz çünkü kadın incindiğinde insanlık incinir.

2023'ün güçlü ve büyük Türkiye'sine katkı sunacak tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

20.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden Elâzığ ili Ağın ilçesi eski Belediye Başkanı, İYİ PARTİ Elâzığ eski İl Başkanı Yılmaz Serttaş ve geçirdiği kalp krizi sonucunda hayatını kaybeden tiyatrocı Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına, Özgecan Aslan, Şule Çet, Pınar Gültekin, Münevver Akbulut gibi hikâyesi yarım bırakılan tüm kadınları bir kez daha yâd ettiğine, İYİ PARTİ olarak, şiddet ve fırsat eşitsizliği sorunlarının olmadığı bir Türkiye vaat ettiklerine, Türkiye Maarif Vakfına Millî Eğitim Bakanlığının 2021 bütçesinden 1 milyar 231 milyon lira aktarılacağına Resmî Gazete'de yayımlandığına, bu bütçenin, uzaktan eğitime erişemeyen öğrencilere, yüz yüze eğitimin daha sağlıklı verilmesi için daha sıkı tedbirlere ve tüm öğrenci ve öğretmenlere ayrılması gerektiğine inandıklarına, diğer illerde olduğu gibi gerek salgın nedeniyle daha da artan ekonomik krizin gerekse tarımda plansız üretimden kaynaklanan hataların Bolu esnafı ile çiftçisini zor duruma soktuğuna, Bolu ili ve futbol takımı Boluspor'un yeni stadyumlarına kavuşmayı beklediklerine, Spor Genel Müdürlüğü'nün gerekli onayı vermesinin lazım geldiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elâzığ Ağın ilçesi eski Belediye Başkanı, Elâzığ eski İl Başkanımız Yılmaz Serttaş Hakk'a yürüdü; kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabırcemil niyaz ediyorum; mekânı cennet olsun, camiamızın başı sağ olsun.

Dün ne yazık ki usta bir tiyatrocuyu kaybettik. Kalp krizi geçirdikten sonra hastanede tedavi altına alınan Rasim Öztekin hayatını kaybetti; Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine, sevenlerine, sanat camiasına başsağlığı diliyorum.

Dün idrak ettiğimiz 8 Mart Dünya Kadınları Günü'nü ben de buradan kutlamak istiyorum. Başta Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi olmak üzere tüm kadınlarımızın günü kutlu olsun.

Özgecan Aslan, Şule Çet, Pınar Gültekin, Münevver Karabulut, Aleyna Çakır, Ceren Özdemir, Emine Bulut, Aylin Sözer ve daha nice hikâyesi yarım bırakılan tüm kadınlarımızı da bir kez daha yâd ediyorum.

Hemen her gün en az bir haberle gündeme gelen kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri konusu toplumsal sorunlarımızın başında yer alıyor. Türkiye'de kadına şiddet artarak devam ediyor, istihdamda kadın sayısı düşüyor, yönetime katılmada ise cinsiyet ayrımcılığı dikkat çekiyor. İYİ PARTİ olarak, kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığının sona erdiği, şiddet ve fırsat eşitsizliği sorunlarının ortadan kaldırıldığı bir Türkiye vaat ediyoruz. Genel Başkanımızın öncülüğünde kadını özne alan çalışmalarımıza da aralıksız devam ediyoruz.

Yurt dışında faaliyet gösteren Türkiye Maarif Vakfına, Millî Eğitim Bakanlığının 2021 bütçesinden 1 milyar 231 milyon lira aktarılacağı Resmî Gazete'de yayımlandı. Çocuklarımız, öğretmenlerimiz ve ihtiyacı olan binlerce okulumuz kaynak beklerken Bakanlık bütçesinin başka yerlere aktarılmasını

kabul etmiyoruz. Covid-19 salgınına rağmen eğitime yeterli bütçe ayrılmadığı bir gerçektir. Milyonlarca öğrencinin uzaktan eğitime erişemediği, erişebilen öğrencilerin ise çoğunun ebeveynlerinin cep telefonlarıyla ulaşabildiği bir sistemin içerisindeyiz. Maarif Vakfına ayrılabilen bütçenin, uzaktan eğitime erişemeyen öğrencilere, yüz yüze eğitimin daha sağlıklı verilmesi için daha sıkı tedbirlere ve tüm öğrenci ve öğretmenlerimize ayrılması gerektiğine inanıyoruz.

Son olarak, Bolu ilimizden bahsetmek istiyorum. Diğer illerde olduğu gibi gerek salgın nedeniyle daha da artan ekonomik kriz gerekse tarımda plansız üretimden kaynaklanan hatalar Bolu esnafını, çiftçisini zor duruma sokmuş ve esnaf da çiftçi de acilen yardım beklemektedir. Bolu çiftçisinin elinde yaklaşık 7 bin ton patates kalmış ve çiftçi zarar etmiştir; 1,5 liraya mal ettiği patatesi 80 kuruşa zor satılmaktadır. Çiftçimizin alternatif ürün çeşitliliği de bir an önce artırılmalı ve çiftçi desteklenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Salgın nedeniyle dükkânı aylarca kapalı kalan esnaf, çalışanlarıyla birlikte zor günler geçirmektedir. Esnaf ve çalışanlar kredi verilerek daha da borçlandırılmak yerine hibe yoluyla desteklenmelidir.

Bolu’da yeni stadyumun yapılması şartıyla mevcut stadyumun kırk dokuz yıllığına Bolu Belediyesine tahsisile ilgili Spor Genel Müdürlüğüne müracaat edilmesi kararı, 2020 Kasım ayında Belediye Meclisinde kabul edilmişti. Şimdi, Bolu şehri ve şehrin kırmızı beyaz renklere sahip takımı Boluspor, yeni stadyumuna kavuşmayı bekliyor. Bu konuda Spor Genel Müdürlüğünden gerekli onay verilmeli ve Bolu’nun uzun zamandır beklediği, şehre vizyon katacak yeni stadyum bir an önce yapılmalı.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yüce Parlamentiye saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurunuz Sayın Beştaş.

21.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, MEBYA-DER’e yönelik operasyonlarda toplam 28 kişinin gözaltına alındığına, 7’sinin tutuklandığına, 8’inin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığına, şu anda 13 kişinin adliyede savcıya ifade vermeyi beklediğine, MEBYA-DER’lilerin hepsinin barış annesi olduğuna, 78 yaşındaki Hatun Aslan ve 71 yaşındaki Meryem Soylu’nun tutuklandığına, Halkbank eski Genel Müdür Yardımcısı Hakan Atilla’nın istifasının ABD’de İran yaptırımlarının delinmesiyle ilgili davada yargılanmasıyla bağlantısının ne olduğunu kamuoyu adına sorduklarına, Diyarbakır ili Lice ilçesinde hayvan otlatırken havan mermisinin patlamasıyla 12 yaşında yaşamını yitiren Ceylan Önkol’un ailesinin İçişleri Bakanlığı aleyhine tazminat davası açtığına, Bakanlığın yüzde 90 kusurlu bulunarak tazminata mahkûm edildiğine, yüzde 10 kusurun da 12 yaşındaki çocuğa yüklendiğine, Mayısız Bir Türkiye Girişimi’nin verilerine göre 2004-2017 yılları arasında 1.138 kişinin kara mayını ve savaş artığı patlayıcı nedeniyle yaşamını yitirdiğine, mayınlı alanların temizlenmesi konusunda Parlamentiye göreve çağırıldıklarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

MEBYA-DER’e yönelik bir operasyon var; 28 Şubatta başladı, toplamda 28 kişi gözaltına alındı, bunlardan 7’si tutuklandı, 8’i adli kontrol şartıyla serbest ve şu anda 13 kişi adliyede -savcılıkta- ifade vermeyi bekliyor. Kimdir MEBYA-DER’liler? Kadınlardır, annelerdir, hepsi barış annesi. Geçen hafta söylemiştim, 78 yaşındaki Hatun Aslan ve 71 yaşındaki Meryem Soylu tutuklanmıştı. Bu barış anneleri -kayıp aileler- bu ülkede barışın inşa edilmesi için mücadele edenlerdir. Bu annelerden biri Berfo anaydı, kamuoyu yakından biliyor bu meseleyi. Hatırlarsınız, Berfo Kırbayır’la Erdoğan bizzat görüşmüştü. Berfo ana çocuğunun kemiklerine uluşmadan maalesef yaşamını yitirdi. Şimdi, diğer anneler de aynı mücadeleyi yürütüyorlar.

Şunu biliyoruz ki bütün toplumlarda ve inançlarda en doğal hak olan cenazeyi layıkıyla defnetmek ve bununla ilgili, aileler çocuklarının cenazelerinin ve mezarlıklarının peşindedir. Gözaltına alınanların tamamı çocuğunu çatışmalarda kaybeden anneler, kişiler. Yıllardır çocuklarının cenazelerine ulaşmaya çalışıyorlar ve birçoğu cenazelere daha ulaşamamış durumda. Defnedilenlerin ise mezarlıkları sürekli tahrip ediliyor ve bu ailelere açıkçası yıllardır çok büyük acılar yaşatılıyor. Bu da yetmiyor, şimdi, gözaltı ve tutuklamalar yapılıyor. Yani MEBYA-DER yöneticilerinin bir an önce serbest bırakılması gerekiyor. Özellikle yıllardır çocuklarının kemiklerine ulaşmaya çalışan, bir mezar hasretiyle kesintisiz acı çeken Cumartesi Annelerini hepimiz biliyoruz. Anneler arasında bir ayırım yapmalım, annelerin annelik duyguları arasına bir hiyerarşi koymalım ve MEBYA-DER’li ailelerin, kadınların, annelerin bir an önce serbest bırakılması için Adalet Bakanlığını da... Açıkçası “Yargıya talimat veremiyoruz.” diyorlar ama en azından bu hukuksuzluğa son vermesi için herkesin sorumluluk almasını talep ediyoruz.

Sayın Başkan, diğer bir mesele, Hakan Atilla meselesi. Şimdi, Hakan Atilla ortada yok ama istifa ettiği söyleniyor, kendi isteğiyle istifa ettiği kaydı düşülmüş. Şimdi, Berat Albayrak “At izi it izine karıştı.” diye zemberek ifadelerle istifa mektubu yazmıştı fakat kamuoyuna “Affını istedi.” şeklinde bir kayıt düşülmüştü. Şimdi, istifaya dair gerçekler aslında iktidarın yaratmak istediği algının tam tersi bir durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Açıkçası, Halkbank eski Genel Müdür Yardımcısı Atilla, ABD’de İran yaptırımlarının delinmesiyle ilgili davada yargılanmış ve Mayıs 2018’de mahkeme otuz iki ay hapis cezası vermişti; Atilla Temmuz 2019’da tahliye olmuştu. Bu istifa ile bu olayların bağlantısı nedir, kamuoyu adına soruyoruz.

Otoriterleştikçe kırılganlaşan iktidar kâğıttan kaplan rolünü oynamaya devam ediyor. İktidar gerek ABD’deki yargılama süreçlerini gerekse de Rıza Sarraf’la geçmişteki ilişki ağlarını Türkiye halklarından ve siyaset kurumundan saklamamalı ve uluslararası hukuktan kaynaklı Türkiye halklarına çıkabilecek maliyetlerin önüne geçmelidir. Hepimiz tüm Türkiye toplumu adına bu istifanın ne olduğunu, arka plan bilgilerini ve gerçekten kendi iradesiyle istifa edip etmediğini, Reza Zarrab dosyasıyla bağının açıklanmasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son olarak, Sayın Başkan, Ceylan Önkol, aslında çok defa söyledik. Diyarbakır’ın Lice ilçesinde hayvan otlattığı sırada havan mermisinin patlamasıyla 12 yaşında yaşamını yitiren bir çocuğumuz.

Şimdi, Ceylan Önkol’un ailesi İçişleri Bakanlığı aleyhine bir tazminat davası açmıştı ve burada Bakanlık tazminata mahkûm edildi ve mahkeme İçişleri Bakanlığını yüzde 90 oranında kusurlu buldu. Şimdi, yüzde 10 kusuru da 12 yaşındaki çocuğa yüklediler, hani yüzde 100 devlet kusurlu olmasın diye açıkçası, yüzde 100 sorumluluğu aklamak adına 12 yaşındaki bir çocuğa da yüzde 10’luk bir sorumluluk yüklenmiş oldu. Şimdi, Bakanlığın, olayın meydana geldiği yerin köylülerin hayvanlarını otlatmak için geçiş güzergâhı ve çocukların oyun alanı olarak kullanılan bir yer olmadığı yönündeki savunması -idarenin- kusuru Ceylan’a yükletmiş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, İçişleri Bakanlığı verilerine göre 1984-2009 yılları arasında mayınlar ve patlayıcı maddeler nedeniyle 1.269 kişi yaşamını yitirmiş, 5.091 kişi yaralanmıştır. Mayınsız Bir Türkiye Girişimi’nin verilerine göre 2004-2017 yılları arasında 1.138 kişi kara mayını ve savaş artığı patlayıcı nedeniyle yaşamını yitirmiştir. Biz, idarenin, mayın haritasına ilişkin derinlikli bir çalışma yapması ve mayınlı alanların temizlenmesi için Parlamento görev almaya çağırıyoruz. İdarenin kusurunu hafifletmek çözüm değil, çözümsüzlüktür diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Başkan.

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün bayram gibi kutlanabileceği günlerin gelmesi ümidiyle kadın milletvekillerini selamladığına, vefat eden, tiyatronun bir önceki Kavuklusu Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, gazeteci Levent Gültekin'in 25 kişilik bir grubun saldırısına uğradığına, yakın geçmişte Milliyetçi Hareket Partisine ve liderine yönelik en ufak eleştiride bulunan gazetecilerin, siyasilerin mafyavari yöntemlerle sokak ortasında dövüldüğüne, bu tip olayların yaşanmaması için Milliyetçi Hareket Partisine önemli bir görev düştüğüne ve bu konuda inisiyatif almaları gerektiğine, Oda TV'nin 5 Mart 2020 günü BTK kararıyla kapatıldığına, internet sitelerinin kapalı olmasının ülke için bir ayıp olduğuna, bu konuda Parlamentonun kendi çıkardığı kanunun arkasında durup durmayacağını öğrenmek istediğine, Hakan Atilla'nın istifasının ABD Başkanı Biden'a Türkiye'nin yaptığı bir jest olduğunun söylendiğine, en etkili bakanlardan birisinin aylardır ortada olmadığına, İMKB Başkanının kendi isteğiyle istifa ettiğinin söylendiğine, gazetecilerin, televizyoncuların sokakta linç edildiğine, ülkenin getirildiği bu durumu kabul etmelerinin mi beklendiğine, ülkeyi bir hukuk devleti gibi yönetme sorumluluğunu taşımayanlar bu sorumluluklarını hatırlamayacaklarsa bu devlet yönetiminden artık aflatırını istemeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 8 Martla başlayan bu haftada -kadınlar, kadına karşı şiddet, kadın cinayetlerinin önlenmesi- 8 Martın, adına yakışır şekilde, bir bayram gibi kutlanabileceği günlerin özlemiyle, yüce Meclis çatısı altında faaliyet gösteren tüm siyasi partilerin -ve bağımsız milletvekillerimizin- kadın milletvekillerimizi, Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlayabileceğimiz günlerin gelmesi ümidiyle selamlıyorum. Bu konuyla ilgili AK PARTİ grup önerisinde daha detaylı açıklamalarda bulunacağız.

Dün akşam saatlerinde acı bir haber aldık. Geleneksel tiyatromuzun önemli isimlerinden, tiyatromuzun bir önceki Kavuklu'su Rasim Öztekin kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Çok değil, eylül ayında kavuğunu sağlık sorunları nedeniyle Şevket Çoruh'a devrettiği törende kavuğun bir usta-çırak ve bir liyakat ilişkisi olduğunun, bugün Türkiye'nin en önemli sorununun liyakat olayının tamamen unutulmuş olduğunun altını çizmişti. Rasim Öztekin'in yaşamını yitirmesinin üzüntüsünü yaşıyoruz. Kendisine Allah'tan rahmet, tüm sanat camiasına da başsağlığı diliyoruz.

Dün akşam saatlerinde Halk TV'de program yapan, yorumcu olan Levent Gültekin, televizyon önünde, 25 kişi olduğu belirtilen bir grubun vahşi saldırısına uğradı. Levent Gültekin'in parmaklarında kırık tespit edilmiş. Yakın geçmişte, Milliyetçi Hareket Partisine ve liderine yönelik en ufak eleştiride bulunan gazetecilerin, siyasilerin mafyavari yöntemlerle sokak ortasında dövüldüğü bu kaçınıcı olay? Bu konuda Sabahattin Önkibar, Ahmet Takan, Orhan Uğurlu, Yavuz Selim Demirağ, Levent Gültekin, Selçuk Özdağ, isimlerini sayabildiğim birkaçı. Burada birlikte, siyaset yaptığımız, aynı çatı altında olduğumuz, Mecliste temsil edilen önemli bir siyasi geleneğin bu konuda bir tutum almasını bekliyoruz, bir açıklama yapmasını bekliyoruz, yaşanan bu tip olaylarla ilgili ciddi bir kınama ve men edici söylemleri bekliyoruz.

Sayın Devlet Bahçeli'nin Genel Başkan olduğu ilk dönemlerde partisine gönül veren gençlere yönelik çok olumlu telkinleri vardı; bunlar kamuoyunda çok takdir toplamıştı. Bence şimdi böyle bir zamana ihtiyaç var. Siyasi polemik için, birilerini hedef göstermek için, "Siz yapıyorsunuz, siz yaptırıyorsunuz." demek için demiyorum -böyle düşünen olursa bunu şimdiden söylüyorum, açıkça bunu kastetmiyorum- ama kendisi bugün Milliyetçi Hareket Partisini eleştiren bir köşe yazarı, birkaç gün sonra patır kütür dayak yiyor ve bununla ilgili kamuoyunda çok ciddi bir rahatsızlık var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sürekli bu konuda birilerinin inisiyatif alması gerektiğini ifade ediyoruz. Buradan açık çağrımızdır: Sayın Devlet Bahçeli'nin Genel Başkan olduğunda gençlere yönelik, kendi partisinde siyaset yapanlara yönelik takdir toplayan pek çok açıklaması çok olumlu karşılık bulmuştu. Bu tip olayların yaşanmaması için Milliyetçi Hareket Partisine önemli bir görev düştüğünü, bu konuda inisiyatif almaları gerektiğini açıklıkla ifade etmek istiyoruz buradan.

Oda TV, bir haber gerekçe gösterilerek 5 Mart 2020’de BTK kararıyla kapatıldı. Bir senedir kapalı Oda TV. İnternet sitelerinin kapalı olması ülke için bir ayıp, hepimiz için ayıp ama 23 Temmuzda burada sosyal medyayla ilgili düzenlemelerin olduğu kanun görüşülürken Adalet ve Kalkınma Partisi adına Ankara Milletvekili Sayın Zeynep Yıldız şunları kayda geçirmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - “Problematik bir içerik var, o içerik dolayısıyla mahkemeye başvuruluyor ve sonrasında bütün site külliyen kapanıyor. Böyle bir problemlı içerikten dolayı bütün site kapanmamalı. Dolayısıyla, biz oradaki içeriğin çıkarılmasını sağlamak suretiyle, oradaki siteye ilişkin, vatandaşların girişini aslında güvence altına almış oluyoruz.” Bu sözler Komisyon tutanaklarında var, Genel Kurul tutanaklarında var! Bir yılı aşkın süredir Oda TV kapalı. Kanun koyucu “Biz artık, siteler kapanmasın diye içerik engelleme maddesi getiriyoruz.” diyorsa, bu madde kabul oluyorsa, bu kanun onaylanıp Resmî Gazete’de yürürlüğe giriyorsa, burası hukuk devletiyse, kanun devletiyse Oda TV niye kapalı? Bu keyfiyet nedir? Bu konuda bu Parlamento kendi kararının, kendi kanununun arkasında durmayacak mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konudaki son sözüm de, son ifade etmem gereken konu da Hakan Atilla meselesiyle ilgili. Bir süredir, Hakan Atilla’nın Biden yönetimi tarafından istenmediğini... Ve istifasının da, Biden’a Türkiye’nin yaptığı bir jest olduğu söyleniyor Amerikan basını tarafından. Berat Albayrak istifa etti, istifası yirmi iki saat duyurulamadı, ancak kabul edilene kadar. O günden sonra ortada yoktu, bütün Türkiye merak etti “Damat nerede?” dedi, kendisinden yine bir açıklama olmadı. Sonra, 128 milyar doların hesabı soruldu, AK PARTİ’den yine bir açıklama olmadı, Sayın Albayrak’ın avukatı açıklama yaptı. Avukatlık Kanunu’nu dikkatli okursanız, avukatlar, müvekkillerinin sözcüsü değildir, çok özel şartlarda müvekkilleri adına bazı açıklamaları yapabilirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onlar, müvekkillerinin savunucularıdır ama sözcüsü değildir; müvekkili söz söyleyemeyecek durumdaysa, çok özel şartlarda bu görevi üstlenebilirler. Bu ifade, hepimize, Berat Albayrak’ın hangi özel şartlarda olduğunu düşündürüyor, kendisi de yok. Ve şimdi ortada olmayan bir başkası, Hakan Atilla, kendi isteğiyle, kendi takdirıyla istifa etmiş. Memleket ne hâle geldi, görebiliyor musunuz memleket ne hâle geldi? Ülkenin en etkili bakanlarından birisi aylardır yok, hâlâ yok, açıklamayı avukatı yapıyor. İMKB Başkanı, Biden istedi diye kendi ortada olmadan istifa ediyor, “Merak etmeyin, kendi istedi.” deniliyor. Ve gazeteciler, televizyoncular sokak önünde dayak yiyerek linç ediliyorlar. Bu mu on dokuz yıl sonra Türkiye’yi getirmekten gurur duyduğunuz manzara, bu mudur? Bunu kabul etmemizi mi bekliyorsunuz?

2021 yılında olduğumuzu hatırlatırım, buranın bir hukuk devleti olduğunu hatırlatırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

Herkesin canının, malının, yürütmedekilere, bakanlara, emirlerindeki kamu bürokrasisine emanet olduğunu hatırlatırız. Ve burada artık ülkeyi bir hukuk devleti gibi yönetme sorumluluğunu taşımayanların, eğer bu sorumluluklarını hatırlamayacaklarsa bu devlet yönetiminden artık aklarını istemelerini, aksi takdirde önlerine gelecek ilk sandıkta milletin onlara gerekli cevabı nasıl vereceğini hep birlikte göreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Göreceğiz inşallah.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

23.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Milliyetçi Hareket Partisinin şiddeti hiçbir zaman tasvip etmediğine ve Türk gençliğinin bu memleketin yüz akı olarak ülkenin geleceğine katkı sağlaması için ilim ile bütün sosyal alanlarda kendisine yakışır şekilde faaliyet göstermesini ve yaşamasını arzu ettiğine, saldırıya uğrayan şahısların sadece MHP'ye eleştiride buldukları için bu akıbetle karşılaştıklarını ifade etmeyi doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özel; özellikle Milliyetçi Hareket Partisine eleştiride bulunan ve Sayın Bahçeli'yi eleştirenlerin sanki darbedildiğini, birtakım saldırılara uğradığını ifade etmişti. Milliyetçi Hareket Partisi şiddeti hiçbir zaman tasvip etmez, şiddeti her zaman kınar. Ancak, bu kişilerin, bu saldırıya uğrayan kişilerin sanki sadece Milliyetçi Hareket Partisine ve Sayın Genel Başkanımıza birtakım ifadeler kullanmışlar gibi değerlendirme yapılmasına katılmıyoruz. Bu kişinin, saldırıya uğrayan son kişinin o konuşmasını takip ettiğinizde Türkiye'deki birçok siyasetçi hakkında çok ağır birtakım ithamlarda ve ifadelerde bulunduğunu burada görmek gerekir. Milliyetçi Hareket Partisine ve Sayın Genel Başkanına bu zamana kadar sadece bu saydığımız 3 kişi mi, onun içerisinde ahlaksızca iddialarda, iftiralarda bulunanlar da var ama sadece bunlardan ibaret mi? Genel Başkanımıza, partimize edilmedik hakaret mi kaldı, söylenmedik söz mü kaldı? Ne aşağılık benzetmeler, ne aşağılık sözler sarf edildi. Milliyetçi Hareket Partisi veya Milliyetçi Hareket Partililer kalkıp bunlara ne yaptı, evini mi bastı, yok etmek için başka birtakım saldırılara, hukuka aykırı fiillere mi girdi? Siyaseten burada cevabını vermeye gayret ediyoruz, o da seviyesi itibarıyla cevap verilebilecek nitelikte olanlara cevap vermeye çalışıyoruz. Bunun dışında Milliyetçi Hareket Partisini bu tarz şiddet eylemleriyle ilişkilendirmediğinizi ifade etseniz de bu şekilde algıya yol açacak bu ifadeleri kabul etmediğimizi buradan tekrar ifade etmek istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanının, gençliğe verdiği mesajı, daha geçen hafta gençliğe vermiş olduğu mesajı, grup toplantımızda, grup toplantısının tamamını tam süreli olarak sadece gençliğe doğru bir yön, doğru bir yol gösterebilmek için ayırdığını buradan ifade etmenin gerekli olduğu kanaatindeyim. Bizim gençliğe vereceğimiz mesaj asla şiddet veya şiddete benzer birtakım davranışlar, birtakım kötü alışkanlıklar olamaz. Milliyetçi Hareket Partisi, Türk gençliğinin, bu memleketin yüz akı olarak Türkiye'nin geleceğine katkı sağlaması için ilimde, bilimde, fende ve bütün sosyal alanlarda kendisine yakışır şekilde faaliyet göstermesini, yaşamasını arzu eder. Bu noktada Milliyetçi Hareket Partisine eleştirilerin sanki bunlardan ibaret, bu şahıslardan ibaretmiş gibi değerlendirilmesi ve bu şahısların da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...sadece MHP'ye eleştiride buldukları için bu akıbetle karşılaştıklarını ifade etmeyi doğru bulmuyorum. Bu noktada, şiddet ve şiddet eylemlerini kabul etmediğimizi, tasvip etmediğimizi buradan yeniden dile getiriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurunuz Sayın Başkan.

24.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, başta şehit ve gazi anneleri ve eşleri olmak üzere, Diyarbakır annelerinin ve tüm annelerin, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine, AK PARTİ'nin kadınların toplumda huzurla, güvenle, başarıyla yer almasında büyük imkânların yolunu açtığına, uygulamadaki eksiklikler, aksaklıklar ve şiddetin önlenmesiyle ilgili bir Meclis araştırması önergesi verdiklerini hatırlatmak istediğine, vefat eden tiyatrocü Rasim Öztekin'e Allah'tan rahmet dilediğine, YSK'nin vermiş olduğu kararla 9 Mart 2003'te Siirt ilinde seçimlerin yenilenecek AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Meclisin bir üyesi, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve halk oyuyla seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı sıfatıyla on sekiz yılda yatırımları 4 misline katlayan bir hizmeti milletin emrine amade kıldığına, pandemiyle mücadelede 10 milyon doz aşının yapıldığına, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve sağlık ordusunu yürekte tebrik*

ettiğine, HİSAR-O hava savunma sisteminin en uzak menzil ve en yüksek irtifadaki hava hedefini imha ederek başarıyla testi geçtiğine, milli ve yerli savunma sistemlerini geliştirme mücadelesini kararlılıkla devam ettireceklerine, Akkuyu Nükleer Güç Santralinin üçüncü ünitesinin temel atma töreninin yarın gerçekleşeceğine, katkıda bulunan herkese teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; rahmetli usta sanatçı Neşet Ertaş'ın ifade ettiği gibi; kadınlar insandır, biz de insanoğlu. Bu vesileyle, başta şehit ve gazi anneleri ve eşleri olmak üzere, hasretle evlatlarına kavuşmayı arzu eden Diyarbakır Annelerinin ve tüm annelerin, tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum. Bu bağlamda, AK PARTİ iktidarları döneminde, gerçekten, pozitif ayrımcılıkla, gerek Anayasa'da gerek yasal mevzuatta ilgili düzenlemelerin kadınlar lehine yapıldığını ve bu bağlamda çok büyük mesafeler katedildiğini de ifade etmek isterim. Hakikaten, kılık kıyafetleri nedeniyle kamuda, üniversitelerde hakları ihlal edilen insanlarımız arasındaki bu ayrım ortadan kaldırılmış, şu anda kamuda yüzde 40'lara varan bir kadın istihdamı söz konusu olmuştur. 54 kadın milletvekiliyle, AK PARTİ, gerçekten, kadınların toplumda huzurla, güvenle, başarıyla yer almasında çok büyük imkânların yolunu açmıştır. Bu bağlamda, bundan sonra da inşallah, özellikle kadın şiddetinin önlenmesi noktasında sıfır toleransla bir yaklaşım sergileyen mevzuat ve düzenlemelerle ilgili, bu bağlamda ortaya çıkan uygulamadaki eksiklikler, aksaklıklar ve şiddetin önlenmesiyle ilgili de bir Meclis araştırması önergesi verdiğimiz hususunu da hatırlatmak ve bu bağlamda, gerçekten, sorunun sifıra indirilmesi, şiddetin tamamen ortadan kaldırılmasına ilişkin, Meclisimizde, ortak payda içerisinde, güzel bir çalışmayla, örnek bir çalışmayla, inşallah, bu konuda çözüm önerilerinin de ortaya konması hususunda bir imkânın oluşacağını ifade etmek isterim.

Bu bağlamda, dün akşam vefat eden usta oyuncu Rasim Öztekin'e de Allah'tan rahmet ve mağfaret diliyorum; ailesine, yakınlarına ve sevenlerine sabırcemil niyaz ediyorum; gerçekten, çok kıymetli bir sanatçımız, çok kıymetli bir tiyatrocuydu.

Değerli arkadaşlar, bugün 9 Mart, önemli bir devrin de başlangıcı aynı zamanda, hakikaten yeni bir devir başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Zira, Yüksek Seçim Kurulunun vermiş olduğu karara istinaden 9 Mart 2003'te Siirt seçimlerinin yenilenmesi münasebetiyle gerçekten yeni bir devir başladı. AK PARTİ Genel Başkanı olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 2003 yılından bugüne, yüce Meclisin bir üyesi sıfatıyla, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve milletimizin iradesiyle tarihimizin halk oyuyla seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı sıfatıyla, gerçekten, seksen yılda yapılan yatırım ve hizmetlerin fevkinde, on sekiz yılda yatırımları 4 misline katlayan bir hizmeti milletimizin emrine amade kıldı. Bu bağlamda, az zamanda çok ve önemli işler başarıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu münasebetle, Sayın Cumhurbaşkanımıza kesintisiz hizmetlerinde üstün başarılar diliyor ve inşallah “Durmak yok, yola devam.” diyerek büyük ve güçlü Türkiye'nin öncülüğünde küresel bir oyun kurucu olacak Türkiye'nin adil ve merhametli yeni bir dünya düzenini insanlığa hediye etme girişiminde Meclisimizin de üstün bir rol üstleneceğini yürekten, inanarak ifade ediyorum.

Aşı çalışmalarımızla ilgili de pandemiyle mücadele kapsamında şu an itibarıyla 10 milyon doz aşırı geçtiğimiz hakikaten ortadadır. Bu münasebetle, sosyal devlet ilkesinin gerekleri kapsamında, bu bağlamda ortaya konulan hizmetler münasebetiyle Sağlık Bakanımızı, Bakanlık mensuplarımızı...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ve sağlık ordumuzu da hakikaten yürekten tebrik ediyorum, kendilerine teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Bugün güzel bir haberi paylaşmak istiyorum: Özellikle HİSAR-A'dan sonra HİSAR-O hava savunma sistemimiz en uzak menzil ve en yüksek irtifadaki testini, hedefini, hava hedefini vurup imha ederek başarıyla geçti elhamdulillah. Hakikaten, AK PARTİ hükümetleri döneminde, vatan güvenliğini sağlama noktasında kullandığımız silahların temininde, millî harp sanayisini, millî savunma sistemimizi dışa bağımlılıktan kurtarmak ve yüzde 20'lerden yüzde 70'lerin üzerine çıkarmak suretiyle, bu bağlamda büyük işlere imza attık. Bu da en son müjdelerimden bir tanesi. Bu konuda düşmana korku ve dostta güven veren bu çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz, millî ve yerli savunma sistemlerimizi de geliştirme konusunda mücadelemizi büyük bir kararlılıkla devam ettireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayrıca, yarın Sayın Cumhurbaşkanımız ve Rusya Devlet Başkanı Sayın Putin'in videokonferans yöntemiyle katılacağı çok önemli bir temel atma töreni var. Biliyorsunuz, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 3'üncü ünitesinin temel atma töreni yarın gerçekleşecek ve inşallah, bu manada toplamda 4.800 megavat kurulu güce sahip olacak olan bu santralin ilk ünitesi cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olan 2023 yılında devreye alınmak suretiyle enerji konusunda çok büyük bir açığın kapanmasına da yerli ve millî imkânlarla kavuşmuş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu bağlamda, Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, Enerji Bakanlığımıza ve bu konuda katkı veren bütün Bakanlık mensuplarımıza, burada emeği geçen işçisinden mühendisine bütün değerli kardeşlerimize hakikaten yürekten teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclise hürmetlerimi sunuyorum.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade ederseniz, çok uzatmadan...

BAŞKAN – Buyurun.

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 3 Kasım 2002'de 22'nci Dönemde CHP'yle birlikte Adalet ve Kalkınma Partisinin Meclise girdiğine, o zamanki CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın seçimi kazanan partinin genel başkanının Başbakan olması gerektiğini belirtmesi üzerine CHP ile Adalet ve Kalkınma Partisinin birlikte bir Anayasa değişikliği yaptığına, Siirt Milletvekillerinin istifa ettirilerek Siirt seçimlerinin yenilenmesiyle Recep Tayyip Erdoğan'ın Siirt ilinden milletvekili olarak Meclise girdiğine ve Başbakan olduğuna, Cumhuriyet Halk Partisinin nasıl bir demokrasi ve nasıl erdemli bir siyaset anlayışı içinde olduğunun hatırlanmadan mı geçileceğine, Siirt üçlemesinde Siirt ilinde okunan şiirle yasak geldiğine, Siirt ilinde yapılan ara seçimle kendisini Siirtlilere emanet eden Genel Başkanın Başbakan olduğuna, o Siirtlilerin son seçimde yüzde 70 oyla seçtiği Belediye Başkanının yerine kayyum atandığına, demokraside gelinek noktanın bu olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Notların arasında varken, AK PARTİ Grup Başkan Vekilinden duymak daha doğru olacaktır dedim ama hiç “Cumhuriyet Halk Partisi” adı geçmedi; hiç “22'nci Dönem”, “Deniz Baykal”, “demokrasi”, “Anayasa değişikliği...”

Şimdi, nasıl oluyor? 3 Kasım 2002'de bir seçim oluyor; sonra, 9 Martta Siirt'te milletvekili seçimi oluyor. Nasıl oluyor bu? Şöyle oluyor, ben anlatayım: Recep Tayyip Erdoğan, Siirt Meydanı'nda bir şiir okur, şiir; bir yargılamaya süreci olur, hapse mahkûm olur; girer, yatar, çıkar. O dönemin moda deyimiyse -hani, manşetlerle de çarpışıyor ya- hakikaten manşetlere de koyarlar “Muhtar bile olamaz.” diye. Partisine Genel Başkan olur; milletvekili adayı olamaz, seçilme yeterliliği yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - 3 Kasım 2002’de, 22’nci Dönemde CHP’yle birlikte Adalet ve Kalkınma Partisi, 2 parti buradadır. Öyle, 9 Martta ara seçim falan yok. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı der ki: “Bir partinin genel başkanı seçimleri kazandıysa demokratik parlamenter sistemin özü gereği hükümetin de başı olur. Başbakan olması lazım.” Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi ilk önce Anayasa’yı değiştirirler, gerekli kanuni değişiklikleri yaparlar, sonra Siirt’teki bütün milletvekillerini istifa ettirirler; bizim de var 1 milletvekilimiz. Siirt’te, bir ilin milletvekilleri boşaldıktan sonra 60’ıncı günü takip eden pazar -eski hâliyle- seçim yapılır, Recep Tayyip Erdoğan o seçimde kendisini Siirtlilere emanet eder, hatta ve hatta, tabii ki -bir partinin Genel Başkanı- böyle şartlar altında yapılıncı Siirt’te biz kazandığımız milletvekilini de çıkaramayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Recep Tayyip Erdoğan gelir ve partisinin ikinci Başbakanı olur, dönemin Başbakanı da Dışişleri Bakanı olur. Şimdi, bu süreç CHP olmadan olur mu? Hani, çok demokrasi hikâyeleri falan anlatanlar var ya zamanında; Cumhuriyet Halk Partisinin nasıl bir demokrasi, nasıl erdemli bir siyaset içinde olduğunu, ne yaptığını, bunu hiç anmadan mı geçeceğiz? Leylekler mi getirmiş 9 Marttaki ara seçimi? Anayasa değiştirme noktasında AK PARTİ’nin tek başına gücü yetiyormuş mesela? Hiçbiri yok, hiçbiri; milletvekilini istifa ettirmesen olmaz, bunları görelim. Yani biraz da özellikle atladım, bakalım 9 Martı nasıl anlatacaklar dedim. 9 Martı anlatırken bu anlatım dili, en basit deyimle... “Demokratik bir iş yaptınız.” diye teşekkür beklemeyiz ama bir anın ya, bir söyleyin, bir konuşun yani.

Ha, bir Siirt üçlemesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, çok özetle...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ’ye söylüyorum, bir Siirt üçlemesi var: Siirt’te okunan şiirle gelen yasak, Siirt’te yapılan ara seçim ve kendisini Siirtlilere emanet eden Genel Başkanın Başbakan olması. O Siirtliler son seçimde yüzde 70 oyla Belediye Başkanı seçti, ona da kayyum atadınız; Siirt üçlemesinde, demokraside geldiğiniz nokta da budur.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle bir diyalog mu var ya?

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Siirt’te okunan şiir ve alınan cezaıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın bir süre cezaevinde kaldığına ama hâlâ içeride tutulan siyasetçilere dair bir çift söz duyamadıklarına, Siirt ilinin şu anda işsizliğin, yoksulluğun, şiddetin en yoğun olduğu illerden biri olduğuna, halkın iradesine el konularak Siirt Belediyesine kayyum atandığına, Covid-19 döneminde kadınların iş ve istihdam kaybının toplamda yüzde 45’i aştığına, bürokraside bakan, bakan yardımcısı, müdürlüklerde kadın temsiliyetinin yüzde 7 civarında olduğuna, Birleşmiş Milletlerin bunun en az yüzde 30 olması gerektiğini söylediğine, tüm kadınların 8 Martı’nu içtenlikle kutladığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, Siirt çok konuşulunca, ben de Siirt Milletvekiliyim -onunla ilgili söz almadım ama- bir çift söz edeyim: Doğru, Siirt’te okunan şiir ve alınan cezaıyla ilgili, hâlâ propagandası yapılıyor yani Cumhurbaşkanı bir süre cezaevinde kaldı ama hâlâ içeride tutulan, hem de rehin olarak tutulan siyasetçilere dair bir çift söz duyamıyoruz. Siirt şu anda işsizliğin, yoksulluğun, şiddetin en yoğun olduğu illerden biri ve Siirtliler bu dönemde Cumhurbaşkanı’na vermiş olduğu desteğin karşılığını alamadığını gayet iyi biliyor. Şu anda Siirt Belediyesinde halkın iradesine el konulmuş, gasbedilmiş ve kazandığımız bütün belediyelere kayyum atanmıştır; bu da Siirt’e reva görülen bir mesele.

Şimdi, Sayın Akbaşoğlu bazı veriler söyledi, aslında onun için söz almıştım. Ben de birkaç veri paylaşayım ve haberi var mı diye cevap istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – DİSK’in yayınladığı, pandeminin kadın istihdamı üzerindeki etkisi konusundaki rapora göre, son bir yılda kadın iş gücü 763 bin, kadın istihdamı yarım milyon kadar azalmıştır. Kadın işsizliği resmî rakamlara göre 1,5 milyona yaklaşmışken, geniş tanımlı kadın işsizliği ise 4,3 milyonu geçti. Covid-19 döneminde kadınların iş ve istihdam kaybı toplamda yüzde 45’i aşmış durumda. DİSK-AR’ın aylık olarak hazırladığı verilere göre ise Covid-19 salgını süresince Türkiye’de kadınların geniş tanımlı işsizlik oranı TÜİK’in açıkladığı verilerin yaklaşık 2,5 katıdır ve 10 kadından 4’ü işsizdir. Bürokraside -bakan, bakan yardımcısı, müdürlükler- kadın temsiliyeti yüzde 7 civarında; yüzde 10’u bile yakalayamamıştır. Birleşmiş Milletler bunun en az yüzde 30 olması gerektiğini söylüyor. Sayın Akbaşıoğlu acaba verileri açıklarken bunlardan da haberdar mı? Yani toplumu doğru bilgilendirmek adına paylaşmak istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadece toplumu doğru bilgilendirmek adına bunu paylaşmak istedim, cevap verirse sevinirim.

Son olarak, 8 Martı ben buradan kutlamadım ama bütün gruplar söyleyince bir çift söz söyleyeyim. Biz 8 Martı, sadece 8 Martta değil, 26 Şubattan bu yana alanlarda kadınlarla birlikte kutladık ve “İsyanımız Özgürlüğümüz İçin” sloganıyla dün her yerdedik. Türkiye’deki bütün merkezleri mora boyadık. Tüm kadınların 8 Martını içtenlikle kutluyorum ben de.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, kendi gündemlerine ilişkin kendi mesajlarını verdiklerine, her demokratik yaklaşımın herkesin kabul etmesi ve zaten olması gereken bir yaklaşım olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın haksız ve hukuksuz bir sonucun ortadan kaldırılmasına dönük değişikliklerle ilgili o gün de teşekkür ettiğine, bu yaklaşımın aynen bugün de devam ettirilmesini tavsiye ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın millet iradesiyle iş başında olduğunu ve “sözde” diyerek millet iradesini tanımazlıktan gelmenin demokrasiye vurulmuş en büyük darbe olduğunu vurgulamak istediğine, Türkiye Cumhuriyeti devletinde herhangi bir rehinin söz konusu olmadığına, tutuklu veya hükümlü olarak cezaevinde bulunanlar olduğuna, Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratik bir hukuk devleti olduğunu ifade etmek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biz, kendi bağlamımızda, kendi gündemimize ilişkin olarak kendi mesajlarımızı verdik. Burada kimseye hiçbir sataşma söz konusu değilken “Niye şunu söylemedin?” “Niye bu örneği verdin?” “Niye şununla ilgili istatistik söylediniz?” diye kendileriyle hiç alakası olmayan bir cevap hakkı oluşturmak suretiyle değerli arkadaşlarımız, mevkiadaşlar kendilerine bir söz hakkı elde ettiler; bunu da takdire sunuyorum nasıl bir şey, nasıl bir durumsa. “Niye şuna vurgu yapmadın, niye buna vurgu yapmadın?” Hani bir konu gündeme getirilir de yanlış bir şey söylenir, “Ben itiraz ediyorum.” dersiniz; kendi sözleriniz çarpıtılarak bir şey ifade edilir, “Hayır, onu söylemedim, bunu söyledim.” dersiniz; bundan doğal bir durum yok. Ancak gerçekten, hem tutanaklara geçmesini hem de aziz ve asil milletimizin, kamuoyunun gözü önünde bunun takdirinin yapılmasını öncelikli olarak takdire sunuyorum; bir.

İkinci olarak şunu söyleyeyim: Bir kere, her demokratik yaklaşım, herkesin kabul etmesi gereken, zaten olması gereken bir yaklaşımdır. Sayın Cumhurbaşkanımız da 2003 yılında, bu konuyla ilgili, ilgili mevzuata yönelik -haksız bir şekilde birtakım engellemelerle, “Muhtar bile olamaz.” diyerek birtakım yaklaşımlarla, yakıştırmalarla- haksız ve hukuksuz bir sonucun ortadan kaldırılmasına dönük değişikliklerle ilgili o gün de teşekkür etmiştir, bugün de bu demokratik yaklaşım teşekkürle karşılaşır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Üçüncü olarak, tabii, bu yaklaşımın, aynen, bugünkü demokratik konularda da devam ettirilmesini tavsiye ederiz kendilerine bu manada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi sataşacak, söz alacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmıyorum, sataşmıyorum, tavsiye ediyorum size demokratik anlamda.

Bu tutum ve davranışlarınızı... Sayın Cumhurbaşkanımızın millet iradesiyle, egemenliğin kayıtsız ve şartsız millete ait olduğu gerçeğini kabul ederek, millet iradesiyle iş başında olduğunu ve “sözde” falan filan diyerek millet iradesini tanımazlıktan gelmenizin demokrasiye vurulmuş en büyük darbe olduğunu, demokrasinin kaynağı olan milletin iradesine saygısızlık olduğunu da vurgulamak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu demokratik olgunluğu, Sayın Baykal’ın olgunluğunu bugün sizlerin de göstermesini size salık veririm, hatırlatırım bu bağlamda. Sonuç itibarıyla biz, demokratik olarak “Millet ne derse o olur.” diyor ve o bağlamda kendimizi milletimize emanet ediyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Öyle olmuyor, öyle olmuyor.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Her tarafa kayyum atıyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu çerçevede, Türkiye Cumhuriyeti devletinde herhangi bir rehın söz konusu değildir; tutuklu veya hükümlü olarak cezaevlerinde bulunan insanlar, tutukevlerinde bulunan insanlar mevcuttur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuyla ilgili, Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik bir hukuk devletidir, bağımsız ve tarafsız yargı herhangi bir fiilin suç olup olmadığıyla ilgili kararını verir ve buna göre de ilgili mevzuat ve idari işlemler gerçekleşir. Bu bağlamda, AK PARTİ’ye atfedilen hiçbir suçlamanın ve devlete atfedilen suçlamaların kabul edilemez olduğunu da ifade etmek isterim.

Bütün Meclisi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

28.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, çok kısa...

Ben sataşma var demedim, kürsüden de söz istemedim. Burada halkı doğru bilgilendirme gibi bir görevimiz var; bu nedenle, objektif verileri, kamuoyundaki resmî istatistikleri kamuoyuyla paylaştım.

Sayın Akbaşoğlu’na bir önerim var. Vekil oranıyla övünecekse HDP’yle övünsün öncelikle yani kendilerinin 289 milletvekili var, 54’ü kadın, yüzde 18; bizim 59 milletvekilinden 23’ü kadın, yüzde 41 oranında. Herhâlde övünme hakkını bize verirler ya da onlar da bizimle övünürler kadın temsiliyetinde. Diğer de, hakikaten şaşırıyorum, 16 Bakandan 2’si kadın. Tüm verileri anlatmayacağım çünkü veriler ortada ama hamaset olunca gerçekleri söylemek gibi bir sorumluluğum var.

Bir de bu Siirt meselesinde şunu da söyleyeyim: Erdoğan dört ay hapis yattı, yirmi yıldır herkesi hapse atıyor. Yok böyle bir şey! Yani gerçekten, ya, dört ay yattı, hâlâ söyleniyor. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hapse o mu atıyor? Hapse savcı atıyor ya!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dört ay hapsinin cezasını ülke olarak öduyoruz; şu anda Demirtaş rehine, Kışanak rehine, Yüksekdağ rehine, Kavala rehine, binlerce siyasetçi rehine, onların adı sanı okunmasın ama Recep Tayyip Erdoğan dört ay yattı diye bütün Türkiye her gün bunu söylesin ve mağduriyet edebiyatı yapsın. Gerçekler balçıkla sıvanmıyor yani halkın da gerçekleri bilmek gibi bir hakkı var ve halkın temsilcileri olarak da bunları söylemekten asla vazgeçmeyeceğiz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – O dört ayı da içeride nasıl yattığını biliyoruz zaten, ne hesaplarla girip çıktığını da biliyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, toparlayalım artık, bu uzar gider.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mevkidaşlarınız sizinle ilgili böyle bir tutumda bulunmuyorlar Sayın Erkan Akçay.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

29.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok kısa tutarak şunu söyleyeceğim: Evet, “sözde Cumhurbaşkanı” dedik, diyoruz. Mesela “sözde Genel Başkanımız” demiyoruz ama neden “sözde Cumhurbaşkanı” diyoruz? Onun bir anayasal dayanağı var.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Hiçbir dayanağı yok!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, nasıl Cumhurbaşkanı oluyorsunuz? Seçiliyorsunuz, gelip ant içince Cumhurbaşkanlığı görevine başlıyorsunuz. Ant şöyle bitiyor: “Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andiçerim.” “Tarafsızlıkla” diyor. Bir siyasi parti, parti... Geldiği kelimenin kökü bile “part”, taraf, kısım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir kısmın Genel Başkanı ve tüm siyasi rakiplerine günde 3 kez, 5 kez, 10 kez ama eleştiri, ama hakaret, ama iftira, en sert söylemler... Sonra cevabı gelince de TCK 299 çünkü o tarafsız Cumhurbaşkanı için yazılmış bir madde. Neden “sözde” diyoruz? Çünkü tarafsızlığı sözde kalmış, yeminde var fiiliyatta yok, ondan “sözde” diyoruz; yoksa “sözde Genel Başkanımız” demiyoruz -size “sözde Grup Başkan Vekili” demiyoruz- ama Anayasa’ya göre tarafsızlığın sözünü verip, dışarı çıkıp yerine getirmeyince “sözde Cumhurbaşkanı” oluyorsunuz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Bu da darbenin dili zaten, “sözde Cumhurbaşkanı” darbe dili.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

30.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu işin uzaması bizden kaynaklanmıyor takdir edersiniz. Söylenenlere de cevap hakkı doğduğu için cevap vermek durumundayım. İşin ilk başlangıcında biz kendi mesajımızı verdik, geçtik.

Şunu söyleyeyim: Bir kere, bir hukukçuya hakikaten yakışmıyor kanaatimce. Sayın Cumhurbaşkanımız için “Yaklaşık dört buçuk ay hapis cezası yattıktan sonra herkesi hapse attı.” falan gibi bir söz...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Türkiye’yi hapse attı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani bunu cevap vermeye bile değer bir cümle olarak görmüyorum. Hakikaten, bunun abesle iştiğal olduğu net. Tarafsız ve bağımsız yargı kararını verir, kim suç işlemişse onun karşılığını görür; bu kadar.

İkinci olarak şunu söyleyeyim: Şimdi, tabii, hep “rejime kasteden Anayasa değişikliği” falan diyor Sayın CHP Grup Başkan Vekili. Bir kere, bakın, millet iradesini benimsememe, içselleştirememe bu tanımlamadan itibaren devam ediyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Vallahi, millet bizim belediye eş başkanlarımızı da seçti, ne oldu? Hani millet egemenliği?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Millet referandumla bir sistem değişikliği yapmış, hükümet sistemi değişikliği. Parlamenter hükümet sistemi de milletin; Cumhurbaşkanlığı, başkanlık hükümet sistemi de milletin verdiği bir karar sonuçta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bari bunu söylemeyin ya!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – “Millet iradesi” demeyin, demeyin.

HÜDA KAYA (İstanbul) – AKP’yi seçerlerse millet iradesi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuçta, milletimiz Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini benimsemiş, millet iradesiyle geçerli sistem hâline gelmiş. Sonuçta, orada görevlerini yaparken zaten herkese hizmet götürüyor; batıya da doğuya da –elhamdülillah- Edirne’ye de Kars’a da, Antalya’ya da Trabzon’a da, her tarafa hizmet götürüyor, tarafsız bir şekilde hizmetlerini yerine getiriyor.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Söz diye bir şey var, söz. Ağızdan çıkan sözleri ne yapacağız? Akşama kadar hakaret ediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Atatürk, İnönü ve Bayar da partili Cumhurbaşkanlıydılar. Sonuç itibarıyla, Başbakanlar da bir partinin genel başkanlıydılar. Kendi ileri sürdükleri tezlerin ne kadar geçersiz ve yanlış olduğu, çelişik bir durum arz ettiği ortada.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Açıktan yalan söylüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda, kesinlikle, bu ithamların hiçbirini kabul etmiyoruz. Hâlâ demokrasiyi içselleştiremediklerinin itirafıdır “sözde Cumhurbaşkanı” yaklaşımı; onu ikrar ettiler, bizi doğruladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bir kayyum iktidarı kurulmuş.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuçta, tabloyu millet görüyor.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Millet her şeyi görüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hâlâ “sözde” demeye, devletimizin başında, milletimizi temsil eden, devletimizi temsil eden...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Vallahi, bizi temsil etmiyor, bizi temsil etmiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Millet iradesiyle...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yüzde 30 bile değilsiniz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sevmiyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Açık oy, gizli sayımla değil; gizli oy, açık sayımla, millet iradesiyle...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yüzde 30 bile yoksunuz, gittiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...30 milyona yakın insanımızın iradesiyle, yüzde 53 oy oranıyla devletimizi temsil eden bir kimseye “sözde” demek, artık kendi meşruiyetini aslında sorgular hâle getirmektedir.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yüzde 90’lar var, 90, 90; 90, 53’ten büyüktür.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun farkında olmaları düşüncesiyle, her birinize selam ve hürmetlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.26

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.44****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 121, 124, 233, 244, 97, 166, 101, 111, 185, 126, 137, 138, 151, 167, 168, 170, 171, 177, 180, 188, 193, 201, 203 ve 205 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 9 Mart 2021 Salı günü (bugün) Birleşiminde 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 10 Mart 2021 Çarşamba günü Birleşiminde 137 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/3/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 121, 124, 233, 244, 97, 166, 101, 111, 185, 126, 137, 138, 151, 167, 168, 170, 171, 177, 180, 188, 193, 201, 203 ve 205 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25'inci sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

9 Mart 2021 Salı günü (bugün) Birleşiminde 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

10 Mart 2021 Çarşamba günü Birleşiminde 137 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

252 sıra sayılı Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin
Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1'inci Bölüm	1 ila 5'inci Maddeler	5
2'nci Bölüm	6 ila 12'nci Maddeler	7
Toplam Madde Sayısı		12

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurunuz Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Aslında 8 Mart, insanlık dışı şartlarda çalışmak zorunda bırakılan 129 kadının yanarak can vermesi üzerine anılmaya başlanan bir gün. Bilge Lider Aliya İzzetbegoviç'in dediği gibi "Batı'nın refahı, döktüğü kan, akıttığı gözyaşı üzerine kuruludur." Oysa bizim medeniyetimizde, Magna Carta'dan beş yüz seksen üç yıl evvel, İnsan Hakları Beyannamesi'nden bin dört yüz yıl evvel, ırk, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın "Eyyü hannas..." "Ey insanlar..." diye seslenen Veda Hutbesi var. Veda Hutbesi'nde kadın haklarının gözetilmesi, kadınların ve erkeklerin birbirleri üzerinde hakları olduğu buyuruluyor. Bizim medeniyetimiz, merhamet medeniyeti; çocuğa, kadına, erkeğe, tüm yaratılmışlara, hatta eşyaya merhamet. "Her şeyini kaybetse bile merhametini kaybetme." diyor Muhyiddin Şekur.

Kadına şiddet tüm dünyanın sorunu. 2015 yılında açıklanan kadına yönelik şiddetin araştırılması Avrupa Birliği raporuna göre, Avrupa Birliği ülkelerinde 15 yaşından itibaren her 3 kadından 1'i, 62 milyon kadın şiddete maruz kalmış; tüm kadınlar arasında mevcut veya eski partneri tarafından şiddete maruz kalma oranı yüzde 22. Bu oran Danimarka'da yüzde 52, Finlandiya'da yüzde 47, İsveç'te yüzde 46. Bu oranlar gösteriyor ki kadın-erkek fırsat eşitliğinde başı çeken ülkelerde dahi kadına yönelik şiddetin bir sorun olmaktan çıktığını söylemek mümkün değil. Bu sorunla topyekûn bir mücadele gerekiyor.

Biz, tek bir kişinin dahi burnunun kanamaması için mücadele veriyoruz. Bugüne kadar yaptığımız kanuni düzenlemeler birçok ülkeden çok daha ileri düzeyde; KADES, elektronik kelepçe, Alo 183, UYAP, POLNET altyapı oluşumu, ŞÖNİM'ler, kanunların uygulanmasıyla ilgili çıkarılan yönetmelikler bunlardan birkaçı. Yine, en son açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'mızda bu konuya dair önemli hususlar var özel soruşturma bürolarının kurulmasından şiddet mağduru kadınlara avukat gönderilmesine kadar. Ancak şu da bir gerçek ki koruyucu tedbirler yanında önleyici tedbirleri hayata geçirmemiz gerekiyor. Kamu, üniversite, yerel yönetimler, siyasi partiler, STK'ler; topyekûn bir iş birliği gerekiyor. Kadına şiddetin önlenmesiyle ilgili, inşallah, Meclisimizde bir araştırma komisyonu kurulması önerimiz olacak. Bu konuyu tüm yönleriyle; ekonomik, sosyal, psikolojik boyutlarıyla hep beraber inceleyeceğiz inşallah.

Şiddetin oluşmaması için şiddeti doğuran sebeplerle mücadele etmemiz gerektiğini düşünüyorum. O yüzden, biz, ailenin güçlü olması gerektiğini düşünüyoruz. Sağlıklı, huzurlu, sevgi dolu bir ailede yetişen çocuk şiddet uygulayabilir mi? O yüzden, biz "Güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum." diyoruz. Bize göre anneler sadece çocuk doğurmaz, aslında bir toplumu doğurur, toplumu inşa eder. Bizim

kültürümüzde, inancımızda anneye “of” bile denmez. Böyle bir anlayışa sahipken nasıl eşimize, kızımıza şiddet gösterebiliriz? Bizlerin, kendi medeniyetimizle, inancımızla, değerlerimizle bugüne kadar ve hâlâ koparılmak istenen bağlarımızı yeniden tesis etmeye, güçlendirmeye ihtiyacımız var. Biz bu konuda samimiyiz; bu samimiyeti yaptığımız yönetmeliklerle, kanunlarla, çalışmalarımızla açıkça ortaya koyuyoruz. Şiddete sıfır toleransı daha da sağlamlaştırmak; tek bir kadının dahi, tek bir erkeğin dahi, tek bir çocuğun dahi şiddette maruz kalmaması için mücadele ediyoruz. Bu konuyu bir siyasi çekişme malzemesi olmaktan çıkarmak istiyoruz.

En temel hak yaşam hakkını hedef alan; kadın, erkek, çocuk, tüm milletimizi hedef alan en kapsamlı şiddet hareketi terörle de “ama”sız, “fakat”sız mücadele etmek zorundayız. Çocukları dağa kaçırılan Diyarbakır Anneleri için, şehitlerimiz için, şehit anneleri için, şehit kızları için, Aybüke Öğretmen için terörle mücadele etmek zorundayız. Velhasıl, köklü medeniyetimizle bağlarımızı koparmadan, sevgi ve merhamet dilini yeniden hâkim kılarak kadın-erkek hep birlikte daha güçlü Türkiye’yi inşa edeceğimize yürekten inanıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurunuz Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

8 Martı bir kez daha kutluyorum.

Şimdi, 8 Mart vesilesiyle KADES bir açıklama yaptı -şu tabloya lütfen herkes iyi baksın, uygulamanın reklamını yapıyor- Türkçenin yanı sıra, Farsça, Arapça, İngilizce, Rusça ve Fransızca dil seçenekleriyle hizmet vermeye başladığını duyurdu. Ancak bu dillerin arasında Türkiye’de en çok konuşulan 2’nci dil Kürtçe yok. Şimdi, bu ülkede Kürtler yok mu, Kürt kadınları yok mu, Kürt kadınları şiddet görmüyor mu? Emniyete başvurmak istese Rusça mı konuşması lazım, Fransızca mı yoksa Arapça mı yani hangi dilde konuşacak? Hakikaten bunu anlamak mümkün değil. Yani Kürt kadınları şiddet gördüğünde Emniyete başvuru yapamayacak ya da diğer dilleri öğrenmek zorunda kalacak, bu dilleri bilmiyorsa uğradığı şiddetle baş başa kalacak; hatta, gerekirse yaşamını da yitirecek. Yani bunu zaten her gün yaşıyoruz.

Bir dili inkâr etmek, yok saymak, aslında bu dili konuşan kadınların haklarını da yaşamlarını da yok saymak anlamına geliyor. Ama öte yandan, Kürtlerin yaşadığı illerde Kürtlerin Kürtçe konuştuğunu ve bunu iktidar için bir reklam malzemesi yaptığını görüyoruz -o afişi getirecektim, yetişmedi- Kürtçe propaganda yapıyor AKP iktidarı. Ne diyorlar, biliyor musunuz? “...“(x)” Erdoğan’ı seviyoruz.” cümlesi Kürtçe, surların üstünde koca koca afişler asılmış. “Biz propaganda yapınca Kürtçe kullanabiliriz, bizi Kürtçe sevebilirsiniz ama bize kendi dilinizde hitap edemezsiniz, öldürülmeniz de şiddet de görseniz bu dille bize başvuru yapamazsınız.” Neymiş? Kürtçe Kürtlere yasakmış yani bir halka kendi ana dilini yasaklamak anlamına geliyor. Bu ayrımcılık Kürtçeyi sadece kriminalize etmiyor, bir dil ayrımcılığı ve dil kırım anlamına geliyor. Özellikle KADES uygulamasında Kürtçenin olmaması konusunda bir an önce iktidardan açıklama bekliyoruz.

Sağlık Bakanı pandemiyle ilgili, birçok dilde broşür yayınlıyor, Kürtçe yok. Birleşmiş Milletler Kürtçe broşür hazırladı ama bu iktidar en çok konuşulan 2’nci dili görmüyor ama söze gelince de “Kardeşiz.” diyor milyonlarca insana. Yine, 112 Acil’i arayan bir Kürt, ana dilinde, Kürtçe -Türkçeyi bilmiyorsa- derdini anlatamıyor ama dünyanın bütün dillerinde anlatabiliyor; İngilizce, Fransızca, Arapça, Farsça anlatabiliyor. Adalet Bakanlığı çalışma yürütüyor, yine Kürtçe yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Türk Hava Yolları ihtiyaca göre anons yapıyor; hiç İngiliz yok, İngilizce anons yapıyor ama orada Kürtçe bilen bir vatandaş kendisini nasıl koruyacağını anlayamıyor. Defalarca sorduk niye Kürtçe hizmet yapılmıyor diye, buna da cevap yok.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Şimdi, size Kürtçe var ama bize yok. “Bizi sevdiğinizi sadece biz yazabiliriz, surlara asabiliriz.” Açıktan soruyorum: Hakikaten Kürt dernekleri ya da herhangi bir kurum Diyarbakır Surlarına Kürtçe bir pankart, afiş asabilir mi? Hayır, asamazlar, yasak ama Erdoğan’ı sevdiğini söyleyen bir afiş yazılabilir, sadece propagandaya serbest. Bu ayrımcılık, hakikaten artık herkesin canına tak etmiş durumda. KADES gibi bir uygulamada, kadına yönelik şiddet gibi hepimizin çok önemli bir meselesinde bile kadınların kendilerinin yaşadığı şiddeti kendi dillerinde anlatamaması, bunun önünün açılmaması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Ne diyeyim bilmiyorum; aslında ırkçılıktır diyeceğim, faşizmdir diyeceğim ama bunu soruyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuz adına, 8 Martın adına yakışır bir şekilde kutlanabileceği günler umuyoruz. O günlere ulaşmak için ve o günü artık kutluyoruz diyebilmek için kadın cinayetlerini engelleyebildiğimiz, kadına karşı şiddeti sıfır noktasına çekebildiğimiz günlerde 8 Martı kutlayacağız ama o güne kadar 8 Martın kutlanacak bir gün olması umuduyla tüm kadınları ve parlamentodaki tüm kadın siyasetçileri saygıyla selamlıyorum.

7 Martı ve Samsun’un Canik ilçesinden yansıyan görüntüleri izlemeye hiçbirimizin yüreği yetmedi. Korkunç, canavarca bir şiddet vardı ve 8 Marta damgasını vuracağı belliydi. 8 Mart günü Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı, bu görüntülere de atfen, kadına karşı şiddetle ilgili bir komisyona kurulacağını söyledi ve AK PARTİ’li çok sayıda milletvekili bu müjdeyi sosyal medyadan paylaştı. Meselenin kendisi kuvvetler ayrılığına, meselenin kendisi Parlamenteonun kendi gündemine hâkim olma ilkesine falan tamamen aykırı tabii; meselenin kendisi şu, araştırma komisyonları hep şöyle kuruluyor: Soma Komisyonu Soma faciasından önce reddediliyor, sonra kuruluyor. Dopingi önleme kurulmuyor, kurulmuyor, kurulmuyor, reddediliyor; Kırkpınar Başpehlivanında doping çıkıp dünyaya rezil oluyoruz, kuruluyor. Veya hekime karşı şiddet 12 kere kurulmuyor, Gaziantep’te Ersin Doktorun karnına bıçağı sokuyorlar, ertesi gün kuruluyor. Bugün de Samsun’daki o kötü görüntülerden sonra, sırf bu dönem bizim 19 kez önerdiğimiz ve defalarca reddettiğimiz bu komisyon, artık partinin Genel Başkanı “Evet.” dediği zaman kurulma müjdesi veriliyor. Bu, sorunlu bir durum, Parlamento açısından sorunlu bir durum. Buna dikkat çekmek isteriz.

Ve açık bir şey söylemek gerekirse bu komisyonu daha önce kurduk bir de 24’üncü Dönemde, Başkanı da AK PARTİ’den Alev Dedegil’di, 950 sayfa da rapor yazıldı. Ne oldu biliyor musunuz o rapor? Görüşülmeden kadük oldu, görüşülmediği için ilgili kurumlara yollanılmadı. Bu raporun, hiç değilse bu kurulacak komisyonun yazacağı raporun başına bunun gelmemesi, siyasi partilerin rapor çıkar çıkmaz bunu Genel Kurulda görüşeceklerini hiç olmazsa kamuoyuna samimi şekilde vadetmeleri son derece önemlidir diye değerlendiriyoruz.

Kadın milletvekillerimiz Sayın Şentop’tan randevu aldılar; saat 16.00’da, altında Genel Başkanımızın ve gruptaki 136 milletvekilimizin tamamının imzası olan bir kanun teklifini Sayın Şentop’a götürdüler, kayda soktular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Önümüzdeki günlerde de Parlamenteodaki siyasi partilerle bu konuyu görüşeceğiz; kadın milletvekillerimiz kadın milletvekilleriyle, biz gruplarla temas kuracağız. Teklifimiz şudur: Teklifimiz, siyasette eşit temsili yani yarısı kadın yarısı erkek temsili ve sıraların sonlarında yasak savmak için değil, fermuar sistemiyle eşit temsili öngören, ayrıca 8 Martın da resmî tatil olmasını öneren bir kanun teklifidir. Bunu bütün siyasi değerlendirmelerden, polemiklerden uzak, onlardan kenarda tutarak Parlamenteodaki bütün kadın milletvekillerine emanet ediyoruz. Biz, Cumhuriyet Halk Partili erkek milletvekilleri olarak önümüzdeki dönemde erkek siyasetçilerin aleyhine sonuçlar

doğuracak ama Türkiye'nin lehine, şiddetin aleyhine, kadın cinayetlerinin aleyhine ve eşitliğinin lehine sonuçlar doğuracak imzalarımızın arkasında duruyoruz ve sizlere emanet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisinin önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 9 Mart 2021 salı günü Birleşiminde (10/96), (10/234), (10/409), (10/501), (10/698), (10/1743), (10/1747), (10/1912), (10/2187), (10/2203), (10/2303), (10/2353), (10/2389), (10/2477), (10/2673), (10/2675), (10/2697), (10/2830), (10/2976), (10/2979), (10/3019), (10/3109), (10/3206), (10/3430), (10/3476), (10/3479), (10/3482), (10/3484), (10/3485), (10/3493), (10/3504), (10/3505), (10/3508), (10/3510), (10/3685), (10/3723), (10/3918), (10/3919), (10/3920), (10/3921), (10/3922), (10/3923), (10/3924) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılmasına, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin yirmişer dakika olmasına, bu görüşmelerin tamamlanmasından sonra başkaca denetim konusunun görüşülmemesine ilişkin önerisi

9/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 9/3/2021 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Mehmet Muş

AK PARTİ

Grubu Başkan Vekili

Özgür Özel

CHP

Grubu Başkan Vekili

Meral Daniş Beştaş

HDP

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

MHP

Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan

İYİ PARTİ

Grubu Başkan Vekili

Öneriler:

Genel Kurulun;

09 Mart 2021 salı günü (bugün) Birleşiminde (10/96, 234, 409, 501, 698, 1743, 1747, 1912, 2187, 2203, 2303, 2353, 2389, 2477, 2673, 2675, 2697, 2830, 2976, 2979, 3019, 3109, 3206, 3430, 3476, 3479, 3482, 3484, 3485, 3493, 3504, 3505, 3508, 3510, 3685, 3723, 3918 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin yirmişer dakika olması (bu süre iki konuşmacı tarafından kullanılabilir), bu görüşmelerin tamamlanmasından sonra başkaca denetim konusunun görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, (2/1375) esas numaralı Esnafların Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Esnaf Kefalet Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzük'ünün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/112)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğum (2/1375) esas numaralı Esnafların Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Esnaf Kefalet Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi'min Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzük'ünün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim.

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaflarımızın kamu bankaları, özel bankalar ve esnaf kefalet kooperatiflerine olan borçlarının faizinin silinmesi ve anapara borcunun yeniden yapılandırılarak dört yıla bölünmesi üzerine 2018 yılında bir kanun teklifi vermiştim, şimdi yeni görüşülüyor. 2018 yılında da demek ki esnafımızın durumu iyi değilmiş.

Kanun teklifimi niye verdim? Çünkü esnaf orta direktir; orta direk, ülkemizin temel direği. Ciddi istihdam yaratan, devlete vergi veren, katma değer yaratan sektörün, yani esnaflarımızın sorunlarını gözler önüne sermekti amacım. Çünkü o dönemde de esnafımız ciddi anlamda borçluymuş. Şimdi, pandemi geçti, bir yıldan beri esnafımızın durumunu anlatmaya inanın kelimeler yetmez. 2 milyon civarında kayıtlı esnafımız var, yanlarında çalışanlarla birlikte 7-8 milyon kişiden bahsediyoruz, bunların ailelerini de kattığımızda 10 milyon kişiden bahsediyoruz, 10 milyon mutsuz ve perişan bir kitleden bahsediyoruz. Bütün dünya ülkeleri pandemide esnafını, ticarethanesini, imalathanesini, iş adamını gözü gibi korurken siz esnafın gözünü çıkardınız. Zaten borçlu olan esnafımıza yeni borçlar yüklediniz, pandemiyi yeni borçlarla geçiştirmeye çalışıyorsunuz. Hipermarketlere -o üç harfli süper marketlere- sürekli ayrıcalıklar tanıyorsunuz ama aynı ayrıcalıkları mahalle bakkallarına, nalburlara, kırtasiyecilere, tuhafiyecilere, ayakkabıcılara sağlamıyorsunuz. Esnafa yardım paketi açıkladınız “Biner lira vereceğiz.” dediniz, birçok esnaf bundan yararlanamadı. Yararlanana kadar -zaten bu para yetmeyen bir para- yardım gelene kadar esnaf bitti. Zaten verdiğiniz para bin lira ama hatırlatırım BAĞ-KUR primi en düşük 1235 lira, verdiğiniz para primden de az. Hiç vermeseydiniz de esnafın borcunu, vergilerini, primlerini pandemi sürecinde devlet olarak karşılasaydınız çok daha iyi olurdu. Devletimize yıllarca vergi vermiş, ülkemizin gelişmesine katkıda bulunmuş bu esnafa birazcık da yardım etseydiniz.

Peki, şimdi esnafımız ne yapıyor hiç haberiniz var mı? Gerçi siz esnafın içerisinde pek dolaşmıyorsunuz ama biz dolaşyoruz; biz konuşmuyoruz, onlar konuşuyor: “Kredi kartında artık limit kalmadı, borçları ödeyemiyoruz; bırak asgari ödemeyi, hiçbir şekilde ödeyemiyoruz; kredi kartlarımız da bitti.” Esnafın borcu çoğaldı, perişan bir vaziyette. Kimden borç istese onda da para yok, ailelerde de yok; çok zor durumda.

Bir de direkt olarak hedef aldığımız bazı esnaf kitleleri var, bunları ise nedense bir yıldır hiç görmediniz. Örneğin, tekel bayileri, içkili yerler. Vergiyi bunlardan alıyorsunuz ama nedense bu mekânların bir kısmını bir yıldır açmadınız, ciddi saat sınırlamaları getirdiniz. Kısacası, biz şunu anladık ki sizin defterinizde esnaf yok, zaten çiftçi yok, emekli yok, işçi yok, işsizler yok; ee, sizin defterinizde kim var? Sizin yandaşlarınız var.

Tekrar söylüyorum: Bakın, 2018 yılında bu kanun teklifini vermiştim, gündeme yeni geliyor ama bu teklifi lütfen dikkate alalım. Siz getirin, esnafın sorunlarını yeter ki çözelim. Böyle, kısa vadeli, aspirin nitelikte tekliflerle bu işler olmaz arkadaşlar; uzun vadeli, tutarlı teklifler getirmek lazım.

Biz inanıyoruz ki Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında esnafımızın zaten bu faiz borçlarını sileceğiz, anaparayı da ödenebilir hâle getireceğiz. Sadece esnaflarımızın mı? Çiftçilerimizin de borçlarını sileceğiz, öğrencilerin kredi borçlarını sileceğiz ve herkesle bir barış sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Toplum sosyal dengelerine yeniden kavuşacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

Kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan (10/96, 234, 409, 501, 698, 1743, 1747, 1912, 2187, 2203, 2303, 2353, 2389, 2477, 2673, 2675, 2697, 2830, 2976, 2979, 3019, 3109, 3206, 3430, 3476, 3479, 3482, 3484, 3485, 3493, 3504, 3505, 3508, 3510, 3685, 3723, 3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin birlikte yapılacak görüşmelerine başlıyoruz.

IX.-MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ (x)

A) ÖN GÖRÜŞMELER

1.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 Milletvekilinin kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

3.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağıraltıoğlu'nun kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698)

(x) Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen (10/96, 234, 409, 501, 698, 1743, 1747, 1912, 2187, 2203, 2303, 2353, 2389, 2477, 2673, 2675, 2697, 2830, 2976, 2979, 3019, 3109, 3206, 3430, 3476, 3479, 3482, 3484, 3485, 3493, 3504, 3505, 3508, 3510, 3685, 3723, 3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924) esas numaralı Meclis araştırması önergeleri tutanağa eklidir.

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743)

7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747)

8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü ve 25 Milletvekilinin erkek şiddeti sonucu yaşanan kadın ölümlerinin araştırılarak geride kalanlar için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1912)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak koruma mekanizmalarının yeterliliğinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2187)

10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 21 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin ve kadına karşı şiddetin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2203)

11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarında medyanın rolünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303)

12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2353)

13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 21 Milletvekilinin elektronik kelepçe uygulamasının kadına yönelik şiddet olayları ve kadın cinayetlerini engellenmesindeki etkisinin incelenerek yaygınlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2389)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile mevcut düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve TBMM'nin daha aktif bir rol üstlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2477)

15.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2673)

16.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadığı her türlü şiddet, baskı, ayrımcılık ve ötekileştirmeye karşı etkin mücadele yollarının araştırılarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2675)

17.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin gerçek boyutunun ortaya çıkarılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2697)

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 23 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2830)

19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 24 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2976)

20.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 26 Milletvekilinin karantina günlerinde artan kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2979)

21.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3019)

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak şiddetle mücadele kapsamında yasal mevzuatların etkin işletilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3109)

23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3206)

24.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için uluslararası yükümlülüklerin ve yasal mevzuatın uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3430)

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3476)

26.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3479)

27.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3482)

28.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 Milletvekilinin kadına karşı şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3484)

29.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3485)

30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun ve sözleşmelerin etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3493)

31.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3504)

32.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3505)

33.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak bu şiddeti önlemek için ilgili yasaların uygulanmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3508)

34.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 Milletvekilinin artan kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3510)

35.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek için alınması gereken tedbirlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3685)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin önlenmesi için kapsamlı politikalar oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3723)

37.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918)

38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919)

39.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920)

40.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921)

41.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922)

42.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923)

43.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924)

BAŞKAN – İç Tüzük'ümüze göre Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda sırasıyla siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Alınan karar gereğince konuşma süreleri gruplar için yirmişer dakika, bu süre iki konuşmacı tarafından kullanılabilir; önerge sahipleri için onar dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: İYİ PARTİ Grubu adına Muhammet Naci Cinisli, Erzurum Milletvekili, on dakika; Şenol Sunat, Ankara Milletvekili, on dakika. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Nevin Taşlıçay, Ankara Milletvekili, on dakika; Arzu Erdem, İstanbul Milletvekili, on dakika. Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ayşe Acar Başaran, Batman Milletvekili, yirmi dakika. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sera Kadıgil, İstanbul Milletvekili, on dakika; Candan Yüceer Tekirdağ Milletvekili, on dakika. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çiğdem Erdoğan Atabek, Sakarya Milletvekili, on dakika; Hülya Nergis, Kayseri Milletvekili, on dakika.

Şimdi İYİ PARTİ Grubu adına Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlarım.

1985 senesinde Nairobi'de gerçekleştirilen III. Dünya Kadın Konferansı'nda ortaya konulan geleceğe yönelik stratejiler kapsamında kadına yönelik şiddet ilk kez resmen ele alındı. Sonrasında gittikçe önem kazanan kadına yönelik şiddet konusu, 2011 yılında taraf devletlere özel yükümlülükler getiren Avrupa çapında bir sözleşmeyi ortaya çıkardı. 2011 yılı Mayıs ayında imzaya açılan Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi ilk önce Türkiye tarafından İstanbul'da imzalanarak “İstanbul Sözleşmesi” adını aldı. Sözleşme, kadına yönelik şiddetin insan hakkı ihlali olarak sayılması ve şiddetle mücadele için kurumsal mekanizma öngörmesi bakımından önem arz ediyor. Bu kapsamda Türkiye, 20 Mart 2012 tarihinde 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la önemli bir yasa çıkardı. Bu kanunda İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmelere bağlılık vurgulanıyor. Ayrıca, şiddete uğrayan, şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek tarafı

ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amaçlanıyor. Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte kadına yönelik şiddete karşı resmî bir mücadele başlatıldı. Bu mücadeleye kadın sivil toplum kuruluşları da kadınları bilinçlendirmek, farkındalık geliştirmek, mağdurları desteklemek suretiyle ortak olmaktadır. Ancak, atılan tüm olumlu yasal adımlara rağmen şiddet Türkiye'nin gündemini işgal ediyor, şiddet artarak devam ediyor maalesef.

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetin tek bir coğrafyaya, topluma, sınıfa ait bir olgu olmadığı bilimsel raporlarda ifade ediliyor. Şiddet, her eğitim seviyesinde ve her toplumsal grupta ortaya çıkan, tüm dünyada var olan evrensel bir problem. Bu yönüyle de hem ulusal hem de uluslararası mücadeleyi gerektiriyor. Mücadelede sivil topluma, devlete ve bireylere önemli görevler düşüyor.

Şiddetin kaynağına inildiğinde, aynı zamanda öğrenilen bir davranış olarak ortaya çıktığı anlaşılıyor. Bireyin aile hayatında gördüğü, toplumsal yaşamda tecrübe ettiği veya bizzat maruz kaldığı şiddet, normal bir davranışmış gibi algılanabiliyor. Sosyal yapı içinde genelde erkek çocuğuna verilen rolde; kendini fazla önemseme, kadını küçümseme, kadına sert davranma, evde tek hâkim olma, kadına şiddet kullanma bilinçaltına yerleştiriliyor. Şiddeti garipsemeyen kimseler, ileriki zamanlarda kendisine davranış tarzı olarak şiddeti tercih edebiliyorlar. Toplumda ahlaki, manevi değerlerin yozlaştırılmasına, adaletten uzak figürlerin gittikçe yaygınlaşmasına üzülerek tanık oluyoruz. Maalesef bu olumsuz davranışların yerleşmesinde, benimsenmesinde, yıllardır denetimsiz bırakılan, göz yumulan şiddet içerikli yayınların, televizyon dizilerinin de büyük payı var.

Olmayan töreleri, olmayan feodal kuralları varmış gibi gösteren, millî kültürümüzde, gelenek ve göreneklerimizde olmayan kavramları kitle iletişim araçlarında sanatmış gibi gösteren bu tür yapımlara hepimiz tepki göstermeliyiz. Kadına şiddeti örnekleyen, “aile” kavramını anlamsızlaştıran televizyon dizileri sosyal yapımızı, sosyal dokumuzu haçerleyen bir tuzak.

Günümüzde televizyon dizileri Türk insanının en çok etkilendiği, neredeyse birer eğitim kurumu hâline gelmiş durumda. Ancak az önce ifade ettiğim türde televizyon dizileri, bu eğitim kurumu vasfını suistimal edip kötüye kullanıyor. Medeniyete ışık tutmuş, onur dolu tarihimizde bulunmayan davranışların, olmayan kuralların sanki varmış gibi gösterilip insanlarımızın şiddete yönlendirilmesini mazur göremeyiz. Bu sorumsuz yayınların, uygulamaların en büyük ıstırabını her gün şiddete hedef olan kadınlarımız çekiyor. Kadına şiddetin artmasında, yaygınlaşmasında RTÜK'ün sorumluluğu şüphesiz bulunmakta. İnsanları uyutan, vicdanları körleştiren, para uğruna yapılan bu yayınlara RTÜK “Dur!” demeli, kesinlikle yol vermemeli. Nasıl Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimleri dizileri arayarak trafik kurallarına uyulmaması hâlinde dizi yapımcılarına uyarı gönderiyorsa, Kültür ve Turizm Bakanlığınca, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca da benzer uygulamalar yapılmalı. İzlenme oranı yüksek diziler, kadına karşı şiddet ve ayrımcılık konusunda ayrı bir ekip tarafından izlenmeli, kadına karşı şiddet içeren sahneler hem dizi yapımcılarına hem reklam verenlere hem de RTÜK'e bildirilmeli, bu tip dizilere sponsor olanlar ayıplanmalı, şiddetle mücadele konusunda toplumsal farkındalık oluşturacak dizilere sponsor olunmalı, olumlu örnekler ödüllendirilmeli, toplumsal duyarlılığın etkin şekilde artırılması için televizyon programları ve özellikle dizilerde kadın ve çocuğa yönelik şiddet sahnelerine yer verilmemeli. Şiddetin özendirici nitelik taşınmasına ilişkin yasal düzenlemeler getirmeliyiz, şiddet haberlerinde şiddet mağduruna odaklanılması yerine, failin ön plana çıkartılması sağlanmalı. Medya yoluyla şiddetin normalleştirilerek sıradanlaşmasıyla mücadele edilmeli. Örneğin, gerçekleşen şiddetlerle değil, yargılama sonunda şiddet veya cinsel saldırı faillerine verilen cezalarla kamuoyu bilgilendirilmeli.

Diğer yandan, RTÜK ile birlikte RTÜK'ün bağlı bulunduğu siyasi yapıyı da unutmamamız gerekiyor. Bu tür dizilere izin veren, önünü açan en büyük otoritenin AK PARTİ siyasi iktidarı olduğunu hatırlatırım. Böylesine bozuk, gelenek, göreneğimize uymayan, töremizde olmayan örneklerin sunulmasına neden devam edilir, neden izin verilir anlaşılır değil. Aslında AK PARTİ iktidarında Türkiye'de pek çok şeyin bozulduğu gibi Türk aile yapısının da yaşantısının da sosyal dokunun da bozulduğu bir gerçek. Kendisinin muhafazakâr olduğunu iddia eden iktidar, gözleri gibi koruması gereken aile yapımızı muhafaza edemedi; kadına, anneye, bacıya olan saygıyı muhafaza edemedi. En temelde korumamız gereken kutsal kurumlarımızı bile muhafaza edemeyen AK PARTİ, millî,

muhafazakâr ve demokrat bir parti değildir; aksine, millî, sosyal, kültürel olarak ülkemizi dejenere eden anlayışa yol vermiştir. AK PARTİ, fırsatlar üzerine kurulmuş, fırsatçı bir partidir, her fırsatı kullana kullana değerlerimizi dejenere etmiştir maalesef; ilkeler üzerine değil, esen rüzgârlar ve önüne gelen fırsatlar üzerine siyaset yaparak ülkede değer, köklü kurum bırakmamıştır. Değerlerimize sahip çıkılmamış, korunmamıştır. Değerlerimiz istismar edilerek bozulmuştur, muhafaza edilememiştir. Ülkeye küsen gençlik, bozulan ekonomi, gözden düşürülen tarım, darmadağın edilen millî eğitim, yatırım görmeyen sanayi elbette düzeltilebilir fakat AK PARTİ'nin çok önemli iki kuruma verdiği zarar ve vebal çok büyüktür ve özüne döndürmek de zaman alacaktır. Bunlardan ilki, sakıncalı siyaseti için hoyratça kullandığı mukaddes dinimiz, ikincisi de aile kurumumuz. Bu iki kurumun da hassasiyetlerini siyasetine kurban ederek aslında büyük zararlar vermiştir. AK PARTİ'nin on dokuz yıllık geçmişine bakarsanız, neye çok önem veriyor, ön plana neyi çıkarıyor gibi gözüküyor ise aslında en büyük zararı planlı bir şekilde onlara verdiğini görürsünüz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ Hükümetinin bizzat imzaladığı İstanbul Sözleşmesi'nin, şiddeti sona erdirmeye, ayrımcılığı sonlandırma ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama konusunda sosyal boyutu bulunuyor. Sözleşmeyi imzalamak tabii ki önemli fakat sözleşmeyi uygulamak da lazım. Türkiye, sözleşmedeki öleme, koruma, soruşturma dışında politika üretme yükümlülüğünü de yerine getirmeli. Yapmamız gereken, şiddet fikrinin toplumda doğmamasıdır. Şiddet fikri doğup şiddet ortamı oluştuktan sonra alınacak polisye ve yasal tedbirler yeterli olmuyor maalesef. Şiddetin henüz başlamadan önlenmesi için toplumsal farkındalık çalışmalarına ağırlık verilmeli; kadının sosyal hayata, iş yaşamına, siyasete katılımını artıracak fırsatlar desteklenmeli.

İYİ PARTİ olarak bize göre geleceğin mutlu, zengin ve güçlü Türkiye'si, Türk kadınının yükselmesiyle mümkündür. Kadının töremizde, âdetlerimizde, dinimizde son derece kutsal ve önemli bir yere sahip olduğu her fırsatta hatırlatılmalı. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin ifade ettikleri gibi, Türklere kadın toplumun direğidir. Türklere kadın öğretendir, şefkati gösterendir. Türklere kadın akıldır, sağduyudur, toplumsal hafızadır. Türklere kadın devlettir. Milletini kurtuluşa götüren Anadolu kadını ana eliyle büyümüştür. Türk devletleri kadını baş tacı yaptığı zaman yükselir, kadının değerini bilmediğinde yıkılır.

Sözlerimin sonunda bu veciz ifadelere memleketim Erzurum'dan katkı yapmak isterim: Erzurum'da kadın Nene Hatun'dur, Kara Fatma'dır. Memleketim Erzurum'da kadın handır. Kadınların rütbesi Erzurum'da erkeklerden daha yüksektir. Bizler erkeğe "dadaş" derken kadınlara da "paşa" deriz.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum. Sayın konuşmacının AK PARTİ'miz ve hükümetleriyle ilgili ortaya koyduğu temel iddiaların tümünü reddettiğimizi belirtmek isterim. Grubumuz adına konuşacak ilgili milletvekillerimiz değerlendirme yapacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurunuz Sayın Sunat. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına, kadına karşı şiddetin engellenmesiyle ilgili Meclis araştırması açılması için verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, dün 8 Martı, kadınların haklarının bilincine varması gerektiğini hatırlatan, bitmeyen ve giderek artan sorunlarına çözüm aramak için değerlendirilen bir gün olması gerekirken inanın, artık, Sevgililer Günü ve Anneler Günü gibi kutluyoruz. Kutlama mesajlarına baktığımızda, kadını hâlen bir birey değil, ana, bacı, eş olarak görüp kutluyoruz 8 Martları. Tabii ki ana, bacı ve eş olarak zaten kadınlar bunun bilincinde. Kadın ve erkeğin hak ve özgürlüklere, fırsatlara erişimde ve temsilde toplumsal cinsiyet eşitliğinin bir insan hakkı olduğunu unutuyoruz. Sürdürülebilir kalkınmayı

ve demokratikleşmeyi tam anlamıyla başarmış bir ülke olmak için toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamamız gerekiyor. Kadına yönelik şiddeti etkili bir mücadeleyle sona erdirdiğimiz, kadınların eğitim, çalışma hayatı ve karar alma mekanizmalarına eşit katılımını sağladığımız bir Türkiye, daha demokratik ve daha kalkınmış bir ülke olacaktır.

Hem toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan hem de bu eşitsizliği besleyen kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri maalesef giderek artıyor. Kadın katliamları ciğerimizi yakıyor, yüreğimizde onulmaz yaralar açıyor. Son altmış beş günde 67 kadın katledildi. Şiddet ister fiziksel ister cinsel ister ekonomik ister psikolojik olsun en büyük insan hakkı ihhalidir, insanlık onurunun ayaklar altına alınmasıdır. Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri insanlık suçudur.

Kadına, çocuğa ve kendisinden güçsüz olana yönelik olan şiddet, acizyetin, aşağılık kompleksinin, bozuk ruh sağlığının ve çarpık ahlak anlayışının bir tezahürüdür sayın milletvekilleri. Zihniyet dönüşümüne ihtiyacımız var. “İnsan” kavramının değersizleştirildiği günümüzde insanı merkeze alan bir anlayışa ihtiyacımız var. Tüm hukuki, ekonomik, sosyal tedbir ve uygulamaların yanı sıra eğitime ihtiyacımız var. Kadına yönelik şiddete karşı olan samimi erkeklerin seslerinin kadınlardan çok daha fazla, gür çıkmasına ihtiyacımız var. Şiddetle mücadelede tavizsiz tutum kamu ve tüm toplum için vazgeçilmez olmalı. İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun’un şiddeti önleme ve şiddetle etkili mücadele etme hedefinin tam anlamıyla hayata geçirilmesi kritik bir önemde.

Evet, İstanbul Sözleşmesi’ni ilk imzalayan ülke olmamız ve alanında ilk ve bağlayıcı olma özelliğinden dolayı çok önemli olan bu sözleşmeye bağlı olarak aynı zamanda 6284 sayılı Kanun’un yani Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un 2013’te yürürlüğe girdiği düşünüldüğünde, söz konusu kanunla, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esaslar ne güzel düzenlenmiştir ama AK PARTİ iktidarının yaptığı en güzel iş olarak da hepimizin takdirini toplayan bu konuda AK PARTİ’liler yan çizmeye başladı. Yok, bizim kültür değerlerimize uymuyormuş, aile birliğimizi bozuyormuş gibi, KEFEK üyesi bir milletvekili hanımefendi tarafından da dile, gündeme getirildi. Emin olun, buna müsaade etmeyeceğiz sayın milletvekilleri. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile biliyorsunuz, Çalışma Bakanlığı birleştirildi ve kadının adı -zaten yoktu- tamamen ortadan kalktı. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü şu anda ne yapıyor, hiçbirimiz bilmiyoruz. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü eş güdüm ve koordinasyona ilişkin görevini eskiden, Başbakanlığa bağlıyken çok daha iyi yapıyordu. Ülkemizin uluslararası yükümlülükleri de göz önüne alındığında, kadınların durumunu izleyecek ve geliştirecek kurumsal mekanizmanın hükümet politikalarında etkili olabilmesi için üst seviyede yapılandırılmasının, yeterli kaynağın ayrılmasının ve gereken otoriteyle donatılmasının kadına yönelik şiddetle mücadeleye önemli katkılar sağlayacağı görülmüyor mu?

6284 sayılı Kanun’un uygulama sonuçlarına bakıldığında, kanunun uygulanmasında ihtiyaç duyulan mekanizmaların oluşturulmamasından kaynaklanan sorunlar nedeniyle önleme ve koruma sürecinde yetersizlik ve koordinasyon eksikliği yaşandığı da ortada. Evet, ŞÖNİM’ler kuruldu ama amacına uygun ne kadar işliyor bilmiyoruz çünkü liyakatli ve eğitilmiş personele sahip olmadığı, diğer kurumlar gibi, ortada. Kadın cinayetlerinin önlenmesi, kadınların güvenliğinin sağlanması için, hem failler hem de taraflarla irtibat hâlinde olan çeşitli kurumların hesap vermesini sağlamak için kadın cinayeti vakalarının analizine yönelik ne yapılıyor?

Sayın milletvekilleri, kadına yönelik ayrımcılığa neden olan, kadına yönelik şiddeti onaylayan, yeniden üreten tüm olumsuz yargıların ve geleneksel tutumların değiştirilmesi amacıyla tüm topluma etki edecek bilinçlendirme, farkındalık ve zihniyet dönüşümü seferberliği başlatılmalıdır. Kamu politikalarının uygulanmasından sorumlu kamu görevlilerinin nicelik ve nitelik açısından geliştirilmesi, maalesef, yapılmadı. Kadınların şiddet döngüsünü kırabilmeleri için iş gücüne, istihdama katılımlarını artıracak ve çalışma hayatından kopmalarını engelleyecek önlemlerin geliştirilmesinin şiddetle mücadelede önemli katkılar sağlayacağı ortada iken, heyhat, işi olan kadın da işini kaybetti.

Size küçük bir örnek sayın milletvekilleri: Kadınlar, devletin ve şirketlerin çocuk bakım desteğinin yetersizliğinden şikâyetçi. Özellikle çocuk bakımı ve okul öncesi eğitim konusunda güvenebilecekleri yer yok, iyi olanlara da zaten güçleri yetmiyor; bu durum, kadınları aileleri ve çalışma hayatı arasında bir tercih yapmaya zorluyor. Türkiye’de, yalnızca okul öncesi eğitim ve bakım sektörü OECD ortalamasına çıktığında 700 bin yeni iş yaratılıp bu işlerin yüzde 73’ünde kadınlar istihdam edilebilir, bu durum görece yoksulluğu da yüzde 1,5 olarak azaltır, üstelik yapılan yatırımların yaratacağı inşaat sektörüyle 1 milyon kişiye de iş imkânı doğar.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde kadına yönelik şiddet alanında yürütülen çalışmalarda derin birikimleri olan sivil toplum kuruluşları, kanun çıktıktan sonra önemli bir paydaş olarak sürece dâhil edilmedi. Kadına yönelik şiddetle mücadele konusu, ekonomik, sosyal, kültürel, hukuki ve tıbbi boyutuyla birçok kurum ve kuruluşun görev alanına girdiğinden çok tarafı iş birliğini zorunlu kılmaktadır.

Tüm partilerin önerleriyle bir Meclis araştırması açılacak görülüyor. Sonuçta, ortaya çıkacak sonuçları ve önerileri ortaya koyacak raporun, muhtelif konuları içeren raporlar gibi tozlu raflarda kalmamasını temenni ediyorum.

Bakımız, 2014’te bir Meclis araştırması açılmıştı, kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılmasıyla ilgili. 8 Mayıs 2015’te bu rapor bitti ama seçimler girdi; bu rapor görüşülmedi, hükümsüz kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bir dakika...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Yine, 23’üncü Dönemde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kuruldu. Üyesi olduğum bu Komisyonunda teklifimle kurulan kadına yönelik şiddetin önlenmesinde uygulamadaki noksanlıkların tespiti adı altındaki alt komisyon raporunu, kitapçığını, maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisi sayfalarında, sitesinde bulamadım.

Değerli milletvekilleri, bu bir siyasetüstü meseledir. Hiçbir kadının şiddete uğramadığı, eğitim, iş ve özel yaşamında ayrımcılığa maruz kalmadığı ve her kadının özgürce yaşadığı bir Türkiye’yi hepimiz hedeflemeliyiz diyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Nevin Taşlıçay.

Buyurunuz Sayın Taşlıçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlenmelerin belirlenmesi konulu Meclis araştırması komisyonu kurulması hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında çok zor bir yılı geride bıraktık, pandemi hâlâ ana gündemimiz. Bu süreç, bizlere hayatı sorgulama, dolayısıyla farkındalıkları artırma noktasında katkı sağladı diye düşünüyorum; dünya telaşı sürüp giderken sahip olduklarımızı unutmuştuk, hatırlattı; sevdiklerimize gönlümüzce sarılabilmenin, sokakta rahatça yürürebilmenin, korkmadan nefes alabilmenin, paylaşılabilmenin, koklayabilmenin, tadabilmenin kıymetini hatırlattı. Bizden aldıklarının acısıyla birlikte bize kattıklarıyla unutulmayacak bir yıl oldu. Ne yazık ki böyle bir sürecin ardından birbirimizin kıymetini daha çok bilmemiz gerekirken, daha iki gün önce tanık olduğumuz caniliklerle tekrar irkildik. Bu vahşetlerin “insanlık” kavramı içerisinde asla yeri olamaz. Şundan eminim ki: Bu salondaki hiçbir milletvekili, kadın veya erkek, özellikle bu yüce kürsüde, asla “şiddet” ile “kadın” kelimelerini yan yana kullanmak istemez. İsterdim ki Kadınlar Günü vesilesiyle, bugün, maruz kalınan şiddet yerine kadınlarımızın başarılarından daha çok söz edelim, uluslararası arenada farklı alanlarda nasıl daha iyiyi başarabileceğimizi konuşalım, kadının daima hayatın olumlu gelişmelerinde nasıl başrol aldığını gururla anlatalım. 8 Martın, kadınların maruz kaldığı şiddetin karanlığında çevreledikleri bir gün değil, başarılarının yankılandığı bir dünyada aydınlattıkları insanlığın hatırlandığı bir gün olmasını sağlayalım. Böylesi bir toplumsal yaşamı şekillendirmek, tarihin yüce milletimize verdiği sorumluluktur. Bu sorumluluk, ekonomik, idari ve siyasi düzenlemelerin ötesinde, kadını yaşamın her alanında var etmektir. Fakat acıdır ki teknolojik

gelişmelerin, yaşamsal kolaylıkların bunca fazlaştığı dünyamızda, kendini arayan insanların sayısındaki büyük artışı kendini kaybeden insanlıkta da aynı oranda görmek, şahit olmak durumunda kalıyoruz. Bir gün mutlaka kendi zehrinde çürümeye mahkûm olacak kötülük, kadınlarımızı asla anmak istemeyeceğimiz olaylarla karşı karşıya bırakıp bu durumu yaşamsal rutinimizin bir parçası hâline getirmek için olağan ötesi bir gayret gösteriyor. Böylesi bir rutini asla kabul etmeyecek olmakla birlikte, binlerce yıllık geleneğimizin, kadim gelenekler doğrultusunda şekillenen sosyal yaşamımızın, tarihe denk yaşlarda biriken maneviyatımızın hiçbir safhasında kadına şiddetin yerinin olmadığına idrakindeyiz.

Siyasal sorumluluk alanımız hasebiyle, Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içerisinde, insani sorumluluk alanımız hasebiyle, dünyanın herhangi bir noktasında hayatını sürdüren her kadının yaşam hakkının dokunulmazlığının kutsiyetine inanıyor; yaşamını huzur ve güven içerisinde, psikolojik sağlığı dâhil, vücut bütünlüğünü korumak için tedbirler düşünmeye ihtiyaç duymadan özgürce sürdürebilmeleri için çaba göstermeyi kendimize vazife biliyoruz. Bu vazifeyi, doğrudan mukaddesimiz olan öz kültürümüz ve mensubu olduğumuz Türk milliyetçiliği hareketinin özünden alıyoruz. Kadim öğretilerden ve kültürel tecrübelerimizden biliyoruz ki Türk töresinde kadın-erkek ayrımı yoktur. Kültürümüzün her evresinde kadın ve erkek, insan temelli bir bakış açısıyla toplumun asli unsuru olmuştur. Birleştirici ve bütünleştirici bir dilin hâkim olduğu bu topraklarda da toplumsal hiçbir konuda ayrımcılığa yer olmadığı gibi, kadın-erkek bağlamında da bir ayrım söz konusu olmamıştır. Dünyadaki pek çok dillerdeki kelimeler bile eril-dişil olarak ayrılırken, Türk dilinde böyle bir ayrım söz konusu değildir. Unutmayalım, dil düşüncenin ürünüdür.

Böylesine derin bir kültürün içinde yaşayıp kadını erkekten ayıran, daha da acısı, kadını erkeğe ait bir metaymış gibi gören sığılın vicdanlarda açtığı yara sanırım aşıkârdır. Günümüzde şiddet olaylarının temelinde yatan sebeplerden biri de, sözüm ona sahip olduğunu düşündüğü kadının üstünde artık tahakküm kuramayacağına farkına varan hastalıklı bir düşüncenin varlığıdır. Bu hasta düşüncüyü ortadan kaldırmak, kadının hak ettiği değeri ve ona gösterilmesi gereken saygıyı sağlamakla mümkündür; bu, her şeyden önce insan olma vasfının bir gerekliliğidir.

İffet ve namus gibi insana ait hasletlerin yalnızca kadına özgüymüş gibi bilinçli bir şekilde algı oluşturulması, toplum içinde kadınlara yönelik cinsiyetçi bir bakış açısının da oluşmasına sebebiyet vermektedir. Makbul ve makul olan bütün ahlaki kavramlar cinsiyet ayırt etmeksizin herkes için geçerlidir. Özellikle namus kavramını yalnızca kadın cinsiyeti üzerinden değerlendirmek ve bu anlamda kadını tanımlama derdine düşmek, onları manevi olarak yaralamaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Kadını tanımlamayalım, tanıyalım. Hayatı müşterek gören, müşterek yaşayan, yardımlaşma ve dayanışmanın iliklerimize kadar işlediği bir kültür dairesinden birer fert olarak kadın da erkek de aynı zamanda birer şahsiyettir ve şahsiyet olarak da kalmalıdır.

Kendi kültürümüzden, öz değerlerimizden uzaklaştıkça kadınlara olan bakış açımız da maalesef değişmiştir. Kadın özelinde tarihimizle, kültürümüzle çelişen her düşünce, her şeyden önce huzur kavramını aleni şekilde tehdit etmektedir. Toplumun huzuru kadın ve erkeğin birlikte yürütmesine bağlıdır, kadını yalnızlaştıran bir düşünce ikliminde beşeriyetin yeşermesi mümkün değildir. Zor bir coğrafyada yaşıyoruz ancak biliyoruz ki her zorluğun üstesinden gelecek irade bizde mevcuttur, bu iradenin adı ise birliktir. Bizler bir olduğumuz müddetçe, beraber yaşamamızın hazzına vardıkça, geleceğimize ipotek koymak isteyenler de emellerine asla ulaşamayacaktır. Bir olmanın, toplumsal bütünlüğü ve huzuru sağlamanın yolu ise kadını kalkındırmakla mümkündür.

Kadınlarımızın hayata karşı korkulu, isteksiz, mutsuz gözlerle bakışını değiştirmek, o bakışlara umut ve mutluluk aşılamak hepimizin sorumluluğudur, çünkü Türk kadınının bakışında ne varsa Türk milletinin ileri tarihinde gergefine işlenecek nakışta da o olacaktır. Müreffeh Türkiye'nin anahtarı Türk kadınıdır. Bu müebbet inancımızdır. Biliyor ve inanıyoruz ki mutlu kadın huzurlu Türkiye'dir, güçlü kadın güçlü Türkiye'dir ve Türkiye'nin kadınları Türkiye'nin yarınlarıdır.

Sözlerime son verirken geçen hafta toprağa verdiğimiz 11 şehidimizi rahmetle anıyor, şehitlerimizin anneleri ve eşleri başta olmak üzere yüce Türk milletine bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Şiddet sonucunda hayatını kaybeden bütün kadınlarımızı rahmetle anıyorum.

Türk kadınının ruh ikliminin beslediği manevi pınarların yozlaşmanın, çürümenin ve insanı gündün güne kıymetsizleştiren hastalıklı fikirlerin panzehri olacağına inancımla kadınlarımıza dünyaya mutlu gözlerle bakacakları yarınlar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem’e aittir.

Buyurunuz Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak önlemlerinin belirlenmesi konulu araştırma komisyonu kurulması üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime kahraman Türk kadınlarımızdan bahsederek başlamak istiyorum.

Songül Yakut, kıymetli hemşehrim: Şırnak’taki 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığında Harekât Merkez Amiri olarak görev yaparken, beraberindeki 12 askerle birlikte içinde buldukları askerî helikopterin kazası sonucu 41 yaşında şehit olmuştur.

Esmâ Çevik: Patlayıcı İmha Uzmanı Jandarma Astsubay Üstçavuş Esmâ Akgül Çevik, 9/12/2019 tarihinde, Şırnak’ta EYP patlaması sonucu şehit olmuştur.

Ayfer Gök: Türkiye’nin ilk kadın pilotu Ayfer Gök, hayallerini süsleyen pilotluk rüyasına tüm zorluklara rağmen ulaşmış, yine o çok sevdiği mesleğini yaparken şehit olmuştur.

Mürüvvet Akpınar: Emniyetin ilk kadın şehidi Mürüvvet Akpınar, mesleğe 1979’da İstanbul’da başlamış, İstanbul Zeytinburnu’nda hain PKK terör örgütünün kurduğu pusuda 2 silah arkadaşıyla birlikte şehit olmuştur.

Demet Sezen: 15 Temmuz darbe girişimi gecesini çağrılmayı beklemeden, meslektaşı ve eşi Hakan Sezen’e 3 yaşındaki oğlunu emanet ederek görevinin başına gitmiş, Başkanlığa atılan ikinci bombada şehit olmuştur.

Gülşah Güler: 15 Temmuzda, Gülşah Güler arayanlara “Beni meşgul etmeyin, saldırı var. Ben sizi arayacağım.” demiştir. Önce Güler’in ağır yaralı olduğu haberini alan aile, ikinci telefonla kızlarının şehit olduğunu öğrenmiştir.

Cennet Yiğit: 23 yaşında olan on aylık Özel Harekât polisi Cennet Yiğit, Ankara Gölbaşı Özel Harekât Daire Başkanlığına düzenlenen bombalı saldırıda vücuduna isabet eden msket bombasıyla şehit olmuştur. Kendisi aynı zamanda 15 Temmuzun en genç isimlerinden biridir.

Şerife Özden Kalmış: Mardin’in Midyat ilçesinde, hain teröristler tarafından Emniyet Müdürlüğüne yapılan hain saldırı sonucu meslektaşı Nefize Özsoy’la birlikte şehit edildiğinde altı aylık hamileydi.

Nefize Özsoy: Mardin’in Midyat ilçesinde, hain terör örgütünün bomba yüklü araçla Emniyet Müdürlüğüne düzenlediği saldırıda şehit olmuştur. Kendisi, aynı zamanda, 2013’te Sultanahmet Camisi’nin avlusunda canlı bombayı etkisiz hâle getiren kahraman polisimizdir.

Nurcan Karakaya, Bedirhan bebek: Hakkâri’nin Yüksekova ilçesinde, 31 Temmuz 2018 hain teröristlerin yola tuzakladığı patlayıcının infilak etmesi sonucu asker eşi Nurcan Karakaya ile bebeği Bedirhan Mustafa şehit olmuştur.

Şenay Aybüke Yalçın: Batman’ın Kozluk ilçesinde, 9 Haziran 2017’de, dönemin Belediye Başkanı Veysi Işık’ın aracına yönelik hain teröristlerce düzenlenen saldırıda, karne dağıtım töreninin ardından evine giderken ağır yaralanmış, kaldırıldığı Kozluk Devlet Hastanesinde şehit olmuştur.

Neşe Alten: Diyarbakır ili, Bismil ilçesi, Çavuşlu Köyü İlkokulunda görevine 30/9/1993 tarihinde başlamış, yirmi beş günlük öğretmen iken 26/10/1993 tarihinde PKK’lı teröristler tarafından haince şehit edilmiştir.

Dilay Turan Kerman: Tunceli Munzur’da, halı saha maçı yapan polis memurları ve izleyicileri üzerine hain terör örgütü tarafından ateş açıldığı sırada, Komiser Cem Kerman ve onu izlemeye gelen eşi zihinsel engelliler sınıfı öğretmeni Dilay Turan Kerman şehit olmuştur.

Ruhları şad, mekânları cennet olsun. Unutmayacağız, unutturmayacağız.

Değerli milletvekilleri, tarihten bu yana Türk kültürümüzde kadın her zaman baş tacı edilmiş, devlet yönetiminde danışılan olmuş, büyük değer verilmiştir. Nice kahraman kadınlarımız kutlu tarihimizin en müstesna sayfalarına adlarını altın harflerle yazdırmışlardır, üretmiştir, evlat yetiştirmiştir, hanesini derlemiştir, yuvasını kurmuştur, gün gelmiş düşman vatanına göz koyunca var gücüyle savaşmıştır; gerektiğinde canını vermiş, bir karış toprağını vermemiştir, gerektiğinde erkakını cepheye götürmüş, yavan ekmele gününü geçirmiştir; bizim kadından anladığımız budur. Kadınlar Günü kutlanması gereken birileri varsa onlar bu kıymetli kadınlarımız ve bu sarsılmaz ruhu taşıyan evlatlarımızdır.

Bizler, Bedirhan bebeğiyle birlikte hainler tarafından şehit edilen Nurcan Karakaya'nın Kadınlar Günü'nü kutluyoruz. Bizler, hain terör örgütünün hunharca katlettiği Aybüke Yalçın öğretmenimizin Kadınlar Günü'nü kutluyoruz. Bizler, bu eli kanlı hain terör örgütünün şehit ettiği onlarca kadınınızın Kadınlar Günü'nü kutluyoruz.

Hain terör örgütüyle beraber olanlar hiçbir şekilde kadın haklarından bahsetmemelidirler. Onlar, şehit kadınlarımızın, analarımızın, evlatlarımızın haklarını nasıl ödeyecekler, önce oturup onu düşünmelidirler. Anneleri yıllardır evlatsız bırakan bir cinayet şebekesi olan terör örgütü PKK, çocuk yaştaki kız evlatlarımızı dağa götürüp istismar etmiştir; bu evlatlarımız her tür taciz, tecavüzle karşı karşıya kalmışlardır. Terör örgütü baronları tarafından kullanılan bu evlatlarımızı görmezden gelenlerin kadın haklarından bahsetmeleri gerçekten mümkün değil.

PKK'nın ve diğer terör örgütlerinin şehit ettiği tüm kadın öğretmenlerimizi, doktorlarımızı, askerlerimizi, polislerimizi, masum sivillerimizi, el kadar bebeklerimizi rahmetle anıyorum. Cumhuriyet tarihinden bugüne kadar kahramanlık öyküleriyle destan yazmış olan kahraman kadınlarımızı da tekrar rahmetle anıyorum.

Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin kadınlarımıza verdiği yüksek kıymet ve hassasiyet bu sözlerde anlam bulmaktadır: “Bir kadına el uzatan, dil uzatan, kanına ve canına kastedenlere tahammülümüz yoktur. Kadın cinayetlerini, kadına şiddeti bütün kalbimle, hissiyatımla lanetliyorum. Kadın annedir, kadın vatandır, kadın ülkedir, kadın gelecek nesillerin teminatıdır.”

Değerli milletvekilleri, şanlı, şerefli Türk tarihimize baktığımızda, toplumumuzun ayakta kalabilmesi kadın ve erkeğin birlikte, yan yana, omuz omuza mücadele etmesiyle gerçekleşmiştir. Boşuna değildir ilk yazılı kitabelerimizde İlbilge Hatun'un da adının geçmesi, boşuna değildir ataerkil dönemde bile kağanın yanında hatun olmadan kurultayın toplanmaması. Tarihimiz, Türk kadınlarımızın kahramanlıklarıyla doludur, bugün de Türk kadınlarımızın yaşadıkları sorunlara rağmen her alanda başarılı olma çabası sürmektedir. Ekonomiden sanata, siyasetten spora her geçen gün yenileri eklenen başarılı Türk kadınlarımız diğer ülkelere örnek olabilecek performanslar sergilemektedir.

Kadınların çalışma hayatında daha çok yer almaları ve daha aktif rol almaları, girişimcilik faaliyetlerinde bulunmaları gelişen ekonomiler için stratejik bir öneme sahiptir. Çünkü iş dünyasının, zengin olmanın, kullanılmayan potansiyeli etkin hâle getirmenin ve yeni iş sahalarını oluşturmanın yolu kadınların girişimciliğinin teşvik edilmesinden geçmektedir. Verilere göre ülke nüfusumuzun yüzde 49,8'ini kadın nüfusumuz oluşturmaktadır. Düşünelim ki nüfusun bu yarısı diğer yarısı kadar ekonomik hayata katkıda bulunursa sonuç ne olur? Ben size kısaca söyleyeyim: Kadınların iş dünyasında önünün açılması ülkemizin de önünü açacaktır. Bu durum, ülkemizin gelişmiş ülkelerle olan kalkınma yarışında çok daha büyük başarı elde etmesini ve daha iyi yerlere gelmesini sağlayacaktır. Hepimizin de gördüğü ve bildiği gibi kadınlar, ellerinin değdiği her şeyi güzelleştirmek gibi bir güce sahiptir. Daha fazla kadın yönetici olsa, daha fazla kadın sporcu olsa, siyasette daha fazla kadın olsa ülkemizin sevgi eşliğinin yükselmesini hep birlikte izleyeceğiz. Bu sebeple “aile içi şiddet” “kıskançlık” “aldatma” adı altında işlenen kadın cinayetleri ve kadına şiddet özel mesele ya da aile meselesi değil, toplumun bir sorunudur, toplumsal bir sorundur. Kadın güvenliğini sağlamak hepimizin görevidir; sokakta, evde, kısaca, toplumun her kesiminde. Unutmayalım ki geleceğimiz olan çocuklarımızın yetişmesinde annelerimizin, dolayısıyla kadınlarımızın konumu oldukça önem teşkil etmektedir. Millî ve manevî değerlerimizin korunmasında, gelecek kuşaklara aktarılmasında biz kadınlara oldukça fazla görev düşmektedir. Bu şuur ve birikim de kadınlarımızda elbette ki mevcut ve bunların toplum hayatında değerlendirilmesi de çok büyük önem arz etmektedir.

Bu vesileyle, kurulacak olan araştırma komisyonunun, bilhassa bireysel, toplumsal ve devlet olarak alınması gereken tedbirlerin incelenmesi ve bunların araştırılarak kadınının, Türk kadınının toplumdaki yerinin daha da güçlendirilmesi ve yukarı seviyeye taşınması için üzerimize düşeni yapmamız konusunda da önemli olduğunu düşünüyorum, kurulacak olan araştırma komisyonunun da -önergemiz olduğundan dolayı- tekrar hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran.

Buyurunuz Sayın Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, dün, İstanbul'dan Diyarbakır'a, Van'dan Ankara'ya, İzmir'den Aydın'a, Batman'dan Muğla'ya Türkiye'nin dört bir yanında bütün zorluklara, bütün engellemelere, bütün baskılara rağmen sokakları mora boyayan, kadın rengine boyayan bütün kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Yine, kadın mücadelesi yürüttükleri için 8 Marta katıldıkları için, 25 Kasımı örgütledikleri için, erkek egemen siyasete karşı en önde mücadele ettikleri için cezaevlerinde rehin tutulan Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel, Ayşe Gökkan, Leyla Güven, Şevin Alaca, Ayla Akat Ata ve bütün kadın yoldaşlarımızı buradan sevgi, saygıyla selamlıyor, 8 Martlarını kutluyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Yine, "Eşit işe eş değer ücret." demek için günlerdir fabrika önlerinde oturan, mücadele eden emekçi kadınların, doğasını savunan kadınların da 8 Martını buradan bir kez daha kutlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ben de kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması ve bunun önlenmesi için kurulacak komisyon hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Evet, biz, aslında uzun bir süredir, bu kürsüye her çıktığımızda defalarca, Türkiye'de son süreçte kadına yönelik şiddetin, özellikle fiziksel şiddetin, cinsel şiddetin, ekonomik şiddetin ne kadar arttığını özellikle ısrarlı bir biçimde söylüyoruz. Sadece bir yıl içerisinde, HDP olarak toplam 422 defa soru önergesi verdik, cevapsız kaldı; toplam 102 araştırma önergesi verdik; sadece 27'nci Dönemde 21 önergeyi Genel Kurula indirip ısrarlı bir biçimde kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması, mekanizmaların işletilmesi için bir komisyon kurulmasını ısrarla ifade ettik. Yine, 2 defa bu kürsülerden gelip bir genel görüşme talebiyle bir komisyon kurulmasını ifade ettik ama maalesef, her defasında AKP-MHP oylarıyla bütün taleplerimiz reddedildi.

Bugün, bu komisyonun kurulmuş olması, kuruluyor olması gerçekten bizim açımızdan çok önemli ama "Yeterli mi?" dersiniz; hayır. Şimdi, hem komisyonun nasıl işlemesi gerektiği üzerine görüşlerimizi ifade edeceğim hem daha fazla neler yapılması gerektiği üzerine görüşlerimizi ifade edeceğim. Çünkü biz şunu çok net biliyoruz: Evet, bugün bu komisyonun kurulmuş olması, gerçekten kadınların verdiği büyük mücadelelerin sonucudur. Bizim, burada, Mecliste verdiğimiz mücadele, kadınların alanlardan, meydanlardan ısrarlı bir biçimde ses yükseltmesinin sonucunda kurulan bir komisyondur. Ama yeterli mi? Değil, arkadaşlar. Şimdi, sadece bir komisyon kurularak, bütün bu ihlaller, kadınların bu cinsiyet eşitsizliği nedeniyle yaşadıkları her türlü şiddet, saldırı yönelimi bir komisyona havale edilip bütün toplumun dinleyebileceği bu Mecliste kapalı kapılar ardında ve yine kadın kurumlarının katılmayacağı bir komisyonla bu mesele çözülüyor çünkü örneklerini yaşadık.

Şimdi, bu komisyonlar nasıl çalışmalı ve neler yapmamalı üzerinden görüşlerimizi sunalım arkadaşlar çünkü gerçekten bir savaş tablosuyla karşı karşıyayız, artık kadınlar isyanda. Dün Türkiye'nin dört bir yanında çıkan kadınların tümü "İsyandayız." diyorlardı "Artık bardak taşı, artık dayanamıyoruz, nefes alamıyoruz ve bu, bize karşı yürütülen bir savaş, bir kırim." diyorlardı. 2020 yılı içerisinde en az 300 kadın -basına yansıyan çünkü, maalesef, Bakanlık verileri açıkılmıyor, maalesef, bütün sorduğumuz sorular cevapsız bırakılıyor- erkek şiddeti nedeniyle, erkekler tarafından katledilmiş; 171 kadın -bunların da büyük bir çoğunluğunun cinayet olduğunu biliyoruz- yine erkekler tarafından

katledilmiş. Bu yıl, bakan ocak ayı içerisinde en az 23 kadın katledilmiş, yine 14 kadın şüpheli bir biçimde yaşamını yitirmiş, bunların da cinayet olduğunu biliyoruz. Şubat'ta en az 29 kadın yaşamını yitirmiş, 10 şüpheli ölüm.

Şimdi, mesele, sayısal bir mesele değil. 1 kadın bile bu ülkede erkekler tarafından politik bir yönelim sonucunda katlediliyorsa, bu, Meclisin problemidir, bununla ilgili Meclis acil olarak toplanmalı. Ama dediğim gibi, artık veriler bir savaş tablosunu, bir kırımı gösteriyor. Biz, her defasında bu Meclis kürsüsüne geldiğimizde “Kadına yönelik şiddet politiktir.” diyoruz ve neden “politiktir” dediğimizi bir kez daha açıklayalım arkadaşlar. Çünkü erkekler, erkek egemenliğinin oluşturulduğu, bunun kendine sağladığı güçle kadınları kadın oldukları için öldürüyorlar. Bu, sanki alelade, başka bir yönelimmiş gibi tariflenemez. Erkek ölümleriyle karşılaştırılacak bir mesele değil çünkü bu, aslında iktidarın yürüttüğü cinsiyetçi, kadın düşmanı politikaların bir sonucu olarak karşımızda duruyor; tam da bu erkek egemenliğinin sonucunda kadınlar öldürülüyor. Kadınlar kendi tercihlerini yaptıkları için, kadınlar kendi yaşamlarında kendi kararlarını verdikleri için, yaşamın her alanında olmak istedikleri için, dayatılan makul ve makbul kadın olma kimliğini reddettikleri için öldürülüyorlar. Kadınlar bir erkekte şiddeti kabul etmedikleri için, biat etmedikleri için katlediliyorlar. İşte bu nedenle kadına yönelik şiddet politiktir ve alınacak bütün tedbirler de aslında politik bir perspektifle alınmalıdır.

Dediğim gibi, şimdi, bu Komisyon ne yapmamalı arkadaşlar? Biz burada daha önce de komisyonlar kurduk. Bakın, KEFEK (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu) yine büyük mücadelelerle, kadınların dışarıda, bizim burada verdiğimiz mücadeleyle kuruldu. Aslında “Kadın Erkek Eşitlik Komisyonu” olacaktı ama iktidar yine oraya bir “fırsat” sıkıştırıp “Kadın Erkek Fırsat Eşitliği” hâline getirdi. Bu Komisyon bu süreç içerisinde maalesef ya toplanmadı ya da toplantılarının sonucunda aslında düzenli bir biçimde çalışmalar yürütmedi. Bir komisyon var evet ama bu fırsat eşitliğini yürütmek için değil.

Bakın, size bir tane örnek vereceğim: Bu Komisyonun bünyesinde “Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu” diye bir komisyon kuruldu ama Komisyon sonra neye döndü AKP'nin müdahalesi sonucunda? Boşanmanın önlenmesi komisyonuna döndü. Yine, aslında kadınların yaşadıkları şiddeti çözmek için kurulan bir komisyonu, kadınlara reva görülen bu yaşama ilgili bir komisyonu ama bu Komisyonun kendisinden ne çıktı? Nafaka hakkının tartışılması çıktı, “Nafaka nasıl kaldırılır?” Bu Komisyon'dan geçenlerde, ısrarla infaz yasasına sıkıştırmak istedikleri, çocukların istismarını meşrulaştıran düzenleme çıktı, bu Komisyonun kendisinden çıktı. Bu Komisyon çalışmasını yaptı. Toplumda boşanma oranlarının ciddi olmamasına ve temel sorunlardan biri olmamasına rağmen üç ay boyunca, tüm mesele buymuş gibi, bu Komisyon çalıştırıldı ve dediğim gibi, kadınların en tarihsel kazanımları hedeflendi bu Komisyonun kendisinde.

Şimdi, bir komisyon daha kuruldu arkadaşlar; yine burada, 27'nci Dönem. Büyük bir mücadeleyle, bizim de özellikle verdiğimiz önergelerle yine burada bir komisyon kuruldu; KEFEK'in altında İstanbul Sözleşmesi'nin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Konulu Alt Komisyon kuruldu. Bu Alt Komisyon 14 Kasım 2018'de kuruldu, son toplantısını 12 Şubat 2020'de gerçekleştirdi. Bir yıldan fazla oldu bu komisyonun raporu henüz açıklanmadı, henüz açıklanmış bir rapor yok ama iktidar meydan meydan gezip, kanal kanal gezip, kürsü kürsü gezip bu komisyon nasıl uygulanır üzerinden bir çalışma yürütmesi gerekirken İstanbul Sözleşmesi nasıl hedef alınır, İstanbul Sözleşmesi'nden nasıl çekiliriz tartışmasını yürüttü. Tam da corona döneminde, pandemi döneminde yani bir kriz döneminde yani kadınların eve hapsedildiği dönemde yani kadınların evde kalmak zorunda kaldığı dönemde yani kadınların en tehlikeli olduğu alanlarda yani kadınların en fazla yoksullaştığı dönemde yani krizin yükseldiğinde kadınların en fazla şiddetle yüz yüze kaldığı dönemde iktidar ne yaptı? İstanbul Sözleşmesi'ni tartışmaya açtı, 6284'ü tartışmaya açtı, bütün mekanizmalar askıya alındı.

Şimdi, bu komisyonlar nasıl olmalı sorusunun cevabı şu: Bir, gerçekten bu komisyonlar geçici bir komisyon olarak çalışmamalı çünkü bir dönem sadece işte, kadınların tepkilerini dindirmek, bugün bütün kadınların üzerinde yükselen sesleri bastırmak, oluşan bu toplumsal infalı dindirmek için komisyona havale ettik, bir komisyon kurduk ve çözdük üzerinden bir mesele değil bu. Çoklu olarak

bu meselenin ele alınıp çözülmesi gerekiyor. Bakın, toplum olarak gerçekten artık tariflenemez bir durumla karşı karşıyayız. 92 yaşında bir kadın tecavüze uğradı bu ülkede ve katledildi. Bakın, bu artık tarifi olmayan bir süreç; bir kadın defalarca başvurmasına rağmen kendisiyle ilgili güvenlik tedbiri verilmedi ve kadın çocuğunun önünde katledildi. Kadınlar her gün bu şiddetle yüz yüzeler ve geçici, üç aylık, dört aylık bir komisyonla -dediğim gibi- geçici bir çözüm olur, işte, kadınların bu yükselen sesini bir dönem rafa kaldırmak için olur. Dedğim gibi, olumlu, yetmez çünkü politik olarak tümünden, baştan sona düzenlememiz gereken bir yaklaşımla kadına yönelik şiddeti en aza indirebiliriz.

Bugün 8 Martı konuşmak üzere toplandık ama sabahtandır yine erkekleri konuşuyoruz. Bir erkeği konuşuyoruz; bir erkek ve yaşadığı mağduriyetler. Her gün kadınlar ölüyor ama bir erkeğin dört ay yattığı cezayı biz her gün konuşuyoruz. “Mağduriyet egemenliği” bunun adı da artık. Mağduriyetin bir egemenliği sizde. Ya, kadınlar artık isyan noktasında, dayanamıyorlar ama e, Cumhurbaşkanı dönemin birinde dört ay ceza yatmış! Ya, bu kadar çığırından çıkmış bir haldeyken bile Meclis hâlâ meselenin ciddiyetine yakışır bir tavır sergilemiyor. Daha meselenin ciddiyetine yakışır bir tavırla bu meseleye yaklaşmamız ve çözüm bulmamız lazım. Bir, gerçekten bu cinsiyetçilikten, kadın düşmanı siyasetinden iktidarın vazgeçmesi lazım. Bu televizyon programlarında her gün erkekleri kışkırtmaktan vazgeçmeli, erkekliği kışkırtmaktan vazgeçmeli. Her gün “Nasıl makul ve makbul kadın yaratırız?” siyasetini üretmekten vazgeçmeli. Her gün kadın mücadelesi yürütenleri hedef almaktan vazgeçmeli. Kadın kazanımlarını diline dolayıp kendi siyasetini, kendi iktidarını korumaktan vazgeçmeli. Kadınları, kadın mücadelesini her gün hedef almaktan vazgeçmeli. Cezaevlerini kadın mücadelesi yürütenlerle doldurdu bu iktidar. 8 Martı kutladığı için kadınlar cezaevinde, kadın mücadelesi yürüttükleri için, 25 Kasım katıldıkları için. İktidar yargı üzerinde kurduğu bu tahakkümden, yargıyı araçsallaştırarak kadınlara karşı sopa olarak kullanmaktan vazgeçmeli. Alanların, sokakların, meydanların kadınlara ait olduğunu bilmeli ve buna göre davranmalı. Kolluğu kadınlara saldırı aracı değil, kadınları koruma aracı hâline getirmeli. Bakın, ne oldu Kadıköy’de? Kadınlar çıktı, bütün renkleriyle çıktılar ama orada kolluk, kadınlar için almadığı korumayı kadınlara saldırmak için kullandı. Aynı gün içerisinde bir kadın katledildi. Defalarca, 9 kez başvuru yapmıştı o kadın. “Beni koruyun.” diye 9 kez başvuruyu yapan kadının yanında kolluk yoktu ama “Kadıköy’de renkli bayraklar var.” diye saldırı vardı. Orada kadınlar ne dedi: “Kimseyi arkamızda bırakmayacağız.” İstanbul Sözleşmesi’ni LGBT’liler üzerinden bir hedef hâline getirmekten vazgeçin. Biz esasında sizin hassasiyetinizle ilgili olmadığını da çok iyi biliyoruz. Bizler başörtülü kadınlar için de mücadele ettik, hep beraber mücadele ettik, onlarla omuz omuza mücadele ettik; kürsümüzdeki arkadaşlarımızın hepsi, bizim sıralardakiler. Ama bunu, özellikle LGBT’lileri -onlara saldırarak- muhafazakâr kesimi konsolide etme aracı olarak kullanmaktan vazgeçin ve herkesin bu ülkede eşit yurttaş gibi hakları olduğunu kabul ederek başlayın meselelere.

Değerli arkadaşlar, meselenin esaslı çözümü bu Meclisin kadın temsiliyetinin artmasıdır. Biz HDP olarak, HDP’liler olarak bunun mücadelesini vererek yüzde 41’e getirdik ve emin olun, bugün Mecliste kadın temsiliyetinin artmasının esaslı nedenlerinden biri HDP’dir çünkü HDP bir örnek teşkil edip bu sıralara geldi. Şu anda bütün alanlarda kadın temsiliyetinin eşit olması için mücadele ediyoruz. Eğer kadınların siyasete kendi iradeleriyle, kadın bakış açılarıyla varlığını sağlayabilirsek meselenin çözümünü gerçekleştirebiliriz ama iktidar, kadınları kadın temsiliyetinde her gün hedef alarak bir taraftan, kadına yönelik şiddeti, bu cinsiyetçi yaklaşımları çözemez. 108 sayfalık eş başkanlığı kriminalize eden iddianameleri hazırlatarak kadına yönelik şiddeti, cinsiyetçiliği, bu problemleri çözemez. Kars Belediye Eş Başkanımız Şevin Alaca 108 sayfalık iddianamesinde eş başkanlığı üzerinden yargılanıyor. İşte meselenin çözümü politik olarak baştan ayağa yeni bir düzenleme, yeni bir perspektif, yeni bir bakış açısı ama bu iktidarın bakış açısıyla değil. Bu bizi sürekli ayırıştıran bu iktidarın bakış açısıyla çözülecek bir problem değil arkadaşlar çünkü bakın, az önce Grup Başkan Vekillerimiz buradan bir kez daha ifade etti; yürüttüğünüz mekanizmalarınız bile ayrımcı mekanizmalar, ayrımcı. KADES uygulaması var. KADES uygulaması, bu ülkedeki milyonlarca kadının şikâyetini yok sayıyor, dilini yok sayıyor. Kürtçe yok, 6 dil var ama bu ülkenin en fazla konuşulan ikinci dili yok. Kürt kadınları tam da bu nedenle bu mekanizmalara ana dilinde ulaşamadıkları için katledildiler. Ağrı örneği en yakın örnekti. Gidip başvuru yaptı, karakolda ana dilinde hizmet alamadığı için evine geri gönderildi, sonraki

gün şüpheli bir biçimde yaşamını yitirdi kadın. Çünkü ana dilinde hizmet alamadı. Karakollarda ana dilinde hizmet alamıyor, adliyelerde ana dilinde hizmet alamıyor ve en nihayetinde, bir uygulamaya bile ana dilinde hizmeti ekleyemedik. Böyle bir ayrımcı uygulamayla kadına yönelik şiddet, ayrımcılık çözülmaz. Öncelikle ikna olmak lazım, ikna. İkna mı bu sıralar kadınlarla erkeklerin eşit olduğuna? En tepenizdekiler diyor ki: "Fıtraten eşit değil kadınlar." Hâlâ bu kürsülerden "Kadınlarımız, kadınlarımız, kadınlarımız..." diyor. Biz kimsenin kadınları değiliz, biz bireyiz ve birey olarak var olmaya çalışıyoruz. Birey olarak mücadele ediyoruz, birey olarak toplumsal dönüşümü sağlamaya çalışıyoruz. Kimsenin kadınları değiliz. Kimsenin bacıları olarak anılmak istemiyoruz. Kimsenin eşleri, kız kardeşleri olarak anılmak istemiyoruz. Nasıl ki erkekler erkek olarak anılıyorsa biz de kadın olarak anılmak istiyoruz. Bu noktadayken daha bu noktayı bile aşamamışken bu sorunun bir komisyonla çözülebileceğini düşünmek gerçekten hayal maalesef.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi toparlayacağım, iki dakikam kaldı ama yetmez çünkü biz daha önce de söylemiştik, bu Meclisin özel bir gündemle toplanması ve kadınların konuşması lazım. Kadınların ortak komisyonu kurması, bu komisyonun eşit sayıda, demokratik yöntemlerle kurulması, bu komisyonun kadınlara, kadın kurumlarına ve onların görüş ve desteklerine açık olması gerekiyor yani sadece vekiller olarak değil... Kadınlar gelsin, kadın mücadelesi yürütenler, feminist kadınlar gelsin, Kürt kadın hareketinin temsilcileri gelsin, kadın kurumlarının temsilcileri gelsin; gelsin, burada "Nasıl çözeriz?" diye onlar bize fikir versin. KEFEK böyle kurulmuştu ama KEFEK'e birkaç defa kadınlar geldi; bir defa geldiklerinde de "E, çok konuşmak istiyorsanız vekil olup gelin." dendi kadınlara, kadınların, kadın kurumlarının görüşleri alınmadı.

Eğer bu meselenin çözümünü istiyorsak her alanda kadına yönelik bu ayrımcılığı nasıl ortadan kaldırdığımızı politik olarak ortaya koyalım. "Kadınlar tepkili, kadınlar sokağa çıktı, 92 yaşında bir kadın tecavüze uğradı, katledildi, bir infial var, bu infiali dindirelim. 8 Marta çıkalım 'Kadınlar, bacılarımız, annelerimiz, güller...' deyip bu meselenin üstünü örtelim, kapatalım." yaklaşımıyla bu mesele çözülmez. Dediğim gibi, bütün Meclisin, tek tek arkadaşların bu meselenin ciddiyetini de görerek ele alması ve buna göre bir çözüm üretmesi lazım. Biz bu komisyonun içerisinde olacağız, bu mekanizmayı da işletmeye çalışacağız ama yeterli olmadığını, Meclisin daha ciddi bir tavırla bu meseleye yaklaşması gerektiğini buradan bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Buradaki kadın arkadaşların, bütün kadın milletvekillerinin ve ekranları başında bizi izleyen bütün kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum. İnanıyoruz ve kendimize de güveniyoruz ki daha yaşanabilir, cinayetlerimizi konuşmayacağımız, şiddeti konuşmayacağımız, kadınların toplumda gerçekten ne kadar var olduğunu konuşacağımız bir 8 Martta bir araya geleceğiz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi açısından...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Konuşmacının temelsiz iddialarının tümünü reddettiğimizi ifade etmek isterim AK PARTİ adına.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben de -kayıtlara geçsin bari- konuşmacımızın tüm söyledikleri, hepsi gerçek.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Sera Kadıgil.

Buyurunuz Sayın Kadıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın üyeler; ben de hem Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum hem de gerek işte gerek evde emeğiyle bu dünyayı döndüren tüm kadın arkadaşlarımla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Şimdi, bugün neden buradayız? Çünkü sadece bu senenin geçirdiğimiz altmış yedi gününde bu ülkede 68 kadın katledildi ve artık toplumsal tepkinin önünde duramıyorsunuz. Şimdi, aynı yöndeki önergelerimizi defalarca reddetmiş olmanıza karşın kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılması için bir önergeyle karşınızdasınız. Güzel. Elbette biz sizin gibi davranmayacağız ve halka faydası

dokunacağını düşündüğümüz bir öneriyi kimden gelirse gelsin kabul etmekle mükellefiz çünkü bu millet bunun için bize oy veriyor. O nedenle, kadına yönelik şiddetin neden olduğunu ve nasıl çözüleceğini aslında çok net biliyor olsak bile bu araştırma teklifine “Evet.” diyeceğiz ve bu komisyonda olacağız.

Peki, kadına yönelik şiddetin gerçek sebebi nedir sevgili arkadaşlar? Bakın, sadece Bakanlığımızın verilerine göre 2020 yılında öldürülen 300 kadının 181’i kendi evinde kendi aile bireyleri tarafından katledilmiş. Bu kadınların yüzde 80’i ise doğrudan eşi, sevgilisi, babası, oğlu, erkek kardeşi gibi o “çok kutsal” diye saydığımız aile fertleri tarafından öldürülmüş. Bu nedenle, “Kadınlar neden öldürülüyor?” diye sormak yerinde ama eksik kalıyor. Asıl soru şu olmalı: Neden kadınlar ille de en yakınlarındaki erkekler tarafından öldürülüyor?

Şimdi, araştırma komisyonu eminim uzun uzun çalışacak ama çıkacak rapor eğer samimiyetle hazırlırsa oradan çıkabilecek yegâne sonucu ben size peşin peşin söyleyeyim, buradan bir “spoiler” vereyim. Kadına yönelik şiddetin temel sebebi “fitrat” adı altında satmaya çalıştığımız erkek uydurması toplumsal cinsiyet rolleri, bununla körüklenen cinsiyet eşitsizliği ve tarih sahnesine çıktığı günden bu yana sırtını bu eşitsizliğe dayamış kapitalist üretim ilişkileridir. Bu eşitsizliği ve sömürüyü ortadan kaldırmadıkça kadına yönelik şiddetle mücadele etmeniz mümkün falan değil. Başımızdaki belanın adını açık ve net koymak gerekir, bu belanın adı “mülkiyet aşkı”dır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu hastalıklı aşktan kurtulmadan ne kadınlar ne toplumlar kurtulabilir. Çünkü ataerkil ve kapitalist toplumda “toplumsal cinsiyet şiddeti” münferit bir hadise değildir sevgili arkadaşlar, sistemattir; bu düzenlerin sürdürülebilmesi için de hayatidir. Bunu anlamak işine gelmeyen ama kendilerince düzgün ve namuslu aile kadınları da ölmesin isteyenlerin tek bir hayali var o da şu: Kadınlar fitratına uygun davranın; iyi bir anne, itaatkâr bir eş olun; erkek de bir zahmet buna uygun davranan kadınları dövüp öldürmesin. Yani, bu hastalıklı toplumsal sözleşmenin ilk kısmından aslında hepiniz gayet memnunsunuz. Kadının erkeğe tabi olması sizin için bir problem değil, tam da bu nedenle işte bir arpa boyu yol ilerleyemiyorsunuz. Çünkü bu aidiyeti ya da kadının ve erkeğin doğası gereği bazı kişilik özellikleriyle doğduğunu kabul ettiğiniz anda erkeğin kadın üzerindeki tasarrufunu da aslında kabul etmiş oluyorsunuz. Çünkü zaten tüm rolleri bu sistemattik üzerine kurmuş durumdasınız. Çünkü, bu anlayışın doğal bir sonucu olarak kadın erkeğe tabi bir mal, bir mülk en makyajlı tabirinizle evin süsü ve çiçeği olarak tanımlanıyor.

Yüzleşecek cesaretiniz varsa, eğer gerçekten samimiyeniz gelin şu erkek aklına, şu erkekliğe bir yakından bakalım, neler geçiyor aklından bu erkeklerin. “Sen benimsin.” “Senden ben sorumluyum.” “Senin için neyin en iyi olduğunu ben bilirim.” “Sözümden çıkamazsın.” “Ben okumanı istemezsem okuyamazsın.” “Ben çalışmanı istemezsem çalışamazsın.” “Çalışsan bile yine de bu evi tek başına geçindirmek, tek başına temizlemek, birlikte yaptığımız çocuklara tek başına bakmak zorundasın.” “Benden ayrılmaya zinhar hakkın yok.” “Bunları yapmazsan benim seni dövmeye ya da öldürmeye hakkım var çünkü sen benimsin.” İşte sizin asıl istediğiniz şey tüm bu -tırmak içinde- kadınlık vazifelerini yerine getiren analarınıza ve bacılarınıza el kalkmaması. Yani zorla verdiğiniz öldürmeme sözünüz bile aslında çok aşağılık bir şarta bağlı arkadaşlar. Ya bu şekilde kadına yönelik şiddetle mücadele edilemeyeceğini anlayamayacak kadar geri bir seviyedeyiz şu anda ya da her gün 3 kadın ölüyor olmasına rağmen sırf işinize geldiği için bu düzende inadına diretecek kadar kötü insanlarsınız siz, bunun bir ortası yok.

Bakın, kapitalizm bir yandan kadın emeğini hem işte hem evde sömürüyor dedik, diğer yandan iş hayatında etinden sütünden faydalanıp patronundan arta kalan kırıntıları önüne atarak yaşamasını beklediği erkeklerle de bu ataerki tek bir havuç veriyor aslında. Hayatta, işte, sokakta olmasa da tek bir alanda, evin içinde mutlak otoriteyi ona sunuyor ve bu şekilde gönülünü hoş eylemeye çalışıyor. Her alanda hayatının kontrolünü çoktan egemenlere kaybetmiş erkeklerimiz de bu anlaşmaya gönüllü razı geliyor, bu nedenle bu toplum yapımız “gelenek göreneklerimiz, kutsal ailemiz” masalına dört kolla sarılıyor çünkü sarılacak başka hiçbir şey kalmadı sayenizde. (CHP sıralarından alkışlar) Eşi ve çocuğu üzerindeki hâkimiyetini de eğer bu erkek kaybederse sizin düzeninizde erkekliğini ispatlayacak hiçbir donesi kalmıyor; bu yüzden işte her kadın katili çıkıp “Erkeklik onuruma oynadı Hâkim Bey.”

diyor ve tam da bu yüzden her erkek hâkim “Haklısın be kardeşim.” diyor. Yani, özetle, arkadaşlar, erkeklik egolarınızı öyle bir şişiriyorsunuz ki en küçük bir işnede patlayıveriyor, sonra da kendinizi haklı sanıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, özetlemem gerekirse, bugün günde 3 kadın ölüyorsa, 2 milyon 800 bin kadın okuma yazma bile bilmiyorsa, 3 milyon kadının elinde bir ilkokul diploması bile yoksa, her 4 kadından yalnızca 1’i istihdam hayatına katılabiliyorsa, çocuklar vesair hastalar, yaşlılar tamamen kadının sırtına yüklenmiş durumdaysa bilin ki ataerkinin ve kapitalizmin yılmaz neferi olan muktedir bıyıklılar kulübünüz bunu böyle istediği için oluyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunları sadece ben uydurmuyorum, ben söylemiyorum; GREVIO diye bir tane kuruluş var, bir tane rapor hazırladı; azimle resmî çevirisini yapmıyorsunuz, azimle buraya getirmiyorsunuz çünkü GREVIO raporu da tam olarak bunu söylüyor. Çünkü aklın yolu bir, çünkü GREVIO da diyor ki: “Kardeşim, sen toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamadan bir arpa boyu yol alamazsın, kadın cinayetleriyle mücadele falan edemezsin.”

Peki, gerçekten kadına yönelik şiddetle mücadele etmek istiyor olsaydınız ne yapardınız ya da ne yaptınız geçtiğimiz on sekiz yılda? Az zamanım kaldı ama özetleyeceğim: Mesela bu Meclisin emeklerine, bu Meclisin yasamasına bir parça saygı duyardınız, imzaladığımız uluslararası sözleşmeleri tartışmaya açmak yerine nasıl uygulayacağımızı tartıştınız. Mesela, toplumsal cinsiyet eşitliği programlarını üç beş gerici yobaz saldırdı diye liselerin, üniversitelerin müfredatlarından çıkarmaya tenezzül etmezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Mesela, erkek yargının katil erkeklerle mavi boncuk dağıtır gibi dağıttığı haksız tahrik ve iyi hâl indirimlerini kaldırır, bizim sadece 3 tane önergemiz var, tenezzül edip bunları bir görüştürdünüz. Mesela, analar başımızın tacı ya, gerçekten analar sizin başımızın tacı olsaydı eğer, analık ödeneğine göz dikmezsiniz patronların sesini dinleyip, anaların sesini dinlerdiniz. “Kadınlar iş aradığı için işsizlik artıyor.” diyebilen Bakanınızı aynı gün kapının önüne koyardınız arkadaşlar.

Çocuk bakımı tek başına kadının sırtında olmasın, ekonomik bir eşitlik olsun istiyor olsaydınız, tarikat yurtları açmak yerine ücretsiz ve güvenilir kreşler açardınız arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) İş yerlerinde kanuni yükümlülük var ya hani “Kreşler açılması lazım.” diyor, bir iki müfettiş gönderirdiniz, patronlar 3 kuruş az kazanırdı ama kadınlar güven içinde çocuklarını bırakacak bir yer bulurdu mesela.

Köy ilkokullarını kapatmazdınız mesela. 4+4+4 diye bir garabet getirip kız çocuklarını eğitimden hepten uzaklaştırmazdınız mesela.

Elektronik kelepçeler var ya, Boğaziçili öğrencilerin bileğine değil de belki Ayşe Tuba Arslan’ın şikâyet ettiği -23 kez şikâyet etmesine rağmen öldürüldü- o katilin bileğine takardınız mesela. (CHP sıralarından alkışlar)

Ve son olarak, bilin ki sevgili arkadaşlar, cinsiyetçilik her daim sömürüyle olduğu kadar ırkçılıkla da kol kola yürümüştür. Siz gerçekten eksiksiz bir şekilde bu ülkenin tüm kadınları için adalet istiyor olsaydınız 6 dil koyduğunuz KADES uygulamasına Kürtçeyi de eklemeyi akıl ederdiniz ve bu ülkede Kürtçenin kullanılabileceği tek yer Sayın Erdoğan’a aşkınızı itiraf ettiğiniz tabelalar olmazdı diye düşünüyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Eğer siz gerçekten de mutlak bir eşitlik istiyor olsaydınız bu ülkenin bir kısım yurttaşına sırf cinsel yöneliminden ötürü bu kadar saldırmazdınız, bu kadar zulmetmezsiniz; kendi Anayasa’nıza, kendi yargı içtihatlarınıza bir parça saygı gösterir, LGBTİ+ arkadaşlarımızı şeytanlaştırmaz, varoluşlarına saygı göstermeyi bilirdiniz.

Yani araştıralım, hadi gelin komisyon da kuralım ama biliyor musunuz alacağımız sonuçlar da, bu sonuçları ortadan kaldırmanın yolu da aslında çok belli ama bunu isteyen bir siyasi irade ne yazık ki yok. Yani ne yapmamız lazım? Tamam, araştıralım, konuşalım, GREVIO var orada, onun raporunu buraya getirmiyorsunuz, KEFEK’i çalıştırmıyorsunuz... Benden sonra Sayın Nergis konuşacak, gerçekten şu konuda da bir açıklama bekliyorum Sayın Nergis: “Kadınlardan daha çok erkekler öldürülüyor.” diye bir beyanınızı gördüm, itimat etmek istemiyorum, sizden dinlemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

Eğer bu samimi görüşünüzse bize lütfen şunu da açıklamanızı sizden istirham edeceğim: Bu erkeklerin mesela kaçı eve gece 12’de geldi diye karısı tarafından öldürüldü? Bu erkeklerin mesela kaçı “Sen nasıl eve ekmeç getirmezsin!” diyen karısı ya da annesi tarafından öldürüldü? Ya bunu da açıklayın ya lütfen görevinizden istifa edin. Bunca yıllık teşrikimesaimiz var, ben çok kırıldım bu açıklamanıza, bunu bilmenizi isterim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Otuz saniyem var, ne yapmamız gerektiğini çok kısa açıklayacağım: Sömürünün, ırkçılığın ve cinsiyetçiliğin her türüyle aynı anda topyekûn mücadele etmemiz lazım. Ha, bu arada bilin ki sadece üst sınıf kadınlara göz kırpmak, onları tavlama için uydurulan bu cam tavan kırma saçmalıklarına da düşmüş değiliz. Milyonlarca kız kardeşimiz yalnızca kırık camları temizlemeye layık görülürken bizim amacımız, o cam tavanları kırıp oralara yükselmek değil, o cam tavanlı ofislerden, bu dünyanın kadın-erkek demeden yüzde 99’unu sömüren egemenlerden kurtulmak olmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Ve bunun için atacığımız ilk adım da ataerkinin ve kapitalizmin âdeti vücut bulmuş hâli olan AKP’yi ilk seçimde uğurlamaktır diyorum. Bulaşıklar bize kalacak, CHP olarak bize kalacak ama olsun diyorum.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşıoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadigil Sütlü’nün kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin öngörüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel kürsüde konuşan konuşmacı tabii, tamamen hakikat dışı, kendine göre kurguladığı bir dünyada...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Neresi hakikat dışı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ayrımçı ve nefret diline dönük bir şekilde birtakım iddialarda, abesle işteğal diyebileceğimiz suçlamalarda bulundu.

Aslında kendilerinin konuşmasını biliyoruz. CHP teşkilatlarındaki taciz ve tecavüz olaylarıyla ilgili hakikaten herhangi bir şey söylemediği hâlde, kötülemediği hâlde, kınamadığı hâlde maalesef bunu meşrulaştıracak bir dile yaklaşımlarıyla tanınan bir arkadaşımızın bizim bir milletvekilimizi istifaya davet etmesi karşısında aynaya bakarak kendisinin bu istifayı düşünmesinin daha doğru olduğunu ifade ediyor, hepimize teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hülya Hanım kendini savunur, bıyıklılara gerek yoktu bence. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Grup Başkan Vekilinin biraz önce hatibimizin yaptığı konuşmayı değerlendirirken kullandığı tüm sıfatlar hakaret niteliğindedir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alakası yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cevap hakkı kullanmak istiyoruz. İç Tüzük 69’a göre, uygun görürseniz, Sayın Sera Kadigil cevaplayacak efendim.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir tartışmaya meydan vermeyelim.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadigil Sütlü’nün, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hayhay.

Ne dediğini tam duymadım Sayın Akbaşıoğlu’nun ama ilk önce şunu söyleyeceğim: Gerçekten ben böyle bir günde herhangi bir bıyıklıyla muhatap olmak istemiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Nasıl bir ifadedir ya! Ne kadar çirkin bir ifade. Ne demek bıyıklı ya!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – O yüzden gayet kibar bir üslupla Sayın Nergis'e sordum ve çok açık bir şekilde dedim ki: Bunca yıldır teşrikimesaimiz var, KEFEK'te biz birlikteyiz. Sayın Nergis'in böyle bir şey söylediğine ihtimal dahi vermek istemiyorum. Benden sonra söz alacak, lütfen buraya gelsin ve kendisini açıklasın. Eğer ki bu doğruysa ben kendisini istifaya davet ediyorum.

Bakın, ben KEFEK'in grup sözcüsüyüm, bu benim en doğal hakkım; eğer ki benim bir kadın arkadaşım -KEFEK gibi bir Komisyonda olan bir kadın arkadaşım- "Bu ülkede kadın cinayetleri abartılıyor." "Efendim, kadınlardan 12 kat daha fazla erkek ölüyor." "İstanbul Sözleşmesi gerekirse tartışmaya açılabilir." gibi görüşler öne sürüyorsa onu istifaya davet etmek benim anamın ak sütü kadar helaldir Sayın Akbaşıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü ben bunun için maaş alıyorum, bu millet bana bunun için maaş veriyor. Kadınların haklarını savunmak için biz o Komisyonu kurduk ve bunun için konuşuyoruz. 2 kadın arasındaki diyaloga böyle bir günde daha fazla girmesenz de çok sevineceğim.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Çok cinsiyetçisin, çok!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Oraya, oraya...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Çok cinsiyetçisin.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Siz konuşun. Siz konuşun efendim, çok daha iyi konuşursunuz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Konuşacağım, zaten konuşacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bakın, hanımefendi konuşsun, Fatma Hanım konuşsun, Saliha Hanım konuşsun...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurunuz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli arkadaşlar, biraz evvel grup adına söz isteyip...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup adına değil, grup adına istemedim söz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel grup adına Grup Başkan Vekili olarak söz isteyip kendi milletvekiline bize cevap vermesi adına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, yalan, doğru değil ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz talep etmediniz mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, yok öyle bir şey.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz talep ettiniz. Kendisi talep etmedi, siz talep ettiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kesinlikle grup adına istemedim, tutanak açık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

Buyurun efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, bir maddi vakıanın gerçekleşmesini bile göz göre göre inkâr cihetine gidiyorsunuz. Grup Başkan Vekili ayağa kalktı ve bir sataşma olduğundan hareketle milletvekiline söz istedi. Milletvekili de kürsüye çıkarak bizi sadece doğruladı ve "Bıyıklı bir kimseyle muhatap olmak istemiyorum." diyerek bize sataştı. Bu nedenle ben de sataşmadan dolayı söz istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu talebi karşılamaadan önce... Çünkü beni itham ediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karşılınsın, istediğiniz gibi konuşun, hiç itirazım yok ama yerimden bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, ondan sonra size söz vereceğim. Sayın Akbaşıoğlu'ndan sonra sözü size vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

Sayın Başkan, şu anda Sayın Akbaşıoğlu yapmadığım bir şeyi yaptığımı iddia ederek söz hakkı istiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok.

BAŞKAN - Tamam, izahınızı yaparsınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır Sayın Başkan, şu anda...

Bakın, bu Mecliste şöyle bir gerçeklik var, eğer...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen buyurun.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Akbaşıoğlu'na bu sözü verin ama bakın...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, şu doğru değil: Usulüne ve İç Tüzük'e uygun bir talepte bulunsun, dünya kadar kullansın, hiç umurumda değil. Ben biraz önceki konuşmamda açıkça, kendisinin konuşmasında kullandığı tüm sıfatların Sera Kadıgıl'in şahsına itham ve hakaret niteliğinde olduğunu ve kendisinin cevap vereceğini söyledim, grup adına söz talebinde bulunmadım. Bulunup onu kullandırtma hakkım her zaman vardır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özel.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgıl Sötlü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, biraz evvelki konuşmaları hep beraber dinledik. Ayrımcı, cinsiyetçi ve nefret diline dönük bir yaklaşım içerisinde olduğu tekrar teyit ve tescil edildi.

ORHAN SÜMER (Adana) – Ya, sizin sözcünüz cevap versin, sen niye cevap veriyorsun o zaman?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, erkekler yine mi mağdur oldu? Kıyamam ama ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sonuç itibarıyla herhangi bir hakarete asla kimseye bulunmadım, bulunmam da. Ancak yaptığımız, bir tespitten ibarettir. Önce, burada kadına şiddetle ilgili konuşma yapan Sayın Konuşmacının hakikaten bu konuda bütün ayrımcılığı ortadan kaldıracak nitelikte konuşması lazım.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, bize akıl öğretmeyin yeter!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bize göre aile kutsaldır. “Kutsal saydığımız aile” diyerek aileyi zemetmeye dönük yaklaşımlarını kamuoyunun nezdinde kınadığımı ve kabul etmediğimi ifade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, helal olsun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bağır, bağır bence de bağır...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – CHP Grubuna göre aile kutsal değil midir? Aileyi kutsal görmüyor musunuz? (CHP sıralarından gürültüler)

ORHAN SÜMER (Adana) – Polemik yapma. Niye kutsal olmasın? Ne alakası var aileyle?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Doğruları konuş, doğruları söyle doğruları.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Sonuçta aileyle ilgili ortaya koyduğunuz yaklaşım milletimizin gözü önünde cereyan ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Ne alakası var aileyle?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hak etti, yalanla çıktı ya, hak etti.

ORHAN SÜMER (Adana) – Aileyle ne alakası var?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Anayasa aileyi kutsal sayıyor ve aileyi kutsal sayan Anayasa'ya göre de yükümlülüklerimizi yerine getirdiğimiz bir hakikattir. (CHP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bağırma, sesin kısılıyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Bu manada kadınlarla ilgili ayrımcılığı tamamen ortadan kaldırmaya dönük anayasal pozitif ayrımcılığı getiren parti AK PARTİ'dir arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, helal olsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – İlgili mevzuatı bu manada hakikaten iyileştiren parti AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütün taciz ve tecavüzlerin karşısında duran parti AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ancak taciz ve tecavüz CHP'nin içerisinde olunca bunu örtmeye çalışanları kamuoyu da görmektedir.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yetmez, yetmez bağır!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Sizi de görmektedir, bizi de görmektedir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun, ağzına sağlık, bravo.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yetmez, yetmez bağır... 1950'lilere dön yetmez.

ORHAN SÜMER (Adana) – Yurtlardaki tacizleri unutmadık, "Bir defayla bir şey olmaz." diyen biz değildik herhâlde.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; Sayın Grup Başkan Vekillerini lütfen sükûnet içerisinde dinlemeye davet ediyorum sizi.

Buyurunuz Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle şunu hatırlatmak isterim ki Sayın Akbaşoğlu'na: İç Tüzük Grup Başkan Vekillerine çeşitli yetkiler veriyor. Bu gruba yapılan sataşmalara cevap hakkı talep edip bu hakkı bir milletvekiline kullandırmak da bir yöntemdir -bunu yaptığımız oluyor- milletvekiline yapılan sataşma ve açıklama hakkını savunmak ve onu, onun adına talep etmek de. Ben biraz önce onu yapmışım.

Şimdi Sayın Akbaşoğlu, biraz önce partimize yönelik kullanmış olduğunuz ithamlara cevap vermek üzere Grubumuz adına İç Tüzük 69'a göre söz talebinde bulunuyor. Riyaset makamının uygun görmesi durumunda söz talebini Grubumuz adına Sera Kadıgil kullanacaktır. Böyle oluyor Beyefendi.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kadıgil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle yapılacak efendim anladınız mı? Böyle yapılır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Öyle değil, öyle değil.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması*

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Kadıgil...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Bir satışmaya daha mahal vermeyeceğim çünkü bağırırken sesi kısıldığı için Sayın Akbaşıoğlu'nun ne dediği tam anlaşılıyor arkalardan. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sinirinizi bozmayın, sakın sakın Sayın Akbaşıoğlu, sakın sakın.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edelim efendim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Bir satışmaya daha ben burada mahal vermeyeceğim çünkü çıkıp bu kürsüde bir erkeğin daha kadınlarla ilgili ahkâm kesmesini istemiyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nedir bu erkek karşıtlığı, nedir bu erkek düşmanlığı?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Sizden sonra kadın konuşmacıların kürsüye gelmesini, onlarla ben tartışmayı gerçekten çok istiyorum.

Ne anladınız bilmiyorum benim yaptığım konuşmalardan ama yaptığım konuşmaları anlıyor olsaydı AKP'nin Grup Başkan Vekili zaten on sekiz yıldır tek başına yönettiğiniz bu ülkede bu içler acısı hâl olmazdı Sayın Akbaşıoğlu (CHP sıralarından alkışlar) Eğer ki siz bizim söylediklerimizi bir parça olsun anlamış olsaydınız, eğer ki kadın-erkek eşitliğine bir parça olsun inanmış olsaydınız, inanın bu konuşmaların hiç birine gerek kalmazdı; altmış yedi günde de 68 kadın erkekler tarafından katledilmezdi Sayın Akbaşıoğlu. Eğer ki siz ve sizin zihniyetiniz kadını yalnızca ve sadece ailenin içinde bir eş ve anne olarak konumlandırmıyaydı, geriye kalan tüm kadınları kendi küçük aklınca şeytanlaştırmaya kalkıyaydı -buradan kastım siz değilsiniz, genel olarak bu ataerkil zihniyetin temsil ettiği küçük akıllardır- zaten biz ne bu durumda olurduk ne bu tartışmaları yapardık ne de bu kadar çok kadın arkadaşımızı kaybederdik. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) O yüzden, siz, bence, kadınlara laf yetiştirmeye yerine iktidardan doğan görevinizi bir parçacık yapın, bu ülkenin kadınlarını koruyun, bu ülkenin mevzuatlarını uygulayın Sayın Akbaşıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bunun sonu gelmez Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvelki konuşmalarında tekrar satıştığı açık, net bir şekilde; müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Akbaşıoğlu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Lütfen kadınlar konuşsun. Sadece zabıtlara geçsin. Burada ilk defa kadınlarla ilgili bir komisyon kurulacak, erkekler bağırmasın, kadın temsilciler konuşsun -bu doğru bir şey değil- kadın meselesi konuşuyoruz. Ayıp yani! Bunu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadigil Sütlü'nün satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye tekraren satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz AK PARTİ olarak kadın ve erkek hep beraber, her noktada birlikte hareket etmeyi ve bütün herkesin hakkını hep beraber savunmayı ahlaki bir siyaset ilkesi olarak görüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sonuç itibarıyla, hakkın kadını erkeği yok, doğuştan hep beraber haklara sahibiz. Ancak burada âdeta erkekleri kötülemeye, zemetmeye dönük bir dili de hakikaten yakıştıramadığımı ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

Biz, AK PARTİ olarak kadınlarla ilgili de erkeklerle ilgili de 84 milyon insanımızın tamamının hak ve hukukunu gözetken bir anlayış içerisinde hareket ediyoruz. Söylediğiniz sözlerden hareketle ben karşılık veriyorum, cevap veriyorum. Grubumuzu itham edecek, Hükümetimizi itham edecek yaklaşımlarda, haksız ithamlarda bulunuldu. Bununla ilgili olarak ben de grubumuzu adına, hem kadın milletvekillerimiz hem erkek milletvekillerimiz hem de bütün kadın ve erkek milletvekilleri

adına burada kanaatlerimi ifade ediyorum. Ancak bazen işte, böyle faşizan yaklaşımlarla, ayrımcı yaklaşımlarla hakikaten gülünç duruma düşüp kendi suçunu bastırırçasına bunu karşıya yansıtmaya dönük yaklaşımlar psikolojinin bir vakasıdır, bir yansıtma vakasıdır. (CHP sıralarından gürültüler)

Dolayısıyla işin hakikati yönünden bakıldığında herkesin şunu ifade etmesi lazım gelir ki: AK PARTİ toplumun bütününe dönük iyileştirici, kucaklayıcı ve kuşatıcı bir politikayı herkes için şamil kılmıştır. Aile de bu toplumsal değerler bakımından âdeta devletin küçültülmüş bir kesiti olarak... Devletimizin temelleri aileye dayanmaktadır. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Aileyi oluşturan bireyler annedir, babadır, çocuktur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Velhasılıkelam bütün bir milletin her bir ferdi en büyük aileyi oluşturmak suretiyle milletimizin selameti açısından, devlet millet kaynaşmasıyla bugüne kadar nasıl...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum sözlerimi, bitiriyorum; kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Devlet millet kaynaşmasıyla, inşallah, 84 milyon insanımızın hiçbir ferdini dışarıda bırakmadan, en demokratik, en güzel yasal faaliyetleri yaparak uygulamayı bu yönde gerçekleştireceğiz... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...ve inşallah, bu konuda, sizlerin nasıl bir Türkiye’de yaşayacağınızla ilgili de güzellikleri ortaya koyacağız diyor, bütün Meclise selam ve hürmetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, kadınların sorunlarına yönelik 102 önerge verdiklerine, ilk defa 5 grubun bu konuda ortaklaştığına, konunun tartışılmasında kullanılmı dili ve yöntemi reddettiklerine, daha kadın haklarını kabul etmeyen bir zihniyetin kadınları siyaset malzemesi yapmamasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bize bir sataşma olduğu için söz istemedim, sadece yerimden bir açıklama yapmak istiyorum.

Bizim 102 tane kadına yönelik önergemiz var ve yıllardır burada “Kadına yönelik şiddetle ilgili Meclis çalışsın.” diyoruz. Bunu isterken ilk defa 5 grup bir komisyon kurulmasında ortaklaştı. Buna ilişkin tartışmalardaki bu dili, bu yöntemi reddediyoruz. Sayın Akbaşıoğlu dedi ki: “Hakkın kadını erkeği olmaz.” Yok efendim, olur. Daha kadın haklarını kabul etmeyen bir zihniyet, kadınları siyaset malzemesi yapmasın. Her gün kadınlar toprağa düşüyor, her gün kadına yönelik şiddet artarak devam ediyor. Kadın bakış açısı olmadığı zaman kürsüden bir erkek çıkıp -maalesef, üzülererek söylüyorum- “Hakkın kadını erkeği olmaz.” diyor. Biz bu yaklaşımı reddediyoruz. Kadınlara ilişkin yaklaşım, siyaset dışı bir yaklaşımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda toprağa düşen, eşinden, ailesinden şiddet gören, her yerde, nerede olursa olsun şiddete maruz kalan kadınlar burada bizden hamaset beklemiyor, buradan çözüm istiyor; burası Millet Meclisi ve kadınların da Meclisi. Yani Akbaşıoğlu’na sataşmak için

söylemedim, biz erkeklere de düşman değiliz, erkeklığe düşmanız, erkek egemen yaklaşıma düşmanız, biz eril yaklaşıma düşmanız. Yoksa bizim erkeklerle tabii ki bir problemimiz yok, yeter ki temel hak ve özgürlükler kapsamında yaklaşılsın.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, konu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'na CHP'ye cevap hakkı doğurmayacak bir konuşma yapma mecburiyetini hissettirdiği için İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'yü ve tüm kadın siyasetçileri saygıyla selamladığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ilk kez bir şey yapacağım: Söz istemek için, cevap hakkı için söz almadım çünkü bu konuşmada bize cevap vermemiz gerekecek bir sataşma yapılmadı. Sayın Akbaşoğlu'na Cumhuriyet Halk Partisine cevap hakkı doğuracak hiçbir şey söylemeyecek dikkatte iki dakikalık süreyi dolduracak bir konuşmayı yapma mecburiyetini hissettirdiği için Sayın Sera Kadıgil'i ve tüm kadın siyasetçileri saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.43

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.59****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

IX.-MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ (Devam)**A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)**

1.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 Milletvekilinin kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96) (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234) (Devam)

3.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409) (Devam)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501) (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698) (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743) (Devam)

7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747) (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 25 Milletvekilinin erkek şiddeti sonucu yaşanan kadın ölümlerinin araştırılarak geride kalanlar için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1912) (Devam)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak koruma mekanizmalarının yeterliliğinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2187) (Devam)

10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 21 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin ve kadına karşı şiddetin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2203) (Devam)

11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarında medyanın rolünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303) (Devam)

12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2353) (Devam)

13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 21 Milletvekilinin elektronik kelepçe uygulamasının kadına yönelik şiddet olayları ve kadın cinayetlerini engellenmesindeki etkisinin incelenerek yaygınlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2389) (Devam)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile mevcut düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve TBMM'nin daha aktif bir rol üstlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2477) (Devam)

15.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2673) (Devam)

16.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadığı her türlü şiddet, baskı, ayrımcılık ve ötekileştirmeye karşı etkin mücadele yollarının araştırılarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2675) (Devam)

17.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin gerçek boyutunun ortaya çıkarılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2697) (Devam)

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 23 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2830) (Devam)

19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 24 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2976) (Devam)

20.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 26 Milletvekilinin karantina günlerinde artan kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2979) (Devam)

21.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3019) (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak şiddetle mücadele kapsamında yasal mevzuatların etkin işletilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3109) (Devam)

23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3206) (Devam)

24.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için uluslararası yükümlülüklerin ve yasal mevzuatın uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3430) (Devam)

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3476) (Devam)

26.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3479) (Devam)

27.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3482) (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 Milletvekilinin kadına karşı şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3484) (Devam)

29.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3485) (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun ve sözleşmelerin etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3493) (Devam)

31.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3504) (Devam)

32.- Isparta Milletvekili Aysin Cesur ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3505) (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak bu şiddeti önlemek için ilgili yasaların uygulanmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3508) (Devam)

34.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 Milletvekilinin artan kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3510) (Devam)

35.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek için alınması gereken tedbirlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3685) (Devam)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin önlenmesi için kapsamlı politikalar oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3723) (Devam)

37.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918) (Devam)

38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919) (Devam)

39.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920) (Devam)

40.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921) (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922) (Devam)

42.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923) (Devam)

43.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924) (Devam)

BAŞKAN – Kadına yönelik şiddetin sebepleriyle alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Meclis araştırması önergelerinin birlikte yapılan görüşmesine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Söz sırası Tekirdağ Milletvekili Sayın Candan Yüceer'in.

Buyurunuz Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hak mücadelemizde en özel günü, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü yine kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet haberleri ve polis engellemeleri gölgesinde geride bıraktık. Eşitlik ve özgürlük taleplerini ortaklaştırıp duymayan kulaklara haykırdık. Eşitsizlikleri mor kıyafetlerimizle, ellerimizdeki dövizlerle omuz omuza görmek istemeyen gözlerin içine soktuk. 365 güne sığan ama sadece 1 güne sığdıramadığımız bu kadar çok sorunu elimizden geldiğince anlatmaya çalıştık. Bu mücadelede emek veren, yüreğiyle olan her kadını saygıyla selamlıyorum, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Ülkeyi yönetenler, sanki kadına yönelik şiddeti hiç konuşmamışlar, hiç yapmamışlar, kadına yönelik şiddet konusunda olsun, kadın-erkek eşitliği konusunda olsun kılıklarını hiç kıpırdatmamışlar gibi “Eşitlik son bulsun.” dediler, “Kadınlar en kutsal değerimizdir.” dediler. Sadece ülkeyi yönetenler değil, her yerde erkekler, sanki bugüne kadar kadın haklarını görmezden gelmezlermiş gibi kadınlara “Başımızın tacı.” dediler. 8 Mart günü bunu diyenler 365 gün “Böyle gelmiş, böyle gidecek.” diyorlar, “Kadının yeri evidir.” diyorlar, “Kadın erkeğin tamamlayıcısıdır.” diyorlar, “Kadın evin süsüdür, kadınlar için tek kariyer anneliktir.” diyorlar, “Kadınlar iş aradığı için işsizlik artıyor.” diyorlar. Kahkaha atana “iffetsiz” diyeni mi ararsınız, “Hamile kadın sokağa çıkmasın.” diyenleri mi; diyorlar da diyorlar. Bu zihniyet altında her gün en az 3 kadın tanıdığı, tanımadığı, eşi, akrabası tarafından cinskırına uğrarken kadına yönelik şiddet gündelik hâle getiriliyor Türkiye’de.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği her alana sirayet etmiş Türkiye’de. Kadınlar özgürlüğü için, eşitliği için, yaşamak için, doğuştan gelen hakları için mücadele etmek zorunda Türkiye’de. Bu mücadele sadece kadın mücadelesi değil, aynı zamanda insan hakları mücadelesi. Neredeyse insan hakları mücadelesiyle yaşıt olan kadın hakları mücadelesi, bu mücadelenin en önemli halkası. Kadınlar baskılarla, cinsiyet temelli ayrımcılıkla, şiddetle, kadını yok sayan, birey olarak görmeyen bu çağ dışı zihniyetle mücadele etmek zorunda.

Yasalarla kuşatılmış değiliz değerli milletvekilleri. Eksikliğine rağmen var olan yazılı yasalar önümüzde engel değil ama yazılı olmayan bir yasa var ki işte bu gerçekten en güçlü olanı. Toplumu saran, toplumu etkisi altına alan bir zihniyetle mücadele etmek zorunda kalıyor kadınlar, erkek egemen zihniyetle. “Kadının yeri evidir.” diyen, “Kadının görevi anneliktir.” diyen, “Kadın-erkek eşit değildir.” diyen, “Elinin hamuruyla erkeğin işine karışma.” diyen zihniyetle. Böylesi bir toplumda bu sözlerden cesaret alanlar kadını metalaştırıyor, kadını ikinci sınıf görmeye başlıyor ve kadına yönelik şiddeti kendine hak görüyor. O yüzden bizler “kadın” diye başlayan bir cümle duyduğumuzda yüreğimiz ağzımıza geliyor. Nasıl olmasın ki? Nasıl gelmesin ki?

Bakın, İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlüğe girdiği 2014 yılından bugüne 2.548 kadın kardeşimiz katledilmiş. Bunların içinde “şüpheli” diye ifade edilen ölümler de yok. Kadın şiddeti en çok aile içinde, aile büyüklerinden, yakınlarından, eş ve akrabasından, sevgilisinden, hatta erkek çocuklarından oluyor.

Size, 2021 yılının ilk aylarındaki bazı kadın hikâyelerinden bahsedeyim. Sevgi Tekin'in duyduğu son sözler, katilinin “Bana döneceksin, beni bırakamazsın!” sözleri oldu. Aleyna Yurtkölesi -henüz 22 yaşında, üniversite öğrencisi- barışmak isteyen sevgilisi tarafından katledildi. Süryan Büyük sığınmaevinden evine dönerken daha önce de şikâyetçi olduğu eşi tarafından katledildi. Ayşe Paşalı, Özgecan, Güldünya, Şule Çet, Ayşe Tuba Arslan, Güleda Cankel, Helin Palandöken, Gülay Mübarek, Rabia Kaya, Emine Bulut ve dahası... Her biri yarım kalmış yaşam öyküleriyle, hayalleriyle, umutlarıyla, kaybettiğimiz, yaşatmadığımız, koruyamadığımız kadınlar. Burada bulunan herkesin bu kadınların başarı hikâyelerini dinlemek istediğinden, bu kadınların mutluluk haberlerini almak istediğinden hiç şüphem yok ve bunun için çabaladıklarından da kuşku yok. Yaşam hakkı, belki toplumun büyük bir kesiminin üzerinde uzlaştığı en temel hak, en temel kavram ama yaşadığımız gerçek İstanbul Sözleşmesi'nin etkin ve eksiksiz bir şekilde uygulanmaması, -6284- korunmayla ilgili kanunumuzun uygulanmaması hatta kaldırılmak istenmesi ve en acısı, aslında bu kayıpların önenebilir kayıplar olması.

Devlete, kadınları şiddetten koruma, önleme, soruşturma yetkisi veren İstanbul Sözleşmesi yedi yıldır yürürlükte. 6284 sayılı Kanun dokuz yıldır yürürlükte ama uygulanmıyor ama eksikleri giderilmiyor ama kaldırılmak isteniyor. İşte, bu bizim kayıplarımızı artırıyor. İki gün önce Samsun’da bir kadının yaşadığı vahşet, milyonlarca kadının bir gerçeği oluyor işte bu şiddet. Emine Bulut’un “Ölmek istemiyorum!” feryadı, 10 yaşındaki yavrusunun “Anne lütfen ölme!” çılgılığı ve 22’nci şikâyetinden sonra 23’üncü şikâyeti çantasından çıkan Ayşe Tuba Arslan’ın “Ben öldükten sonra mı yardımcı olacaksınız?” çılgılığı hepimizin hafızasına kazınmışken Samsun’da annesinin yanındaki -çığlık çığlığa- o yavrunun, o küçük kızın feryadı hepimizin yüreklerini dağlamaya devam ediyor.

Evet, yüreklerimize her gün kor düşüyor bu ülkede ama bir baktık ki bu olaydan sonra Samsun’da yaşanan vahşete ilişkin devlet erkânı peşi sıra açıklamalar yaptı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı “Olayın takipçisiyiz, davaya müdahil olacağız.” dedi. Adalet Bakanı “Failin yaptığı yanına kâr kalmayacak.” dedi. Şimdi, onlarca şikâyete rağmen bir şey yapılmıyorsa, eğer bir cezasızlık kültürü oluşmuşsa; polis, erkek şiddetini engellemek yerine hakkını arayan, “Şiddete hayır!” diyen kadınları engelliyorsa; ülkeyi yönetenler, kadını ikinci sınıf gören söylemleri pervasızca kullanıyor, “İstanbul Sözleşmesi kaldırılсын” diyebilirse elbette kadına şiddet durmaz ama sizin de söyleyecek sözünüz olamaz, olmamalı. Devletin görevi yalnızca iş işten geçtikten sonra suçluların peşine düşmek, kinamak, hayıflanmak, vahlanmak değil; suçu yaratan toplumsal sorunları dönüştürmek, önlemek, hukuku etkin kılmak, yasaları uygulamak. Devlet, koruma, önleme, kollama, kovuşturma görevini yapmadığı için kadınlar ölüyor, öldürülüyor. Kadını şiddetten korumakla yükümlü olan devlet, ancak toplumda infial yarattıktan sonra, toplum tarafından bu görüldükten sonra göstermelik olarak görevlerini hatırlıyor, sonra yeniden unutuporsa bunun adı “-miş gibi yapmak”tır, bunun adı “ikiyüzlülük”tür. Kadın sorunlarına samimi yaklaşmamız lazım, eğer bu sorunu çözmek istiyorsak samimi yaklaşmamız lazım ama kadınlar söz konusu olduğunda iktidarın yaklaşımı maalesef samimi değil. Bir yandan “Kadına uzanan eller kırılсын.” derken bir yandan 8 Martta sokaktaki kadınlar şiddete uğradı, gözaltına alındı; bir yandan “Cennet, annelerin ayakları altındadır.” derken “Kadın-erkek eşit değildir.” söylemleri oldu; bir yandan İstanbul Sözleşmesi’ne ilk imza atan ülke olmakla övünürken bir yandan “İstanbul Sözleşmesi kaldırılсын.” deyip altını oymaya başladık; bir yandan “Kadına şiddete sıfır tolerans!” derken bizlerin, muhalefetin bu yönde verdiği onlarca, yüzlerce önerge reddedildi ve bir cezasızlık kültürü artık ülkemize hâkim oldu; bir yandan “çocuklarımız” derken çocuk istismarında çocuğu istismarcısıyla evlendirmenin, erken evliliklerin önü açılmak istendi; bir yandan insan hakları eylem planları, yargı paketleri açıklanırken GREVIO’da bulunan bu denetim görevi hâlâ Parlamente’ye getirilmedi, hâlâ GREVIO raporu görüşülmedi, hâlâ basımı, dağıtımı yapılmadı ve raporda belirtilen “ısrarlı takip” başta olmak üzere eksik kalan, Türk Ceza Kanunu’nda tanımlanması gereken suç tipleri düzenlenmedi ki onlarca teklifimiz var.

Bugün, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun ilk imzacısı da olduğu, 400’e yakın kadın örgütünün de talepleri doğrultusunda verdiğimiz bir kanun teklifi var. Kadınların siyasete etkin katılımının, eşit katılımının önünü açacak bu teklif ve bugün burada, kadına yönelik şiddeti araştırmak, önlemek için hep beraber oluşturacağımız komisyonun kurulması için yaptığımız bu komisyon raporu görüşmeleri aslında devletin samimiyetini göstermesi için; kanunlarla, uygulamalarıyla ilgili konuşabilmesi için bir fırsat.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CANDAN YÜCEER (Devamla) - Devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Suimisal bu sefer emsal olmasın diyorum. Daha önce kadına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili komisyonlar kurduk, evet, bir infial yaratan bir olaydan sonra. Sağlık çalışanlarına yönelik komisyonlar kurduk ya da çocuğun cinsel istismarı artık infial yarattı, ondan sonra kuruldu ama suimisal emsal olmasın. Bu sefer şunu söylemek istiyorum: Bu komisyon raporlarındaki çözüm önerileri, tespit edilen şeyler; bunların sadece Parlamente’de tozlu raflarda kalmasına izin vermeyeceğiz, iki elimiz yakanızda olacak. Bunların yaşama geçmesi için, bunların uygulanması için takipçisi olacağımızı söylemek istiyorum.

İnşallah, bu kurulan Komisyon, gerçekten geçmişte olduğu gibi sadece kadük kalıp tarihin tozlu raflarında yer almasın, bu sorunun çözümüne samimi olarak katkı sunsun diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, yerimden bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin öngörüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bizim hatiplerimiz gerekli açıklamaları yapacaklardır grubumuz adına, bu meseleyle alakalı görüşlerimizi ifade edeceklerdir. Bir konuya açıklık getirmek istiyorum: Burada hatip konuşmasında “İstismarcılarla küçük yaştakileri evlendirmenin önünü açmak istediniz.” diye bir ithamda bulunmuştur, bunu kabul etmediğimizi, bunu reddettiğimizi ifade etmek isterim.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ne ithamı? Meclisin tutanağı var, önergesi var, resmî belgesi var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hanımefendi, oradan laf atmayın, açarsınız tutanağa bakarsınız tamam mı.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Laf atmıyorum ya!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, bir kere bunu reddettiğimizi ifade etmek isterim. Bir kere, bu meselede bu cezaların ağırlaştırılmasıyla alakalı düzenlemeler Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde yapılmıştır. Yani bizden önceki dönemde, mahkeme kararlarıyla veya işte, anne babanın rızasıyla evlilikler oluyorken biz bunu ceza hukukuna taşıdık ve yaptırımlar daha da ağırlaştı. Dolayısıyla, burada aslında daha koruyucu düzenlemeleri Adalet ve Kalkınma Partisi yapmıştır. İstismarcılarla küçük yaşta çocukların evlendirilmesiyle alakalı bir mesele söz konusu değildir, böyle bir şeye biz asla rıza göstermeyiz, aksi düzenlemeleri de yapan Adalet ve Kalkınma Partisi iktidardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 5237 sayılı Kanun oy birliğiyle geçti Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özel.

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, meselenin özüne ilişkin konuşmacılarımız gerekenleri söylediler. Yalnız, Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği olay yaşandığında hepimiz, birçoğumuz buradaydık, ben buradaydım. Sayın Bekir Bozdağ Adalet Bakanıydı. Gecenin bir yarısında çantadan bir tane önerge çıktı. Eğer 4 kişi daha olsaydı AK PARTİ’de, yani karar yeter sayısını tutturmuş olsalardı önerge geçecekti. Önergenin özü, sayın hatibimizin ifade ettiği sıkıntıyı taşıyordu. Ardından zaten dört günlük sürede Türkiye bunu çok tartıştı ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın değerli kızlarının da bulunduğu KADEM’in de önergenin o hâline duydukları itiraz ve rahatsızlık üzerine önerge salı günü işleme alınmadı. Bekir Bozdağ da zaten “Yapmayın, bunu nasıl yaparsınız?” dediğimizde “Bunu bu gece geçiremezsem bir daha geçiremem.” sözünü kullanmıştı. O, dün gibi hepimizin hatıralarında olan o gecedeki o önergenin arkasında AK PARTİ siyaseti de duramamıştı zaten. Hatibimizin ifade ettiği mesele budur.

Teşekkür ediyorum.

IX.-MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ (Devam)**A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)**

1.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 Milletvekilinin kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96) (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234) (Devam)

3.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409) (Devam)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501) (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698) (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743) (Devam)

7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747) (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü ve 25 Milletvekilinin erkek şiddeti sonucu yaşanan kadın ölümlerinin araştırılarak geride kalanlar için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1912) (Devam)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak koruma mekanizmalarının yeterliliğinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2187) (Devam)

10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 21 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin ve kadına karşı şiddetin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2203) (Devam)

11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarında medyanın rolünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303) (Devam)

12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2353) (Devam)

13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 21 Milletvekilinin elektronik kelepçe uygulamasının kadına yönelik şiddet olayları ve kadın cinayetlerini engellenmesindeki etkisinin incelenerek yaygınlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2389) (Devam)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile mevcut düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve TBMM'nin daha aktif bir rol üstlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2477) (Devam)

15.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2673) (Devam)

16.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadığı her türlü şiddet, baskı, ayrımcılık ve ötekileştirmeye karşı etkin mücadele yollarının araştırılarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2675) (Devam)

17.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin gerçek boyutunun ortaya çıkarılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2697) (Devam)

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 23 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2830) (Devam)

19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 24 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2976) (Devam)

20.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 26 Milletvekilinin karantina günlerinde artan kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2979) (Devam)

21.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3019) (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak şiddetle mücadele kapsamında yasal mevzuatların etkin işletilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3109) (Devam)

23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3206) (Devam)

24.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için uluslararası yükümlülüklerin ve yasal mevzuatın uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3430) (Devam)

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3476) (Devam)

26.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3479) (Devam)

27.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3482) (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekoğuz ve 19 Milletvekilinin kadına karşı şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3484) (Devam)

29.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3485) (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun ve sözleşmelerin etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3493) (Devam)

31.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3504) (Devam)

32.- Isparta Milletvekili Aysin Cesur ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3505) (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak bu şiddeti önlemek için ilgili yasaların uygulanmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3508) (Devam)

34.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun ve 19 Milletvekilinin artan kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3510) (Devam)

35.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek için alınması gereken tedbirlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3685) (Devam)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin önlenmesi için kapsamlı politikalar oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3723) (Devam)

37.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918) (Devam)

38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919) (Devam)

39.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920) (Devam)

40.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921) (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922) (Devam)

42.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923) (Devam)

43.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924) (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurunuz Sayın Atabek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kadına yönelik şiddetin engellenmesi noktasında çok önemli yasal düzenlemeleri yapmış ve uygulamaya geçirmiş bir partinin milletvekili olma şerefini taşıdığımı ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum. Yeryüzündeki tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü en içten dileklerle tebrik ediyorum.

Kadın-erkek yan yana medeniyet yolunda yıllardır birlikte yürütüyoruz. İnsanoğlu güzel olduğu kadar çirkin manzaralara da şahitlik ediyor. Kadına yönelik şiddet bu manzaraların en çirkinlerinden biri maalesef. Şiddet, kime ve ne şekilde uygulandığı fark etmeksizin toplumların ruhunda derin yara açmış kötü huylu bir tümördür. Kadına karşı şiddet bizim toplumumuzun geniş kesimlerinin nefretle yaklaştığı, maalesef, kendini bilmezlerin ise bir şekilde bunun içinde yer aldığı bir hastalıktır. Elbette bu sorunun kökünden kazınması noktasında hepimiz canla başla mücadele ediyoruz. Maalesef ki kadına yönelik şiddet tüm dünyada yaşanan küresel bir sorundur; belli bir coğrafyası, dili, dini ya da ırkı yoktur. Ülkemizde, maalesef, bizi insanlığımızdan utandıran elim vakalar yaşandı. Çok yönlü gayretlere rağmen 2014-2019 yılları arasında 1.938 kadın cinayeti işlenmiş, 2020'de 267, 2021'in ilk iki ayında ise 47 kadın şiddete uğrayarak hayatını kaybetmiştir. Bu elim vakalar toplum vicdanında derin yaralara sebep olmakta, hem bireylerin hem de toplumun sosyal psikolojisini olumsuz etkilemektedir.

Gelişmiş olduğu düşünülen ülkelerde de şiddet ve cinsel saldırıların ne kadar yaygın olduğunu maalesef görüyoruz. Hepimizin bildiği gibi, bu vahim konu sadece hukukun ya da kolluk güçlerinin ilgi alanında değildir. Kadına karşı şiddette olduğu gibi, insanın en karanlık yönlerinden biri olan şiddet meselesi, kadınıyla erkeğiyle ve toplumun tüm paydaşlarıyla ortak çözülebilecek siyasetüstü, partilerüstü bir meseledir.

Son on dokuz yıldır AK PARTİ iktidarları döneminde, başta kadına yönelik şiddet olmak üzere, kadını ilgilendiren her türlü meselede büyük bir hassasiyet ve gayret gösterilmiştir. AK PARTİ, kadınlara ve kadınların güçlenmesinin önemini sadece cinsiyet temelli olarak ele almamakta, gelecek nesilleri büyütme, yetiştirme ve aileye güç katma değerini de göz ardı etmemektedir. Kadınlarımız toplumsal hayatın olduğu kadar, ailelerimizin de temel direği ve kalkınmamızın öznesidir. Kadınların refahı ve toplumsal hayatta karşılaştığı engellerin ortadan kaldırılması ve “Güçlü kadın, güçlü aile, güçlü Türkiye” hedefimiz, Türkiye olarak topyekûn kalkınma anlayışı için bir vazgeçilmezdir. Kadınların bireysel ve toplumsal olarak daha fazla güçlenmeleri, daha nitelikli eğitim imkânlarına sahip olmaları, karar alma mekanizmalarındaki etkinliklerinin artırılması, iş gücü piyasasına girişlerini kolaylaştırarak istihdamlarının artırılması ve ekonomide daha fazla katma değer oluşturması AK PARTİ'nin temel hedeflerinden biridir.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde AK PARTİ iktidarları olarak “kadınlarımızın güçlenmesi” vizyonumuzu aynı zamanda uluslararası platformlara da taşıdık. Türkiye'nin 2015 yılında G20 Dönem Başkanlığında, ekonomik büyüme hedefine ulaşmanın ancak kadının statüsünün yükseltilmesine duyarlı olunarak mümkün olunacağı anlayışıyla Kadın20 Platformunun kurulmasına Türkiye olarak bizler öncülük ettik. İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkelerde, kadın meselelerinin istişare edileceği Kadın Danışma Konseyi, Dönem Başkanlığını yürüttüğümüz süreçte, Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısıyla ülkemiz öncülüğünde kuruldu.

Türkiye, kadınların güçlenmesi ve toplumsal hayata etkin katılımına yönelik geliştirdiği politikalarla hem Avrupa ülkelerine hem de İslam ülkelerine örnek teşkil etmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadele çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımı ve toplumun tüm kesimlerinin ortak ve kararlı mücadelesini gerektirmektedir. Dolayısıyla bilimsel olarak da farklı disiplinler arası yaklaşımlarla ilgili çalışmaların yürütülmesi ve ilgili tüm tarafların önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde yer alması büyük önem arz etmektedir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın şiddetle mücadele yol haritası olan, 2016-2020 yıllarını kapsayan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Üçüncü Ulusal Eylem Planı” hazırlanarak Bakanlık koordinesinde uygulaması gerçekleştirilmiştir. Üçüncü Ulusal Eylem Planı doğrultusunda,

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet, Millî Eğitim, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı iş birliği yaparak öne çıkan sorunlar ve çözüm önerileri üzerine ortak çalışmalar yapılmış, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı gerçekleştirilmiştir.

AK PARTİ iktidarı, devletin tüm kurumlarıyla birlikte şiddet mağdurları ve çocuklarına yönelik koruyucu, önleyici hizmetlerin etkin verilmesi ve yaygınlaştırılması ile mağdurların sosyoekonomik olarak güçlenmesini öncelikle ele almıştır. İktidarımız kadına yönelik şiddetle mücadele il eylem planlarını 81 ilimizde hazırlayıp etkin bir şekilde yürürlüğe koymuştur. Ayrıca, 81 ilimizde kadına yönelik şiddetle mücadele il koordinasyon izleme ve değerlendirme komisyonları oluşturulmuştur. Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarında sadece kriz odaklı değil, aynı zamanda risk odaklı yaklaşımla şiddet mağduruna doğru müdahale ve etkin hizmet sunmak için kadına yönelik şiddet vakalarına Risk, Analiz ve Yönetim Modülü uygulaması 18 ilimizde pilot uygulama olarak başlamıştır. Şiddet önleme ve izleme merkezleri 81 ilimizde aktif olarak hizmet vermektedir. İlçe düzeyinde şiddet mağduru ve beraberindeki çocukların ihtiyaç duyduğu konularda sosyal hizmet modellerine erişimini kolaylaştırmak için, karşılaştıkları sorunların çözümü için bire bir destek almaları amacıyla ülke genelinde 355 sosyal hizmet merkezinde şiddetle mücadele irtibat noktaları oluşturulmuştur. Türkiye genelinde, 112'si Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı 148 kadın konukevi 3.576 kapasiteyle hizmet vermektedir. AK PARTİ iktidarları döneminde kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2007-2021 yılları arasında 1,3 milyon er ve erbaşa, 299 bin kolluk görevlisine, 159 bin sağlık görevlisine, 106 bin din görevlisine ve 75 bin kamu görevlisine, toplamda 1,9 milyonu aşkın kişiye eğitimler ve seminerler verilmiştir. Bütün bu rakamlar ele alındığında AK PARTİ iktidarı kadına yönelik şiddete karşı etkin bir çalışma içindedir.

Kadınlara yönelik şiddet olayları üzerinden iktidarımızı hedef alanları kınıyorum. Teşkilatlarında kadınlara yönelik şiddetin önüne geçemeyenlerin, şiddet gösteren insan müsveddelerini partisinden uzaklaştıramayanların bu konuda AK PARTİ'yi eleştirmeleri trajikomik bir durumdur. Ayrıca, bugün böyle önemli bir komisyonun kurulması aşamasında Grup Başkan Vekilimize “bıyıklı” diye bir ifade bulunmak cinsiyet faşistliğidir. Burada “bıyıklı” “uzun saçlı” diye bir ayrım yapmak acizliktir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şiddeti konuşurken şiddet tavrını ve ayrımcı dili kınıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kadına yöneltilen şiddet tüm topluma, tüm insanlığa yöneltilmiş bir eylemdir. İktidarımız her konuda olduğu gibi kadına yönelik şiddetin önüne geçilmesi için de politikalarını her gün geliştirmektedir.

2 kız evladı bir anne olarak buradan tüm anne ve babalara seslenmek istiyorum: Evlatlarımızı yetiştirirken onlara sevgi, şefkat ve merhametle davranalım. Cinsiyetlerinden dolayı imtiyazlı olduklarına inandırmayalım. Hem aile ortamında hem de izledikleri yayınlarda şiddet içerikli her şeyi yavrularımızdan uzak tutalım. Unutmayalım, şiddet, öğrenilen bir davranıştır.

Sözlerimi Anadolu'nun bilge ozanı Neşet Ertaş'la tamamlamak isterim: “Kadın insandır, biz insanogluyuz.”

Şiddete maruz kalmış kardeşlerimiz adına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulacak araştırma komisyonuyla şiddetle mücadele noktasında önemli çalışmalara imza atacağımıza inanıyoruz.

Şehit olan tüm kız kardeşlerimize, şiddet sonucu hayatını kaybeden tüm kız kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kayseri Milletvekili Sayın Hülya Nergis'e aittir.

Buyurunuz Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili Meclis araştırması önergesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde tüm dünyada şiddet ve özellikle kadına yönelik şiddetle mücadele, uluslararası kuruluş ve devletlerin de ilk gündem maddeleri içerisinde yer almaktadır. Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet; ekonomik gelişmişlik düzeyi, kültür, coğrafi alan, dini farklılıklar gösteren tüm toplumlarda

yaygın olarak görülmeye devam eden bir insan hakları sorunu olarak güncelliğini korumaktadır. Çok boyutlu bir sorun alanı olarak kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet yalnızca kadınları değil, tüm toplumu olumsuz etkileyen unsurlardan bir tanesidir.

Birleşmiş Milletler verilerine göre dünyada her 3 kadından 1'i yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel veya cinsel tacize maruz kalmaktadır. Gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun dünyanın her ülkesinde kadına yönelik şiddetin en uç noktasını kadın cinayetleri oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü 2015 yılı verilerine göre Brezilya'da 1 milyon kadından 42 kadın cinayete kurban giderken Amerika Birleşik Devletleri'nde bu rakam 22'yi bulmaktadır; Arjantin'de 13, Belçika ve Avustralya'da 8, İsrail'de de 7 kadın cinayete kurban gitmektedir. Türkiye ise Almanya, İsveç, Norveç, Hollanda, İspanya gibi ülkelerle birlikte 1 milyonda 5 bandında seyretmektedir.

Uluslararası alanda şiddetin önlenmesine yönelik olarak Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi önemli çalışmalar yürütmüştür ve bu kapsamda oluşturulan sözleşmeler ülkemizin de imzalayarak yürürlüğe koyduğu sözleşmelerdendir. İç hukuka aktarılması yönünde çalışmalar yapılmış ve bu sözleşmeler hızla iç hukukumuzda aktarılmıştır. Ülkemiz, taraf olunan tüm sözleşmeler, Anayasa ve temel kanunlarımız başta olmak üzere reform niteliğinde yasal düzenlemeler ve kadına yönelik şiddetle mücadele ve kadınların güçlenmesine yönelik yürütülen politika ve programlarıyla özellikle son on dokuz yıl içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki Hükümetimizce bu alanda yürütülen kararlı ve istikrarlı politikalarla çok ciddi ilerlemeler sağlamıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemiz tarafından insan haklarına saygılı, sosyal hukuk devleti olarak özellikle 2000 yılından sonra başta Anayasa ve temel kanunlarımız olmak üzere mevzuatımızda kadın-erkek eşitliğinin hukuki zemini güçlendirilerek önemli düzenlemeler yapılmış ve yasal mevzuat gözden geçirilerek cinsiyetçi unsurlardan arındırılmıştır. Kadın haklarının geliştirilmesi, kadının toplumsal statüsünün güçlenmesi ve kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla yapılan düzenlemelerle şiddetle mücadeleye yönelik yasal altyapı güçlendirilmiştir. Bu kapsamda, 2012 yılında şiddetle mücadelede etkin tedbirler öngören 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan farkındalık çalışmalarında kadına yönelik şiddetin millî ve manevî değerlerimizle asla bağdaşmayan bir insanlık suçu olduğu ve bu konudaki mücadelenin sıfır tolerans ilkesiyle yürütüleceği Cumhurbaşkanlığı düzeyinde dile getirilmiştir.

Kadına yönelik ve aile içi şiddetle mücadelede kurumlar düzeyinde seferberlik anlayışıyla çalışmalar yürütülmektedir. On Birinci Kalkınma Planı'nda kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit bir şekilde yararlanmalarını ve güçlenmelerini sağlamak temel amaç olarak benimsenmiştir.

Ülkemizde gerek yasal düzenlemelerin hızla yürürlüğe konulması suretiyle yasal önlemlerin alınması gerekse Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile diğer kurum ve kuruluşların konuya hassasiyetle yaklaşımı ve yürütülen çalışmalar devletimizin şiddetle mücadelede kararlılığını ortaya koymaktadır. Kadına yönelik şiddetin önlenmesinin devlet politikası olarak uygulanması esasıyla ulusal eylem planı kapsamında 81 ilde kadına yönelik şiddetle mücadele il eylem planları hazırlanıp yürürlüğe konulmuştur. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik çıkarılmıştır. 2020-21 döneminde kadına yönelik şiddetle mücadelede acil alınması gereken önlemlerin uygulanmasının sağlanması amacıyla 75 maddeden oluşan koordinasyon planı yürürlüğe girmiştir. 2020 yılı sonunda ise Bakanlığımızın üstün gayretleriyle bu plandaki faaliyetlerin tamamına yakını gerçekleştirilmiştir. 2020 yılı başında Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilgili genelgelerini güncellemişlerdir. 2019 yılında aile mahkemelerinden bazıları tedbir mahkemesi olarak belirlenmiştir. 7242 sayılı Kanun'la getirilen denetimli serbestlik, özel infaz ve şartlı salıverme hükümlerinden kadına yönelik şiddet suçu kapsamındaki suçlardan hüküm giyenler yararlandırılmamıştır. Düzenleme kapsamında ayrıca kasten adam yaralama suçunun canavarca his saikiyle işlenmesi hâli nitelikli hâller arasında alınmış ve suçun bu suretle işlenmesi durumunda verilecek azami ceza on sekiz yıla çıkarılmıştır.

10 Haziran 2020 tarihinde mağdur hakları alanında reform niteliğinde hükümler içeren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlanmıştır.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının şiddet mağdurlarına yönelik hizmetleri, ilçeler de dâhil yurt genelinde 7/24 anlayışıyla devam etmektedir. Adalet Bakanlığınca suç mağdurlarının özellikle şiddet mağduru kadın ve çocukların adalete erişimini kolaylaştırmak amacıyla adliyelerde Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri kurulmuştur. Adli görüşme odaları da müdürlük şemsiyesine alınmış ve uzman personel görevlendirilmiştir. Aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadele birimleri ilçe düzeyinde de yayılarak il, ilçe düzeyinde toplam 1.086 birim oluşturulmuş olup uzman personeller görevlendirilmiştir. Savcılıklarda kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet kapsamında işlenen suçların soruşturmaları Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarında takip edilip sonuçlandırılmaktadır. Önleyici çalışmalar kapsamında farkındalık oluşturmak ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. Ocak 2021 itibarıyla etkin bir tedbir olan elektronik kelepçe uygulaması Elektronik İzleme Merkezinde bin kapasiteyle 7/24 esasına göre tüm il ve ilçelerde uygulanmaktadır. Şiddet anında en yakın kolluk birimine en hızlı şekilde ulaşmak için geliştirilen KADES mobil uygulaması bulunmaktadır. Bugün KADES uygulamalarını 1,5 milyon insan, kadın kullanmaktadır. Mağdura daha hızlı ulaşma, takip ve izleme sürecinin etkinliğini artırmak için veri sistemi entegrasyonu tamamlanmıştır. Kadına yönelik şiddet suçlarında soruşturma süresi seksen günden elli beş güne düşürülmüştür. 6284 sayılı Kanun kapsamında Bakanlık, şiddet mağdurlarına yönelik her türlü davaya katılabilmektedir.

2 Mart 2021 tarihinde Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyetten oluşan İnsan Hakları Eylem Planı'nda aile içi şiddetle ve kadına karşı şiddetle mücadelenin etkinliğinin artırılması hedefine yönelik, eşe karşı işlenen suçlarda cezayı artıran sebeplerin boşanmış eşe de uygulanması düzenlenecektir. Israrlı takip fiilleri ayrı bir suç olarak düzenlenecektir. Suç mağdurları için hastanelerde oluşturulan özel merkezlerin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Savcılıklardaki özel soruşturma bürolarının ülke genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Şiddet mağduru kadınlara avukat görevlendirilmesi ve adli yardımdan etkin yararlanmaları sağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim, buyurun.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Yargı mensuplarına konuyla ilgili eğitim verilmesi, önleyici ve koruyucu kapasitenin artırılması, şiddet uygulayanların rehabilitasyonu, boşanma sürecinde taraflar ve çocuklara yönelik psikososyal destek sağlanması gibi çok sayıda faaliyete de yer verilmiştir.

Bu arada, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilimizin şahsıma karşı eleştirisine de kısa bir cevap vermek isterim. Bütün kamuoyunu uzun süre meşgul eden Cumhuriyet Halk Partisinin kendi teşkilatları içerisindeki taciz ve tecavüz vakalarına karşı duruşu ve net bir tavır sergileyememeleri bütün Türkiye'nin malumudur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O sizin yalanınız, AK PARTİ'nin yalanı! Türkiye'nin malumu değil, AK PARTİ'nin yalanı o!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yalan algınız, yalan algınız!

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Kendi içlerindeki şiddete çözüm üretmeyenlerin ülke içerisindeki şiddet vakalarına çözüm üretmeleri mümkün değildir. Bunu halkımızın takdirine sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, helal olsun. İşin özü bu işte, işin özü bu.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İktidar sizsiniz, siz çözüm üreteceksiniz.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Ayrıca, kurulacak olan komisyonun kadın sorunlarına, şiddete çözüm üretmesi noktasında hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, her 2 hatibi peşi sıra dinledik, 2'sinin de partimize yönelik, biraz önce sizin de duyduğunuz, benim tekrarında fayda görmediğim ifadelerine grup adına cevap vermek üzere Milletvekilimiz Sera Kadıgil adına söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, siz lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok efendim; ben bir hanımefendiye böyle bir günde cevap verecek kadar bu işte acemi değilim, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar) Müsaade ederseniz Sera Kadıgil kullanacak söz hakkımı efendim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Asıl erkek konuşsun, şiddeti erkek yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil... (CHP sıralarından alkışlar)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- *İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek ve Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in kadına yönelik şiddetin sebepleri ile alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin öngörüşmelerinde AK PARTİ grubu adına yaptıkları konuşmalarında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması*

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Nergis, siz benim hem hemşehrimsiniz hem KEFEK'te iki senedir biz sizinle beraber çalışıyoruz. Birincisi: Grubumuza bir sataşmanız oldu "İçindeki taciz, tecavüzlere yeterince ses çıkaramayan..." diye. Ben bunu daha önce buradan defalarca anlattım, Grup Başkan Vekilim, arkadaşlarım defalarca anlattı; biz ilgililerin tamamını kulağından tuttuk, kapının önüne koyduk, gereken bütün hukuki desteği mağdur arkadaşlarımıza verdik. Buna rağmen, ben bu kürsüde bir cümle kullandım, sizin havuz medyanız aldı onu, on saniyesini kesip biçip kullandı. Aslında, az önce ben burada on dakika boyunca... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sakin olun kızlar ya! Bakın, sakın konuşuyorum, sakın olun. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben az önce burada on dakika boyunca anlattım ya, aslında o kurduğum cümlemin kökeni de odur. İşte, bak, daha yeni, 92 yaşındaki ninenin, elinden çıkan MHP... Sakin sataşma olarak algılamayın. Emin olun İYİ PARTİ'nin içinde de emin olun HDP'nin içinde de CHP'de de AKP'de de... Eğer biz bu toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayamazsak, buna ilişkin adımları atmazsak bu iş devam edecek. Birbirimize sataşarak bunun içinden çıkamayız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Benim size bu kürsüden sorduğum tek soru vardı. Bakın, ben KEFEK Sözcüsüyüm, siz AKP'nin KEFEK Grup Başkan Vekilisiniz ve ben size bir televizyon programında şunu sordum: İstanbul Sözleşmesi'nden geri adım atılabileceğini söylediğiniz iddia ediliyor... Artı olarak şunu sordum: "Bu ülkede kadın cinayetleri abartılıyor, kadınların 12 katı erkek öldürülmüş." beyanınızın arkası öntü var mıdır? Çünkü ben havuz medyası değilim, ben milletvekiliyim, sizden de bu tutumu beklerim. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Kendinizi burada açıklamanızı isterim. Eğer bunlar samimi görüşlerinizse de KEFEK Grup Başkan Vekilliğine uygun olmadığını düşünürüm ve sizi tekrar istifaya davet ederim. Buna cevap vermek üzere kürsüye gelirsiniz çok sevinirim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.-MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- *Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 Milletvekilinin kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96) (Devam)*

2.- *Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234) (Devam)*

3.- *İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırallıoğlu'nun kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409) (Devam)*

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501) (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin çocuklara ve kadınlara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/698) (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 29 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1743) (Devam)

7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 24 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1747) (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 25 Milletvekilinin erkek şiddeti sonucu yaşanan kadın ölümlerinin araştırılarak geride kalanlar için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1912) (Devam)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak koruma mekanizmalarının yeterliliğinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2187) (Devam)

10.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen ve 21 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin ve kadına karşı şiddetin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2203) (Devam)

11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarında medyanın rolünün araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303) (Devam)

12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2353) (Devam)

13.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 21 Milletvekilinin elektronik kelepçe uygulamasının kadına yönelik şiddet olayları ve kadın cinayetlerini engellenmesindeki etkisinin incelenerek yaygınlaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2389) (Devam)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile mevcut düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve TBMM'nin daha aktif bir rol üstlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2477) (Devam)

15.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2673) (Devam)

16.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadığı her türlü şiddet, baskı, ayrımcılık ve ötekileştirmeye karşı etkin mücadele yollarının araştırılarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya dönük politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2675) (Devam)

17.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin gerçek boyutunun ortaya çıkarılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2697) (Devam)

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 23 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2830) (Devam)

19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 24 Milletvekilinin kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2976) (Devam)

20.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 26 Milletvekilinin karantina günlerinde artan kadına yönelik şiddet olaylarının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2979) (Devam)

21.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3019) (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak şiddetle mücadele kapsamında yasal mevzuatların etkin işletilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3109) (Devam)

23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3206) (Devam)

24.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için uluslararası yükümlülüklerin ve yasal mevzuatın uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3430) (Devam)

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3476) (Devam)

26.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3479) (Devam)

27.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3482) (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 Milletvekilinin kadına karşı şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3484) (Devam)

29.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3485) (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun ve sözleşmelerin etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3493) (Devam)

31.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin pandemi döneminde artan kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3504) (Devam)

32.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3505) (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak bu şiddeti önlemek için ilgili yasaların uygulanmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3508) (Devam)

34.- Muş Milletvekili ŞevİN Coşkun ve 19 Milletvekilinin artan kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3510) (Devam)

35.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 19 Milletvekilinin kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek için alınması gereken tedbirlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3685) (Devam)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin kadın cinayetlerinin önlenmesi için kapsamlı politikalar oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3723) (Devam)

37.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 Milletvekilinin kadınların yaşadıkları her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3918) (Devam)

38.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 Milletvekilinin kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3919) (Devam)

39.- İstanbul Milletvekili Salih Sera Kadıgil Sütlü ve 21 Milletvekilinin pandemi sürecinde artan kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3920) (Devam)

40.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları her türlü şiddetin engellenmesi ve kadın cinayetlerinin durdurulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3921) (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin son bulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3922) (Devam)

42.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3923) (Devam)

43.- AK Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Grup Başkanvekili Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın kadına yönelik şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3924) (Devam)

BAŞKAN – Meclis araştırması önermeleri üzerinde birlikte yapılan görüşme tamamlanmıştır.

Meclis araştırması açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis araştırmasını yapacak komisyonun 19 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz talebimiz var bu hususta.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bütün partiler aynı noktaya gelmişken, Komisyonunda eşit temsil için adım atmak böyle bir komisyona yakışacakken üye sayısının 19 olmasına 5'e bölünemeyeceği için itirazları olduğuna, bu komisyonun çoğunluğunun AK PARTİ'de olacağı bir komisyon olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, itirazımız şudur: 19, 5'e bölünemediği için itiraz ediyoruz. Şimdi, Komisyonun kurulması güzel, dünya kadar acı çekildi, eziyet çekildi; yüzlerce önerge verildi, onlarcası reddedildi. Bu kadar berbat şartlar altında, Samsun'daki görüntüler bu ülkedeki tüm

siyasileri, yaşayan herkesi bu kadar rahatsız etmişken, ayrımsız bütün partiler aynı noktaya gelmişken, kadına karşı şiddeti araştırma noktasında partiler arasında eşit temsilin olduğu bir adımı atmak böyle bir Komisyona yakışacakken, 19 5'e bölünmediği için itiraz ediyoruz.

İkincisi, 4 Başkanlık Divanı üyesinin seçileceğini söylediniz. 5 grup olduğu için bu konuda gruplar bir çalışma yapabilirler nasıl bir adalet sağlanacak diye ama şunu doğru bulmayız: AK PARTİ kaldırsın elleri indirsin elleri, AK PARTİ'nin çoğunluğuyla, bu Komisyonun çoğunluğu Adalet ve Kalkınma Partisinde olsun, bu böyle bir mesele değil. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

Meseleyi buna indirgeyeceksiniz. Yani bir araştırma komisyonunun, kadın meselesine uygun şekilde, eşit temsille ve özel bir çalışma gerektirdiği açıkken, bu şekilde 19 kişiden olsun, toplansınlar, Başkan, Başkan Vekili AKP... KEFEK'in neden o zaman böyle bir güvencesi var, Başkan Vekili muhalefet partilerinden oluyor? Bu işe samimi yaklaşmazsanız, "Çoğunluk bizde." dersiniz, "Emir komuta zinciri içinde ilerleyeceğiz." dersiniz, bu doğru olmaz. Komisyonun kurulmasına "evet", 5'e bölünmeyen 19 kişiye "hayır", herhangi bir siyasi partiye düşmeyecek komisyon yönetim temsiline "hayır" diyorum.

Teşekkür ediyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

38.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, komisyon kurulmasını önemsediklerine, bu komisyonun eşit temsille ve adil bir yaklaşımla çalışabileceğine, kadına yönelik şiddeti araştırarak komisyon üyelerinin kadın olmasını, bu komisyonun hakikaten kadınların sorunlarını masaya yatırmasını ve çözüm üretmesini istediklerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biraz önce de konuşmamda söyledim, bu Genel Kurulda en çok tartıştığımız meselelerden birkaçı kadına yönelik şiddet, kadının insan hakları ve Türkiye'deki ayrımcı uygulama; idari, yargısal ve siyasi bakış açısı olarak ayrımcılık. Biz 102 önerge vermişiz, 400'ü aşkın soru önergesi vermişiz ve şu ana kadar kadına yönelik şiddetle ilgili kararlı, ısrarcı ve net bir duruş bu Parlamentodan çıkmadı, genellikle önergelerimiz reddedildi. Bugün ortak, 5 partinin oyuyla, önergeyle bunun kabulünü tabii ki önemsiyoruz ve biz de destekledik baştan beri. Ancak, bu Komisyon da diğer komisyonlardaki gibi çoğunluk, nisap uygulamasına göre alınacak kararlarda yine iktidar ve ortağının oylarıyla bizim önerilerimiz kabul edilmeyecek gibi görünüyor. Biz bunu kabul edilemez buluyoruz. Ben önerdim de iktidar grubuna, yani eşit temsille, adil bir yaklaşımla bu Komisyon çalışabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, biz, mesela bu Komisyon da erkek milletvekillerinin de çalışmasını uygun görmeyiz, yani kadın meselesinde, kadına yönelik şiddetin araştırılmasında kadınların görev almasını isteriz ve 5 grup...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Asıl, erkekler olsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Oya Hanım, neresine itiraz ettiniz, gerçekten anlamadım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Asıl, erkekler olsun çünkü şiddeti uygulayan onlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şiddeti uygulayanlar şiddeti önlemezler işte, biz onları önleyeceğiz.

Yani özetle şunu söylüyorum Sayın Başkan: Biz sayıya oy vermedik, bu Başkanlık Divanı üyelerine oy vermedik çünkü bunu doğru bulmuyoruz ve hâlâ bunu değiştirebiliriz. Bu Komisyon gerçekten çalışsın ve Türkiye'nin en önemli, Türkiye'nin yarısını oluşturan biz kadınların sorununu hakikaten masaya yatalım ve çözüm yöntemlerini birlikte bulalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Usta...

39.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ PARTİ olarak, hakikaten verimli bir çalışma çıkması için siyasi partilerin bu Komisyonunda eşit temsille yer almasının doğru olacağını düşündüklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, tabii, bu konuda bütün siyasi parti gruplarının hassasiyeti aynı. Önemli bir konu, buradan hakikaten verimli bir çalışma çıkması açısından siyasi partilerin bu Komisyonunda eşit temsille yer almasının biz de İYİ PARTİ Grubu olarak doğru olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Muş...

40.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Komisyonun İç Tüzük'teki nisaplara göre oluşacağına, amaçlarının kadına yönelik şiddetin önüne geçebilecek olan fikirleri ve önerileri bu raporun içerisinde toplamak ve bunun için katkı sunmak olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bir araştırma komisyonu, bütün gruplar bu meselenin araştırılmasını talep ediyorlar. İç Tüzük'ümüze göre, Meclisin anayasası olan İç Tüzük'e göre kurulmuş ve oradaki nisaplara göre oluşacaktır. Şimdiye kadar kurulan araştırma komisyonlarında, bu çalışmalarda Meclis gayet uyumlu bir çalışma ortaya koymuştur, yani bundan önceki araştırma komisyonlarında da... Yani burada yaptığımız tartışmalar araştırma komisyonlarımızda olmuyor, orada hakikaten mesele bilimsel olarak, hukuki olarak, toplumsal olarak, sosyolojik olarak ele alınıyor. Dolayısıyla, burada da bu anlamda bir çalışma olacağını düşünüyoruz ve İç Tüzük'ün ilgili maddelerine göre kuruldu. Yani burada “Biz istediğimizi yapacağız, sizin her şeyinize kapalı olacağız.” gibi bir anlayışla hareket etmiyoruz. Meclisin büyük partisiz ama bizim amacımız bu meseleyle alakalı, kadına yönelik bu şiddetin önüne geçebilecek olan fikirleri ve önerileri bu raporun içerisinde toplamak ve bunun için katkı sunmak. Bütün gruplardan da bu yönde bir katkı geleceğini düşünüyoruz. Yok nisap tartışması, yok “Eşit olsun.” tartışmaları bu çalışmayı, bu Komisyonu gölgede bırakır, böyle bir tartışmanın içerisine girmeyelim diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, yerlerinden birer dakika söz vereceğim bazı milletvekillerine.

Sayın Kaya...

41.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, iki yüz on beş günlük ölüm orucundan sonra Yargıtayın 16. Ceza Dairesinin Aytaç Ünsal davasında infaz erteleme kararı almasına rağmen kendisinin hâlâ cezaevinde tutulduğuna dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben, cezaevinden, Aytaç Ünsal'dan gelen mektuptan hemen küçük bir alıntı yapmak istiyorum. Biliyorsunuz -iki yüz on beş gün ölüm orucuyla- tahliye edilmişti ölüm sınırında olduğu için. Kendisi 16. Ceza Dairesi tarafından tahliye edildi. Yargıtay, iyileşene kadar, yani hukuken en az bir yıl infazını ertelemiş olmasına rağmen, ortada Yargıtayın 16. Ceza Dairesinin infaz erteleme kararı olduğu için alt mahkemenin buna uyması zorunlu olduğu hâlde, “Hapishanede kalamaz.” diyen Adli Tıp raporu ve Çapa Tıp Fakültesi Nöroloji Bilim Başkanlığının raporları infaz ertelemeyi zorunlu kıldığı hâlde şu anda mahkemeler bile bu davayla ilgili tahliye kararını vermiyorlar ve ısrarla cezaevinde sağlığı son derece kötü bir şekilde tutulmaya devam ediyor; özgürlüğü ve tedavi olma imkânı engelleniyor. Bununla ilgili dikkatinizi çekmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Emecan...

42.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Kadına karşı şiddet ve son on sekiz yılda 7 kat artan kadın cinayetlerinin önlenmesi için 6284 sayılı Kanun'un ve İstanbul Sözleşmesi'nin etkili biçimde uygulanmasının ve iş yaşamında, siyasette eşitliğin sağlanmasının kadınların talebi olduğuna, yüzde 50 cinsiyet kotasını ve fermuar yöntemini getiren kanun tekliflerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop'a sunduklarına ilişkin açıklaması

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sizlere öncelikle, 8 Mart vesilesiyle, kadınların temel taleplerini tekrarlayacağım: Kadına karşı şiddet ve son on sekiz yılda 7 kat artan kadın cinayetlerinin önlenmesi için 6284 sayılı Kanun'un ve İstanbul Sözleşmesi'nin etkili biçimde uygulanması, toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında iş yaşamında eşitliğin sağlanması, siyasette eşit temsil hakkının sağlanması tüm kadınların talepleridir.

Dün, ilk imzası Genel Başkanımız tarafından atılan, siyasette eşit temsili sağlayan, yüzde 50 cinsiyet kotasını ve fermuar yöntemini getiren kanun teklifimizi 17 kadın milletvekili olarak imzaladık; bugün de 135 milletvekilimizin imzasıyla 8 Mart gününün çalışan kadınlar için resmî tatil edilmesi teklifimizle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop'a sunduk. Kanun teklifimizin tüm parti grupları tarafından desteklenmesini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

43.- *Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü bir kez daha kutladığına, kurulan komisyonun hayırlı olmasını dilediğine, yeni ölümleri önlemenin yegâne yolunun kadın dayanışması ve İstanbul Sözleşmesi ile 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanması olduğuna ilişkin açıklaması*

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de bütün kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Dünya Kadınlar Günü'nü bir kez daha kutluyorum.

Yeni bir komisyon kuruldu, hayırlı olsun. Ancak, gerçekten hayırlı olması için eski komisyonun raporunu tamamlaması ve kamuoyuna, bizlere sunması gerekiyor; İstanbul Sözleşmesi'nin Etkin Uygulanmasının İzlenmesi ve Denetlenmesi Alt Komisyonun raporunu. Bu raporu bekliyoruz, bir yıla yakındır bekliyoruz ve artık daha fazla beklemek istemiyoruz. Yeni ölümleri önlemenin yegâne yolu gerçekten kadın dayanışmasıdır ve İstanbul Sözleşmesi'nin, 6284'ün etkin uygulanmasıdır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

44.- *Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 8 Mart 1857 tarihinde New Yorklu kadın işçilerin “eşit işe eşit ücret” talebiyle başlattıkları direnişi selamladığına, tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladığına, şiddetin eşitsizliğin sonucu olduğuna, iktidardan samimiyet ve kararlılık beklediklerine ilişkin açıklaması*

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – 8 Mart 1857'de New York'lu kadın işçilerin “eşit işe eşit ücret” talebiyle başlattıkları direnişi selamlıyor ve onlardan aldığımız direnç ve güçle tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

İstanbul Sözleşmesi diyor ki: “Kadına yönelik şiddet ister kamusal alanda ister özel alanda olsun bir insan hakkı ihlalidir ve toplumsal cinsiyetle doğrudan alakalıdır.” Sözleşmeye karşı olmak, Anayasa'mızın ayrımcılığı yasaklayan maddesine de devletin bu konudaki sorumluluğuna da karşı olmaktır, eşit bir yaşamı reddetmek ve kadınların yaşam hakkını yok saymaktır. Hayatımızı güvence altına alan İstanbul Sözleşmesi'ni de 6284'ü de eksiksiz uygulayana kadar “İstanbul Sözleşmesi yaşatır.” demeye devam edeceğiz. Buna alışı; hayatın her alanında varız, var olacağız ve her alanda tam eşitlik istiyoruz. Şiddet, eşitsizliğin bir sonucudur. İktidardan samimiyet ve kararlılık bekliyoruz.

Saygılar. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

45.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 7 Mart Osmaniye ili Kadirli ilçesinin kurtuluş yıl dönümünü kutladığına, bin yıllık kardeşliği bozmaya çalışanlara milletin 15 Temmuz hain darbe girişiminde olduğu gibi aynı ruhla cevap vereceğinden kimsenin şüphesi olmamasına, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere tüm şehitleri ve gazileri minnetle andığına, dünyayı yaşanabilir hâle getiren kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çukurova'da hürriyet ve istiklal güneşi 7 Martta Kadirli'de doğmuştur. Çukurova'nın işgalden kurtulan ilk şehri olan Kadirli'nin 7 Mart kurtuluş destanını kutluyorum. Bugün 101'inci kurtuluş yılını hep birlikte her geçen gün daha büyük bir coşkuyla kutladığımız bu kadim toprağın kadirşinas evlatlarının bağımsızlıkları için verdikleri mücadeleye tarihin onur ve gurur sayfalarındaki yerini

almıştır. Ecdadımızın vatan sevgisini ve bu uğurda gösterdikleri kahramanlıkları asla unutmayacağız, unutturmayacağız. Bin yıllık kardeşliğimizi bozmaya çalışanlara, 15 Temmuz hain darbe girişiminde olduğu gibi milletimizin aynı ruhla cevap vereceğinden hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Sözlerime son verirken başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere tüm şehitlerimiz ve gazilerimizi minnet, şükran ve saygıyla anıyor, bu vesileyle de emekleri, sevgi dolu yürekleri, fedakârlıklarıyla dünyamızı güzelleştiren, daha yaşanabilir hâle getiren kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nuhoglu...

46.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, bütün varlığıyla Millî Mücadele saflarında yer alan, inanç sahibi, vatansever din adamı, dönemin Ankara Müftüsü Mehmet Rifat Börekçi'yi ölümünün 80'inci yılında rahmetle andığına ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini kurarak Millî Mücadele'ye katılan, Heyet-i Temsiliye ve Mustafa Kemal Paşa'yı Ankara'ya davet ederek karşılayan, Ankaralılardan topladığı 46.500 lirayı Heyet-i Temsiliyeye teslim eden, kendisi ve eşi için kefen parası olarak biriktirdiği bin lirayı da Millî Mücadele'ye bağışlayan Şeyhülislam Dürrizade'nin Mustafa Kemal ve Kuvayımilliyecilerin idam fetvasına karşı 153 müftüyü toplayarak karşı fetva oluşturan, “Hilafet ve saltanat düşman elinde esirdir, baskı altında hazırlatılan fetva hükümleri geçersizdir.” diyen, 31 Mart 1924'te ilk Diyanet İşleri Başkanı olan ve 5 Mart 1941'de ölene kadar bu görevi sürdüren, bütün varlığıyla Millî Mücadele saflarında yer alan, samimi, inanç sahibi, vatansever, din adamı, dönemin Ankara Müftüsü Mehmet Rifat Börekçi'yi ölümünün 80'inci yılında rahmetle ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 252) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 252 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta. Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

(x) 252 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Konuşmama geçmeden önce 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü ben de kutluyorum. Kadına şiddetin önlenmesi için etkin mekanizmalar mutlak suretle oluşturulmalıdır. Az önce kurmuş olduğumuz Komisyonu bu vesileyle iyi değerlendirmek gerekir. Yani temennimiz şu: Bu, yasak savmak için, bugünkü hassasiyetlerden dolayı kurulmuş bir komisyon olmasın; iyi çalışan, sonuca odaklı bir komisyon olmasını arzu ediyoruz. Biz o çerçevede gayretlerimizi göstereceğiz İYİ PARTİ Grubu olarak.

Ayrıca, tabii, sürekli ekonomiyi konuşuyoruz. Burada kadınların iş gücüne katılımının da ekonomik büyüme açısından, gelirin artması açısından çok ciddi bir katkı sunduğunu, hatta dünya örneklerinde ciddi bir korelasyonun olduğunu, kadın iş gücüne katılım oranı ile yüksek gelir grubu ülkeler arasında bir korelasyon olduğunu da ifade etmek isterim. Bu anlamda da konu son derece önemlidir. Mutlaka kadınlarımızı yeteri kadar istihdama, iş hayatına katmak durumundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, yine bir torba kanun gündemimizde. Defalarca söyledik burada torba kanunların ne kadar niteliksiz bir kanun yapma şekli olduğunu, ancak AK PARTİ bunu bir alışkanlık hâline getirdi ve yine bir torba kanunla karşımıza çıktı. Tabii, her zaman olduğu gibi, burada da yine, tali komisyonlardan görüş alınmadı. Örnek olsun diye söylüyorum; bu, 2'nci madde Plan ve Bütçe Komisyonuyla ilgili bir maddedir. Bu, Komisyona bir şekilde gelmedi; gelirse de Başkan yazı yazıp gönderiyor. Millî Eğitim Komisyonundan da yine görüş alınmadı. Yangından mal kaçırır gibi bir gayret içerisinde bir kanun teklifi şimdi önümüze geldi ve Genel Kurulda görüşüyoruz. Şu sıra sayısı bile daha bu sabah elimize geçti, yani hiç kimsenin çalışmasına imkân vermeyen bir anlayış içerisinde bir kanun yapıyor. Sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri Komisyon çalışmalarına davet edilmedi. Dolayısıyla bu da yapılacak kanunun kalitesini düşürüyor elbette.

Şimdi, bu kanun teklifiyle 7 tane kanunda düzenleme yapılıyor; hayvanların kulaklarına takılacak küpeden internet hizmetlerine verilecek teşvike, Çanakkale Tarihî Alandan Seyhan Nehri civarındaki sorunlara, demir yolu taşımacılığında yap-işlet-devret projelerine kadar birçok konu yine 12 maddelik bu kanun teklifi içerisinde yer alıyor. Şimdi, tabii, burada 2'nci madde dışındaki hususlar da aslında bir kısım eksiklikler olmasına rağmen yine bizim de katılabileceğimiz, diğer siyasi partilerin de katılabileceği hususlar. Ancak burada 2'nci madde var ki, o, bomba gibi oraya konulmuş, hatta öyle anlaşılıyor ki diğer maddeler bu 2'nci maddeyi perdelemek için paravan olarak kullanılmaktadır. Burada asıl amacın, bunun bu kadar hızlı getirilmesindeki amacın 2'nci maddede yapılan düzenlemenin geçirilmesi olduğu gözden kaçmıyor.

Şimdi, bu 2'nci maddeyle ne yapılıyor? 2'nci madde şunu söylüyor, diyor ki: Mart 2020'den sonra ihalesi yapılmış, ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış ve dış finansman ihtiyacı olan bir kısım yap-işlet-devret projelerinde, 4749 sayılı Kamu Finansman ve Borç Yönetimi Kanunu var oradaki sınırlamalara tabi olmaksızın, tamamen sistemin dışında, Hazineyi daha doğrusu Hazineyi değil de Ulaştırma Bakanlığını kefil yapan yani özel sektörün borcuna Hazineyi kefil yapan bir düzenleme getiriliyor.

Şimdi, tabii, yapılan tanımlamadan öyle anlaşılıyor ki bu, adrese teslim bir madde. Yani bu maddeyle yapılmak istenen şey... Komisyondaki arkadaşların tespitlerine göre 2 tane projenin bu kapsama girdiğini görüyoruz. Bunlardan bir tanesinin Aydın-Denizli Otoyolu Projesi, diğerinin de Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nin Nakkaş-Başakşehir kesimi olduğu anlaşılıyor. Tabii, Komisyonda ısrarlı sorulara rağmen bir proje ismi verilmiyor; hâlbuki projeler belli. Bu projeleri hangi şirketlerin aldığına ilişkin de yine Komisyonda bilgi verilmiyor. Tabii, burada açık olarak Karayolları Genel Müdürlüğü de söylenmiyor aslında "Ulaştırma Bakanlığına bağlı özel bütçeli kuruluşlar" deniliyor. Bunun 2 tane muhatabı var: Ya Karayolları Genel Müdürlüğüdür ya da Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüdür. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün son zamanlarda bu verilen tanımlara uyan bir sözleşmesi, yap-işlet-devret projesi olmadığına göre Karayolları Genel Müdürlüğü olduğu anlaşılıyor. Fakat şeffaf olmamasından dolayı, yani böyle yangından mal kaçırıcısına yapılmış olmasından dolayı da yine, zannediyorum bu bilgi verilmiyor.

Tabii, burada yabancı finansörler nezdinde Karayolları Genel Müdürlüğü gibi bir genel müdürlüğün ne kadar itibarsız hâle geldiğini... Hâlbuki burada Karayolları Genel Müdürlüğünün geliri aslında bir anlamda garanti ediliyor fakat kredibilitesinin olmadığını, yabancı finansörlerin ilave kefil istediğini de buradan anlamış oluyoruz. Bu da Türkiye'nin kurumlarının geldiği noktayı göstermesi açısından son derece manidardır.

Diğer bir husus, tabii, burada ihale şartları değişiyor. Birazdan bunların detaylarını konuşacağız arkadaşlar. Yani bu daha önce açıklanmış olsaydı, bu ihale şartnamesinden önce, Hazinesin -Ulaştırma Bakanlığı demek Hazine demektir- kefaleti konusu daha önce ihale şartlarının içerisinde olmuş olsaydı mutlaka kamu yararına olacak şekilde, daha fazla yararına olacak şekilde bu ihale sonuçlanacaktı. Burada en masum ifadeyle ihaleye fesat karıştırma gibi bir durum var. Burada, bu firmalara ciddi bir kıyak yapılmaktadır.

Şimdi, nelere tabi değil bu 2'nci maddedeki getirilen hüküm, onu biraz daha açmak istiyorum. Biliyorsunuz, 4749 sayılı Kamu Finansmanı Kanunu var, bu, 2002 yılında çıkmış, reform niteliğinde bir kanundur. Tabii, AK PARTİ reform yapmadığı gibi hep daha önce yapılmış reformlarında da sapma gösteren bir anlayış içerisinde hareket ediyor, bu tespiti yapmamız gerekiyor arkadaşlar. Yani, birazdan ifade edeceğim, 34 tane geçici madde var 4749 sayılı Kanun'un arkasında, her biri, emin olun, birilerine yapılan bir kıyağı ifade ediyor. Dolayısıyla Türkiye bir reform yapıyor, AK PARTİ reform yapmadığı gibi önceki yapılan reformları da geri alıyor.

Şimdi, burada bu muafiyeti vererek, bir defa Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından üstlenilmesi söz konusudur bu tür durumlarda, bunu Ulaştırma Bakanlığına alıyor. Bu defa bütçe birliği de bir anlamda burada zedelenmiş oluyor.

Şimdi, kanun diyor ki: "Bu tür borç üstlenimleri belli sınırlar içerisinde olabiliyor." Yani şu ana kadar 7 tane proje kapsamında da 17,2 milyar dolarlık, aslında, borç üstlenimi de yapılmış 7 ayrı projede. Ancak onlar hepsi bir sistem içerisinde yapılmış ve ihale şartnamesi yayınlanmadan önce, eski ifadeyle Hazine Müsteşarlığının, yeni ifadeyle de Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünün alınması şartı var. Şimdi, burada böyle bir şey yok. Burada ihale yapılmış, iş bitmiş, adres belli olmuş, şimdi, bundan sonra borç üstlenim anlaşması yapılıyor; dolayısıyla böyle bir sapma getiriliyor. Bütçe kanunlarıyla bunlara ilişkin limitler belirleniyor arkadaşlar, bu limitlerin de tamamen dışına alıyor. Daha bütçenin mürekkebi kurumadı, bütçeyi yeni geçirdik burada. Bu işler bir sene öncesinden sonra yapılan yani Mart 2020'den sonra yapılan işler olduğuna göre çok rahat bir şekilde bunu 2021 yılı bütçesi içerisinde değerlendirebilirdik; bu da yapılmıyor. Tabii, bunların niye yapılmadığı, niye bu şeffaflığın olmadığı ayrıca bir kuşku konusu, ayrıca bir tartışma konusu. Tabii, eğer bu sistem içerisinde yapılmış olsaydı ilgili idarenin de sermaye giderlerine yani yatırım harcamalarına ödenek olarak kaydedilecekti, bu işlem de yapılmayacak. Esas kilit koşul da sözleşmenin süresinden önce feshedilmesi durumu söz konusuysa bu tür borç üstlenimleri yapılıyor. Burada şu anda ortaya çıkmış böyle bir durum yok, buna rağmen niye bunun yapıldığı konusu anlaşılamiyor. Yani neresinden bakarsak bakalım burada ciddi ölçüde kamuyu zarara uğratacak ve ismi konulmuş, ihalesi yapılmış firmalara kıyak yapılacak bir durum var.

Şimdi -az önce ifade ettim- Kamu Finansmanı Kanunu'na 34 tane geçici madde eklenmiş arkadaşlar ve bunların önemli bir kısmı da 2008 sonrasında yoğunlaşmaktadır. Her olayda, kanunun sınırlamalarının dışına taşan, birilerine kıyak yapan bir anlayışla, geçici maddeler konularak yapılıyor. Bu sefer geçici madde buraya konulmuyor, 3996'ya konuluyor ama fark etmez, aynı şekilde bu da 3996 kapsamında adı geçen firmalara veya adı geçen sözleşmelere, projelere yapılan bir kıyağı ifade ediyor. Bu şekilde sistemin bozulmasının son derece yanlış olduğunu, kamu finansman sisteminin bozulmasının yanlış olduğunu ifade ettik.

Şimdi, 2'nci maddenin gerekçesinde -arkadaşlar, konu çok önemli olduğu için ben konuşmamı buna iyice yoğunlaştırmak istiyorum- şu ifade ediliyor, deniliyor ki: "Covid-19 pandemisi çıktı, yatırımcıların uluslararası finansman bulmakta zorlandıkları görülüyor, o yüzden..." Yani bir defa bu hakikaten çok saçma bir şey ve kendi içerisinde çelişkileri barındıran bir gerekçe. Niye? "Mart 2020'den sonra ve pandemiden dolayı..." diyorsunuz. Zaten Mart 2020'den sonra bu ihale yapılıyor.

Yani 2020'nin başında dünyada salgın çıkmış, Türkiye'de ilk salgın vakası 11 Martta görülmüş. Buna rağmen, ortaya çıkmış bir şeyi gerekçe göstererek, efendim, bunun, bu muafiyetlerin tanınması ve bu kıyakların yapılması anlaşılabilir bir şey değil. Yani burada başka bir şey aramak gerekiyor.

Diğer bir husus da pandemi sonrasında, tam tersine, merkez bankaları pandemiyle mücadele anlamında bilançolarını olağanüstü şekilde genişlettikleri için aslında pandemi sonrasında küresel likidite şartları genişledi, küresel likidite bollaştı. Eğer sizin kredibiliteniz varsa, sizin ülkenizin itibarı varsa, sizin kurumlarınızın itibarı varsa para bulmak eskisine göre çok daha kolay. Böyle bir vaka varken şimdi, pandemiye gerekçe göstermek son derece geçersizdir, saçmadır, efendim, batıl bir gerekçedir, aklımızla alay etmekti diye değerlendiriyorum.

Şimdi, az önce ifade ettiğim gibi, bugüne kadar -evet, yine hepsi 2012 ve 2019 döneminde oluyor- AK PARTİ hükümetleri döneminde, bu yap-işlet-devret projeleriyle gelir garantileri verildiği yetmiyormuş gibi, çok yüksek garantiler verildiği yetmiyormuş gibi, 7 tane projede de yaklaşık 17,2 milyar dolarlık bir borç üstlenim anlaşması imzalanmış ama bu seferki bunların hepsinden çok daha farklı; bunların hepsi ihale şartnamesi yayınlanmadan önce olmuş, ihaleden önce olmuş, 2 defa Hazine Müsteşarlığı buna görüş vermiş, ondan sonra yapılmış işlemlerken şimdi, ihaleden sonra yapılmış olması son derece sakıncalı bir durumdur ve dolayısıyla bunlar bütçe limiti içerisinde yapılmış, bütçeyle ilişkisi kurulmuş, şu anda yapılanın hiçbir şekilde bütçeyle de ilişkisi kurulmuyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, hepimizin bildiği gibi -burada zaman zaman ifade ediyoruz- Türkiye'nin, şu anda, kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında 154 milyar dolarlık bir yükümlülüğü var. Bu, olağanüstü yüksek bir yükümlülük; neredeyse millî gelirin dörtte 1'i kadar bir yükümlülüğümüz var ve buralardan garantiler kapsamında ciddi paralar ödülüyor. Garanti kapsamında ödemesek bile milletin üzerine bir yük geliyor çünkü zaten bu projelerde biliyorsunuz burada geçiş ücretleridir veya işte, diğer hizmetler, hepsi dolar cinsinden olduğu için çok ciddi miktarda ya vatandaş para ödemek zorunda kalıyor ya da garantinin altında kalması durumunda da Hazine para ödüyor. Biz aslında meseleye sadece Hazinesinin ödemediği para açısından da bakmıyoruz, milletin üzerine, daha doğrusu ekonominin üzerine gelen bir yükür. Bu yükler, işte, ekonominin rekabet gücünü azaltıyor.

Şimdi, 2021 bütçesine, biliyorsunuz, 31 milyar TL bu kapsamda, garantiler için ödeme konuldu. Büyük ihtimal, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, 2021 yılında da harcamalar bunun çok daha üzerinde olacak. Şimdi, 2 milyon esnafa bir yıldır iş yerleri kapalıyken, gelir kaybına uğramışken 5 milyar lira destek öngöreceksiniz; burada hepsi, sağdan saysan 5, soldan saysan 7 müteahhide garanti kapsamında 31 milyar lira ödeme yapacaksınız. Bunun inşafı, izanla, akılla, vicdanla bağdaşacak bir yanı yoktur. Ondan sonra da çıkıp "Bunlar iş bilmezler, biz finansman buluyoruz, biz iş yapıyoruz." gibisinden caka satacaksınız. Bunlar kabul edilebilir şeyler değil. Aşırı bir kârlılık var. Bakın, biz burada, 2021 bütçesi görüşülürken hem Plan ve Bütçe Komisyonunda hem de Genel Kurulda... Özellikle Fuat Oktay Meclisin 1'inci gününde buradayken Grup Başkanımız Sayın İsmail Tatlıoğlu burada kendisine ifade etti; biz de Komisyonda sorduk, iddialarımızı ortaya koyduk. Örnek olsun diye söylüyorum: Osmangazi Köprüsü yaklaşık 1,2 milyar dolara yapıldı. Bundan sonra faizleri, yapılacak ağır bakımların hepsini, işletme masraflarının tamamını on yedi, on sekiz yıl boyunca koysanız 2,5 milyar doları bulmayacak bir maliyet var. Bunun karşılığında 13 milyar dolar; 2,5 milyar dolar maliyetin karşısında 13 milyar dolar -hatta kusura da var- bir geliri garanti ediliyor bu projenin dedik biz. Ve bunlara varsa bir cevabınız verin dedik, bunların hiçbirine cevap verilmedi. Hatta şu oldu, şunu da kendisi itiraf etti: Sayın İsmail Tatlıoğlu burada "Sadece Osmangazi Köprüsü'nün iki buçuk yıl önce devreye, hizmete alınmasından dolayı firmaya 2,4 milyar dolar bir kıyak yapıldı, ilave gelir bırakıldı." dedi ve bunu Fuat Oktay burada tasdik etti arkadaşlar; tutanaklar hepinizin elinde, bakabilirsiniz.

Şimdi, dolayısıyla, ortada böyle bir soygun, ortada böyle bir vurgun varken bunu daha da katmerlendirecek bir şekilde bir de gelip bunların hem gelirini garanti edeceksin hem de borcuna kefil olacaksın; böyle bir şey kabul edilebilir bir şey değildir, bunlardan Türkiye'nin vazgeçmesi lazım. Birazdan ifade edeceğim, Türkiye'nin kırılganlıklarının temel nedeni budur işte; bu yanlış kararlardır,

bu yandaş kayırmalardır, bu şeffaf olmayan işler Türkiye'nin kırılma noktasını artırıyor. Yurt dışında hafif bir sarsıntı olsa Türkiye'de tsunami olarak hissediyoruz biz onu. Şu anda dolar/TL'de yaşadığımızı hepimiz görüyorsunuz.

Tabii, ülkenin borçluluğunu artırıyor. Bakın, burada kamu kısa vadede borçlu olarak görünmüyor ama yani öyle bir... Muhtemelen karşılaşıcağımız -bu, tutanaklara geçsin, tarihe kayıt düşmek için söylüyorum- bu projelerin çok önemli bir kısmını Türkiye Cumhuriyeti hazinesi ödemek zorunda kalacak; bunu göreceğiz, bunu yaşayacağız. İnşallah olmaz ve bu, şimdi böyle kamu borcunda göstermeyip özel sektöre üzerine yıktığımız bu borçlar, bu kıyaklar yarın bir gün hepimizin vergilerinden, çocuğumuzun çocuğumuzun boğazından, nafakasından kestiğimiz vergilerle ödenecektir. Dolayısıyla, ben bunu burada AK PARTİ milletvekillerinin vicdanına bırakıyorum.

Bu 2'nci maddenin buradan çıkarılması lazım arkadaşlar. Bu yapılan şey gayriahlakidir, bu yapılan şey yanlıştır, bu yapılan şey ihaleye fesat karıştırmaktır. Ya, ihalesi yapıldıktan sonra hiç olmazsa bunları yapmayın. İhalesi yapılmamış işlerde zaman zaman yapılmış ancak ihalesi yapılmış bir işte bunun yapılmış olmasının insafla, vicdanla, ahlakla bağdaşır bir yanı yoktur. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) 84 milyon insan vergi vererek bu paraları ödüyor arkadaşlar, buralarda hassas olmamız lazım. Yeri gelince, işte, "yetim hakkı" "öksüzün hakkı" "yetimin hakkı" diyoruz. Dolayısıyla, bunların hakkına burada milletvekilleri olarak sahip çıkmak durumundayız.

Şimdi, gelir garanti ettik, borca kefil olduk. O zaman şu soruyu sormak en tabii hakkımız: Niye bu işleri biz yapmıyoruz? Niye bu işleri hazine... Bizim bakanlıklarımız var, Karayolları Genel Müdürlüğümüz var veya diğer, hizmetleri yapan yatırımcı bakanlıklarımız var, yatırımcı kuruluşlarımız var. Hiç olmazsa 2,5 milyar dolarlık işi, arkadaşlar, hadi biraz kazık yedik diyelim, 3 milyar dolara, 4 milyar dolara bitiririz; 13 milyar dolar vermek durumunda kalmayız. Yani her şeyini ben üstlendikten sonra, bütün finansal risklerini Hazine olarak üzerimize aldıktan sonra, gelirini garanti ettikten sonra niye bunları devlet yapmıyor, devletin kuruluşları yapmıyor? Bizim bunları yapacak kapasitemiz var. Bu soru çok haklı bir soru olarak karşımızda duruyor.

Şimdi, tabii, bu tür yanlış kararların getirdiği nokta Türkiye'de bir güvensizlik ortamıdır. Güvensizlik, belirsizlik ve artan kırılma noktası ortamı ülke riskini de artırıyor, ülkenin finansman maliyetlerini de artırıyor. İşte, biliyorsunuz, bundan on gün önce Amerika'da, on yıllık Amerikan tahvillerinde bir miktar faiz artışı oldu. Ondan sonra, Türkiye'ye geliyorsunuz, Türkiye'de Türk lirası ciddi bir değer kaybetti. Şimdi, tabii, bu bütün ülkeleri etkiledi, onu kabul ediyorum, ancak bizdeki etkisi diğer ülkelerin çok daha üzerinde arkadaşlar. Örnek olsun diye söylüyorum, bakın, Arjantin ekonomisinde, 24 Şubattan 9 Marta gelen süreç içerisinde Arjantin'in yerel parasında değer kaybı sadece yüzde 1,02. Çin yuanında yüzde 1,08; Hindistan rupisinde yüzde 1,06; Endonezya rupisinde 2,41; Malezya parasında 1,49; Filipinler pesosu, hatta o değer bile kazanmış; Tayland bahtında yüzde 2,73 ama Türk parasında yüzde 7,33. Yazık değil mi arkadaşlar! Bu, artan her dolar kuru ülkenin kaynaklarının yurt dışına akması demektir.

Şimdi, tabii, Sayın Cumhurbaşkanı'na şu güven geldi: Dolar 8,50'ye vurduğu zaman bütün herkesi paldır küldür değiştirdi etti, ondan sonra dünyada faizin eksi olduğu, bizim gibi ülkelerde yüzde 1-2, bilemedin 3 olduğu dönemde yüzde 17 faizi getirince sanki işler düzeliyor zannetti. Efendim, dolar kuru 7'nin altına doğru salınınca eski kendine güvenleri başladı, damada sahip çıkma atraksiyonları başladı, yine, böyle, efendim, sorumsuzca konuşmalar başladı, şu anda dolar tekrar 7,69'a geldi. Yarın ne olacağını bilmiyoruz. Şu anda piyasa, bakın, yüzde 17 faize rağmen, piyasa şimdi yeni bir faiz artırımını bekliyor. Bu faiz artırımını yapmadığı sürece, yarın -göreceksiniz- dolar kurunun tekrar dalgalanmaya başladığını göreceğiz. Bu da ekonomide ciddi bir istikrarsızlık demektir.

Hiçbirimiz bunlardan keyif alıyor değiliz. Demek istediğimiz şey şu: Gelin, bu ülkeyi şeffaf bir şekilde yönetelim, aldığımız kararları şeffaf bir şekilde alalım, kamu yararını gözeterek alalım. Yandaşları gözeterek bu kararların alınması durumu son derece sakıncalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı pazartesini günü konuşma yapıyor, diyor ki: "Türkiye'ye sermaye girişleri arttı." Yani tabii, rakamlara kendisi bakmıyor olabilir ancak danışmanları kendisini yanıltıyor. Arkadaşlar, gelen para dediğimiz sıcak para. Sıcak para tahrir edicidir, geldiği anda işte, kuru aşağı çeker, en ufak

bir oynaklıkta kuru yukarı doğru fırlatır. Bu para Türkiye'nin arzu ettiği bir para olmamalı. On sekiz yıllık bir iktidar hâlâ sıcak para geldi diye sevinecekse burada oturup düşünmemiz gerekir. Bu anlamda ben Sayın Cumhurbaşkanının danışmanlarını tekrar bir gözden geçirmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu akli, bu fikri kim veriyor kendisine, bu sözleri kim söylüyor, ben bunu bilemiyorum. Fakat bu para, efendim, güvenilecek bir para değildir. Bu para -şu anda mesela çıkış başladı hafif- geldi, kurdan kazandı, yüzde 17 faizli dönemsel faizi ne katarsa onu da aldı; Türkiye'nin kaynakları yurt dışına çıkıyor. Yarın öbür gün tekrar gelecek, kur aşağı gelecek, tekrar çıkacak. Bunlarla bu işler olmaz, eğer biz kurun tekrar yukarı doğru gitmesini istemiyorsak ve Türkiye'nin makroekonomik istikrar kazanmasını istiyorsak yapmamız gereken şey reform sürecini başlatmaktır. Tabii, reform yapmadan önce, bir defa, yapılmış reformları bozmaktan bu Hükümetin vazgeçmesi lazım, bu idarenin vazgeçmesi lazım. Bunlar yapılmadığı sürece Türkiye ekonomisinin istikrar kazanması mümkün değildir, bu yapılmadığı sürece milletin fakirlikten kurtulması mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Bakın, yedi yıldır üst üste küçülen bir ekonomiden bahsediyoruz kişi başı gelir açısından. İkinci Dünya Savaşı'nda dahi arkadaşlar, Türkiye ekonomisi dört yıl üst üste küçüldü. Şu anda, kişi başı gelir açısından yedi yıldır üst üste küçülen bir Türkiye ekonomisi var. 94 krizi derin bir krizdi, bir yıl küçüldü, ondan sonra toparladı Türkiye ekonomisi; 2001 krizinde bir yıl küçüldü, toparladı ama şu anda, artık kriz kronikleşti. Yedi yıldır sürekli gelir kaybeden... Kümülatif gelir kaybı da yüzde 31,7'yi buldu. Bunu iyi düşünmek ve adımlarımızı buna göre atmak gerekir diye düşünüyorum.

Bu anlamda da Hükümete Türkiye'nin yararına olacak kararlar almasını öneriyorum. Bu anlamda, bu 2'nci maddenin de kanun teklifinden mutlak suretle çıkarılmasının ülkemiz açısından, milletimiz açısından faydalı olacağını takdirlerinize arz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Baki Şimşek.

Buyurunuz Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 252 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dalga dalga yayılarak küresel boyuta ulaşmış bir farkındalığın, eşitlik bilincinin ve sosyal uyanışın bir miladıdır. Her yıl 8 Mart günü geldiğinde hem ülkemizde hem dünya üzerinde kadınlar konuşuluyor, kadınlarla ilgili değerlendirmeler yapılıyor. Bu konuda vicdani farkındalık düzeyinin küresel ölçekte yükselişi şüphe yok ki memnuniyet vericidir.

Biz kadın deyince ne anlamalıyız? Beşik sallayan anne, çocuğunu doyurup giydiren, büyüten ebeveyn mi? Biz kadın denildiğinde neyi görmeliyiz? Evini çekip çeviren, eşine destek veren, aşımı işini dert eden bir fedakârlık anıtı mı? Biz kadını nasıl tarif etmeliyiz? Şeref ve namus timsali, ar ve ifet simgesi mi? Kadına baktığımızda neyin mahcubiyetini yaşamalıyız? Dinmeyen şiddetin mi, verilmeyen değerlerin mi, eksilmeyen istismar ve cinayetlerin mi? Kadına baktığımızda bu söylediklerimin hepsi fazlasıyla vardır ve karşımızdadır. En temel sorun, en bariz ayıp, kadının bir insan olduğu gerçeğinin unutuluyor, umursanmıyor oluşudur. Kadın, her şeyden önce insandır. Bozkırın tezenesi merhum Neşet Ertaş'ın da dediği gibi “Kadınlar insandır, biz ise insanoğlu.” Ancak kadınlarımızın gönülleri yıkılmaktadır. Kadınlar şiddete, istismara, tacize maruz kalmakta. Dehşet verici bu durum, insanın diyen, vicdan sahibi her kişi için utançtır. Sokak ortasında, adliye önünde, ev veya meskenlerin içinde, iş yerinde hunharca öldürülen kadınlar, sadece Türkiye'nin değil, bütün bölge ülkelerinin, tüm insanlığın kanayan yarası, kanatlanmış çığılığıdır; bu çığılık masumdur, bu çığılığın gözü yaşlıdır. Her kadın ve çocuk istismarı insanlığa ihanettir ve hiçbir ihanet cezasız bırakılmamalıdır. Genel Başkanımız, liderimiz, Türkmen Beyi'miz Devlet Bahçeli'nin söylediği gibi “Her kadın cinayeti, istikbalimizin

kalbine indirilmiş hançer, Türk-İslam medeniyetinin ufkuna gerilmiş kanlı gömlektir.” Kadın demek insan demektir. İnsanın mutsuz olduğu yerde devlet istikrarlı olamaz, insanın korku içinde olduğu yerde asayiş ve huzurdan iz bulunamaz. Kadın ailedir, kadın annedir, kadın vatandır, kadın ülkedir, kadın gelecektir, kadın gelecek nesillerin teminatıdır.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin bu kısmında size güçlü bir kadın olan Tarsuslu Adile Hala’dan bahsetmek istiyorum. Adile Hala, 1870 yılında Tarsus’ta doğdu. Elleri nasırlı Anadolu kadını ortaya çıktı, 1919 yılında Fransızlar Çukurova’yı işgal edince silaha sarılarak Kuvayımillîye saflarına katıldı ve kadınlığını aklına getirmeden, vatan deyip erkeklerle aynı safa girdi, omuz omuza savaştı. Adile Hala savaşta ön saftadır, matarası belinde, mavzeri elinde “Bela gelecekte gâvurdan gelsin, benim vatanım var; bana yâr olmuş, beni var eden, sonra yanına alacak Allah’ım var.” diyerek gözünü sakınmadan vuruşur durur. Dört yıl kalır Kuvayımillîye saflarında. Üzerinde milis kıyafeti vardır, elinde mavzeri, başında siyah kalpak, belinde fişekleri ve ayaklarında deri çizmesi. Gören, kadın olduğuna hükmetmez, “Yaman bir çetecedir.” deyip geçer. Adile Hala her silahlı çatışmada ve her baskında ön saflarda yer aldı. Her yerde hazır ve nazır olup görev bekledi, hangi görev verildi ise başarıyla yaptı.

Çukurova’nın Fransızlar tarafından işgalinden sonra Büyük Taarruz’a da katılan Adile Hala 10 askeriyile beraber Afyon’a giderek cephan ve silah taşımada önemli hizmetler yaptı ve onbaşı rütbesini aldı. Savaş ve elde edilen zafer sonrası Adile Hala Tarsus’a döner ve anılarıyla baş başa kalır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 17 Mart 1923’te Tarsus’u ziyareti sırasında, Mustafa Kemal’in Tarsus’a geldiğini duyan Adile Hala milis elbiselerini giyer ve dışarı fırlar, onu karşılayanların arasına katılır. Gazi Mustafa Kemal kalabalık arasında ilerlerken halk onu daha yakından görmek için yanına gitme uğraşı veriyordu. İşte böylesi bir anda milis kıyafetleri içindeki Adile Onbaşı, Mustafa Kemal’in önüne çıkarak, ayaklarına kapanarak, gözyaşları içerisinde “Bastığın toprağa kurban olayım Paşam.” diyerek ayaklarını öpmek ister. Mustafa Kemal kadını yerden kaldırmak için eğilirken yanındakilerden biri “Paşam, bu kadın Kara Fatma lakaplı Adile Onbaşı, Adile Hala’dır.” der. Paşa, Adile Onbaşığı elinden tutarak ayağa kaldırır ve kadının yaşlı gözlerine bakarak “Kahraman Türk kadını, sen, yerlerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde yükselmeye layıksın.” der. Böylelikle Türk kadının kahramanlığını dünyaya haykırıyor ve Adile Onbaşının şahsında tüm kadınları selamlıyordu Gazi Mustafa Kemal. (MHP sıralarından alkışlar)

Başta Adile Hala ve şehit annelerimiz olmak üzere, PKK tarafından katledilen şehit Öğretmenimiz Şenay Aybuke Yalçın’ın annesinin, PKK tarafından dağa kaçırılan evlatları için nöbet tutan Diyarbakır Annelerinin ve tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü kutluyor, saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, hazırlanan kanun teklifiyle, kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla çeşitli kanunlarda düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda 7 farklı kanunda değişiklik yapılmaktadır. 1950 ve 1951 yılları arasında Seyhan Nehri’nde meydana gelen taşkınların önlenmesi amacıyla seddelerin yapımı sırasında tahliye edilen vatandaşlarımızın mülkiyet sorununun çözülmesi yani Adana ve Mersin’deki vatandaşların yetmiş yıldır süren tapu sorunlarının çözülmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda Seyhan’ın sağ ve sol seddelerinin inşaatına başlanmış, bu seddelerin yapımıyla, seddeler arasında kalan Adana ili Seyhan ilçesi sınırları içerisindeki Hadırlı, Yalmanlı, Karayusuflu, Salmanbeyli, Mürseloğlu ve Dervişli köyleri ile Karataş ilçesi sınırları arasındaki Ziyamet köyü, Yüreğir ilçesi sınırları içerisindeki Kuraşa ve Kumrulu köyleri ile seçim bölgem olan Mersin ili Tarsus ilçesi sınırları içerisindeki Çöplü ve Kefeli köylerinin seddelerin dışına çıkarılması zarureti ortaya çıkmıştır. Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu hükümleri gereği Seyhan Nehri’nin her iki yanına yapılan seddelerin kamulaştırma çalışmaları yapılmış ve ayrıca, sağ ve sol seddenin içerisinde kalan, suyun akışına mâni olabilecek her türlü muhdesatın kamulaştırılması yapılmıştır. Ancak evlerin kamulaştırılması yapılırken söz konusu köylerin sedde dışına çıkarılması amacıyla köylerde ikamet edenlere yetecek kadar arazinin kamulaştırılması DSİ Genel Müdürlüğüne 1951 yılında yapılmıştır. Bu araziler, söz konusu köylerde ikamet eden vatandaşlara, evleri yapılmak suretiyle, o yıllarda ilgili valilik makamı nezaretinde dağıtılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Seyhan’la ilgili Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korumu Kanunu 43 yılında çıkarılmış, 49 ve 51 yıllarında taşkından dolayı DSİ tarafından bu bölgede binası bulunan vatandaşların binası kamulaştırılmış, arsa bedeli ödenmemiş ve DSİ tarafından başka bir yerde arsa kamulaştırması yapılarak insanlar buraya taşınmış ve burada bina yapılmış. Yeni düzenlenen kanunla beraber, yetmiş yıldır süren tapu sorunlarının sona ermesi... Buradaki en önemli husus, vatandaşlarımıza tapu verilirken bedellerin yüksek tutulmamasıdır. Burada asıl gaye devletin herhangi bir kazanç elde etmesi değildir, vatandaşların yetmiş yıllık sorununun kökünden çözülmesidir. Herkesin bu noktada hassasiyet göstermesi gerekir.

Yine, 3’üncü maddeyle Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesiminde 70’li yıllardan itibaren, yapılan kadastro çalışmalarıyla şahıslara ait mülkiyetler ile kadastro harici bırakılmasına karar verilen yerler belirlenmiştir. Ancak, söz konusu alanda 97 yılından itibaren, farklı tarihlerde belirlenen kıyı kenar çizgilerine istinaden, şahıslara ait tapu kayıtlarının iptali ve terkinine ilişkin işlemler yapılmıştır. Bu alanda henüz tapu iptal ve terkin davası açılmayan, tapu iptal ve terkin davası açılan ve davası devam eden, şahıslara ait taşınmazlar bulunmaktadır; 1.800’e yakın tapu bulunmaktadır. DSİ tarafından belirlenen 958 metrelik maksimum su kotu dikkate alınarak Akşehir Gölü’nün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde kalan 98 paftalık kısmında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 4/1/2019 tarihli belgeyle kıyı kenar çizgisi onaylanarak kesinleşmiştir. Yapılan düzenlemelerle, 4/1/2019 tarihli kıyı kenar çizgisi dikkate alınarak söz konusu taşınmaz maliklerinin mülkiyet sorunlarının çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Yine aynı kanunla, aslında o bölgede daha önceden buranın koruma alanı içerisinde olması sebebiyle 500’e yakın vatandaşımıza da hapis cezası verilmiş, bir yıl sekiz ay ceza almışlardır. Aslında, daha sonra burası koruma alanından çıkarıldığı için, bu vatandaşlarımıza verilen hapis cezalarının da iptal edilmesi gerekmektedir. Daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların 3402 sayılı Kanun’un ek 4’üncü maddesi hükümlerine göre kadastrosu yapılarak hazine adına tescil edilmesi ve bu taşınmazların kullanıcı veya muhdesat sahiplerine doğrudan kiralınması amaçlanmaktadır.

Kanunun 6’ncı maddesiyle nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi, son derece önemli olan ve hepimizin mutabık olduğu bir konudur. Bu kanun maddesiyle hayvan katliamları son bulacak, iki aylık, üç aylık kuzular kesilmekten kurtarılacak, direkt kesime gönderilmeyecektir. Komisyon da bu konuda herkes mutabık kalmıştır. Belki bu konuyla çok alakalı değil ama geç kalan bir konu olduğu için bu torba yasa içerisinde ele alınmıştır ve çözümüyle de birçok hayvan kesimden kurtarılacaktır.

Yine, kanunun 4’üncü maddesiyle, mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmet altyapılarının yaygınlaştırılmasını teşvik edecek düzenlemenin yapılması... Burada telefon operatörleri nüfusu 500’ün altında olan köylere çok fazla yatırım yapmak istemiyorlar. Bu köylere yaptıkları yatırımı da Ulaştırma Bakanlığının isteği doğrultusunda yapıyorlar, yalnız buradaki ödemeler bir yıldan uzun zaman aldığı için de operatörler bu yatırımları yapmak istemiyorlar. Bu düzenlemeyle bunlara ara ödeme yapılabilecek ve bununla nüfusu 500’ün altında olan ve cep telefonu ve internet hizmetinden faydalanamayan köylere daha hızlı hizmet götürülmesi hedeflenmektedir.

Yine, kanunun 2’nci maddesiyle, 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-işlet-devret projelerine ilişkin, özel bütçeli kuruluşun yanında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının da üstlenim anlaşmasına taraf olmasının sağlanması istenmektedir. İhale kararı alınmış, ihalesi yapılmış ancak henüz uygulama sözleşmeleri imzalanmamış yap-işlet-devret projelerinin finansman temini noktasında aksaklıklar meydana gelmiş, özel sektörün finansman temin ederken zorlandığı görülmüştür. Yap-işlet-devret projelerinde -maliyeti 1 milyar TL’nin altındaki krediler- yurt dışından kullanılan kredilerde, sadece Karayolları kefaletiyle ilgili sıkıntılar yaşandığından dolayı Hazine’nin de kefil olması gerekmektedir. Komisyon da bu madde üzerinde tabii çok sayıda polemik yapıldı. Şimdi, burada, bu ihale 1 milyar liranın üzerinde olsaydı Hazine zaten otomatikman kefil.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, öyle bir şey yok.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – 800-900 milyon liralık bir ihalede, Karayollarının kefaleti, bulunduğumuz pandemi şartlarında uluslararası kreditorler tarafından çok uygun bulunmuyor. Şimdi, Karayollarının kefaletinde ola ki bir aksama oldu, bu parayı kim ödeyecek? Yine Hazine ödeyecek, yine Bakanlık ödeyecek. Yani burada, bu konuda, aslında çok abartılı bir durum yok. İhale bedeli 1 milyarın üzerinde olsa zaten Hazine kefil; 800-900 milyon lira, buna Ulaştırma Bakanlığı kefil oluyor. Şimdi, belediyeler yap-işlet-devret projeleri yapıyorlar ya da metro ihaleleri yapıyorlar. Bütün siyasi partilerden milletvekilleri gidip Bakanlıkta “Hazine buna kefil olsun.” diye görüşmeler yapıyor, biz bunlara şahidiz ama Karayolları gelip bir proje yapacağı zaman ya da Ulaştırma Bakanlığı bir proje yapacağı zaman, aynı şahıslar ondan sonra dönüp “Efendim, niye bu krediye devlet kefil oluyor?” diyorlar. Zaten burada bir aksama olursa, proje yürütmezse ne olacak? Devlet devreye girecek; gerekirse müteahhidin hak edişine, alacağına ve projesine el konulacak, bu projenin tamamlanmasını Karayolları yapacak, Ulaştırma Bakanlığı yapacak ve daha sonra da devlet işletecek. Yani bu konuda abartıldığı gibi bir polemik yapılmasının çok doğru olduğunu düşünmüyorum.

Yine, kanunun 9’uncu maddesiyle, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihî Alanı’nda alan kılavuzlarının görev yapmaya devam edebilmesine yönelik düzenleme yapılması... Bu maddeyi ihdas eden kanunla 6546 sayılı Kanun’a ek madde eklenerek tarihî alan ve bağlantı noktalarıyla sınırlı olmak üzere hizmet veren alan kılavuzlarına ve verdikleri hizmete ilişkin açıklamalar getirilerek alan kılavuzlarının 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu’na aykırı olmayacak şekilde hizmet vermesi amaçlanmaktadır.

Yabancı dilde hizmet verecek olan kılavuzların ise başvuru yılı içerisinde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı’ndan hizmet vereceği yabancı dilde en az (C) düzeyinde puan alması veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca buna denk kabul edilen bir belgeye sahip olması gerekir. Sınavda alınacak puanlar, sınav tarihinden itibaren beş yıl süreyle geçerlidir. Burada da bunlar zaten devletten herhangi bir maaş almayacaklar. Burada görev yapacak alan kılavuzlarını belirli bir sınavdan geçirip bunlara belge verecekler ve bunlar, tarihî alanda, gelen vatandaşlara hizmet verecekler.

Yine, kanunun 7’nci maddesiyle, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık AŞ’nin bütçelerinin hazine tarafından desteklenmesine devam edilmesinin, Taşımacılık AŞ’nin finansman açığının Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları tarafından desteklenmesinin süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılıyor; bu, zaten mevcut olan bir düzenlemeydi. Özellikle pandemi şartlarında yapılan sosyal yardımların ve birtakım hizmetlerin Taşımacılık AŞ tarafından yapılmasından dolayı burada bir finansman açığının ortaya çıktığı için bu sürenin 2023 yılına kadar uzatılarak bu açığın kapatılması düşünülmektedir.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kanun teklifinin tamamına destek vereceğimizi buradan beyan ediyoruz.

Konuşmamın son üç dört dakikasında da Mersin’imizin sorunlarıyla ilgili bazı konuları gündeme getirmek istiyorum.

Tabii, kamuoyunun da uzun zamandan bu tarafa tartıştığı Mersin Mezitli’de bir sanayi sitesinin yapılması, Mersin’in gündemini aylardır işgal ediyor. Yine, aynı şekilde, Mersin Akdeniz Bekirde’de yaklaşık 5 bin dönümlük bir alana depolama alanının yapılması Mersin gündemini meşgul ediyor.

Hazine arazilerinin satışlarıyla ilgili ciddi tartışmalar var. Ben buradan Çevre ve Şehircilik Bakanımıza ve Maliye Bakanımıza teşekkür ediyorum. Mersin Anamur ve Bozyazı’daki hazine arazilerinin açık ihaleyle satışı iptal edilmiş; bizim daha önce burada gündeme getirdiğimiz teşvik belgesi olanlara satışı yapılacak olan yerlerin ihalesi iptal edilmiştir. Bizim önerimiz -yine, daha önceden burada dile getirdiğimiz gibi- hazine arazilerini orada yaşayan, o ilçede, o köylerde yaşayan insanlarımızın alması yönündedir. Mezitli Sanayi Sitesi ve Bekirde’deki depolanma alanlarıyla ilgili de mutlaka alternatif yerlerin araştırılması, buradaki narenciye bahçelerinin ve tarım arazilerinin korunması noktasında da talebimizi yineliyoruz; Mersin’in değişik bölgelerinde daha farklı, tarım arazisi niteliğinde olmayan arazilere bu yatırımların yapılmasının doğru olacağını belirtiyoruz.

Yine, tarımla ilgili, tabii, Mersin’de sulama projeleri olan Pamukluk Barajı, Erçel Barajı, Değirmençay Barajı, Sorgun Barajı ve Aksıfat Barajı’yla ilgili çalışmalara yoğunluk verilmesini... Çünkü bu yıl Mersin normalde alması gereken yağışın ancak yüzde 20’sini alabildi; geçmiş yıllara göre yağışta yüzde 80’lik bir azalma söz konusu.

Yine, Mersin’de çok sayıda gölet projemiz var. Tarsus Alibeyli Göleti’nin, Mezitli Fındıkpınarı Göleti’nin, Tepeköy Gölüner Göleti’nin, Kargasekmez Göleti’nin, Demirişik Göleti’nin ve Çevlik Göleti’nin de bitirilerek çiftçilerimizin hizmetine sunulmasını buradan ben talep ediyorum.

Yine, sulama suyu fiyatlarıyla ilgili çiftçilerimizin talepleri var. Sulama birlikleri kapatılıp Devlet Su İşlerine devredildikten sonra sulama suyu fiyatlarında ciddi bir artış oldu. Geçtiğimiz yıl da yine aynı şekilde dövizdeki yükselişlerden dolayı, gübre ve ilaç fiyatlarında ve özellikle seracılıkta kullanılan naylon fiyatlarında ithalatçı firmalar, dövizi bahane ederek doların 8 liraya, 9 liraya çıktığı dönemlerde fahiş fiyat artışı yaptılar ama bugün dolar 7-7,5 lira seviyesine düşmesine rağmen, fahiş fiyat artışları devam ediyor. Yani, kasım ayında 20 lira olan bir sera naylonunun kilogramı şu anda 35 lira; dolar 9 liradan 7 liraya düşmüş, burada ithalatçı firmaların bir oyununun olduğu görülüyor. Mutlaka girdi maliyetlerinin azaltılmasını, bu noktada daha iyi bir denetim yapılmasını ve çiftçilerimizin girdi maliyetlerinin düşürülmesini de buradan talep ediyoruz.

Ben kanun teklifinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 252 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Öncelikle hepinizi ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ben de “Dünya yerinden oynar kadınlar özgür olsa.” diyen kadınlar başta olmak üzere, bütün dünya kadınlarının 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü kutluyorum.

Evet, tipik bir torba kanunla daha karşı karşıyayız. Birbiriyle yakından uzaktan ilgisi olmayan 7 kanunda değişiklik yapıyorsunuz. Böylece her bir kanunda yapılan değişiklikleri o kanunun sistematigi içerisinde değerlendirme şansını kaybediyoruz. Böyle yaparak “tali” dediğiniz komisyonlarda teklifin görüşülmesini de engellemiş oluyorsunuz. Örneğin, bugün görüştüğümüz 252 sıra sayılı Kanun Teklifi, 3996 sayılı Yap-İşlet-Devret Modeli Kanunu’nda değişiklik yapıyor mu? Yapıyor. Dolayısıyla, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekiyor mu? Gerekli. Peki, görüşüldü mü? Hayır, görüşülmedi. ÖSYM’ye seviye tespit sınavı yapma, kılavuzlara belge verme görevi yükümlülüğü getiriyor mu? Getiriyor. Dolayısıyla, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülmesi gerekiyor mu? Gerekli. Peki, görüşüldü mü? Görüşülmedi.

Yine, torba kanun olarak görüşülmesi nedeniyle kanun teklifinin her maddesi hakkında bir değişiklik önergesi vermeden hiç kimse o kanun teklifi ve o kanun teklifinin maddesi hakkında bir konuşma yapamıyor. Dolayısıyla eylemli olarak fiilen kanun teklifini tartışmayı engellemiş oluyorsunuz. Sonuç ne oluyor? Türkiye Büyük Millet Meclisi kalitesiz kanunlar yapıyor ve bu kanunları çok kısa süre aralıklarıyla tekrar tekrar değiştiriyorsunuz.

Teklifte yer alan maddelere gelince... 1’inci maddesinde Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu’na bir geçici madde ekliyorsunuz. Buna göre, 1949 ve 1951 yıllarında Seyhan Nehri’nde yaşanan taşkınlardan sonra nehrin her iki yakasına yapılan seddeler nedeniyle ev ve arsaları kamulaştırılan vatandaşların sorunlarını çözeceğinizi söylüyorsunuz. İyi, güzel ancak bu süre zarfında bu arsalar satıldı, bu arsalar el değiştirdi. Peki, bunu nasıl yapacaksınız? Yeni sorunlar yaşanmayacak mı? Bir de rayiç bedel üzerinden satış yapacağımızı söylüyorsunuz, bu durumda vatandaşın zaten fiilen kendi mülkiyetinde olan bu arsalar nedeniyle bir ek yük getirmiş olmayacak mısınız?

Teklifin 2'nci maddesiyle Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun'a geçici bir madde ekliyorsunuz. Bu teklifin belki de en kritik maddesi, kanun teklifinin 2'nci maddesi. Muhalefet partilerinin tamamı uzun uzun tartıştı ve teklifin 2'nci maddesinin geri çekilmesini istedi. Fakat siz, bu 2'nci maddede ısrar ediyorsunuz, birkaç büyük projenin yüklenicilerinin uluslararası kredi sorununu çözmek için ısrar ediyorsunuz. Hiçbir yurttaşın, pandemi nedeniyle yaşam savaşı veren hiçbir yurttaşın kredi borcuna kefil olmayan siyasi iktidar, 5'li çete veya onlara yakın olanların uluslararası kredi sorununu çözmek için bir kanunda ısrar ediyor; gerçekten çok yazık. Bugün ve yarın 2'nci madde üzerine çokça konuşma yapılacak ben sadece bunları söylemekle yetineyim.

Teklifin 3'üncü maddesiyle Akşehir Gölü'nün Konya sınırlarında tapuları iptal ve terkin edilenlerin yaşadıkları mülkiyet sorunlarını çözeceğinizi söylüyorsunuz. Bunu da şöyle yapacaksınız: Daha önce açılmış davalar var ve bu açılmış davalarda lehe karar verilenler var. Siz de diyorsunuz ki "Biz bu terkin işinden vazgeçeceğiz." Ayrıca bu teklifle mahkemelere bir emir veriyorsunuz, diyorsunuz ki: "Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra devam eden davalarda mahkemeler karar verilmesine yer olmadığına karar verecek." Bakın, yargı kararlarına saygılı bir idarenin ne yapması gerekir? Mahkemeler herhangi bir konuda seri birkaç karar verdikten sonra benzer davaların açılmaması için bu sorunu topluca çözmesi gerekir, ama böyle yapmıyorsunuz. İstiyorsunuz ki bütün mağdurlar; binlerce, on binlerce, yüz binlerce kişi dava açsın istiyorsunuz, belki bir kısmı aleyhe karar verilir diye düşünüyorsunuz veya 100 bin mağdurdan 5 bin-10 bin kişi dava açmazsa bunu kâr sayıyorsunuz. Bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin sorunu değil, aslında Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarından önce de benzer sorunlar vardı ama her nedense Adalet ve Kalkınma Partisi iyi olan şeyleri değil, nedense kötü olan şeyleri sürdürmekte kararlı gözüküyor.

Teklifin 4 ve 5'inci maddeleriyle Evrensel Hizmet Kanunu'nun 6 ve 7'nci maddelerini değiştiriyorsunuz. Bu değişiklikle iki şey yapıyorsunuz: İlki, evrensel hizmetlere ilişkin ödemelerin yapılabilmesi adına BTK'ye, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından gerektiğinde ödenek aktarılabilir; siz bunu "istediği zaman, istediği miktarda" şeklinde anlayın çünkü "gerektiğinde" derken neyin kastedildiği belli değil.

İkincisi de, evrensel hizmet yükümlüsü olmayanlar da, yani BTK tarafından mevzuata uygun olarak yetkilendirilmemiş kuruluşlar da altyapı işlemleri yürütebilecek. Ne zaman? Zorunlu hâllerde. Zorunlu hâllerin ne olduğu belli mi? Yasada buna ilişkin bir düzenleme yok, dolayısıyla siz bunu "kurum istediği zaman, istediği kişiye, kuruluşa altyapı işlerini yaptırabilecek" şeklinde anlayın. Bütün bunların bir tek anlamı var, o da keyfi idare.

Şimdi, Evrensel Hizmet Kanunu'nda evrensel hizmet "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde coğrafi konumlarından bağımsız olarak herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dâhil elektronik haberleşme hizmetleri ile bu Kanun kapsamında belirlenecek olan diğer hizmetler." şeklinde tanımlanıyor. Bedeli makul mu? Bu, tartışılabilir ama standardın asgari olduğu çok açık. Şimdi, ben, bu yasa'yı tekrar okuyunca fark ettim, gerçekten 2005 tarihli Evrensel Hizmet Kanunu'nda aynen şöyle yazıyor: "...asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dâhil elektronik haberleşme hizmetleri..." Yurttaşlara layık gördüğümüz evrensel hizmet maalesef asgari standartta, umarım ilk yasa değişikliğinde bu maddeyi bir bütün olarak değiştiririz.

Bakın, Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER) Temmuz 2019'da BTK ve TÜİK verilerinden yararlanarak ülkemizin fiber altyapı haritasını çıkarmış; Türkiye'nin fiber altyapı uzunluğu 355.028 kilometreymiş; bu altyapının 157.068 kilometresi şehir içinde, 197.960 kilometresi şehirler arındaymış. İstanbul'da kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 3,1 metre, Ankara'da 4,3 metre, İzmir'de de 4 metreymiş. Bakın, İsviçre'de değil sadece Stockholm'de fiber altyapı uzunluğu 1 milyon 800 bin kilometreymiş; bu, kişi başına 770 metre fiber altyapı demek. Yani sadece Stockholm'de Türkiye'nin toplam fiber altyapısının 5 katı kadar fiber altyapı varmış.

Uluslararası standartlar, OECD verileri göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin fiber altyapısının en az 200 kat artması gerektiği söyleniyor. Muhtemelen bu veriler bir buçuk yıllık süre içerisinde biraz değişmiştir. Ne kadar değişmiş biliyor musunuz? Kırk beş gün kadar önce Cumhuriyet Halk Partisinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Sayın Onursal Adıgüzel benzer bir karşılaştırma yapmıştı, yeni olduğu için karşılaştıralım; İstanbul'da 3,1 metreden 3,3 metreye çıkmış, Ankara'da 4,3 metreden 4,5 metreye çıkmış, İzmir'de de 4 metreden 4,3 metreye çıkmış. Stockholm'de bir buçuk yıl önce ne kadardı? Kişi başına 700 metre.

Şimdi, ne diyor teklif sahipleri? Gerekçede yok ama Komisyon'da dile getirmişler; EBA'ya erişimde sorun varmış, o sorunlar giderilecekti bu getirdikleri teklifle. Nasıl mı? Bakanlığın bütçesinden BTK'ye ödenek aktararak, yetkisiz kuruluşlara yani taşeronlara altyapı yaptırarak bütün bu sorunu çözebileceklerini söylüyorlar. Ne diyelim, gerçekten bilmiyorum.

Bakın, daha önce de söyledim, yine söylüyorum: Hükümet olarak ne yaptığınız elbette önemlidir ve yaptıklarınızla sonuna kadar övünebilirsiniz. “Şu kadar duble yol yaptık.” Başka? “E, şu kadar duble yol yaptık.” Başka? “E, bu kadar duble yol yaptık.” deyip duruyorsunuz ya. “Şehir hastanesi yaptık; gerçi işte, bu kadar hastaneyi kapattık ama şehir hastanesi yaptık. İstanbul'a yeni havaalanı yaptık; işte, Atatürk Havalimanı'nı kapattık ama yine de bir havaalanı yaptık. Geçmeyen yolcu için para ödediğimiz köprü yaptık, geçmeyen yolcu için para ödediğimiz otoyol yaptık, binmeyen yolcu için para ödediğimiz havaalanı yaptık.” Yine de bu ülke için yaptığınız her yatırım için sağ olun, var olun diyoruz. Yeter ki bunları bu ülkenin vatandaşlarından aldığınız vergilerle yaptığınızı unutmayın.

Peki, siz on dokuz yıldır iktidardasınız, bu süre içerisinde diğer ülkeler ne yapmış? Sadece bir tane şey söyleyelim: Mars'a gitmişler. On dokuz yıldır sizin yaptıklarınıza bakın, başka ülkelerin yaptıklarına bakın. İnternette durumumuz bu.

Bir çarpıcı örnek, eğitimde durumumuz. Ben her zaman söylüyorum, konuşuyor işte Hükümet adına konuşanlar veya milletvekilleri: “Şu kadar okul yaptık, şu kadar derslik açtık, şu kadar öğretmen atadık.” E, ne oldu? İlk 100 üniversite arasına yeni üniversite mi koydunuz? İlk 500 üniversitede üniversitelerimiz mi var? Ya da PISA'da sıramız mı çok yükseldi, çok mu başarılı olduk? Hani böyle çok çok gelişmiş ülkelerden söz etmeyeyim ama Güney Kore, Estonya, Finlandiya'nın eğitim seviyesini mi yakaladık bu süre içerisinde? Yapmadık. Dolayısıyla gerçek anlamda ilerleme ancak karşılaştırma yaparak olur; siz nereden nereye gelmişsiniz, sizin standardınızda olan ülkeler nereden nereye gelmiş? Bizim ülkemiz aradan geçen yirmi yılda kişi başına 3 metre fiber optik altyapı sağlamış, başka ülkeler 700 metre altyapı sağlamışlar.

Şimdi, teklifin 6'ncı maddesiyle Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36'ncı maddesini değiştiriyorsunuz. Bu, olumlu bir düzenleme; dolayısıyla bir itirazımız yok, destekliyoruz ama ilginç olan şey şu: Teklif doğrudan Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunu ilgilendiriyor ama tali komisyon olarak bile oraya havale edilmemiş. Eğer gönderilseydi ne olurdu? Bazı eksiklikler giderilebilirdi. Tamam, işte 1 yaşının altındaki hayvanlar, 6 aylıktan küçük hayvanlar kesimhaneye gönderilmeyecek; nereye gönderilecek? Karantinaya gönderilecek. Parayı kim verecek? Vatandaş verecek. Ya zaten vatandaşın parası olsa, bu hayvanları yetiştirebilse bu hayvanları niye kesimhaneye göndersin? Ondan para mı tahsil edeceksiniz? Dolayısıyla bu tür boşluklar var. Keşke tali komisyonlarda bunlar görüşülse ve bu tür sorunlar yaşanmasa.

Teklifin 7 ve 8'inci maddeleriyle Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun'da değişiklik yapıyorsunuz. Değişikliğin amacı ne? Aslında 31 Aralık 2020 tarihinde, yani iki ay aşkın süre önce biten TCDD ile TCDD Taşımacılık AŞ'nin desteklenmesi. Yatırım finansmanı, finansman açıkları, sermaye transferi nedeniyle oluşan açıkların hazine kaynaklarıyla karşılanması süresini 2023 sonuna kadar uzatıyorsunuz. Kanun ne zaman çıkmıştı? Sizin döneminizde, 2013 yılı 1 Mayıs'ında. O zaman ne demiştiniz? “Beş yılın sonunda bu süre bitecek.” demiştiniz. 7061 sayılı Yasa'yla 2017'de bu süreyi 2020 yılına uzattınız; 2020 yılını geçtik, 2021'e geldik, şimdi de 31 Aralık 2023'e kadar uzatıyorsunuz. Aslında olmayacağını, 31 Aralık 2023'te de bu sürenin bitmeyeceğini

biliyorsunuz, o yüzden ikide bir kanun değişikliği yapmak yerine Cumhurbaşkanına bu süreyi on yıla kadar uzatma yetkisi veriyorsunuz. Uygulamayacağınız kanunları niye çıkarıyorsunuz, çıkardığınız kanunlara neden uymuyorsunuz?

Demir yollarıyla ilgili o kadar çok şey söylemek istiyorum ki ama zamanım yok. Daha önce de söyledim; şimdi, TCDD'yi, Devlet Demiryollarını 2'ye bölmek, yani altyapı ve üstyapı olarak 2'ye bölmek sizin fikriniz değil. Bunu, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği 1995-1996, 2004-2006, 2005-2006, 2009-2010 yıllarında yapılan proje önerileriyle gündeme getirdiler ve proje sahipleri size şunu söylüyorlardı: "Yeniden yapılandırın, altyapıyı ve üstyapıyı birbirinden ayırın, böylece kârlı kuruluşlara dönecek." Siz de aynen öyle yaptınız, altyapı ve üstyapı olarak 2'ye böldünüz, hâlâ kâr edeceksiniz. O çok beğendiğiniz 1950'li, Demokrat Partili yıllar var ya, işte o zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nin kara yolları genel müdür yardımcısı Türkiye'ye gelmişti ve Türkiye'de yük taşımacılığının da yolcu taşımacılığının da tarihi değişti. Nasıl mı? 1950'li yıllarda yük taşımacılığının yüzde 25'i kara yoluyla, yüzde 68,2'si demir yoluyla, yüzde 6,8'i de deniz yoluyla yapılıyormuş. 1960'da, on yıl içerisinde kara yollarındaki yük taşımacılığı yüzde 25'ten yüzde 45'e çıkmış; bu oran 1970'te yüzde 75,4'e, 2000'de de yüzde 90'a çıkmış. ABD kara yolları genel müdür yardımcısı geldikten sonra, elli yılda bu olmuş. Peki, bu süre içerisinde demir yolu taşımacılığı ne olmuş? Yüzde 68'den yüzde 3,9'a düşmüş. 1950'li yıllarda yolcu taşımacılığının yüzde 50'si kara yoluyla, yüzde 42,2'si demir yoluyla, yüzde 7,5'i de deniz yoluyla yapılıyormuş; 2005 yılında ne olmuştur sizce? Yüzde 42,2'den yüzde 1,1'e düşmüş demir yolu yolcu taşımacılığı, kara yolu yolcu taşımacılığı da yüzde 50'den yüzde 90'a çıkmış. İşte, ülkenin demir yolu tarihi budur.

Şimdi, bir tane örnek vereyim bu demir yoluyla ilgili: Ulaştırma Bakanına sordum "Batman ile Diyarbakır arasında demir yolu taşımacılığı, yolcu taşımacılığı var; niye sefer sayılarını artırmıyorsunuz?" Çünkü tıklım tıklım tren, cevap verdi Ulaştırma Bakanlığı, "Yolcu yok." dedi. Ya, siz, sefer sayılarını bir artırın, birkaç ay içerisinde göreceksiniz. Eğer bu seferler tıklım tıklım dolmazsa o zaman biz hiçbir şey bilmiyoruz. Ama yok, demir yoluyla yolcu taşımacılığına da yük taşımacılığına da karşısınız; şimdi her nedense birkaç değişiklik yaparak bu sorunu çözeceğinizi düşünüyorsunuz.

Teklifin 9 ve 10'uncu maddeleriyle bir yasa değişikliği yapıyorsunuz. O değişikliğe de ilkesel olarak karşı değiliz. Kılavuzlar zaten fiilen görev yapıyor, dolayısıyla rehberlerle benzer koşullarda çalışmasına karşı değiliz ama yeter ki bunu ülke çapına yaygınlaştırmayın ve turist rehberleri ile kılavuz çatışmasına yol açmayın.

11'inci ve 12'nci maddeler de yürütme ve yürürlükle ilgili.

Konuşmamın kalan kısmında İnsan Hakları Eylem Planı, yargı reformu tartışması üzerine birkaç şey söylemek istiyorum. Dün akşam Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül bir televizyon programına katıldı ve sorulara cevap verdi, daha doğrusu veriyor gibi yaptı ama sorulara cevap vermedi. Gazeteciler soruyor, diyorlar ki: "HDP'nin kapatılması hakkında ne düşünüyorsunuz? Bakan diyor ki: "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının şöyle yetkisi var, kararı Anayasa Mahkemesi verir; Adalet Bakanı olarak ben bu konuda bir şey söyleyemem." "HDP'li vekillerin dokunulmazlığının kaldırılması hakkında ne düşünüyorsunuz?" diyor; işte "Dokunulmazlığın kaldırılması konusunda grup kararı alınmaz, işleyiş öyle; ben Adalet Bakanı olarak bu konuda hiçbir yorum yapamam." diyor Bakan. Şimdi, soruda HDP olmasa, soruda HDP'li vekillerin dokunulmazlığının kaldırılması olmasa Adalet Bakanı çıkıp göğsünü gere gere diyecek ki: "Ben parti kapatmalarına da karşıyım, dokunulmazlıkların kaldırılmasına da karşıyım." Ama demokrasi HDP'ye kadar, HDP'ye geldiği anda bütün demokratik değerler, inanışlar orada sona eriyor; sonra da İnsan Hakları Eylem Planı, yargı reformu söylemi.

Bir de bir yargı devriminden söz etti, özellikle burada sizinle paylaşmak istiyorum, dedi ki: "İfade özgürlüğü için Yargıtay yolunu açtık. Yani, bölge adliye mahkemelerinde kararlar kesinleşmeyecek." Ya arkadaş, bölge adliye mahkemelerini sev kurdunuz, Yargıtayın önünü siz kapattınız; şimdi de bunu bize "Yargıtayın önünü açıyoruz" diye, devrim diye yutturuyorsunuz. Gerçekten eğer yargı reformu, İnsan Hakları Eylem Planı dediğiniz şey buysa yay hâlimize!

Şimdi, son iki şey daha söyleyeyim. Kanaatim odur ki Adalet ve Kalkınma Partisi kurulduğu günden beri yargıyla çatışma hâlinde olmuştur, yargıyı denetim altına almaya çalışmıştır, hatta defalarca yargıyı aşağılamak için “Jüristokrasi mi, demokrasi mi?” tartışması yürütmüştür. Şu anda mahkemelerde görev yapan, AKP’de yöneticilik yapmış yüzlerce hâkim ve savcı var. Şimdi, herhangi bir hâkim ve savcı, bir siyasi partiden milletvekili veya belediye başkanı aday olmak istediğinde görevinden istifa ediyor ve bir daha görevine dönemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Ama Adalet ve Kalkınma Partisinde il ve ilçe yöneticiliği yapmış yüzlerce hâkim ve savcı bugün mahkemelerde görev yapıyor. Bakın, bu Hükümet bir tane kararlar Yargıtayın ve Danıştayın bütün üyelerini görevden aldı, tamamını, üçünü beşini değil, hepsini görevden aldı. Neydi gerekçe? Darbe girişimi. HSYK, bundan sonra dört saat süren bir toplantıda Yargıtaya 267, Danıştaya ise 75 yeni üye atadı. Kırk iki saniyede bir yeni üye seçimi yapıldı. Anayasa Mahkemesinde Adalet ve Kalkınma Partisi üyesi olan yargıç var. Oysa daha önce rahmetli Özdemir Özok’a da bu teklif götürülmüştü ama Anayasa Mahkemesinin tarafsızlığına gölge düşer diye bu görevi kabul etmemişti. Yargıtayda tek bir gün görev yapmamış, fiilen bir dosyayı incelememiş kişiler Anayasa Mahkemesine üye olarak seçildiler.

AİHM kararları uygulanır mı, uygulanmaz mı diye bir tartışma yürütüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Son cümlelerimi söyleyeceğim Başkanım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bence AKP’nin sorunu bir bütün olarak yargıyla ilgili, AKP’nin bir bütün olarak sorunu bağımsız yargıyla ilgili diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gökân Zeybek.

Buyurunuz Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÖKÂN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 252 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 1’inci maddesinde, 1949-1951 yıllarında Adana Seyhan Nehri’nin taşkın sonucu taşmasıyla birlikte Adana’nın Seyhan, Yüreğir, Karataş ilçeleri ile Mersin’in Tarsus ilçesindeki bir kısım köylümüzün uğradığı mağduriyetin giderilmesi adına bir düzenleme geliyor. Burada, buraların Devlet Su İşlerinin yapacağı ihale yoluyla değil, hak sahiplerine bedelsiz verilmesi konusunda Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir önerimiz olduğunu Genel Kurulun bilgisine sunuyorum. Salgın döneminde zor koşullarda yaşayan, AKP’nin uyguladığı tarım politikası yüzünden on sekiz yıldır zaten varlıklarını önemli ölçüde kaybetmiş olan köylümüzün zaten bu durumda rayiç bedel üzerinden satışa çıkarılacak olan bu gayrimenkullerini alabilmelerinin de zor olduğunu belirtmek istiyorum.

Bir konuda da ilgilileri buradan uyarmak istiyorum: Burada gerçek hak sahipleri ile belli dönemlerde burada ekme biçme eylemini gerçekleştirmiş olan, son zamanlarda bu alanda faaliyet gösteren kimi şahıs ya da tüzel kişilikler arasındaki ayrımı son derece dikkatlice yapmalarını öneriyorum. Bizim de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak ve Adana milletvekillerimizle bu meseleyi yakından takip edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Şimdi, 2’nci maddede ise yeni bir düzenleme geliyor. Nedir bu yeni düzenleme? Karayolları, özel bütçeli kurumlar ile bunların kredibilitesiyle ilgili piyasada iş yaptırıkları müteahhitlerin yeteri kadar borçlanamaması sebebiyle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının da artık 15 Mart 2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış, sözleşmesi bağitlanmamış işlerle ilgili garantör olmasının yolu açılıyor.

Devletin kamusal mal ve hizmetler üretecek altyapı tesislerini yapması ve finanse etmesinde temelde iki model var: Bunlardan birincisi, tesislerin hazine tarafından doğrudan finanse edilerek ilgili kurum ya da kuruluşlar tarafından yapılması; ikincisi ise AKP döneminde çok yaygın biçimiyle yapılan yap-işlet-devret ya da kamu-özel iş birliği yöntemleriyle yapılmış olması. Yap-işlet-devret modeliyle yapılan kamu hizmeti yatırımlarına ilişkin kamuoyunda yüksek bir protesto ve karşı duruş vardır. Niye vardır? KÖİ şeklinde hayata geçirilen kamu hizmeti nitelikli projeler, AKP döneminin özellikle son üç yılında garantili geçiş ücretlerinin hazine tarafından ödenmesi nedeniyle ilk kez geniş biçimiyle kamuoyunun dikkatini çekmiştir. Özel sektörün kullandığı kredilere hazine garantileri verilmiştir. Söz konusu hizmetlerin bedelleri, üstelik yabancı para cinsinden verildiği için dövizdeki artışla birlikte, hazinenin yani 83 milyonun üzerindeki yük daha da artmıştır. Şimdi, bakın, projelere verilen talep garantileri gelecekte kamuya olağanüstü yükler getirecektir ve bu yükler de gelecekte bütçe üzerindeki baskıyı daha da artıracaktır. Elinde yeterli kaynak olmasa da kamunun bu projeleri borçlanarak gerçekleştirilmesi mümkünken iktidarınız tarafından kamu görünür biçimde borçlanmamakta ama KÖİ projeleri ve yap-işlet-devret projeleriyle birlikte bütün bu yükler de hazinenin ve Maliyenin üzerine yüklenmektedir. Burada siz devletin borçlarını gizlemenin bir yolu olarak bu projeleri uyguluyorsunuz ama gerçek yani mızrak çuvala sığmamaktadır.

Fiyatların döviz cinsinden sözleşmeye bağlanmasının esas nedeni, bu projelerin hayata geçirilmesi için gereken kaynağın yurt dışından döviz cinsinden kredi olarak getirilmiş olmasıdır, yani yüklenici şirket bu projeleri hayata geçirirken öz kaynakları yoktur ve öz kaynağı olmayan bu şirketler yurt dışından borçlanma usulüyle bunları getirmektedir. Şimdi, Türkiye'nin en önemli kurumlarından bir tanesi olan Karayolları Genel Müdürlüğü bu durumda resmen Osmanlı'nın son dönemindeki Düyun-ı Umumiye vazifesini işlevlendirmiş bulunmaktadır. Dolar cinsinden alınan kredilerin dolar cinsinden ödenecek yükümlülükleri karşısında Düyun-ı Umumiye görevi Karayolları Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, AKP döneminde yapılmış olan, hazinenin borç üstlenmesine tabi kimi projeleri sizlere belirtmek istiyorum: Avrasya Tüneli, Kuzey Marmara Otoyolu, Kuzey Marmara Otoyolu'nun Akyazı kesimi, Kuzey Marmara Otoyolu'nun Kınalı kesimi, Osmangazi Köprüsü, İstanbul-İzmir Otoyolu, Çanakkale-Malkara Otoyolu, Çanakkale Köprüsü, Ankara-Niğde Otoyolu. Bakın, 22 milyar 367 milyon dolarlık yatırım bütçesi olan bu projeler için kamunun ödeyeceği bedel 29 milyar 227 milyon dolardır. Bunun için, Ankara-Niğde Otoyolu için hazinenin, devletin ödeyeceği rakam, bizim tarafımızdan da milletvekilleri tarafından da türlü uğraşlara rağmen maalesef öğrenilememiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu getirdiğiniz maddeyle, kamu-özel iş birliğiyle yapılan projelerde zamanından önce bitirilemeyen işlerde kamu tarafından sözleşme feshedilirse ya da yüklenici firma bu yükümlülüklerini yerine getiremezse bu firmanın almış olduğu kredilerle ilgili bütün geçmiş süreçlerdeki risklerin tamamını Karayolları Genel Müdürlüğü üzerinden Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına, böylelikle de devletin sırtına yüklemeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, aslında KÖİ projeleri ve yap-işlet-devret projelerini değerlendirecek olursak bunlar "garantinin garantisinin garantisinin garantili sözleşmeleri" gibi tanımlanabilir. Yani bir projeyi yapacak olan yüklenici firmaya... Ki siz başlangıçtan beri "Bütçe olanaklarımız el vermediği için, yeterli kaynağımız olmadığı için biz, şirketlerin öz sermayeleri ya da bulacakları krediye güvenerek bunları yapacağız." diyorsunuz ama gelinen noktada şu gözüküyor ki Karayolları Genel Müdürlüğünün ihaleye çıktığı bir projede bile uluslararası finans çevreleri, Türkiye Cumhuriyeti devletinin en önemli ve en güçlü kurumlarından biri olan Karayollarının kefaletini yeterli görmemektedir.

Şimdi, bununla ilgili, tabii, şöyle bir değerlendirme yapmak gerekir. Mademki bu projelerle ilgili hazine, devlet bu kadar yükün altına girecek, o zaman ben şimdi sizlere şu soruyu sormak istiyorum: Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli Yüksek Standartlı Demir Yolu Hattı inşaatı... Şimdi, bakın, bu ihale 2018 yılında yapıldı. 2018 yılında yapılan ihaleye on beş firma katıldı; en düşük değer 2 milyar 379 milyon TL. Sayın milletvekilleri, tekrar söylüyorum: 3 Nisan 2018'de yapılan bu ihaleye en düşük teklif 2 milyar 379 milyon TL, Bakanlık ve hazine bütçe olanakları el vermediği için bu ihaleyi feshetti. İki yıl geçti, 21/8/2020 tarihinde, meşhur 5'li şirketten birine 21/b usulüyle aynı iş 9 milyar

449 milyon liraya verildi. Mademki bu şirketler yurt dışından para bulup getiremiyorlar, mademki hazine her türlü riski üstüne alarak garanti verecek, o zaman açık ihaleyle yaptığımız işleri neden iptal ederek siz 21/b'yle şahsa, firmaya özel işler veriyorsunuz; bu, bir. Yetti mi? Hayır, yetmedi. Başka bir iş daha var, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı, keşif bedeli 16 milyar 403 milyon TL. Herkes bilir -burada çok sayıda müteahhit milletvekili var- 16 milyar 403 milyon TL'lik bir iş açık ihaleye çıktığında yüzde 25'in altında olmayan bir iskontoyla kesinlikle ihale edilir yani 12 milyar civarında bir bedel üzerinden ihale edilir. Açık ihaleye göre keşifleri hazırlanmış, yayınlanmış olan bu iş... Bakın, bütün dosya bende var, isteyen İhale Kurumuna girip bu dosyaların aynısını indirebilir. Peki, ne yaptı bu Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı? 12 milyar TL'ye yapılacak olan bu demir yolu ihalesini, gene herkesin çok yakından tanıdığı bir AKP milletvekilinin yakınına 2 milyar 162 milyon 600 bin avroya 21/b'yle verdi. Şimdi, mademki bizim devletimizin kaynakları bu kadar fazla, mademki özel sektörün yüklenicilerinin bütün teminatlarının ve kredilerinin altına garantinin garantisinin garantisini verecek kadar yasa getiriyorsunuz, mademki 15 Mart 2020 günü ihalesi yapılmış özel bütçeli kurumlar için getiriyorsunuz -bu ihale de Nakkaş-Başakşehir ihalesinden başkası değildir- 8 milyar 239 milyonluk ihalenin teminatını niye Ulaştırma Bakanlığının üzerine yıkıyorsunuz? Niye? Çünkü söz konusu firma... Niye? Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin neredeyse her 5'şinden 1 tanesini yapan firmanın uluslararası kredi kuruluşlarından yeterli finansmanı sağlayamadığı gerçeği ortaya çıkıyor. O zaman, değerli arkadaşlar, yani bu ülkede yüz yıldır bir kurum geleneği var, yüz yıldır ihale geleneği var. Değiştire, değiştire, değiştire İhale Yasası'nı yani iğdiş ettiniz. Her türlü değişikliği yaptığımız hâlde yine de yapacağımız işlerin sürecini yönetemiyorsunuz. Buradan da kamunun üzerine, buradan da devletin kurumlarının üzerine, buradan da hazinenin üzerine, 83 milyonun üzerine ciddi yükler gelmektedir.

Şimdi, bir başka önemli kanun maddesi, Evrensel Hizmet Kanunu. Değerli arkadaşlar, 1 Mart 2020, pandemiyle ülkemizin tanışması, karşılaşması ve ülkemizdeki eğitim çağındaki, öğretim çağındaki 18 milyon gencimizin uzaktan eğitimle, EBA eğitimiyle baş başa kalması. Değerli arkadaşlar, bugün 9 Mart 2021 yani üç yüz yetmiş dört gün önce biz pandemi süreciyle karşı karşıya kaldık. Bu yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmek için siz 18 milyon gencin bir yıllık eğitim ve öğrenim hakkının ortadan kalkmasına... Özellikle de bu rakamları vereceğim, EBA'dan yararlanan genç sayısı Eylül 2020 yılında 1 milyona, yakın geçmişte de 3 milyona çıktı. Yani 18 milyon öğrenciden EBA'dan yararlanan öğrenci sayısı maksimum 3 milyon. Geriye kalan gençleri şöyle bir değerlendirin, yoksul Anadolu çocuklarını, emekçi, işçi çocuklarını düşünün, özel ders alan, zengin çocuklarıyla aynı sınavlara girecekler, 8 ve 12'nci sınıflardaki çocuklar, iyi koşullarda özel ders alan, dershanelere giden çocuklarla birlikte aynı sınavlarda yarışmak durumunda kalacak.

Şimdi, görünen o ki Evrensel Hizmet Kanunu'yla ilgili 2018 yılına kadar, bizdeki rakamlara göre, 10 milyar TL toplanmış bulunuyor, bunun için harcanmış para 1 milyar 739 milyon civarında. O zaman soruyorum: Bu 10 milyar TL nerede? Evet, gerçekten soruyorum: Evrensel Hizmet Kanunu gereğince kamunun topladığı bu 10 milyar TL nerede? Ha, 128 milyar doların nerede olduğunu bulamayanların evrensel hizmet bedeli için toplanan 10 milyar TL'lik paranın da nerede olduğunu tabii ki söylemesinin zor olduğunu belirtmek istiyorum.

Şimdi, burada önemli bir madde de Devlet Demiryollarındaki düzenleme, 7 ve 8'inci maddeler. Şimdi, bakın, arkadaşlar, 2013 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine iktidarınız tarafından bir yasa getiriliyor, tarih 1 Mayıs 2013.

Sevgili milletvekilleri, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin 2010 yılından sonraki performansının düşmesi, ülkedeki millî gelirin azalması, kişi başına düşen dolar bazında gayrisafî millî gelirimizin azalması ve ülkedeki yatırımların durmasının temel göstergesi. Deniliyor ki -1 Mayıs 2013 yılında bir yasa geçiyor, bu yasayla belli şartlar getiriliyor Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına- "Bunların hepsini yapacağız, özelleştirme yapacağız, kamunun yaptığı birtakım hizmetleri özel sektöre yaptıracağız, taşımacılık hizmetiyle ilgili birtakım düzenlemeler getireceğiz." ve beş yıllık süre öngörülüyor, beş yıllık süre. Şimdi, 1 Mayıs 2013, beş yıl geçiyor, 1 Mayıs 2018. Şimdi, bakın, 2018 yılı geliyor, hiçbir şey yapılamamış. Yeniden, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir yasa geliyor, bu yasayla diyorlar ki "Biz bunun süresini 31/12/2020'ye uzatalım." Bugün günlerden ne? 9 Mart. Bakın, Türkiye

Büyük Millet Meclisinde bu torba yasanın içinde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık AŞ'yle ilgili getirilen düzenleme bu yasanın başlangıç tarihini 1 Ocak 2021 olarak belirliyor. E, Bugün 9 Mart. Arkadaşlar siz neredeydiniz, siz neredeydiniz? Bu yasanın süresinin dolduğunu, bu yapılan işlemlerle ilgili yeni süre uzatılması gerektiğini size hiç kimse söylemedi mi? Ha, niye söylemediler? Çünkü siz Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının yönetim kadrolarını İstanbul ve Ankara'da başarısızlığı tescillenmiş kadrolarla doldurduğunuz için bu kurumdaki evveliyatı da bilmeyen bu kadrolar, işte size böyle süresi geçmiş yasaları gündeme getirirler. (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir şey daha var değerli arkadaşlar, başka bir şey daha var: Devlet Demiryollarının... Bu yetkiyle ilgili üç yıllık bir süre öngörülüyor, 31/12/2023'e kadar; Cumhurbaşkanının da süreyi uzatması için on yıllık bir süre öngörülüyor. Arkadaşlar, en geç Haziran 2023 yılında Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı seçimi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilliği seçimlerinin yenilenmesi yapılacak. E, Türkiye'nin İstanbul ve Ankara gibi şehirlerden sonra da Parlamentoda sizlerin o sıralardan kalkıp bu sıralara geçeceği ve Cumhurbaşkanının da Cumhuriyet'ten Millet İttifakı'na geçeceği ayan beyan ortadayken siz neden on yıllık bir süre öngörüyorsunuz? Bu Cumhurbaşkanımızın süresi ne zaman bitiyorsa yasa teklifine de süresinin dolduğu günü getirmeniz gerekir. Burada da bir öngörüsüzlük olduğunu söylemek gerekir.

Şimdi, bir başka madde şu, o da Çanakkale bölgesiyle ilgili getirilen bir düzenleme, alan kılavuzluğu hizmeti. Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'de doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine bu milletin bütün fertleri Çanakkale Savaşı'nda şehit olmuştur, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda bütün illerimizin şehitleri vardır, bütün bu coğrafyanın şehitlikle ilgili genel bir hassasiyeti vardır. Çanakkale'ye de 1915 yılının 100'üncü yılı olan 2015 yılından başlamak üzere bütün Türkiye'den turlarla insanlar gelip orada şehitlerimizi yâd etmekte ve o manevi duygular içinde bir günü geçirmekte, oranın tarihini öğrenmektedir.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, 2013 yılında -tarih veriyorum- alan kılavuzları bölgede hizmet vermeye başladığında -yani sizin iktidarınız döneminde- alan kılavuzluğu hizmetini alanda veren şirketlerin tamamı Fetullahçıydı, tamamı. Yani bunların anlattığı Çanakkale Savaşı'nda, Gelibolu destanında ne Mustafa Kemal'in adı geçiyordu ne de Kurtuluş Savaşı'nı ya da Çanakkale Savaşı'nı yapan kahramanlar vardı. Bunlar, birtakım tefrikalar üzerinden, birtakım hikâyeler üzerinden kendi bağlı oldukları grupların ya da cemaatlerin kimi önderlerini yüceltmek için uydurma tefrikalarla insanlara bir Çanakkale anlatıyordu. Buradan benim önerim şu: Alan kılavuzluğuyla ilgili Danıştayın bir iptal kararı var, bu konuyla ilgili Rehberler Odasının açmış olduğu bir dava sonucunda alan kılavuzları uzun süredir alanda hizmet veremiyorlardı. Şimdi, mademki Çanakkale Gelibolu'da bir Alan Başkanlığı oluşturuldu, bu Alan Başkanlığı burada hem alan kılavuzluğunu yani buranın tarihini ve sürecini doğru bilen insanlarla bir çalışma yapacak... Ama arkadaşlar, sizden tek bir ricam var: İçinde "Mustafa Kemal Atatürk" geçmeyen, içinde yüz binlerce şehidimizin kahramanlığı geçmeyen, içinde 81 ilimizden gelmiş olan şehitlerin birliği ve bütünlüğünü kapsayacak konuşmalar yapmaktan yoksun insanların -2013'te teslim olduğunuz gibi- bugün de başka tarikat ve cemaatlerin lütfen orada cirit atmasına izin vermeyiniz. Kim bu topraklarda yaşanmış olan tarihe sadık olarak bunu anlatacaksa onun aktarmasının önemli olduğunu düşünüyorum.

Bu kanun teklifinin bir değişik maddesi de yavru buzağı ve küçük kuzular ile oğlakların belli bir yaşın altında kesilmesini engelleyen düzenleme. Bu düzenlemenin ben geç kalınmış bir düzenleme olduğunu söylüyorum. Türkiye'de hayvancılığın ve hayvancılıkla uğraşan çiftçilerin korunmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bilgisizlik, bilinçsizlik ya da ekonomik kaygılar nedeniyle yapılan kimi yanlışların farkındayız.

Burada üzerinde hassasiyetle durmamız gereken nokta şu: Trakya bizim açımızdan ari bölgedir. Trakya'nın ari bölge olmasıyla ilgili hassasiyetimiz devam etmelidir. Ari bölge sayılarımızı olabildiğince artırmalıyız ama birkaç aylık yavru kuzuların ya da oğlakların veya buzağuların yakalandığı anda

kesilmesiyle ilgili yanlısın düzeltilmesini çok doğru buluyorum. Ben bu konuyla ilgili olarak nakil esnasında yakalanmış olan bu hayvanların karantina koşullarından sonra, masraflar çıktıktan sonra tekrar ilgisine verilerek ekonomik açıdan bir kayıp yaşanmamasının önemli olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye’de gerçekten, çiftçilikle, tarımla ve hayvancılıkla uğraşan özellikle küçük işletme sahiplerinin artan yem fiyatları, artan girdi maliyetleri, artan lojistik ve nakliye giderleri yüzünden ciddi sıkıntı içinde olduğu bir dönemde, hiç olmazsa belki bu maddeyle elinde var olan değerinin de ortadan kalkmasının engelleneceğini düşünüyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Sivas Milletvekili Sayın Ulaş Karasu.

Buyurunuz Sayın Karasu. (CHP sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle yine yasa yapımının ruhuna aykırı bir teklifle karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz, aynı itirazı Komisyonda da dile getirdim, burada da bir kez daha tekrarlıyorum. Teklife baktığımızda Türkiye’nin ne duruma geldiğinin ve nasıl yönetildiğinin en güzel örneklerini görüyoruz. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeleri olarak getirdiğiniz kanun teklifinde kuzu ve oğlakların küpesini konuşup birbirinden tamamıyla alakasız konuları bir arada görüştük ne yazık ki.

Değerli arkadaşlar, öncelikle teklifin 2’nci maddesiyle ilgili görüşlerimi dile getirmek istiyorum. Bu 2’nci maddeye nereden ve ne için ihtiyaç duydunuz? Maddenin içeriği: İhalesi 15 Mart 2020 tarihinden sonra yapılmış ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış projeler için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yap-işlet-devret modeline kefil olmasının önünü açıyorsunuz. Şimdi, Komisyonda sorduk, bir kez daha soruyoruz: İçeriğini açıklamadığınız bu maddeden faydalanacak 2 ihale var; birisi Aydın-Denizli Otoyolu, diğeri Kuzey Marmara Otoyolu’ndaki Başakşehir-Nakkaştepe bölümü. Açıklamadığımız göre bizim bilmediğimiz, sizin yaptığınız başka ihaleler de mi var? Sormak istiyorum: Bu ihaleyi verdiğiniz firmalar ihaleden önce bu işi yapabilecek yeterli belgelerini sundular mı? Sundular ise bugün için Ulaştırma Bakanlığının teminatına ihtiyaç duyuyorlar? Bu ihalelerin şartnamesinde Karayolları Genel Müdürlüğü’nün borçlanma için teminat söz konusu. Ancak Karayolları Genel Müdürlüğü’nün teminatının finans kuruluşları tarafından kabul edilmediği görülüyor. Ülkemizin en önemli kurumlarından biri olan Karayollarının 1 milyar TL’lik kefaleti bile ne yazık ki kalmamış durumda.

Bir diğer husus, bu ihale şartnamesini yayımladığımızda Ulaştırma Bakanlığının teminat vereceğini açıklamış olsaydınız ihaleye girecek firmaların stratejileri değişebilir, farklı firmalar ihaleye girebilir, iş daha düşük ücretle yapılabilirdi. Gerçi, siz alışkınsınız maç başladıktan sonra kural değiştirmeye. 191 kez oynadığınız Kamu İhale Yasası’nın neresinde yazıyor getirmiş olduğunuz bu değişiklik? Aslında, bu teklifle Ulaştırma Bakanlığının da yabancı kredi şirketlerinin piyonu hâline gelmesinin önünü açıyorsunuz. Ulaştırma Bakanlığı bu işlerin sonunda, tıpkı Hazine Bakanlığı gibi, bir Düyun-ı Umumiye hâline gelecek. 5’li çete için hazinenin kanını emdiniz, diğer müteahhitlere verecek bir şey kalmayınca onlara da Ulaştırma Bakanlığını veriyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, on sekiz yıldır iktidardasınız. On beş yıl önce bir özelleştirme yaptınız, TÜRK TELEKOM’u gittiniz yabancılara peşkeş çektiniz ve on beş yıldır bu ülkenin köylerini, bu ülkenin ilçelerini yatırımdan -özellikle teknolojinin bu denli hızla geliştiği bir dönemde- uzak tuttunuz. Seçim bölgem Sivas’ın 1.233 tane köyü var, her gün muhtarlarımız arıyor “Biz, Bakanlığa başvuru yaptık, telefonlarımız çekmiyor, TÜRK TELEKOM’un hatları çalışmıyor, internete ulaşamıyoruz.” diye isyan ediyorlar. Kralın çıplak olduğunu bir yıldır yaşadığımız pandemi sürecinde gördük. Sırf on beş yıldır yapılmayan yatırımlardan dolayı 3 milyon 645 bin çocuğumuz uzaktan eğitim alamadı. 5G’nin konuşulduğu bir dünyada sizler milyonlarca çocuğumuza bir yıl boyunca eğitim veremediniz. Bu kadar çocuğun vebali sizin omuzlarımızdadır. Hâl böyleyken şimdi de uzaktan eğitimde en fazla tartışılan Evrensel Hizmet Kanunu’nun yapısında değişiklik öngörülmüyor.

Değerli arkadaşlar, 2006-2018 yılları arasında toplanan evrensel hizmet geliri tam 10 milyar TL ancak FATİH Projesi'ne baktığımızda, bunun yalnızca 1 milyar 700 milyon TL'lik kısmı eğitimde fırsat eşitliği için harcanmış yani 10 milyar TL bir kaynak yaratılmış, bunun beşte 1'inden daha az miktarı kullanılmış, gerisi nereye gitti, bilen yok. Bakın, yine, 2019'da GSM operatörlerinden "evrensel hizmet gelirleri" adı altında toplanan paranın miktarı 1 milyar 562 milyonu buldu. Bu gelirin yalnızca 76 milyonu harcanmış. Geriye kalan 1 milyar 486 milyon TL'nin akıbeti yine bilinmiyor. Böyle bir fon yönetimiyle ne kadar kanuni düzenleme yapsak da boş. Ben buradan sordum, arkadaşlarım sordu, şimdi tekrar soruyoruz: Evrensel Hizmet Fonu'ndaki paralar nereye harcandı? 1,5 milyar nerede? Bunun cevabı verilmeden çıkarılmaya çalışılan her kanun hükümsüzdür. Altyapının yetersiz olduğunu biliyordunuz, böyle bir kanuna ihtiyaç olduğunu biliyordunuz, peki bir yıl niçin beklediniz? Bir yıl boyunca çocuklarımızı eğitimden hangi gerekçeyle mahrum bıraktınız?

Değerli milletvekilleri, şimdi, teklifte yine 7'nci ve 8'inci maddelerde Devlet Demiryollarıyla ilgili düzenlemeler var. Kanunla Devlet Demiryollarının finansman açıkları ve harcamalarının hazine tarafından karşılanmasına ilişkin uygulama 2023'e kadar uzatılıyor. Buraya kadar tamam. Ancak yine teklifte Cumhurbaşkanına 2023 yılından itibaren de on yıllık bir yetki tanınıyor. Bu on yıllık yetkiye ne gerek var, 2023 yılında zaten seçimler yapılacak. Yani seçimlerin yapılacağı bir yılda böyle on yıllık bir yetki verilmesi bir ihtiyaç değil, buna hiç gerek yok.

Demiryollarıyla ilgili maddenin gerekçesinde yüksek hızlı trenlerin gerekse de diğer demir yolu taşımacılığının yeterli büyüklüğe erişemediğine vurgu yapılmış. Burada iki husus var: Genel Başkanınız her fırsatta "Ülkeyi demir ağlarla biz ördük biz." diye övünürken bu gerekçeyle "Kusura bakmayın, biz bu işi beceremedik, beceremedik, beceremedik!" diyorsunuz. Diğer husus ise: Büyüklükten kasıt kâr-zarar oranı ise Devlet Demiryolları bu konuda en savurgan kuruluşların başında geliyor. Bakın, burada dile getirmiştim, geçen gün de Sayın Bakana bire bir sordum. Şimdi, Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı 2008 yılında başladı, 2021 yılının Mart ayında hâlâ hizmete açılmadı. Süresiyle, maliyetiyle, her şeyiyle yılan hikâyesine dönen bir hat. Önce maliyeti 9 milyardı, şubat 2020'de 13 milyar TL'ye mal olacağı açıklandı, yine Ağustos 2020'de bu rakam 16 milyar TL'ye çıktı. Bu yıl, on iki senedir yapımı devam eden Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Projesi'ne yine harcama yapılması planlanıyor Üstelik bu kadar yatırıma rağmen Ankara-Kırıkkale arasında 1930 yılından kalan hattan gidilecek. Şimdi bir ihale düşünün, başlangıcı ile bitişi arasındaki fark 2 katından fazla; bunun adı olsa plansızlıktır, programsızlıktır, beceriksizliktir.

Değerli milletvekilleri, yine, Devlet Demiryollarının iştiraklerine baktığımızda, eski adı RAYSİMAŞ'ın, yeni adı Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Teknik Mühendislik ve Müşavirliğinin yüksek hak edişle aldığı işleri düşük bedelle taşere ettiğini görüyoruz. Mesela, Malatya 5'inci Bölge Müdürlüğü demiryolu hattı haritası yapım işi. RAYSİMAŞ, işi 10 milyona alıyor, 3 milyona taşere ediyor. Bunun gibi örnekler çok ancak sürem azaldığı için detaya girmeyeceğim ama ne yazık ki şunu söylemek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları birçok kurumda gördüğümüz gibi bir arpalık hâline gelmiş durumda.

Son olarak, her zamanki gibi kanunların içeriğine baktığımızda "Üç beş yandaşı nasıl kurtarırsınız? Giderayak birilerine nasıl kıyak çekeriz?" onun derdinde olduğunuzu görüyoruz. 83 milyonu temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhurbaşkanlığı'nın 2-3 firmayı kurtarmak için oluşturduğu torba yasalar gelmeye ne yazık ki devam ediyor. Gelin, bu anlayışınızdan vazgeçin. Buradan size bir çağrı yapmak istiyorum: Yandaşlarınızı kurtarmaktan vazgeçin. Gelin, bir yıldır siftah yapamayan, iş yeri kapalı esnafımızın sorunlarını çözelim. Tarlası, traktörü hacizli çiftçimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçlarının faizlerini silip yapılandıralım. İş bulamayan üniversite mezunlarımızın KYK borcunu silelim. Bugün Karayollarını konuştuk, Karayolları işçilerinin yavaşmış olduğu skala mağduriyetine çözüm olalım diyorum.

Genel Kurul saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun 252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada çeşitli görüşler ortaya konuluyor, bunlar her siyasi partinin kendi kanaatleri ve yorumlarıdır. Millet size icracı bir görev verdiği zaman bu fikirlerinizi uygularsınız. Fakat burada katılmadığımız bir ifade var, “Hazinenin kanını emdiniz.” gibi bir ifade; bunu reddediyoruz, bunu kesinlikle kabul etmediğimizi ifade etmek isterim. Eğer hazine bu kadar kötü durumda olsaydı on sekiz yıldır muhalefet eden bir partinin millet tarafından iktidara getirilmesi gerekirdi.

İkinci konu: Bakın, İstanbul Büyükşehir Belediyesi yurt dışı borçlanma için hazineye müracaat ediyor ve ısrarla “Bana izin verin, izin verin...” Verildi, 580 milyon dolar borçlandı, bunu da İstanbul’da bir törenle açıkladı. Sonra bir 350 milyon dolar daha istedi yine yurt dışı borçlanma için. İzmir Belediyesinin bir yatırımı var, dün ona da izin verildi; İzmir Belediye Başkanı çıktı, Cumhurbaşkanımıza teşekkür etti. Şimdi, değerli arkadaşlar, burada yapılan mesele şu: Firma almış işi, kredi anlaşmasıyla ilgili genel müdürlük yerine bakanlık taraf olacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Burada ödemeyi yapacak olan firmanın kendisi. Dolayısıyla, uluslararası anlamda borcun bir tarafına da genel müdürlük yerine bakanlığın imza atması meselesi. Olağanüstü bir durum olursa o zaman, yapılan yatırım da devletin kendisine geçer. Şimdi, bir taraftan, siz kendinizle alakalı, yönetimle geldiğiniz yerel yönetimlerde borçlanmayı çok tatlı bir şekilde anlatıyorsunuz “İyi yapıyoruz.” “Yatırım yapacağız, hizmet edeceğiz.” diye, bunu törenlerle açıklıyorsunuz; diğer taraftan, yapılan yatırımları farklı şekilde eleştiriyorsunuz. Bir tutarlılık olması lazım; o zaman, İzmir’de de İstanbul’da da öz kaynaklarla yatırımları yaparsınız, gelirsiniz burada bizi eleştirirsiniz. Ama siz burada bizi eleştirdiğiniz noktaların daha ötesinde bir icraat ortaya koyuyorsanız, bir yöntem uyguluyorsanız ve yatırım yapmak için finansman kullanma noktasında adım atıyorsanız kalkıp da bizi burada bu şekilde itham etmenizi kabul etmeyiz, kabul edemeyiz. Dolayısıyla, tutarlı olmanızı tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

48.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, burada tabii, açıklığa kavuşturulması gereken bazı noktalar var. Bir kere, meselenin kendisi şu: İstanbul’da ve İzmir’de büyükşehir belediyelerimiz yurt dışından Türkiye’nin risk primi üzerlerinde olduğu hâlde çok uygun krediler buluyorlar. Zaten İzmir Büyükşehir Belediyesinin olabilecek en iyi şartlarda borçlanmasıyla ilgili gelenek geçen dönemden beri de devam ediyor. O “A+” noktasındaki kredi notunu hatırlatırım. İstanbul’da bu “metal yorgunluğu” deyip rahmetli Belediye Başkanımızı alıp yerine getirdiğinizde 10 tane metro projesini olduğu gibi durdurmuşunuz, sonra tazminat doğacak uluslararası alanda diye sembolik, yüzde 1’lik yürüdü. Ekrem İmamoğlu’nun bulduğu krediler bu projeleri sürdürmeye yöneliktir, bir tanesi de İstanbul Finans Merkezinin altından geçmektedir. Ne kadar enteresandır ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ... dün İstanbul Finans Merkezi için neler yapabiliriz diye, Cumhurbaşkanı Yardımcısının Başkanlığında bir toplantı düzenlendi, AK PARTİ’nin Grup Başkan Vekili orada, ilgili Bakan orada, herkes orada, İstanbul Büyükşehir Belediyesi yok orada. Şimdi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi sizden olsa davet etmeyecek miydiniz? Böyle bir ayrımcı, böyle bir hor gören, böyle bir dışta tutan tavrı da var.

Krediyi buluyoruz, “Ben onaylamazsam alamazsın.” diye had bildiren bir üstten söylem var, bir de gerçek var. Bunlar, İstanbul’a kendi kaynaklarıyla hizmet edecek olan, İzmir’e hizmet edecek olan belediyenin açtığı ihaleler. Sizin bahsettiğiniz yap-ışlet-devret, hem geçiş garantisi veriyorsunuz hem ihaleyi yaptığımız sırada ihaleye giren herkese tanıyabileceğiniz bir hakkı tanımayıp Hazine garantisi değil, işte Karayolları Genel Müdürlüğü garantisi veriyorsunuz; kredilerin maliyeti ona göre şekilleniyor. Herkes sanıyor ki diğer ihaleye girenler gidiyor yurt dışına kredi bulmaya, bir taslak hazırlayacak ve gelecek bir fiyat verecek. Senin garantörün kim? Karayolları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugüne geldiğinde ihaleyi alan şirkete bir yıl geriye dönük olarak şimdi Bakanlık, Hazineyi garantör yapıyorsunuz. Yani ne yapıyorsunuz? Aşkın zamanlı ihaleye fesat karıştırma işi, olacak bir şey mi? Kabul edilecek bir şey mi? Bunu birinin kulağına fısıldadıysanız, o da daha uygun kredi bulduysa nasıl bu ihale adaletli olacak? Geçmişe dönük devlet garantisi verilir mi? Ya, yapamıyorsa, bulamıyorsa, kredi akışı kesildiyse, yüklendiği, üstlendiği görevi yapamıyorsa iptal edersiniz, yeni kredi açarsınız, eşit şartlarda yarışır. Sapla samanı, elmayla armudu birbirine karıştırmayın; birisi kamu kurumu olan kurumun ihalesi için bulduğu kredi ve mecbursun, Hazine garantisi gerekiyor, bir de onu vermeseydiniz yani onunla övünüyorsunuz. İstanbullu bize bu yetkiyi verdi, size de o krediyi onaylama yetkisi verdi; vereceksiniz onu ama öbür tarafta bir kişinin kulağına fısıldanmış, bir sene sonra geriye dönük Hazine garantisi, olacak şey değil.

Teşekkür ediyorum.

49.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, toparlayayım.

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, bu raylı sistemle alakalı da bir bilgi paylaşayım. Raylı sistem 10.959 kilometreymiş, biz bunu 12.803’e çıkardık, 2021 sonu itibarıyla da 13.631 kilometreye çıkacak, yaklaşık yüzde 20’lik bir artış söz konusu. Bir de burada, tabii, ciddi olarak sinyalizasyon hattını artırmışız, yüzde 161 sinyalizasyonlu hat hâline çevirmişiz. Elektrikli hat uzunluğunu 2 bin kilometreden 5.753 kilometreye çıkarmışız, orada da yaklaşık yüzde 176’lık bir artış söz konusu. Dolayısıyla bunları da ifade etmemiz gerekiyor. Yüksek hızlı tren hiç yoktu, onu da 1.213 kilometreye çıkarmışız.

Sayın Başkanım, burada, şimdi, yatırım yapılıyorken bir finansman meselesi var. Şimdi, her kurum yani siz yurt dışından borçlanmaya gittiğiniz zaman Türkiye Cumhuriyeti devletinin oranları neyse, riski neyse o oranda gider borçlanırsınız. Şimdi, en uygun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir kere, İzmir Belediyesi daha borçlanma yetkisi aldı, daha borcu alıp gelmedi yani finansmanı daha sağlamadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hayır, hayır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir dakika...

Onun daha ne olduğunu, hangi oranda alacağını bilmiyor. Dolayısıyla, bu da dış kaynak olduğu için bunları belirleyecek olan ülkenin genel ekonomik havasıdır ve hazinenin oranı neyse ona yakın... Hazine hatta daha makul rakamlara finansman sağlayabiliyor.

Sayın Başkan, şimdi, “Onu böyle yaptınız, şunu böyle yaptınız.”a gerek yok. Şimdi, eğer siz dış finansman kullanılmasına karşısınız iktidarda olduğunuz yerel yönetimlerde buna müsaade etmezsiniz. Dersiniz ki: “Biz öz kaynakla yapacağız kardeşim.” Böyle söylediniz zaten “Biz öz kaynakları kullanarak yatırımları yapacağız. İstanbul’un, Ankara’nın, İzmir’in öz kaynakları kendisine yeter.” Ha, biz yatırım konusunda sizin gibi düşünmüyoruz, farklı düşünmüyoruz ama seçim kampanyanızda öyle konuşmadınız, başka konuştunuz, öyle söylemiyordunuz. Dolayısıyla, bugün eleştirdiğiniz bir konu,

daha hazineye bir yük gelmemiş, hazineye bir yük gelmeyecek; dolayısıyla, firmanın sorumluluğu da var, bir problem olursa, bir aksilik olursa oradaki varlıklar hazineye geçiyor, o zaman borç üstlenimi devletin üzerine geçer; aksi takdirde böyle bir durum söz konusu değil, firma kendi borcunu ödeyecek. Dolayısıyla, olay bundan ibarettir. CHP'nin bunda tenkit ettiğimiz noktası, ilkeli bir duruş ortaya koymasını bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Ya karşı olursun, sen yapmazsın, eğer yapıyorsan da buradaki çalışmaya o zaman o ilkeden dolayı gelir, destek verirsin diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, uzatmayacağız bu konuyu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Net söyleyeyim, net söyleyeyim...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

50.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine tekraren ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok net, hemen söyleyeyim: Cumhuriyet Halk Partisi, biz “İstanbul’da, İzmir’de, orada burada öz kaynak...” Cumhuriyet Halk Partisi şunu söyledi, çok net: “Bu 5’li çetenin geçiş garantili ve havaalanları, tüneller, otoyollarla ilgili meseleyi kamulaştıracağız ve bunları bir daha böyle yap-ışlet-devretle yapmayacağız.” Cumhuriyet Halk Partisi şey dedi mi... “Biz belediyeleri aldığımızda dış kaynak kullanmayacağız.” demişiz gibi söylüyorsun. Dedi mi? Mümkün mü? İzmir Büyükşehir Belediyesi geçen dönem yurt dışından dünya kadar Türkiye’nin en uygun faizli kredilerini bulup getirmişken tutup da şunu mu diyecek: “Biz belediyelerimizde dış kaynak...” Buradaki hazımsızlık şudur: Sizin yüzde 6’yla borçlanabildiğiniz yerde İzmir Büyükşehir Belediyesi yüzde 3’le kredi buluyor, sizin sıkıntınız, sizin hazmedemediğiniz mesele budur.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir dakika, bu önemli bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim size itiraz ettiğim nokta şu: Bir ihale yaptınız, o ihaleye giren firmalar bir sene sonra Hazine garantisini vereceğinizi bilmeksizin kredi aradılar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Genel Müdürlük garantisi var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün yaptığımız iş... O gün firmalar şöyle biliyordu: Karayolları Genel Müdürlüğünün garantisi olacak ama bugün neden krediyi vermiyorlar o firmaya? Ya, Karayolları olmaz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hazine garantisi olursa akış sağlayabileceksiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hazine yok burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakanlığın garantisini istiyor oradaki firma, krediyi sağlayacak. Geçmişte bunu bilseydi herkes ona göre pozisyon alırdı. Geçmişe dönük ihaleye fesat karıştırmanın suçüstü hâliyle karşı karşıyayız.

Teşekkür ederim.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 252) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına söz sırası Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç’a aittir.

Buyurunuz Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evlatlarını bu millet için şehit veren annelerimizin, dağa kaçırılan çocuklarını gözyaşı içinde bekleyen Diyarbakır Annelerinin ve bizi biz yapan değerlerin bekçisi tüm hanımefendilerin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü bir kez daha kutluyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Seyhan Nehri'nde meydana gelen taşkınların en büyüğü 1949 yılında gerçekleşmiş, tüm ovanın sular altında kalması sebebiyle 1950 ve 51 yıllarında Seyhan Nehri'ndeki bu taşkınları önlemek amacıyla Seyhan Nehri'nin iki yanına sedde inşaatına başlanmış, bu seddelerin yapımıyla seddeler arasında kalan Adana ve Mersin illerinde toplam 11 köyün seddelerin dışına çıkarılması zarureti ortaya çıkmıştır. Tahliye edilmiş köylülere evlerini yapmak üzere Devlet Su İşleri tarafından arsa tahsisinde bulunulmuş ancak, söz konusu kişilere bu arazilerin tapusu verilmemiştir. Zemin ile mülkiyetin Devlet Su İşleri veya Maliye arazisine ait olması, üzerindeki muhdesatın ise vatandaşlara ait olması, vatandaşlar açısından sürekli problem oluşturmuştur. Teklifimizle yapılacak düzenlemeyle, bu problemlerin çözümü için söz konusu kişilere rayiç değeri üzerinden taşınan arazinin tapusunun verilmesi sağlanacaktır.

Teklifimizdeki bir diğer düzenleme: Akşehir Gölü'nün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesimine ait kıyı kenar çizgisi ilk olarak 12 Mart 1997 tarihinde onaylanmış olup onaylı kıyı kenar çizgisinin hatalı olduğu ve iptali gerekçesiyle Konya İdare Mahkemesinde muhtelif esaslarda açılan davalar sonucunda kıyı kenar çizgisinin iptaline karar verilmiştir. Mahkeme kararının infazı amacıyla Bakanlık tarafından onaylı kıyı kenar çizgisi iptal edilmiştir. Yapılan yargılama sonucu oluşturulan bilirkişi raporlarına göre hükmen yeni bir kıyı kenar çizgisi tespit edilmiştir. Daha sonrasında, 2019 yılında, Bakanlık tarafından kıyı kenar çizgisi tekrar belirlenmiştir ancak bu tarihe kadar tapuları iptal ve terkin edilen şahısların bir kısmı tarafından tazminat davası açılmıştır, yine, bunun yanında, tazminat davası devam edenler bulunmaktadır ve mülk sahiplerinden bazılarında hâlihazırda tazminat ödenmiştir ve mülk sahiplerinden bazılarında da yapılacak düzenlemeyle, 4 Ocak 2019 tarihli kıyı kenar çizgisi esas alınarak söz konusu taşınmazların sahiplerinin mülkiyet sorunlarının çözülmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan, aynı alan içinde bulunması ve daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların Hazine adına tescil edilmesi ve bu taşınmazların kullanıcı veya muhdesat sahiplerine doğrudan kiralanabilmesi hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; teklifimizin bir diğer maddesiyle, 15 Mart 2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış, henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış, finanse edilmesi planlanan ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kamu idareleri tarafından borç üstlenim anlaşması imzalanacak olan ancak bazı teknik ve mücbir sebeplerle söz konusu özel bütçeli kamu idarelerinin taraf olmadığı projeye Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının borç üstlenim anlaşmasına taraf olması finansmana erişimde önemli ölçüde avantaj sağlayacaktır.

Çok değerli milletvekilleri, haberleşme ve elektronik iletişim sistemlerinin ulaşılabilir olması bir tür kamu hizmetidir. Söz konusu hizmetlerin bütün yurt sathında düzgün dağıtılması ülkemizin her bölgesinde fırsat eşitliğinin sağlanması için de son derece önemlidir. Kamu hizmetlerini haiz ancak telekomünikasyon işletmecileri tarafından karşılanmasında mali güçlük bulunması nedeniyle altyapı götürülemeyen yerlere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından uygulanan projelerle gerekli yatırımlar yapılmaktadır. Uygulanan mevcut sisteme göre işletmecilerden toplanan evrensel hizmet gelirleri, yine işletmeciler aracılığıyla yürütülen projeler çerçevesinde, evrensel hizmetin Bakanlık tarafından belirlenen yerleşim yerlerine götürülmesi için kullanılmaktadır. Mevcut uygulamada, işletmeciler proje kapsamında gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin maliyetlerini bir sonraki yıl Bakanlığa bildirmekte, Bakanlık gerekli denetlemeleri yaptıktan sonra ödenecek miktarı belirlemekte ve ödeme yapılmaktaydı. Bu sürece göre, bir işletmeci yaptığı bir faaliyetin bedelini yaklaşık olarak on sekiz ve yirmi dört ay sonra alabilmekteydi. Bunun neticesinde, hizmetin maliyetinin öngörülmesi zorlaşmakta, ilave finansman maliyeti oluşmakta, evrensel hizmet projelerine olan ilgi azalmakta ve gerçekçi proje bedelleri belirlenememekteydi. Öngörülen değişikliklerle bu konuda bir düzenleme yapılmakta ve finansman maliyetinin asgariye indirilerek proje faaliyetlerinin daha gerçekçi değerlerde oluşması amaçlanmaktadır. Söz konusu değişikliklerle, evrensel hizmet kapsamında altyapı kuruluşlarının daha hızlı ve etkin hâle getirilmesi, BTK'nin daha fazla yere altyapı ve hizmet götürmesi hedeflenmektedir.

Kanun teklifimizle düzenleme getirmek istediğimiz bir diğer husus da hayvancılık alanındadır. Yapılan düzenlemeyle, toplum sağlığı ile hayvan haklarının korunması arasındaki dengeyi gözeterek nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi

uygulanmasına son verilerek karantina altına alınması amaçlanmaktadır. Bundan önceki uygulamalarda hepimizin canını sıkın, iini parçalayan, hayvan hakları açısından da çeşitli sakıncalar barındıran bir usul söz konusuydu. Nakil sırasında yakalanan küpesiz hayvanlar derhâl en yakın kesim noktasına yönlendiriliyor ve orada kesimi gerçekleştiriliyordu. Bu sebeple, henüz kesim aşamasına gelmemiş çok küçük hayvanların ve gebe hayvanların da kesildiğini görüyorduk. Bu uygulama her ne kadar insan ve evre sağlığını gözetmek bakımından önemli bir husus olsa da insan vicdanını sıızlatan bir görüntü arz ediyordu. İnşallah, yapacağımız değişiklikle bu konuda iyileştirme yoluna gideceğiz. Teklifimizin yasalasması hâlinde de bundan böyle nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu, oğlak ve gebe hayvanlar karantina altına alınacak ve karantinaya esas olacak hususlar da Bakanlık tarafından belirlenecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayileşmek, kalkınmak ve katma değer üreten sanayi tesislerinin devamlılığını sağlamak bir ülke için son derece önemlidir. Bütün bu saydığımız hususlarda gereken ulaşım ve lojistik imknlarının sağlanmasında en etkili yol, şüphe yoktur ki demir yollarıdır. Ülkemizin ve cumhuriyetimizin göz bebeği kurumlarından biri olan TCDD, zerine düşen bu kritik görevi ifa etmek için yoğun bir tempoyla çalışmaktadır. Mevcut yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin yeniden yapılanma süreci tamamlanıncaya kadar aksamadan sürdürülmesi ve mevcut altyapının güçlendirilerek vasfının iyileştirilmesi için hem altyapı hem de tren işletmeciliğinden kaynaklanan sorunlar sebebiyle altyapı işletmeciliği ile taşımacılık hizmetlerinin yapılamaz hâle gelmesinin önlenmesi amacıyla öngörülen geçiş sürecinin uzatılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Ticari olmayan yolcu taşımacılığı için yakın zamanda özel tren işletmecilerinden de talep olmadığından TCDD Taşımacılık AŞ'nin yürüttüğü kamu hizmetinin devamının sağlanması, yolcu taşımacılığında da mağduriyet yaşanmaması için kamu hizmeti yükümlülüğü süresinin uzatılması amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı, millikimliğimizin ve millî mücadele ruhunun ortaya koyulduğu son derece önemli bir savaşa, Çanakkale muharebelerine şahit olmuştur. anakkale savaşlarının insanımıza ve özellikle geç nesillere iyi anlatılması son derece mühimdir. Alan kılavuzları bu anlamda önemli bir görevi ifa edecek ve boşluğu dolduracaktır. Tarihi alanda görev yapan alan kılavuzları hâlihazırda rehberlik hizmeti yerine getirmeksizin yönlendirme faaliyetleri yapabilmektedir ancak alana gelen ziyaretçi yoğunluğu ve turist rehberlerinin sayıca yetersiz kalmaları dikkate alındığında alan kılavuzlarının hizmetine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla mevzuat çalışması yapılmasına, Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ve Turist Rehberliği Meslek Kanunu'yla çatışma yaşanmaması ve yeniden uygulamada kesinti yaşanmaması amacıyla mevzuatın kanun olarak yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; teklifimizle getirdiğimiz düzenlemelerin, sizlerin de katkılılarıyla yüce Meclisimizden geçerek kanunlaşmasını temenni ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.47

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

252 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi soru-cevap işlemini başlatıyorum.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözde artık hayvan ithalatı yapılmayacaktı ancak dünkü kararnameyle besilik hayvan ithalatı kararı alındı. İthalatı küçük üreticiler adına Et ve Süt Kurumu, Tarım Kredi ve birlikler yapacakmış. Küçük üreticileri düşünmüş olsaydınız zaten ithalata izin vermezsiniz. Tarım Bakanı bundan iki ay önce “büyükbaş hayvan sayısının artışından” bahsediyordu. Peki, neden yeniden ithalat yapıyor? Neden yerli besici desteklenmiyor da Güney Amerika ve Avrupa ülkelerinin besicilerine para kazandırıyorunuz? Avrupa ülkelerinin içinde Yunanistan da var. Ayrıca ithalatın yurt içi maliyetleri düşürmek için yapıldığından söz ediliyor. Peki, neden o zaman ithal edilen her büyük hayvan başına Tarım Bakanlığı 330 lira sorma ver parası alıyor.

Acaba ne zaman ithalatçı yerine besiciyi destekleyeceksiniz merak ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünver...

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Yeniden normal hayata dönüşle birlikte okulların haftada iki gün açılmasına ve kamudaki esnek çalışmanın kaldırılmasına karar verilmiştir. Bu karara göre çocuklar haftanın üç günü evde kalıp uzaktan eğitime katılacaklardır. 10 yaş altında çocuğu olan ailelerde her iki ebeveynin de çalışıyor olması hâlinde çocukların özellikle annenin desteği ve gözetiminden uzak olarak hafta içi üç gün evde eğitimlerine devam edecek olmaları zaten pandemi nedeniyle kendinden önceki nesillere göre olağan dışı bir döneme rastgelen günümüz çocuklarının akademik ve bilişsel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecektir. Bakıcı ve büyükbaba, büyükanne gözetiminde derslerin uzaktan takip edilmesi de yaşanan dezavantajı gidermeyecektir. Bu nedenle, en azından 10 yaş altı çocuğu bulunan kamudaki kadın çalışanlar için yeniden esnek çalışma modellerinin uygulanması zarurettir. Hükümeti bu konuda adım atmaya çağırıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, demiryolu taşımacılığı ekonomiktir, yolcu ve yük taşınması için zorunlu bir durumdur. Demiryolu taşımacılığı ve yüksek hızlı tren taşımacılığını destekliyoruz, yaygınlaşmasını ve ağır genişlemesini ülkemiz için zorunlu görüyoruz, başlamış projelerin hızla bitirilmesini bekliyoruz.

Şehrim Kahramanmaraş, sanayi ve tarımsal üretimiyle ticari hacmi olan bir büyükşehirdir. Şehrim Kahramanmaraş, demiryolu taşımacılığı konusunda sıkıntı yaşamaktadır. Demiryolu taşımacılığından ve yüksek hızlı tren taşımacılığından Kahramanmaraş’ın da yararlanmasını bekliyoruz. Kahramanmaraş’a demiryolu ve yüksek hızlı tren taşımacılığıyla ilgili projelerin durumu nedir? Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesiyle yapılan düzenlemeden Kahramanmaraş’la ilgili projeler de faydalanacak mıdır? Kahramanmaraş’a demiryolu projelerinin bitim tarihi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye’de ve seçim bölgem olan Adıyaman’da çiftçilerimizin birinci gündemi geçim sıkıntısı ve hayat pahalılığıdır. Çiftçilerimizin bu sıkıntıları, Bakanlığın destekleme paralarını zamanında ödememesi nedeniyle de katlanarak artmıştır. Tarım Bakanlığınca önceki günlerde ödeneceği açıklanan buğday fark ödemesi desteği, mazot desteği, gübre desteği açıklamaya rağmen bugüne kadar ödenmemiştir. Çiftçilerimiz ödeme bekliyor. Mevsim nedeniyle üretime hazırlanan çiftçilerimize ödeme yapılmaması, üretimi Türkiye genelinde olumsuz etkileyecektir.

Buradan bütün çiftçiler adına Tarım Bakanlığına açıkça çağrıda bulunuyorum: Çiftçilerimizin mazot, gübre, ürün farkı desteklerini bir an evvel ödeyin, çiftçilerimizi bankalara ve tefecilere mecbur bırakmayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, minicik buzağuların, kuzuların, oğlakların ve gebe hayvanların nakil esnasında küpesiz olduğu gerekçesiyle katledilmesi kanayan bir yaramızdır. Daha geçen ocak ayında işte gördüğünüz bu buzağular ne yazık ki nakil esnasında küpesiz olduğu için böyle katledilmişti ve ben bu insanlık dışı katliama karşı 22 Ocak 2021 tarihinde Bakanlığa önerge verip gündeme taşımış, bu yanlıştan dönülmesini istemiştim. Görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinde gebe hayvanların, minicik buzağı, kuzu ve oğlakların nakil sırasında küpesiz olduğu için kesime gönderilmesi yanlışından dönülerek karantinaya alınacağı hususu yer alıyor. Bu konuda uyarılarıma kulak verilerek yanlıştan dönüldüğü için son derece memnunum. AKP’nin bizim sesimize kulak vererek başka yanlışlarından da dönmelerini diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Verimli tarım arazilerimiz bir bir ranta kurban ediliyor. Bursa Nilüfer ilçemizin Badırga köyü 2008’den beri 7 kez kamulaştırma ile karşı karşıya kaldı. Kamulaştırmalarla düşük bedelle alınan taşınmazlar OSB’lere geçince rant alanına dönüşüyor. Geçen gün ziyaret ettiğim Badırgalılar artık ekecek biçecek tarım alanlarının kalmadığını, kalanların da sanayi bölgelerinin ortasında kaldığını belirtiyorlar. En çok isyanları da atalarından kalan topraklarının kendilerinden ucuza alınıp imar değişikliğiyle rant elde edilmesi ve topraklarının el değiştirmesine yönelik. Badırgalılar adalet istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kısa çalışma ödeneği, zora düşen işletmelerin çalışanlarını işten çıkarmasının önüne geçmek için çıkarılmıştı. İşten çıkarma yasağı 17 Mart’a kadar uzatılırken kısa çalışma ödeneği yani nakdi ücret desteğiyle Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 31 Mart’a kadar uzatıldı. Kısa çalışma ödeneğinin 31 Mart tarihinde sona ermesiyle işten çıkarmalar da serbest kalacak. Şimdi çalışanlar ya işsiz kalırsam korkusu yaşamaya başladı. Pandemi sürecinde de birçok çalışan zaten işini kaybetti, kısa çalışma ödeneği sayesinde birçok çalışmamız da zor koşullarda da olsa çalışma hayatına devam etti. Esnaf ile üreticiye, işverene yaralarını saracak hiçbir destek vermeden geçirilen bu süreç sonunda işten çıkarmaların önünü açacak yasal düzenleme için çok erkendir. Hem işverenlere hem de çalışanlara destek olmak amacıyla kısa çalışma ödeneğinin artırılarak devam etmesi, işten çıkarma yasağının sürmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Aydınlik...

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

CHP’li belediyeler asgari ücreti en az 3.100 TL yaparken Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinde toplu iş sözleşmesi sekiz aydır yapılamıyor. Çalışanların bir kısmı aynı mezuniyete sahip ve aynı işi yaparken farklı ücretler alıyorlar. Ayrıca, çalışanların kadrosu olmasına rağmen kısa çalışma kapsamında değerlendiriliyor. Ne yazık ki şikâyetler çok; belediye çalışanlarımızın sigorta primlerinde, çalışma saatlerinde ciddi sıkıntılar yaşandığına dair çok sayıda telefon alıyorum. Yapılacak toplu iş sözleşmesinde belediye çalışanlarımızın haklarının korunmasını, verilen sözlerin tutulmasını ve Cumhuriyet Halk Partisi belediyelerimizin yaptığı toplu iş sözleşmesinin Şanlıurfa’ya da örnek olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Başkan.

Aşı sayılarına ve oranlarına baktığımız zaman ne yazık ki Türkiye’de hâlâ yeterli ve etkili noktaya yaklaşmadığımızı görüyorum. 9 Mart itibarıyla elli beş gündür süren aşılama toplam aşı miktarı 10 milyon 300 binlerde, 2’nci doz olan sayısı 2,5 milyon civarında. “Günde 2 milyon aşı yapacağız.” diyen Hükümet yine vatandaşları kandırdı. Aşı oranlarına baktığımızda İsrail yüzde 95, Birleşik Arap Emirlikleri yüzde 58, Maldivler yüzde 37, Britanya yüzde 34, ABD yüzde 26’ları geçti, biz hâlâ yüzde 12’lerdeyiz. AKP ve MHP kongreleri için normalleşme yapıldığını çok iyi biliyoruz ama bir kere daha söylüyorum: Bu hızla virüse karşı koruma sağlayamadan çok kayıp yaşayacağız, tekrar tüm harita kıpkırmızı olacak, vaka sayıları patlayacak, çok hızlı bir şekilde aşı tedarigi sağlanmalı ve aşılama oranı yükseltilmeli.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

Sayın Sürücü...

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, şu anda Edirne Cezaevinde hukuksuz bir şekilde tutulan önceki dönem Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş’ın değerli annesi Sadiye Demirtaş’a yönelik cinsiyetçi hakaretlerde bulunan ve bunu sosyal medya kanalı aracılığıyla dolaşıma sokarak kadına yönelik şiddeti tekrar tekrar yaratan şahıs hakkında herhangi bir hukuki işlem ve soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmamışsa sebebi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Başkan...

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milletvekili arkadaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzdan geçen kanun teklifiyle ilgili değerlendirmeleri not aldık konuşmalardan. Sorularda da Komisyonumuza yöneltilen sorulara cevap vermeye çalışacağız.

Tabii, bu kanun teklifi aslında 7 kanunda değişiklik yapan bir teklif. Şöyle baktığımızda bugüne kadar birikmiş bazı problemleri çözmeye yönelik olduğunu görüyoruz. Bir yerde Cumhurbaşkanlığı sisteminin bir yansıması yani elli yıllık, altmış yıllık, yetmiş yıllık bazı problemler de var çözülmesi gereken, bunlarla ilgili de düzenlemeler var. Arkadaşlarımız tekrarladılar. Seyhan Nehri bölgesindeki mülkiyet sorunlarının çözümü. Yine, Akşehir Gölü çevresinde –ki kendi şehrim olan Konya’da, buna vakıfım- yıllardır çözilemeyen mülkiyet sorunlarının çözümü. Evrensel Hizmet Kanunu’yla ilgili operatörlerin götürmediği hizmetlerin yapılmasının sağlanması amaçlı, köylerde baz istasyonu kurmayı sağlamayı amaçlayan, köylerden gelen özellikle şikâyetlerin giderilmesini sağlayacak olan bir düzenleme. Tabii, nakil sırasında yakalanan, Sayın Köksal’ın da işaret ettiği, küpesiz gebe hayvanlarla, oğlak, kuzu ve buzağuların karantinaya alınması konusu –burada Yunus Hocam da var arkada, Tarım ve Hayvancılık Komisyonu Başkanı- biraz burada farklı bir düzenleme olarak bu teklifin içinde bir farklılık olarak yansıyor ama nakil sırasında yakalanması sanıyorum Komisyonumuzla bağlantılı bir teklifin içine girmiş oldu ama önemli olan çözülmesiydi. Bu çözülmüş olacak.

Devlet Demiryolları Taşımacılık AŞ’nin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenme sürecinin uzatılması ve yine Cumhurbaşkanına uzatma yetkisinin verilmesi, özellikle Gökan Bey’in işaret ettiği 2013 yılında çıkan bir kanun için yine uzatma ihtiyacı duyulması ve amacına, arzu edilen noktaya ulaşamaması aslında bana şunu hatırlattı: 2013 yılında başlayan Gezi olaylarıyla, sonra 17-25 Aralık süreçleriyle, daha sonra yine işte 15 Temmuz hadiseleriyle falan birlikte düşünüldüğünde Türkiye’nin aslında daha farklı noktalarda olmasının önüne geçen süreçleri de en son pandemi süreciyle birlikte değerlendirme imkânı var.

Çanakale Savaşları ve Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının o alandaki probleminin çözülmesi de bu paket teklifin içinde yer alıyor.

Tabii, en çok üzerinde durulan, Komisyonumuzdaki görüşmelerde de yine en çok üzerinde durulan konu 2'nci maddedeki düzenleme. Şimdi burada temel tartışma -benim kanaatime göre de o- yap-işlet-devret modeli ve kamu-özel iş birliği, kamu-özel ortaklığıyla ilgili bir tartışma. Yap-işlet-devret modeli ve kamu-özel ortaklığı süreçlerine baktığımızda, belki yüz elli yıl önce bile uygulanan bir sistemin günümüz şartlarına uygun olarak yönetilmesi, yürütülmesi süreci. Burada tabii bir temel yaklaşım farklılığı var. Şimdi, yap-işlet-devret ve kamu-özel iş birliği modeli aslında altyapı yatırımlarında başlangıç aşamasındaki yüksek maliyetlerin, yüksek kaynak ayırma zorunluluğunu bertaraf ederek daha çok iş yapılması, daha çok hizmet üretilmesi ve kamunun borçlanma ihtiyacının azaltılması çabasının da aslında bir yansıması. Burada ihale şartnamesiyle ilgili bir değişiklik yapılmıyor. Bütçe birliğine de aykırılık olmadığını düşünüyoruz. Çünkü zaten bu Karayolları Genel Müdürlüğünün borç üstlendiği bir konu, bir borçlanma değil. Kredi sürecinde, yapım sürecinde ortaya çıkabilecek olan problemlere yönelik bir tedbir mahiyetinde, bütçeye borç olarak yansıyan bir konu bu aşamada değil. Bir borçlanma değil, borç üstlenme anlaşması. Buna özellikle dikkat çekmek istiyoruz. Kaldı ki bu sözleşmeleri imzalayan burada Ulaştırma Bakanlığı, uygulama sözleşmelerini imzalayan Bakanlığın kendisi. İhaleyi Karayolları Genel Müdürlüğü yapsa bile Ulaştırma Bakanlığı sözleşmede taraf ve imza atan kurum.

Şimdi, 15 Marttan sonra yapılan ihalelerle ilgili bir düzenleme bu. Yani pandemi dönemine işaret ediyor. Hukukçu arkadaşlar bunu farklı bir açıdan da takdir ederler. Bir mücbir sebep, beklenmeyen bir hâlde ilgili bir düzenleme olarak da değerlendirilebilir. Belki bu kadar yaygın bir pandemi yüz yılda ilk defa ortaya çıktı. Bunun getirdiği şartları da dikkate alan bir teklif. Yap-işlet-devret modelinde Bakanlığın da hem bütçesini doğrudan denetleme imkânı veren, Bakanlığı daha fazla işin içine sokan, zaten uygulama sözleşmelerini imzalayan Bakanlığın inisiyatifinde bir konu. O nedenle ihaleye fesat gibi bir konu olmadığını düşünüyoruz.

Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Aycan'ın demir yolu taşımacılığı konusundaki değerlendirmesi ve ona ilaveten Kahramanmaraş'la ilgili projelerin olup olmadığına ilişkin sorusuna yönelik şunu söyleyebiliriz: Demir yolu ağı konusunda aslında, 2002 yılından, 2003 yılından bugüne ciddi bir atılım yapılmış durumda. Biraz önce de mevzu oldu 10 bin kilometrelerden 2021 sonunda 13.631 kilometreye ulaşmasını hedeflediğimiz bir süreci yaşıyoruz. Kahramanmaraş'ın Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Devlet Demiryolları ağına bağlanmasıyla ilgili de -şimdi arkadaşlarımızdan aldığım bilgi- bir fizibilite çalışmasının, bir ön proje çalışmasının şu anda yürümekte olduğunu biliyoruz. Bu sürecin de Kahramanmaraş adına hayırlı olmasını dilerken tabii, bir an önce gerçekleşmesi bizim de temennimiz ama bitim tarihiyle ilgili şu anda bir şey söyleme imkânımız burada yok.

Bu değerlendirmeler ışığında, bu kanun teklifinin, bahsettiğim gibi 7 kanunda değişiklik yapan bu teklifin, yıllardır bekleyen bazı problemlere, projelere çözüm getirdiğini ve onların hızlanmasına vesile olacağını ifade ediyorum. Özellikle evrensel hizmete yani mobil erişim internet hizmetine ilişkin ödemelerin Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından da yapılabilmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili ödeneklerin yıl içinde Bilgi Teknolojileri Kurumu bütçesine aktarılabilmesi yoluyla bin nüfusun altındaki köylere de altyapı götürülebilmesinin hızlanacağını görüyoruz. Bunun için bu, bu teklifin içine dâhil edilmiş durumda.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan sınırları içinde turist rehberlerimizin de bu konuda tereddütlerinin olduğunu gördük, sorular sorduklarını gördük. Kanun çalışması sırasında teklif sahibi arkadaşlarımız ilgili birimlerle, ilgili kuruluşlarla, ilgili kuruluş temsilcileriyle de görüşmeler yaptılar, bunun da bilgisini aldık. Onların da tereddütleri dikkate alınarak bir düzenleme yapıldı. Özellikle, Gökân Bey'in bu Gelibolu Tarihi Alan sınırları içindeki turist rehberlerinin nitelikleriyle ilgili ve onların bakış açılarıyla ilgili uyarısını, değerlendirmesini ben de doğru buluyorum. O konuda da gereken hassasiyetin Bakanlıkça gösterileceğini düşünüyoruz.

Sayın Köksal'ın, ondan bahsettim, gecikmiş de olsa böyle bir düzenlemeye katkı yaptığını, böyle bir düzenlemenin yerinde olduğunu beyan etmesine de dikkatinizi çekiyor, bu kanun teklifinin ilgili kurumlarımız için ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, Sayın Başkana ve arkadaşlarımıza teşekkür ederek soru-cevap bölümünde bize düşen bölümü tamamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.
Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.
Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.23

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.24****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

252 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 10 Mart 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.24

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin sulama birliklerine olan borçlarının yapılandırılmasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/40831)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 29/01/2021

Ayhan EREL
Aksaray Milletvekili

Vergilerin ve bazı borçların yapılandırılmasına ilişkin “*torba yasa*” geçtiğimiz günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul’unda kabul edildi. Bazı borçlar yapılandırılırken “çiftçinin sulama birliklerine olan borçlarının yapılandırılmasının” yer almadığı görülmüştür.

Bu bağlamda;

1. Pandemi döneminde sıkıntı yaşayan çiftçilerimizin daha fazla mağduriyet yaşamaması için sulama birliği borçlarının yapılandırılması hatta pandemi süreci sonuna kadar sulama bedeli alınmaması ve çiftçilerin sulama birliklerine olan borçlarının yapılandırılması olacak mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-582556

08.03.2021

Konu : Soru Önergesi (7/40831)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi : 15.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-777014 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan EREL'e ait 7/40831 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/40831

**AKSARAY MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. AYHAN EREL'E AİT 7/40831 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız, DSİ tarafından inşa edilerek işletmeye açılan sulama tesislerinin alansal olarak %86'sının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu sulama birliklerine devredilmiş olup, 2 Temmuz 2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 69'uncu Maddesiyle yeniden düzenlenen "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun"un 26'ncı Maddesinde; "Tesislerin işletmeleri için ihtiyar olunan bircümle masraflar faydalananlar tarafından ödenir." hükmü yer almaktadır. Sulama Birlikleri, DSİ tarafından inşa edilen sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu üstlenen 6172 sayılı Kanun'a tabi olan ve Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabi, kamu tüzel kişiliğine sahip kuruluşlardır. DSİ sorumluluğu, devrettiği tesislerin devir sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunun kontrolü, izlenmesi ve denetlenmesi noktasındadır. Bu sebeple, sulama birlikleri DSİ'ye devredilmemiş olup, sadece Kamu görevlisi Birlik Başkanları Bakanlık Makamı Olur'u ile sulama birliklerine görevlendirilmişlerdir.

Sulama birliklerinin. 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu gereğince kâr maksadı gütmeyen belirledikleri ve devraldıkları işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yerine getirebilmek için tesislerden faydalanan çiftçilerden tahsil ettikleri su kullanım hizmet bedeli dışında herhangi bir ilave gelirleri bulunmamaktadır. Gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına, denk bütçe esasına göre hazırladıkları bütçe ile izin verilmekte olup, devlet bütçesinden herhangi bir mali kaynak aktarılmamaktadır.

Bu sebeple, sulama birlikleri tarafından, personel, işletme ve bakım (enerji, bakım ve onarım, araç, ekipman bedeli vb.) gibi temel masraflarını karşılayarak hizmetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması bakımından, su kullanım hizmet bedeli tahsilatlarının düzenli olarak yapılması gerekmektedir. Birliklerin temel maksadı, devraldıkları tesisleri planlama ve proje kriterlerine uygun olarak işletmek, yönetmek ve gerekli bakım-onarım çalışmalarını zamanında yapmaktır. Bu şekilde tesislerin tarımsal üretime ve milli ekonomiye getirisini artırmak birliklerin temel görevidir. Tahsilatların düzenli olarak yapılamaması hizmetlerin aksamasına yol açmanın yanı sıra kamu kaynakları ile yapılan tesislere gereken bakım ve onarımların yapılmasını geciktirmekte ve tesislerin kullanım ömürlerini kısaltmaktadır.

Sulama birlikleri, su kullanım hizmet bedellerini gerçek maliyetlerine göre Kanun gereği, kar maksadı gütmeksizin belirlemektedirler.

Sulama birlikleri su kullanım hizmet bedeli uygulamalarına ilişkin esaslar doğrultusunda, denk bütçe sınırları içinde Birlik Başkanlıklarının kararlarıyla; 2. ürün sulamasında %20'ye kadar, motopompla yapılan sulamalarda %50'ye kadar ve erken yapılan ödemelerde on iki aylık ortalamalara göre ilan edilen TÜFE oranına kadar indirimler uygulanmaktadır.

2.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'de tarım işçisi Suriyeli mültecilerin yaşadıkları çadırlardaki elektriğin kesilmesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/40922)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Turan
Mersin Milletvekili

22.01.2021 tarihi, saat 11.00 sularında, Mersin'in Adanalıoğlu kırsalında tarım işçisi Suriyeli mültecilerin yaşamakta olduğu çadır kamplarında Enerji SA ekipleri ve emniyet güçleri tarafından elektrikler kesilerek, var olan elektrik kabloları toplanıp götürülmüştür.

Enerji SA ekipleri, sahada kullanılan elektriğin kaçak olduğu gerekçesiyle her bir çadır için tutanak tutmuştur. Mülteci kampındaki elektrik yaklaşık 6 senedir zorunlu olarak kaçak kullanılırken benim de içinde olduğum HDP heyeti tarafından ziyaret edilmesi sonrasında kesilmesi manidardır. Suriyeli mültecilerin herhangi bir kimlik belgesi ve ikametgahı olmadığı için zorunlu olarak elektriği kaçak biçimde kullanmaktadır. Mülteciler elektrik faturasını ödemekten kaçınmamaktadır. Bizatihi kendilerinin abone yapılması durumunda kullandıkları elektriğin faturasını ödemeyi tercih etmektedir. Suriyeli mültecilerin kendi çabalarıyla kurdukları çadır kampındaki yaşam düzeyi asgari standartların çok altında olmasına rağmen elektriklerinin kesilmesi kabul edilemez. Çünkü Suriyeli mültecilerin inşa ettikleri çadırlarda yaklaşık 200'ü çocuk olmak üzere toplam 600 mülteci yaşamaktadır. Elektrik kullanımı mültecilerin asgari yaşamlarını sürdürmeleri için önemli bir unsurdur. Dolayısıyla Adanalıoğlu'nda yaşayan mültecilerin kesilen elektrikleri tekrar abonelikleri yapılarak açılmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Mersin Adanalıoğlu'nda Suriyeli mültecilerin yaşadıkları çadırlardaki elektrik kesilmesinin nedeni nedir? Suriyeli mültecilerin elektriklerinin kesilmesinin HDP heyetinin mültecileri ziyaret etmesi arasında bir ilişki var mıdır?
- 2) Bakanlığınız tarafından Adanalıoğlu'nda yaşayan mültecilerin kesilen elektriklerinin açılması için herhangi bir girişimi olacak mıdır?

- 3) Türkiye genelinde tarım işçisi olarak çalışan Suriyeli mültecilerin elektrik aboneliği başta olmak üzere ikametgah sorunlarının çözümü için Bakanlığınızın herhangi bir çalışması olacak mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-619198

08.03.2021

Konu : Soru Önergeleri (7/40922)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.777023 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan TURAN'a ait 7/40922 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/40922)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN RIDVAN TURAN'A AİT 7/40922 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına yönelik Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Bakanlığımız ve ilgili diğer Bakanlıklar, kendi görev alanlarına giren konulara ilişkin olarak ortak faaliyetler yürütmektedir.

3.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İstanbul Beyoğlu'nda bulunan bir tarihi binanın yıkımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41107)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. TBMM İç tüzüğü'nün 96.maddesi gereğince Sayın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ümit BEYAZ

İstanbul Milletvekili

Türk Milleti tarihi çok zengin bir millettir. Milletler geçmişten geleceğe tarihleri ile var olurlar. Tarihi kültür mirasını korumak ve onu nesillere aktarmak milletimizin sorumluluğu olduğu kadar, Ülkemizi yöneten yöneticilerinde birinci sorumluluğudur. Beyoğlu-Kasımpaşa'da bulunan Sultan Abdülaziz Han'ın 19. Yüzyılda yaptırdığı Osmanlı mirası, Divane Eski Karakol binasının yol genişletilmesi için yıkılması medyada geniş yer bulmuş kamuoyunun tepkisine yol açmıştır. Yıllardır atıl bir şekilde duran Divane Karakolu, koruma kurulunun 2015 yılında aldığı karar ile yıkımını kararlaştırmıştır. 29.01.2021 tarihinde gelen şikâyetler üzerine İBB kısa süreli de olsa yıkımı durdurmuştur.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1. Koruma kurulunun 2015 yılında aldığı karar neden 2021 yılında uygulanmıştır?
2. Tarihi miraslarımızı korumak için neden hassasiyet göstermiyorsunuz?
3. Tarihi eser olan Divan karakolunu yıkmak yerine yol genişletmesi için başka bir planınız var mı?
4. Abdülaziz Han'ın 19. Yüzyılda yaptırdığı tarihi mirası yıkmaya kararında ısrarcı mısınız?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-13217

7/41107

05.03.2021

Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Ümit
BEYAZ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.781820 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ümit BEYAZ'ın 7/41107 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMİT BEYAZ'IN
7/41107 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde yer alan hususlar; Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluğunda bulunmadığından, konuya ilişkin bilgilerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılının ilk on ayında geçiş garantisi verilen köprü ve havalimanı gibi hizmetlerden yararlanan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41466)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.02.2021

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

Ülkemizde yap işlet projesi ile yapılmış geçiş garantili olan yatırımlar Covid-19 sürecinde devlet için büyük bir ekonomik külfete dönüşmüştür. Virüs kapsamında uygulanan sokağa çıkma yasakları yanında ulaşımda oluşan zorunlu haller dışı git gel azalması anlaşmaları sahada sorunlu kılmıştır.

- 1- 2020 yılı ilk on ayında geçiş garantili köprü ve havalimanı gibi yatırımlardan ayrı ayrı yararlanan kişi sayısı kaçtır?
- 2- 2020 yılı ilk on ayında, anlaşmalara göre geçiş garantisi olan yatırımların kullanımındaki düşüşün oransal değeri nedir?
- 3- Geçiş garantili her bir yatırım için belirlenen sürelerde, devlet tarafından yapılan ödeme tutarı ne kadardır?
- 4- Kâr/kazanç garantili ve sermayeye kaynak aktarım amaçlı bütün Kamu Özel İşbirliği projelerinin mücbir sebeple iptal edilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-12894

05.03.2021

Konu : Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi
GÜRER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 26.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.784546 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in 7/41466 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
7/41466 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

YİD projelerinde tüm iŖ ve iŖlemler mevzuatına uygun olarak, Uygulama
SözleŖmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütölmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**56'NCI BİRLEŞİM
9 MART 2021 SALI
SAAT: 15.00**

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

9, 10, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

9, 10, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.03.2021 tarihli 53’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

09.03.2021 Salı - Saat: 15.30

10.03.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*Deprem Araştırma Komisyonu

10.03.2021 Çarşamba- Saat: 13.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

56'NCI BİRLEŞİM

9 MART 2021 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun Esnafların Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Esnaf Kefalet Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/1375) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

2.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

4.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

5.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

6.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

10.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

11.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanmış Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İşçileri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İşçileri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

63.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

67.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

68.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

69.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

79.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 244) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

TBMM Basımevi/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 252

**Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve 21
Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3427)
ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3427 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Katılma Yazıları 4

- Genel Gerekçesi 11

- Madde Gerekçeleri 11

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu.....14

• Muhalefet Şerhleri 25

• Teklif Metni 42

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

<i>Ahmet Kılıç</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdiñ</i>	<i>Abdullah Doğru</i>
Bursa	Adana	Adana
<i>Ramazan Can</i>	<i>Kadir Aydın</i>	<i>Salih Cora</i>
Kırıkkale	Giresun	Trabzon
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Orhan Erdem</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Osmaniye	Konya	Bingöl
<i>Cengiz Demirkaya</i>	<i>Orhan Yegın</i>	<i>Hasan Çilez</i>
Mardin	Ankara	Amasya
<i>Metin Yavuz</i>	<i>Yusuf Başer</i>	<i>Oya Eronat</i>
Aydın	Yozgat	Diyarbakır
<i>İsmail Bilen</i>	<i>Salim Çivitcioğlu</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Manisa	Çankırı	Manisa
<i>Selim Yağcı</i>	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>	<i>Sermin Balık</i>
Bilecik	Erzurum	Elâzığ
	<i>Zafer Işık</i>	
	Bursa	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Tamer Dağlı
Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

01.03.2021
Jülide Sarıeroğlu
Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Ahmet Zenbilci
Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na 01.03.2021 tarihinde sunulan 2 / 3427 Esas Numaralı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

01.03.2021
Sena Nur Çelik
Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Jülide İskenderoğlu
Çanakkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

01/03/2021 tarih 134 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

01.03.2021
Burhan Çakır
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

01/03/2021 tarih 134 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

02.03.2021
Süleyman Karaman
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

02.03.2021
Mehmet Erdoğan
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3427) Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

03.03.2021
Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Hacı Bayram Türkoğlu
Hatay

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

01.03.2021
Emine Sare Aydın
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

02.03.2021
Fatih Süleyman Denizolgun
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Bilgilerinize arz ederim.

01.03.2021

İffet Polat

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

01.03.2021

Serap Yaşar

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Necip Nasır

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Abdullah Ağralı

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

02.03.2021

Ziya Altunyalız

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

01.03.2021

Selman Özboyacı

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

01.03.2021

Hacı Ahmet Özdemir

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Gülay Samancı

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

02.03.2021

Ahmet Sorgun

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Leyla Şahin Usta

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Hacı Özkan

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Ali Cumhur Taşkın

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Zeynep Gül Yılmaz

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Yavuz Ergun

Niğde

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

03.03.2021

Selim Gültekin

Niğde

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Ahmet Akay

Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Halil Özşavlı

Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Osman Nuri Gülaçar

Van

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3427)	
ESAS	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Hazırlanan Kanun Teklifiyle, kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla çeşitli konularda kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda toplam 7 farklı kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Kanun Teklifi ile;

- 1950 ile 1951 yıllarında Seyhan Nehrinin seddelerinin yapımı sırasında tahliye edilen vatandaşlarımız ile Akşehir Gölünün kıyı kenar çizgisinin farklı tarihlerde değiştirilmesi sonucunda mağdur olan vatandaşlarımızın mülkiyet sorunlarının çözülmesi,

- Nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi,

- Mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmeti altyapılarının yaygınlaştırılmasını teşvik edecek düzenlemelerin yapılması,

- 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-işlet-devret projelerine ilişkin olarak özel bütçeli kuruluşun yanında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının da borç üstlenim anlaşmasında taraf olmasının sağlanması,

- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanında alan kılavuzlarının görev yapmaya devam edebilmelerine yönelik düzenleme yapılması,

- TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin bütçelerinin Hazine tarafından desteklenmesine devam edilmesi,

amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Seyhan Nehrinde meydana gelen taşkınların en büyüğü 1949 yılında meydana gelmiştir. Tüm ovanın sular altında kalması sebebiyle, 1950-1951 yıllarında Seyhan nehri taşkınlarını önlemek amacıyla Seyhan nehrinin iki yanına Seyhan sağ ve sol seddelerinin inşaatına başlanmış, bu seddelerin yapımı ile sağ ve sol seddeler arasında kalan, Adana ili Seyhan ilçesi sınırları içerisindeki Hadırlı, Yalmanlı, Karayusuflu, Salmanbeyli, Mürseloğlu ve Dervişli köyleri, Karataş ilçesi sınırları içerisindeki Ziamet (Damlapınar) köyü, Yüreğir ilçesi sınırları içerisindeki Kuranşa (Gümüşyazı) ve Kumrulu (Kara Ahmetli) köyleri ile Mersin ili Tarsus ilçesi sınırları içerisindeki Çöplü ve Kefeli köylerinin seddelerin dışına çıkarılması zarureti ortaya çıkmış, 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu hükümleri gereği, Seyhan nehrinin her iki yanına yapılacak seddin kamulaştırma çalışmaları yapılmış ve ayrıca sağ ve sol seddin içerisinde kalan suyun akışına mani olabilecek her türlü muhdesatın kamulaştırılması yapılmıştır. Ancak evlerin kamulaştırılması yapılırken evlerin arsaları kamulaştırılmamış ve söz konusu köylerin sedde dışına çıkarılması amacıyla, köylerde ikamet edenlere yetecek kadar arazinin kamulaştırılması, DSİ Genel Müdürlüğüne 1950-1951 yıllarında yapılmıştır. Bu araziler söz konusu köylerde ikamet eden vatandaşlara, evlerini yapmaları amacıyla, o yıllarda ilgili valilik makamı nezaretinde dağıtılmıştır.

1960'lı yıllarda yapılan kadastro tespitleri sonucu evlerini yapmaları için her haneye tahsis edilen bölüme Kadastro Müdürlüğüne ayrı bir parsel numarası verilerek, DSİ adına tespit ve tescilleri yapılmıştır. Bu taşınmazların kullanıcılarının da Kadastro Müdürlüğüne tespitleri yapılmış ve tapunun beyanlar hanesine işlenmiştir.

Bu çerçevede, madde ile uzun yıllardan bu yana adı geçen köylerdeki vatandaşların mülkiyet sorununun giderilmesi amacıyla, DSİ tarafından tahsis edilen arazilerin mülkiyetinin kullanıcılara verilmesi için rayiç bedel üzerinden doğrudan satışını yapmaya arazi maliki idarenin yetkili kılınması hedeflenmektedir.

Madde 2- Covid-19 salgının ilk kez 11 Mart 2020 tarihinde ülkemizde görülmeye başlaması ile birlikte, salgınla mücadele kapsamında pek çok idari tedbir alınmıştır. Bu tedbirler ve küresel olarak içinde bulunulan finansal koşullar dolayısıyla, ihale kararı alınarak ihalesi yapılmış, ancak henüz uygulama sözleşmeleri imzalanmamış yap-işlet-devret projelerinin finansman temini aşamasında aksaklıkların meydana geldiği, özel sektörün finansman temin ederken zorlandığı görülmektedir. Bu durumda, içinde bulunulan mücbir sebep dolayısıyla, yabancı kreditorlerin özel bütçeli idarelerin harcama ve gelirlerinin birbirini karşılayamayacağı ve idarenin yükümlülüklerini ifa etmekte yetersiz kalabileceği konusunda tereddüt yaşadığı görülmüştür. Özellikle Hazine ve Maliye Bakanlığının borç üstleniminden faydalanamayan ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli idarelerce yürütülen yap-işlet-devret projelerinde, genel bütçe kapsamındaki kamu idaresi olan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının, yabancı kreditorlerce sağlanan finansman için ilave teminat sağlayabilmesini teminen, projeyi yürüten özel bütçe kapsamındaki kuruluşların borç üstlenim anlaşmasından kaynaklanan yükümlülükleri ile sınırlı olmak üzere, 4749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 8/A maddesinde yer alan hükümlere tabi olmaksızın, borç üstlenim anlaşmasına taraf olması öngörülmektedir.

Madde 3- Akşehir Gölünün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesiminde 1970'li yıllardan itibaren yapılan kadastro çalışmaları ile şahıslara ait mülkiyetler ile kadastro harici bırakılmasına karar verilen yerler belirlenmiştir.

Ancak, söz konusu alanda 1997 yılından itibaren farklı tarihlerde belirlenen kıyı kenar çizgilerine istinaden şahıslara ait tapu kayıtlarının iptali ve terkinine ilişkin işlemler yapılmıştır. Bu alanda henüz tapu iptal ve terkin davası açılmayan, tapu iptal ve terkin davası açılan ve davası devam veya açılan tapu iptal ve terkin davaları sonucunda tapusu iptal ve terkin edilen şahıslara ait taşınmazlar bulunmaktadır. Tapuları iptal ve tekin edilen şahıslardan bir kısmı tarafından tazminat davası açılmış olup, tazminat davası devam edenler olduğu gibi tazminat ödenenler de bulunmaktadır.

Son olarak, DSİ tarafından belirlenen 958.00 metrelik maksimum su kotu dikkate alınarak Akşehir Gölü'nün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde kalan 98 paftalık kısmında 3621 sayılı Kıyı Kanununun 9 uncu maddesine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 4/1/2019 tarihinde kıyı kenar çizgisi onaylanarak kesinleşmiştir.

Yapılan düzenleme ile 4/1/2019 tarihli kıyı kenar çizgisi dikkate alınarak söz konusu taşınmaz maliklerinin mülkiyet sorunlarının çözülmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, aynı alan içerisinde yer alan ve daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastrusu yapılarak Hazine adına tescil edilmesi ve bu taşınmazların 4706 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi hükümlerine göre kullanıcı veya muhdesat sahiplerine doğrudan kiralanabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4- Bu Kanunla 5369 sayılı Kanunun 7 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun da evrensel hizmet yükümlülerini görevlendirebilmesi öngörülmekte ve gerekli ödemelerin Kurum tarafından yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda, madde ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçesinde yer alan ilgili ödeneklerin, evrensel hizmet ödemelerinin yapılabilmesini teminen yıl içerisinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesine aktarılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Madde 5- Yapılan değişiklik ile evrensel hizmet projelerine ilişkin süreçlerin daha fazla etkinleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda uluslararası örneklere uygun şekilde, evrensel hizmet yükümlüsünün

belirlenmesine yönelik yöntemlerin çeşitlendirilmesi, evrensel hizmet yükümlüsünün birden fazla işletmeci arasından belirlendiği hallerde net maliyet hesabına esas teşkil edecek yöntemin tanımlanması, evrensel hizmet yükümlülerine evrensel hizmet işine ilişkin bedelin %30'una kadar avans ödenebilmesi ve ortalama 18 ayı bulan ödeme periyotlarının kısaltılabilesine imkan tanınması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, evrensel hizmet kapsamında yürütülecek projelerde, zorunlu hallerde altyapı kurulumu gerektiren işlerde evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmayabileceği düzenlenmektedir.

Madde 6- Madde ile, nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilerek karantina altına alınması amaçlanmaktadır.

Madde 7- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesiyle gerek yüksek hızlı tren işletmeciliğinin, gerekse diğer demiryolu taşımacılığının yeterli büyüklüğe erişmediği hususları dikkate alınarak, beş yıllık bir geçiş dönemi öngörülmüştür. Böylece, mevcut yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin, yeniden yapılanma çerçevesinde istenilen sonuca ulaşıncaya kadar aksatılmadan yürütülmesi ve geçiş döneminde hem altyapı hem de tren işletmeciliğinden kaynaklanan finansman açığı sebebiyle alt yapı işletmeciliği ile taşımacılık hizmetlerinin yapılamaz hale gelmesinin önlenmesi amaçlanmıştır. Müteakiben, 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 114 üncü maddesinde yapılan değişiklikle TCDD'nin finansman açığının, Hazine tarafından desteklenmesi süresi, 2020 yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

Yukarıda bahsedilen ihtiyaçlar geçerliliğini koruduğundan; madde ile TCDD'nin bazı yatırımlarının finansmanının, işletme bütçesinde yer alan finansman açıklarının ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye yapılan sermaye transferi nedeniyle doğan açıklarının sermayesine mahsuben Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenmesi süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılmakta ve bu sürenin uzatılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Madde 8- Madde ile 6461 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin finansman açığının sermayesine mahsuben TCDD tarafından desteklenme süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır.

Buna ilave olarak, işletilmesi ticari olmayan yolcu taşımacılığı için yakın zamanda özel demiryolu tren işletmecilerinden talep olmadığından, kamu hizmetinin devamının sağlanarak yolcu taşımacılığında mağduriyetlerin yaşanmaması için TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin kamu hizmeti yükümlülüğü süresi 31/12/2023 tarihine kadar uzatılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca finansman açığının desteklenmesine ve kamu hizmetinin devamına ilişkin sürelerin uzatılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Madde 9- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 6546 sayılı Kanuna ek madde eklenerek Tarihi Alan ve bağlantı noktalarıyla sınırlı olmak üzere hizmet veren alan kılavuzlarına ve verdikleri hizmete ilişkin açıklamalar getirilerek alan kılavuzlarının 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa aykırı olmayacak şekilde hizmet vermesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, madde ile öncelikle alan kılavuzu tanımı yapılmaktadır.

Madde 10- Çanakkale deniz ve kara savaşlarının meydana geldiği Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanının tarihi, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin hususlar Başkanlığın strateji, politika ve uygulamalarını belirlemektedir. Bunlarla ilgili çalışmaların ziyaretçiye yansıyan ve iletilen bölümünde sahada ziyaretçiler ile bire bir temas halinde olan alan kılavuzları önem arz etmektedir. Bu nedenle; madde ile Başkanlıkça belirlenen usul ve esaslar dahilinde yetkilendirilecek alan kılavuzlarının Tarihi Alanda hizmet vermesi amaçlanmaktadır.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

08/03/2021

Esas No: 2/3427

Karar No: 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3427 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 3 Mart 2021 tarihinde yapılan toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ ve 21 milletvekili tarafından 1/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 3/3/2021 tarihli toplantısında, teklifin ilk imza sahibi Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM), Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ), Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü (TCDD) ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

2.2/3427 Esas Numaralı Kanun Teklifinde Öngörülen Düzenlemeler

Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde Teklifte,

- 14/1/1943 tarihli ve 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu,
- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun,
- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 6/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu,
- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu,
- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun ve
- 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun olmak üzere yedi farklı kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Söz konusu düzenlemelerle:

Seyhan Nehri'nde 1949 yılında meydana gelen büyük taşkınının ardından, 1950-1951 yılları arasında nehrin taşmasını engelleyecek seddeler inşa edilmiştir. Seddelerin inşası esnasında sağ ve sol seddeler arasında kalan Adana ili Seyhan ilçesine bağlı Hadırlı, Yalmanlı, Karayusuflu, Salmanbeyli, Mürseloğlu ve Dervişli; Karataş ilçesine bağlı Ziamet (Damlapınar); Yüreğir ilçesine bağlı Kuranşa (Gümüşyazı) ve Kumrulu (Kara Ahmetli) ile Mersin ili Tarsus ilçesine bağlı Çöplü ve Kefeli köyleri, kamulaştırma çalışmaları kapsamında tahliye edilmiş, köylülere evlerini yapmak üzere DSİ tarafından arsa tahsisinde bulunulmuş, ancak söz konusu kişilere bu arazilerin tapusu verilmemiştir. Bu kişilere arazilerin rayiç bedel üzerinden satışı yapılarak uzun yıllardır devam eden mülkiyet sorununun çözülmesi amacıyla 4373 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

COVID-19 pandemisi ülkemizde ilk kez 11 Mart 2020 tarihinde görülmüş, bu tarihten sonra salgınla mücadele amacıyla çeşitli önlemler alınmaya başlanmıştır. Pandemi küresel çapta finans piyasalarını da etkilemiş, içinde bulunulan koşullar nedeniyle, 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi

yapılmış ancak uygulama sözleşmeleri imzalanmamış yap-işlet-devret (YİD) projelerinin finansman temininde aksaklıklar meydana gelmiştir. Özel sektör kuruluşlarının finansman temininde zorlanmaya başladığı, içinde bulunulan mücbir sebep dolayısıyla, yabancı kreditorlerin özel bütçeli idarelerin harcama ve gelirlerinin birbirini karşılayamayacağı ve idarenin yükümlülüklerini ifa etmekte yetersiz kalabileceği konusunda tereddüt yaşadığı görülmüştür. Özellikle, tutar itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığının borç üstleniminden faydalanamayan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli idarelerce yürütülen YİD projelerinde genel bütçe kapsamında kamu idaresi olan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yabancı kreditorlerce sağlanan finansman için ilave teminat sağlayabilmesi amacıyla, projeyi yürüten özel bütçe kapsamındaki kuruluşların borç üstlenim anlaşmasından kaynaklanan yükümlülükleri ile sınırlı olmak üzere, 4749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 8/A maddesinde yer alan hükümlere tabi olmaksızın, borç üstlenim anlaşmasına taraf olması öngörülmektedir.

Konya İli Akşehir ve Tuzlukçu İlçelerinin Akşehir Gölü kıyısından kalan kesimlerinde 1970'li yıllardan itibaren kadastro çalışmaları yapılmaya başlanmış, bu çalışmalar kapsamında şahıslara ait mülkiyetler ile kadastro harici yerler belirlenmiştir. Ancak söz konusu alanda 1997 yılından itibaren farklı tarihlerde belirlenen kıyı kenar çizgileri nedeniyle maliklere karşı tapu iptal davaları açılmıştır. Bazı maliklerin davaları sonuçlanarak tapuları iptal edilmiş, bazı maliklerin iptal davaları ise halihazırda devam etmektedir. Yine tapu iptali sonrası tazminat davaları açılmış; bazı davalar sonuçlanmış olup halen devam etmekte olan tazminat davaları da bulunmaktadır. Söz konusu süreçten etkilenen malik sayısı 782'dir. Teklifte yer alan düzenleme ile 4/1/2019 tarihli kıyı kenar çizgisi dikkate alınarak söz konusu taşınmaz maliklerinin mülkiyet sorunlarının çözülmesi amacıyla 4706 sayılı Kanuna geçici madde eklenmektedir. Yapılan düzenleme ile ayrıca, aynı alan içerisinde yer alan ve daha önce yapılan kadastro çalışmalarında kadastro harici bırakılan taşınmazların kadastronun yapılarak hazine adına tescil edilmesi ve bu taşınmazların 4706 sayılı Kanun kapsamında kullanıcı veya muhdesat sahiplerine doğrudan kiralanabilmesi de amaçlanmaktadır.

Evrensel hizmet yükümlülerinin, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yanında düzenleyici ve denetleyici kurum olan BTK tarafından da görevlendirilebilmesi ve bu hizmete ilişkin ödemelerin BTK tarafından da yapılabilmesi amacıyla 5369 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Yine 5369 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle, evrensel hizmet yükümlüsünün belirlenmesine yönelik yöntemlerin çeşitlendirilmesi, bu yükümlülere evrensel hizmet işine ilişkin bedelin % 30'una kadar avans ödenebilmesi, 18 ayı bulan ödeme periyotlarının kısaltılabilmesi, hizmetin maliyet hesaplamasında net maliyet yerine finansman maliyetinin dikkate alınması, böylelikle evrensel hizmet projelerinin hızlandırılarak vatandaşlara daha kaliteli ve hızlı iletişim imkânının sağlanması amaçlanmaktadır.

5996 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu, oğlak ve gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilerek, kesim yerine karantinaya alınması hüküm altına alınmaktadır.

2013 yılında çıkarılan 6461 sayılı Kanun ile ülkemizde demiryolu ulaştırmasının serbestleştirilmesi amaçlanmış, aynı Kanunla, gerek yüksek hızlı tren işletmeciliğinin, gerekse diğer demiryolu taşımacılığının yeterli büyüklüğe erişemediği göz önüne alınarak beş yıllık bir geçiş dönemi öngörülmüştür. Böylece, mevcut yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin yeniden yapılanma çerçevesinde istenilen sonuca ulaşıncaya kadar aksatılmadan yürütülmesi ve geçiş döneminde hem altyapı hem de tren işletmeciliğinden kaynaklanan finansman açığı sebebiyle alt yapı işletmeciliği ile taşımacılık hizmetlerinin yapılamaz hale gelmesinin önlenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu süre

28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunla 2020 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. Yukarıda bahsedilen ihtiyaçlar geçerliliğini koruduğundan, Teklif ile TCDD'nin bazı yatırımlarının finansmanının, işletme bütçesinde yer alan finansman açıklarının ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye yapılan sermaye transferi nedeniyle doğan açıkların, sermayesine mahsuben Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenme süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılmakta ve bu sürenin 10 yıla kadar uzatılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Yine 6461 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin finansman açığının TCDD tarafından karşılanması ile yolcu taşımacılığının TCDD Taşımacılık A.Ş tarafından yerine getirilmesine ilişkin uygulamaların süresi 31/12/2023'e kadar uzatılmakta, bu sürelerin 10 yıla kadar uzatılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı sınırları içerisinde turist rehberlerinin yanı sıra bölgede yaşayan alan kılavuzlarının da faaliyet gösterebilmesi ve bu alan kılavuzlarının niteliklerinin belirlenmesi amacıyla 6546 sayılı Kanunda düzenleme yapılmaktadır.

3. Teklifin Genel Üzerinde Yapılan Görüşmeler

Komisyon görüşmelerinde Teklif üzerindeki değerlendirme, yorum ve açıklamalar Teklifin 2, 4 ve 5'inci maddeleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Görüşmelerde ilk imza sahibi Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ tarafından yapılan açıklamalarda:

Seyhan Nehri'nde meydana gelen taşkınların en büyüğünün 1949 yılında gerçekleştiği, tüm ovanın sular altında kalması sebebiyle bu taşkınları önlemek amacıyla 1950-1951 yıllarında nehrin iki yanına sedde inşaatına başlandığı, bu seddelerin yapımıyla birlikte seddeler arasında kalan Adana ve Mersin illerine bağlı 11 köyün seddelerin dışına çıkarılması zaruretinin doğduğu, tahliye edilen köylülere evlerini yapmak üzere DSİ tarafından arsa tahsisinde bulunduğu ancak söz konusu kişilere bu arazilerin tapusunun verilmediği, zemin ile mülkiyetin DSİ veya Hazineye ait olması, üzerindeki muhdesatin ise vatandaşlara ait olması nedeniyle vatandaşlar açısından sürekli problemler ortaya çıktığı, yapılacak düzenlemeyle bu problemin çözümü için söz konusu kişilere rayiç değer üzerinden taşınan arazinin tapusunun verilmesinin sağlanacağı;

Konya ilinin, Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinin Akşehir Gölü kıyısında yer alan kesiminde kıyı kenar çizgisinin ilk olarak 12/03/1997 tarihinde onaylandığı, onaylı kıyı kenar çizgisinin hatalı olduğu ve iptali gerekçesiyle açılan davalar sonucunda kıyı kenar çizgisinin iptaline karar verildiği, mahkeme kararının ifası amacıyla Bakanlık tarafından onaylı kıyı kenar çizgisinin iptal edildiği, yapılan yargılama sonucu oluşturulan bilirkişi raporlarına göre hükmen yeni bir kıyı kenar çizgisi tespit edildiği, sonrasında 2019 yılında Bakanlık tarafından kıyı kenar çizgisinin tekrar belirlendiği, yeni belirlenen kıyı kenar çizgisi içinde kalan taşınmaz mülkiyetlerine yönelik olarak tapu iptal davaları açıldığı, bazı maliklerin tapularının iptal edildiği, bazı iptal davalarının derdest olduğu, tapuları iptal ve terkin edilen şahıslardan bir kısmının tazminat davası açtığı, halen derdest tazminat davalarının olduğu, mülk sahiplerinden bazılarına da hâlihazırda tazminat ödendiği, yapılacak düzenlemeyle 4/01/2019 tarihli kıyı kenar çizgisi esas alınarak söz konusu taşınmazların sahiplerinin mülkiyet sorunlarının çözülmesinin ve aynı alan içinde bulunan, daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların Hazine adına tescil edilmesinin ve bu taşınmazların kullanıcı veya muhdesat sahiplerine doğrudan kiralanabilmesinin amaçlandığı;

Teklifle yapılan bir başka düzenlemeyle 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış, finanse edilmesi planlanan ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kamu idareleri tarafından borç üstlenim anlaşması imzalanacak olan bazı projelerde

teknik ve mücbir sebeplerle söz konusu özel bütçeli kamu idarelerinin taraf olamadığı, projeye Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının borç üstlenim anlaşmasına taraf olmasının sağlanarak finansmana erişimde önemli ölçüde avantaj sağlanacağı;

Haberleşme ve elektronik iletişim sistemlerinin ulaşılabilir olmasının bir kamu hizmeti olduğu, söz konusu hizmetlerin bütün yurt saatinde düzgün dağıtılmasının ülkemizin her bölgesinde fırsat eşitliğinin sağlanması açısından son derece önemli olduğu, kamu hizmetlerine haiz ancak telekomünikasyon işletmecileri tarafından karşılanmasında mali güçlük bulunması nedeniyle altyapı götürülemeyen yerlere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından uygulanan projelerle gerekli yatırımların yapıldığı, uygulanan mevcut sisteme göre işletmecilerden toplanan evrensel hizmet gelirlerinin yine işletmeciler aracılığıyla yürütülen evrensel hizmet projeleri çerçevesinde Bakanlık tarafından belirlenen yerleşim yerlerine götürülmesi için kullanıldığı, uygulamada işletmecilerin proje kapsamında gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin maliyetlerini ancak bir sonraki yıl Bakanlığa bildirebildiği, Bakanlığın gerekli denetlemeleri gerçekleştirdikten sonra ödenecek miktarı belirlediği ve buna göre ödeme yapıldığı, bu süreçte göre bir işletmecinin yaptığı bir faaliyetin bedelini ortalama on sekiz ay sonra alabildiği, bunun neticesinde evrensel hizmetin maliyetinin öngörülmesinin zorlaştığı, bu süre içinde ilave finansman maliyeti oluştuğu, bu nedenle evrensel hizmet projelerine ilginin az olduğu ve gerçekçi proje bedelleri belirlenemediği, bu durumun özellikle kırsal kesimdeki vatandaşlarımızın evrensel hizmete ulaşmasını geciktirdiği ve zorlaştırdığı, öngörülen değişikliklerle bu konuda bir düzenleme yapılarak ve finansman maliyeti asgariye indirilerek proje faaliyetlerinin daha gerçekçi değerlerde oluşmasının sağlanmasının, evrensel hizmet kapsamında altyapı kurumlarının daha hızlı ve etkin hâle getirilmesinin ve BTK'nın daha fazla yere altyapı ve hizmet götürmesinin hedeflendiği;

Diğer bir düzenlemeyle toplum sağlığı ile hayvan haklarının korunması arasındaki dengenin gözetilerek nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilerek, kesim yerine karantina altına alınmasının amaçlandığı, zira ülkemizde zaman zaman yetkililerin ulaşmasının zor olduğu noktalarda hayvancılık yapıldığı, dolayısıyla hayvanlara küpe taktırmanın her zaman kolay olmadığı, bu hayvanların meradan aşağıya indirilmesi sırasında jandarma tarafından yakalanması durumunda yürürlükteki mevzuat gereği kesime gönderilmesi gerektiği, kesime gönderilen bu hayvanlar içinde bir aylık hayvanlar ile gebe hayvanların bulunabildiği, bu hayvanların karantina altına alınması amacıyla karantina merkezleri kurulacağı, karantina merkezlerinde tutulacak hayvanların insan ve hayvan sağlığına bir zararı olmadığından veteriner hekimler tarafından tespit edilmesi durumunda kayıt altına alınacağı;

Demiryollarında mevcut yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin yeniden yapılanma süreci tamamlanincaya kadar aksamadan sürdürülmesi, mevcut altyapının güçlendirilerek vasfının iyileştirilmesi, hem altyapı hem de tren işletmeciliğinden kaynaklanan sorunlar nedeniyle altyapı işletmeciliği ile taşımacılık hizmetlerinin yapılamaz hâle gelmesinin önlenmesi amacıyla 6461 sayılı Kanunla öngörülen geçiş sürecinin uzatılmasına ihtiyaç duyulduğu, işletilmesi ticari olmayan yolcu taşımacılığı için yakın zamanda özel tren işletmelerinden talep olmadığından TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin yürüttüğü kamu hizmetinin devamlılığının sağlanması ve yolcu taşımacılığında mağduriyetin yaşanmaması amacıyla kamu hizmeti yükümlülüğü süresinin uzatılmasının öngörüldüğü;

Çanak kale Savaşlarının insanımıza ve özellikle genç nesillere iyi anlatılmasının son derece önemli olduğu, alan kılavuzlarının bu anlamda önemli bir görevi ifa edeceği ve boşluğu dolduracağı, tarihî alanda görev yapan alan kılavuzlarının hâlihazırda rehberlik hizmeti yerine getirmeksizin sadece yönlendirme faaliyeti yapabildiği, ancak alana gelen ziyaretçi yoğunluğu ve turist rehberlerinin sayıca yetersiz kalmaları dikkate alındığında alan kılavuzlarının hizmetine ihtiyaç duyulduğu, bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla düzenleme yapıldığı ifade edilmiştir.

Teklif üzerinde toplantıya katılan milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda:

Teklif metninin komisyon üyelerine 1/3/2020 Pazartesi saat 17:30 gibi ulaştırıldığı, kısa süre nedeniyle Teklif üzerinde ayrıntılı çalışma imkanının bulunmadığı, düzenlemeden etkilenecek kesimlere düşüncelerini dile getirme imkanı verilmediği, Komisyon çalışmalarının Genel Kurulda tüm partilerin bütün milletvekilleri için bir ön fikir olması açısından önemli olduğu, kanun teklifinin Komisyondan acele bir şekilde geçirilmesinin Genel Kurul çalışmalarının niteliğini de düşürdüğü, torba yasa uygulamasıyla ihtisas alanı olmayan konuların Komisyonun önüne geldiği, daha etkin bir çalışma şeklinin belirlenmesi ve Teklifin görüşülmesinin aceleye getirilmemesi adına süre konusunda daha esnek davranılması gerektiği, torba yasa uygulamasının yasama organını itibarsızlaştırdığı;

Teklifin 1’inci maddesiyle, Seyhan Nehri’nde 1949 yılında meydana gelen taşkın sonrasında uzun yıllardır çözülemeyen mülkiyet sorununun çözülmesinin, DSİ’nin hak sahiplerine satışı ihale yöntemiyle değil doğrudan yapmasının, bu sürecin kurulacak bir komisyon tarafından yürütülmesinin bölgede yaşayan vatandaşlar açısından önemli ve düzenlemenin olumlu olduğu ancak mağduriyet yaşanmaması adına belirlenecek olan rayiç bedelin –her ne kadar büyükşehir belediye sınırları içerisinde mahalleye dönüşmüş olsalar da- bu yerleşim yerlerinde yaşayanların ortalama gelir seviyelerine uygun olarak belirlenmesi ve değer tespiti üzerinden satışın yapılması, hatta bedelsiz devredilmesi gerektiği, ayrıca satış yapılacak yerlerin yıllar içinde el değiştirmiş olması ihtimaline karşı devralan kişilerin de mağdur edilmemesinin önem arz ettiği;

1’inci maddenin gerekçesinde, meydana gelen taşkın sonrası seddelerin inşası sırasında vatandaşların binalarının kamulaştırıldığı ancak arsalarının kamulaştırılmadığı, vatandaşlara DSİ tarafından kamulaştırılan başka bir yerden evlerini yapmaları amacıyla arsa verildiği şeklinde bir ifadenin yer aldığı, bu durumda, kamulaştırılan arsa için bedel ödenmediyse zamanında bu arsaların karşılığı olarak verilen arsaların neden şimdi satışının yapıldığının anlaşılmadığı, bu noktada bir yanlışlık olup olmadığının açığa kavuşturulmasının uygun olacağı;

Yaşanan taşkın sonrasında Mersin ili Tarsus ilçesine bağlı Çöplü ve Kefeli köylerinin de tahliye edildiği, bu köylerde yaşayanlara Tarsus ilçe merkezinden yer verilerek aynı adlarla iki mahalle kurulduğu, ilçe merkezinde yer alan bu mahallelerin imarlı olmasından dolayı rayiç bedelin yüksek çıkabileceği, bu mahallelerde yaşayan kişilerin dar gelirli vatandaşlar olduğundan hareketle yeni mağduriyetlere yol açılmaması gerektiği;

Teklifin 2’inci maddesinde, KGM’nin taraf olduğu belirlenen kamu özel işbirliği (KÖİ) ve YİD projelerine verilen gelir garantilerinde borç üstlenim taahhütlerine ek olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının borç üstlenim anlaşmalarına taraf olmasını düzenlediği, KGM’nin yapacağı borçlanma içerikli anlaşmalara Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının tüzel kişiliğinin kefil edildiği, düzenlemeyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 ve 8/A maddelerine istisna getirilerek 1 milyar liranın altındaki projelere de devlet garantisi getirildiği, oysa ki 1 milyar liranın altındaki projeleri KGM’nin kendisinin üstlenmesi gerektiği, düzenlemede KGM’nin adı doğrudan zikredilmese de 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvele göre Bakanlığa bağlı iki özel kuruluş olarak KGM ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) olduğu, SHGM’nin 3996 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir YİD projesinin bulunmadığı, düzenlemenin doğrudan KGM’yi işaret ettiği, yine düzenlemede yer alan “15/03/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış” ifadesinin son bir yıl içinde yapılmış belirli bir veya birkaç projeyi ifade ettiği, bu proje veya projelerin hangileri olduğunun Bakanlık tarafından Komisyona açıklanması gerektiği, 3996 sayılı Kanununun 11’inci maddesi ve 4749 sayılı Kanununun 8/A maddesi gereğince borç üstlenimi mekanizmasının KÖİ projeleri kapsamında proje sahibi idare ile projeyi gerçekleştirecek olan şirket arasında düzenlenen sözleşmelerin süresinden önce feshedilmesi

ve tesisin kamuya devredilmesi durumunda, fesih tarihine kadar yapılan işler için kullanılmış olan dış finansmanın kamu tarafından üstlenildiği, YİD projesi alan şirketlerin kredibilitésinin olmaması nedeniyle yurt dışından finansman sağlayamıyorlar ise bütün yükümlülüğün altına da Hazine, Bakanlık ve KGM girecekse, bir başka deyişle riskin tamamını devlet üstlenecekse o zaman buradan elde edilecek kârları şirketlere aktarmanın mantığının olmadığı, özel sektörün kullandığı kredilerin ve YİD projeleri kapsamındaki hizmet bedellerinin yabancı para cinsinden ve fahiş tutarlarda belirlendiği, hizmeti kullanmak durumunda kalan vatandaşların vergi karşılığında alması gereken hizmet için ekstradan döviz kurundaki artış dolayısıyla yeni bir borç yükü altına gireceği, projelere verilen talep garantilerinin gelecekte kamuya miktarı belli olmayan büyük yükler getireceği, uzun vadeye dayalı bu borçların kamunun konsolide borcundan istisna tutularak devletin borçsuzmuş gibi gözüktüğü ancak devletin örtülü bir şekilde ciddi bir borç yükü altına girdiği, borç üstlenme yönteminin devlet borçlarını gizlemenin bir aracı haline geldiği, son yıllarda gerçekleştirilen YİD projeleri kapsamında üstlenicilerin yaklaşık 22 milyar dolar yatırım yaptığı, buna karşılık yaklaşık 29 milyar dolarlık gelir garantisi aldıkları, bunun 17 milyar dolarının da borç garantisi olarak Hazine tarafından üstlenildiği, Teklifte öngörülen düzenlemeyle devlet tarafından geri ödeme garantisi verilen krediler için bir kurumun garantisinin yeterli görülmeyle kreditorlerin talebi doğrultusunda ikinci bir garanti daha verildiği, bu durumun ülkemizin itibarını zedelediği;

2'nci maddede yer alan düzenlemenin son bir yıl içinde yapılmış belirli bir veya birkaç proje ihalesi için çıkarılmasının kanunların genelliği ve kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı olduğu, 5018 sayılı Kanunun "Hazine Birliği" başlıklı 6'ncı maddesinde, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetiminin Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütüleceği ve her türlü iç ve dış borçlanmalarda Hazine garantilerine ilişkin hususlarda 4059 sayılı Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı, 4749 sayılı Kanunun 4'üncü maddesine göre, Hazine yatırım garantisi ve Hazine ülke garantisi vermeye, verilen garantilerin şartlarında değişiklik yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu, kural olarak Hazinenin borç yönetimiyle ilgili olarak yetkili bakanın Hazine ve Maliye Bakanı olduğunun hükme bağlandığı, açıklanan maddelere göre borç üstlenim anlaşmalarının 5018 ve 4749 sayılı Kanunlar çerçevesinde yürütüleceği, hazine birliği ilkesi kapsamında hangi bakanlıkta olursa olsun ülkemizde bütün saymanlıkların Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olduğu, bu saymanlıkların amirinin ilgili bakan değil, Hazine ve Maliye Bakanı olduğu, borç yönetiminin Hazine ve Maliye Bakanı kontrolünde yürütüldüğü, bazı yetkilerin Hazine ve Maliye Bakanına da verilmeyerek Cumhurbaşkanına verildiği, KÖİ projelerinin bu ilkeyi bozan projeler olduğu, Teklifte yer alan düzenlemeyle hazine birliği ilkesine aykırı hareket edilerek Ulaştırma ve Altyapı Bakanının borç üstlenim anlaşması imzalamaya yetkili kılındığı, kaldı ki bu borç üstlenim düzenlemesinin yapılması gerekiyorsa ihale öncesi yapılması gerektiği, bu durumda ihaleye başka teklif verenlerin de olabileceği, düzenlemeyle ihale şartlarının sonradan değiştirilmek istendiği;

Konya'nın Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinin Akşehir Gölü kıyısında kalan kesimlerinde kıyı kenar çizgisinin yeniden belirlenmesi sonucu yaşanan mülkiyet sorununun çözülmesinin önemli olduğu, bu düzenlemeyle 1264 malikin tapu sorununun çözüleceği, sorununun nasıl çözüleceğinin madde metninde etraflı şekilde düzenlendiği, ancak kıyı kenar çizgisinin belirlenmesi sonucu bölgenin doğal sit alanı ilan edilmesinden dolayı 500'e yakın vatandaşın doğal sit alanına kaçak inşaat yaptıkları gerekçesiyle yargılandıkları ve bir yıl sekiz ay hapis cezası aldıkları, 20'ye yakın vatandaşın cezaevine girdiği, bu vatandaşların almış oldukları hapis cezalarının da ortadan kaldırılması amacıyla adli sicil kayıtların düzeltilmesi gerektiği, zira görüşülen Teklifin yasallaşması halinde ortada suç unsuru kalmayacağı;

Teklifte yer alan bir başka düzenlemenin evrensel hizmete ilişkin olduğu, ülkemizde internet hizmetinden yararlanamayan yerlere kamusal hizmet olarak BTK tarafından evrensel hizmetin götürüleceği, pandemi sürecinde uzaktan eğitime ulaşabilmek için internet altyapısına ihtiyaç duyulduğu, ancak özellikle kırsal kesimde yürütülen altyapı projelerine verimli olmadığı gerekçesiyle evrensel hizmet yükümlülerinin ilgi göstermediği, ülkemizde pandeminin 2020 yılı mart ayında başladığı, düzenlemenin bir yıllık gecikmeyle Meclise getirildiği, bu bir yıllık süreç içinde pek çok öğrencinin internet hizmetine ulaşamamasının fırsat eşitliğine aykırı bir durum yarattığı;

Evrensel Hizmet Fonunda 2006-2018 yılları arasında 10 milyar liraya yakın bir paranın toplandığı, Aralık 2019 itibarıyla bu paranın 1 milyar 729 milyon lirasının eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla harcadığı, bu fonun doğru kullanılmaması nedeniyle uzaktan eğitim sürecinde 2 milyon 600 bin öğrencinin Eğitim Bilişim Ağına (EBA) erişemediği, pandeminin ilk ortaya çıktığı dönemde EBA'nın 30-40 bin kapasiteli olduğu, ancak Eylül 2020'de 1 milyon kapasiteye ulaşabildiği, son zamanlarda bu sayının 3 milyona ulaştığı, örgün eğitimde 18 milyondan fazla öğrencinin bulunduğu düşünüldüğünde söz konusu kapasitenin halen yetersiz olduğu, Evrensel Hizmet Fonunun etkin ve verimli bir şekilde kullanılmamasının nedenlerinin Komisyona izah edilmesi gerektiği;

Teklifin 5'inci maddesiyle getirilmek istenen düzenleme ile evrensel hizmet projelerinde objektif bir hesaplamayla net maliyetle ücretlendirme yapmak yerine finansman maliyetiyle ücretlendirme yapmanın tercih edildiği, bunun hangi amaçla yapıldığının Komisyona açıklanması gerektiği, yine aynı maddede yer alan düzenleme ile evrensel hizmet yükümlüsünü doğrudan belirleme konusunda BTK'ya yetki verildiği, evrensel hizmet yatırımlarında en düşük bedel esasına göre firmaların yarıştığı bir seçenek yerine BTK'ya yükümlüleri doğrudan belirleme yetkisi verilmesinin kamu zararına yol açabilecek bir husus olduğu, maddede yer alan bir başka ifadede evrensel hizmet yükümlüsü olmayanlardan da alım yapılabilmesinin önünün açıldığı;

Teklifin 6'ncı maddesinde yer alan nakil sırasında yakalanan küpesiz hayvanların kesime gönderilmesi sorununun milletvekillerinin çokça karşılaştığı bir sorun olduğu, hayvansal gelişimin sağlanması ve özellikle gebe hayvan ve yavru hayvanların kesilmesi yerine karantinaya alınacak olmasının, ülkemizdeki hayvan varlığını korumaya yönelik önemli bir düzenleme olduğu,

Teklifin 7 ve 8'inci maddelerinin TCDD'nin özelleştirme sürecine ve bu süreç içinde TCDD'nin finansman açıkları ve yatırım harcamalarının Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin sürenin uzatılmasına yönelik olduğu, demiryolu taşımacılığının özelleştirilmemesi gerektiği, özelleştirme sürecinde kurum çalışanlarının mağdur edildiği;

Çanakkale Savaşlarının geçtiği Gelibolu Yarımadasında alan kılavuzu görevlendirilmesinin önemli olduğu, ancak alan kılavuzlarıyla turist rehberleri arasında görev tanımlarının net olmadığı, ayrıca alan kılavuzu olarak görev yapacak kişilerin, içinde Mustafa Kemal Atatürk'ün geçmediği bir Çanakkale destanı anlatmamaları gerektiği, bu değerlendirmeye karşılık olarak, alan kılavuzlarının bölge insanı olduğu, turist rehberlerinden farklı görev ifa ettiği, hâlihazırda 260 civarında rehber, 300 civarında alan kılavuzu bulunduğu, haftasonları 800-900 otobüs ziyaretçi geldiği, rehberlerin tümünün alanın hepsine yetmediği, düzenleme ile alan kılavuzlarının rehberlerden farklı olarak beş yılda bir yabancı dil sınavına tâbi tutulacağı, sınavda başarılı olamayanların alan kılavuzluğu yapamayacağı, yine alan kılavuzlarının üç yılda bir eğitime alındıkları, bu eğitimde de yeterlilik gösteremeyen alan kılavuzlarının görevi bırakmak zorunda oldukları, alan kılavuzlarının Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının olmadığı bir Çanakkale Savaşı anlatmalarının söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

Toplantıya katılan Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcıları Enver İŞKURT ve Ömer Fatih SAYAN tarafından yapılan açıklamalarda:

Teklifin 2'nci maddesinin YİD projeleriyle ilgili finansman temininde borç üstlenimine yönelik bir düzenleme olduğu, borç üstleniminin YİD projelerinde görevli şirketin sağladığı kredinin yatırımda kullanılması kaydıyla sözleşmenin feshedilmesi halinde kamunun yapılan yatırımın geriye ödenmesini kreditora garanti etmesi anlamına geldiği, borç üstleniminin bir kefalet olmadığı, düzenlemenin hâlihazırdaki uygulamadan farklı olarak 1 milyar liranın altında kalan kredilerin teminine ilişkin bir düzenleme olduğu, 1 milyar liranın üzerindeki kredi temininde olduğu gibi Hazinesinin borç üstlenimine yönelik uygulamasının 1 milyar liranın altındaki miktarlardaki krediler için de getirildiği, borç üstlenim uygulamasının genişletilmesinin nedeninin COVID-19 pandemisinden dolayı küresel çapta ticari endişelerin hâsıl olması nedeniyle finansman temininin zorlaşması olduğu, borç üstlenim uygulamasının ülkeye finansman girmesi anlamında önemli katkı sağladığı, düzenlemenin belli firmalara yönelik olmayıp genel bir düzenleme olduğu, pandeminin başladığı tarihten sonra gerçekleştirilecek yeni işler için öngörüldüğü, geçmişe yönelik bir düzenleme olmadığı, KÖİ projelerinin Bakanlığın toplam yatırımları içinde sadece % 18'lik bir pay teşkil ettiği, geri kalan projelerin Bakanlık tarafından yürütüldüğü, KÖİ projelerinde maliyet belirlenirken sadece yapım işlerinin değil, işletme ve bakım giderlerinin de hesaba katıldığı, proje bedellerinin sadece yapım maliyeti gibi yansıtılmasının hatalı olduğu;

Hâlihazırda ülkemizde mobil ve sabit hat operatörlerinin serbest rekabet ortamında haberleşme hizmetini sürdürdüğü, 2005 yılından itibaren “evrensel hizmet yükümlüsü” olarak adlandırılan, başta Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone olmak üzere, işletmecilerin cirolarından belirli payların ayrıldığı, ayrılan bu payların yatırım yapmanın ticari olarak uygun görülmediği yerlere devlet eliyle yatırım götürülmesi için kullanıldığı, evrensel hizmet gelirlerinin Türk Telekom'un yıllık net satış hasılatının % 1'i, Hazine payı ödeyen işletmeciler dışındaki işletmecilerin yıllık satışlarının % 1'i, Hazine payı ödemekle yükümlü olduğu halde Hazine payını ödemeyi gerektirmeyen hizmetlerin % 1'i, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin Hazineye ödedikleri payın % 10'u, BTK'nın verdiği cezaların % 20'si ile Kurumun üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra elde ettiği gelirlerinin % 20'sinden oluştuğu, bu fon vasıtasıyla operatörlerin ticari olarak hizmet vermek istemedikleri yerlere bu hizmetin götürüldüğü, özellikle pandemi döneminde artan ihtiyaç nedeniyle nüfusu 500'ün altında kalan 2575 yerleşim yerine evrensel hizmet fonuyla 4.5G seviyesinde mobil haberleşme altyapısı kurulduğu, ayrıca 1609 yerleşim yerine de sabit telefon ve internet götürmek üzere altyapı kurulduğu, bahsi geçen yerleşim yerlerine altyapı hizmeti götürülmesine ilişkin projelerde net maliyet hesabının dikkate alındığı, bu maliyetlerin dönemsel olarak karşılandığı, bu dönemin genellikle bir yıldan uzun bir süre olduğu, bir başka ifadeyle bahsi geçen yerleşim yerlerine hizmet götüren bir operatörün götürdüğü bir hizmetin bedelini ancak bir yıl sonra alabildiği, bu süre içinde hiçbir ödeme alamadığı, özellikle pandemi döneminde eğitimin on-line olmasından sonra kırsal bölgelerde internet hızının daha fazla olması gerektiğinin ortaya çıktığı, bunu gidermek için ihale sürecine çıktığı ancak mevcut yasal hükümler çerçevesinde proje ödemelerinin iş bitiminden iki yıl sonraya kadar yapılabildiği, ödeme döneminin uzun olması nedeniyle ihale isteklisi bulmakta zorlandığı, bu bölgelere çok hızlı bir şekilde hizmet götürebilmek, uzun dönemde finansman maliyetlerinin daha da yüksek çıkmasını önlemek amacıyla uzun vadeli ödeme dönemleri yerine aylık dönemler şeklinde ödeme yapılması ve BTK tarafından doğrudan evrensel hizmet yükümlüsü belirlenmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

7 ve 8'inci maddelerin yüksek hızlı tren işletmeciliğiyle ilgili olduğu, finansman açığının Hazine tarafından desteklenmesine yönelik düzenlemenin devam etmesi ve kamu hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesi amacıyla düzenleme yapıldığı, destekleme süresinin 2023 yılına kadar uzatıldığı ifade edilmiştir.

4. Komisyonun Maddeler Hakkında Kararı

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklifin,

1'inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4373 sayılı Kanun metninde “Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü” ifadesi daha önce hiç kullanılmadığından, Teklif metnindeki “DSİ” ibaresinin açık yazılması suretiyle,

3'üncü maddesi; cümle düşüklüğünün giderilmesi amacıyla, işlenecek hükmün birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “davalardan” ibaresinden sonra gelmek üzere “başvurucu tarafından” ifadesinin eklenmesi suretiyle,

6'ncı maddesi; işlenecek hükmün birinci cümlesinde yer alan, özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklı cümle düşüklüğü nedeniyle cümlenin yeniden düzenlenmesi suretiyle,

10'uncu maddesi; değiştirilmesi öngörülen 6546 sayılı Kanunun diğer maddelerindeki fıkraların numaralandırılmış olması nedeniyle, işlenecek maddede yer alan fıkralara da numara verilmesi suretiyle,

2, 4, 5, 7, 8, 9, 11 ve 12'nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Maddeler üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü oya sunulmuş ve Teklif oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Komisyon tarafından verilen yetki doğrultusunda, teklifin tamamı tereddütleri gidermek, anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler; kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş; metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Gülide İskenderoğlu</i>
Konya	Aydın	Çanakkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Burhan Çakır</i>	<i>Ertunç Erkan Balta</i>	<i>Ahmet Uzer</i>
Erzincan	Artvin	Gaziantep
(Son oylamada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Hulusi Şentürk</i>	<i>Necip Nasır</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>	<i>Hamdi Uçar</i>
Kocaeli	Sakarya	Zonguldak
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Yıldız</i>	<i>İsmet Tokdemir</i>	<i>Gökân Zeybek</i>
Aydın	Hatay	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Hasan Baltacı</i> Kastamonu (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mürsel Alban</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ulaş Karasu</i> Sivas (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Mahmut Celadet Gaydalı</i> Bitlis (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Erbaş</i> Kütahya	Üye <i>Baki Şimşek</i> Mersin
Üye <i>İbrahim Halil Oral</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Hayrettin Nuhoğlu</i> İstanbul (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir. Bilgilerinize sunarız.

1-GENEL DEĞERLENDİRME

2/3427 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi genel kabul görmüş ve kanun yapma geleneğine aykırı olarak birbirinden farklı 7 Kanunda değişiklik yapan 12 Maddeden oluşan bir torba kanun teklifidir.

Bu torba kanun teklifi de, 2002 yılından bu yana TBMM'nin yasama gücünü sistematik şekilde azaltan, 2007 yılından itibaren de "normal yasa" yapma pratiğini terk eden AKP'nin popülist ve pragmatist yaklaşımından, günü kurtarma ve kendi yandaşlarına rant sağlama anlayışından vazgeçmediğini göstermektedir.

Bu teklifle; 4373 Sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu, 3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet- Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun, 4706 Sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5369 Sayılı Evrensel Hizmet Kanunu, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 6461 Sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun ile 6546 Sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun da değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Teklifin genel amacının kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması olduğu belirtilse de 3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet- Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun da yapılmak istenen düzenlemenin vatandaşlarımız ve kamu kurum ve kuruluşlarımız için değil Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan gelir garantisi verilen ve yurtdışından kredi bulmak isteyen Kamu Özel İşbirliği ve Yap İşlet Devret projelerini gerçekleştirecek görevli şirketlerin çıkarına olduğu gerçeği karşımıza çıkmaktadır.

MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE -1-

Bu maddeyle Seyhan Nehri'ndeki taşkınları önleme amacıyla yapılan seddelerin içinde kalan bu nedenle 1949 -1951 yıllarında binaları kamulaştırılan köylerde, köylülere tahsis edilen arazilerin mülkiyetinin rayiç bedel üzerinden hak sahiplerine satılmasının önü açılacaktır. Söz konusu madde uzun yıllardır yaşanan mağduriyetin sona erdirilmesi açısından olumludur. Düzenlemenin amacına ulaşması noktasında revize edilmesi gereken en dikkat çeken başlık 'rayiç bedel' ifadesidir. Teklif sahiplerinin komisyonunda yapılan görüşmelerde rayiç bedelin minimum seviyede tutulacağına yönelik ifadelerde bulunmuş olsalar da, hak sahipleri ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz ve salgın koşulları nedeniyle bu bedeli ödemekte güçlük çekeceklerine yönelik çekincelerini Cumhuriyet Halk Partisi'ne iletilmiştir. Arazilerin tapuları hak sahiplerine rayiç bedel üzerinden satış yapılarak değil, bedelsiz olarak verilmelidir. Bu düzenlemenin yasallaşmasının ardından uygulamanın nasıl yapılacağı da yeni mağduriyetler yaşanmaması için önem taşımaktadır. Çok sayıda mülkün el değiştirdiği, sözleşme üzerinden satışların yapıldığı, muhtarların imzalarıyla satışların gerçekleştirildiği durumlar olduğu için uygulama esnasında kurulacak komisyonlara muhtarların, köy ihtiyar heyetlerinin mutlaka dâhil edilmesi gerekmektedir.

MADDE -2-

Maddenin kanun metninden çıkarılması talebimiz kabul edilmemiştir. Maddenin gerekçesinde, küresel olarak içinde bulunulan finansal koşullar dolayısıyla, ihale kararı alınarak ihalesi yapılmış, ancak henüz uygulama sözleşmeleri imzalanmamış yap-işlet-devret projelerinin finansman temini aşamasında aksaklıkların meydana geldiği, özel sektörün finansman temin ederken zorlandığı ifade edilmiştir. Yine aynı gerekçe de; yabancı kreditorlerin, özel bütçeli idarelerin harcama ve gelirlerinin birbirini karşılamayacağı ve idarenin yükümlülüklerini ifa etmekte yetersiz kalabileceği konusunda tereddüt yaşadığının görüldüğü belirtilmiştir.

Kanuna eklenmesi önerilen geçici maddeyle, ihalesi 15 Mart 2020'den sonra yapılmış, ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-işlet-devret projeleriyle ilgili olarak Ulaştırma Bakanlığına bağlı "özel bütçeli kamu idareleri" tarafından imzalanacak borç üstlenim anlaşmalarına, ilgili idarenin borç üstlenim anlaşmasından kaynaklanacak yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlayacak şekilde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın da taraf yani kefil olması, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın borç üstleniminden faydalanamayan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı özel bütçeli idarelerce yürütülen yap-işlet-devret projelerinin yabancı kreditorlerden sağlanacak finansmanına, Genel Bütçe Kapsamındaki Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının da ek teminat vermesi istenmektedir. Diğer bir ifadeyle Kamu-Özel-İşbirliği (KÖİ) projelerinin yapımını üstlenen şirketler, kendilerine ilgili kuruluş tarafından verilen gelir garantisini teminat göstererek yurtdışından borçlanmak istediklerinde, kreditorler bu gelir garantilerini yeterli görmemekte ve "bir aksilik çıkması" halinde ve projenin kamu tarafından devralınması durumunda, projenin borcunun da kamu tarafından üstlenileceğinin garantisini talep etmektedir. Teklif metninde "15 Mart 2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış" ifadesi ile kapsama alınmak istenen projelerin hangileri olduğu belirtilmemiştir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kuruluşlar; Karayolları Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'dür. 15 Mart 2020 tarihinden sonra Yap-İşlet-Devret

modeliyle yapılan bilinen 2 ihale bulunmaktadır. Bu ihaleler Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ihalelerden biri Aydın-Denizli Otoyolu, diğeri Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Nakkaş-Başakşehir Kesimi'dir. Bu iki ihaleye ilişkin "uygulama sözleşmesi" imzalandığına dair herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır. Muhtemeldir ki, söz konusu düzenleme bu iki proje için borçlanmayı kolaylaştırmak amacıyla yapılmak istenmektedir. Maddede dikkat çeken bir başka unsur ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın, bu projelerle ilgili borç üstlenim anlaşmasına taraf olmasının, Hazine'nin yap-ışlet-devret ve benzeri yöntemlerle yaptırılan bazı projeler için borç üstlenim anlaşması yapmasıyla ilgili esasları düzenleyen 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Kanunu'nun 4'üncü ve 8/A maddelerine tabi tutulmamasıdır. Söz konusu kanunun 4'üncü maddesi dış borçlanmalarda Hazine garantisi verilmesiyle ilgili esaslar düzenlenmektedir. 8/A maddesi ise hangi yap-ışlet-devret projeleri için borç üstlenim anlaşması imzalanabileceğini düzenlemektedir. 8/A maddesine göre borç üstleniminin, asgari proje tutarı 1 milyar Türk Lirasının zerinde olan ve uygulama sözleşmelerinde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınmasının öngörülmesi hâlinde yapılabileceği düzenlenmektedir. Devletin kamusal mal ve hizmetleri üretecek alt yapı tesislerini yapması/finanse etmesinin temelde iki yöntemi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi tesislerin hazine tarafından doğrudan finanse edilerek inşa edilmesi ve bu tesislerin devlet eliyle işletilmesidir. İkincisi ise, tesislerin inşasının finansmanının özel sektör tarafından belirli bir süre işletilmesi koşuluyla özel sektör tarafından sağlanmasıdır. Yap İşlet Devret (YİD) veya Kamu Özel İş Birliği (KÖİ) gibi yöntemler bu ikinci kategori içinde yer almaktadır. Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında gerçekleştirilen kamu hizmeti yatırımlarına ilişkin olarak kamuoyunu en çok meşgul eden konuların başında verilmiş olan gelir garantileri ve hazineden yapılan garanti ödemeleri gelmektedir. KÖİ yöntemiyle hayata geçirilen kamu hizmeti nitelikli projeler, AKP döneminin özellikle son 3 yılında çok riskli boyuta ulaşmıştır. Çünkü özel sektörün kullandığı kredilere hazine garantisi verilmiştir. Söz konusu hizmetlerin bedelleri yabancı para birimi cinsinden ve çok yüksek tutarlarda belirlenmiştir. Dolayısıyla hizmeti kullanmak durumunda olan vatandaş vergi karşılığında alması gereken hizmete ekstradan para ödemek mecburiyetinde bırakılmaktadır. Projelere verilen talep garantileri her geçen yıl kamuya miktarı belirli olmayan büyük yükler getirmektedir. Hizmeti kullanan vatandaşlar çok yüksek bedeller karşılığında bu hizmetten yararlanabilirken, hizmeti kullanmayan vatandaşların devlete ödedikleri vergiler ise projeleri gerçekleştiren şirketlere kaynak olarak aktarılmaktadır. Verilen kredi-talep garantileri yabancı para birimi cinsinden olduğu için Türk Lirası ile çalışan Türkiye ekonomisi, artan döviz kurları ile her geçen sürede katlanan bir yük ile karşı karşıya kalmaktadır, kalacaktır. Elinde yeterli kaynak olmasa da, kamunun bu projeleri borçlanarak gerçekleştirmesi mümkündür. Kamu görünürde borçlanmamakta ama belirsiz bir maliyeti de karşılamayı garanti etmektedir. AKP bu projeleri ve ortaya çıkan durumu devlet borçlarını gizlemenin bir aracı olarak kullanmaktadır. Garanti ödemelerinde birim fiyatların döviz cinsinden sözleşmeye bağlanmasının esas nedeni, bu projelerin hayata geçirilmesi için gereken kaynağın yurtdışından döviz cinsinden, kredi olarak bulunmuş olmasıdır. Bu sözleşmeler yüklenici-görevli şirketlerin de bu projeleri hayata geçirecek öz kaynaklarının olmadığını ve bu kaynağı yurtdışından sağladıklarını göstermektedir. Bütün bu projelerin muhatabı olan Karayolları Genel Müdürlüğü artık Duyun-u Umumiye İdaresi'ne dönüşmüş durumdadır. Yükleniciler garanti edilmiş gelirleri ile öncelikle dolar cinsinden kredilerini ödemekte ve kalan gelire de işletme giderlerini karşılamaktadır. Bütün bu süreçte Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görevi yurtdışındaki alacaklıların alacaklarının ödenmesini sağlamaktan öteye geçememektedir. Hazinesinin borç üstlenimine tabi kredi anlaşmalarına bakıldığında yaklaşık 22 milyar dolarlık yatırım yapan görevli-şirketlere Ankara-Niğde

Otoyolu hariç yaklaşık 29 milyar dolar gelir garantisi verilmiştir. Ayrıca, görevli şirketlerin bu projeler için kullandıkları kredilerin yaklaşık 17 milyar doları için “borç üstlenimi garantisi” verilmiştir. Bunun anlamı Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın Kamu Borç Yönetimi Raporunda şu şekilde açıklanmaktadır: “Borç üstlenimi mekanizması, KÖİ projeleri kapsamında proje sahibi idare ile projeyi gerçekleştirecek olan şirket (görevli şirket) arasında düzenlenen sözleşmelerin süresinden önce feshedilmesi ve tesisin kamuya devredilmesi durumunda fesih tarihine kadar yapılan işler için kullanılmış olan dış finansmanın kamu tarafından üstlenilmesi ile devreye girmektedir.” Bu kapsamda hazinenin borç üstlenimine tabi kredi anlaşmaları bulunan projelerin uygulama sözleşmelerinin süresinden önce feshedilmesi ve tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde söz konusu yatırım ve hizmetler için yurt dışından sağlanan finansmanın ve varsa bu finansmanın teminine yönelik türev ürünlerden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere mali yükümlülüklerin üstlenilmesine Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Yani, söz konusu projelerin kredi riski bile son aşamada da hazinenin üzerinde bulunmaktadır. Çünkü verilmiş olan gelir garantileri bu kredileri karşılamak amaçlıdır. Gelir garantileri gerçekleşmediğinde, örneğin, hazine garanti ödemelerini yapamadığında ya da yapmadığında sözleşme feshedilmiş ve bu sefer de hazine bu kredi borçlarıyla karşı karşıya kalmış olacaktır. Yine söz konusu maddenin gerekçesinde Covid-19 salgını nedeniyle dünya genelinde alınan idari tedbirlerin şirketlerin finansman teminini olumsuz etkilediği yönünde görüş belirtilmiştir. Covid-19 salgınında dünya genelinde Kamu-Özel-İşbirliği kapsamında yapılan yatırımların kısmen durdurulması, sözleşmelerinin askıya alınması, gerekirse anlaşma yoluna gidilmesi gibi tedbirler alınmıştır. Dünyada benzer projeler için bu yönde tedbirler ve kararlar alınırken, işsizliğin enflasyonun ve yoksulluğun her geçen gün arttığı ülkemizde KÖİ projeleri için özel düzenlemeler yapılması kabul edilebilir değildir. KÖİ mevzuatının 59. Maddesinin c fıkrasında yer alan mücbir sebep kapsamında diğer dünya ülkeleri gibi koruyucu tedbirlerin alınması gerekmektedir. Özellikle sözleşme içeriği şeffaf olmayan ve hazine tarafından garanti ödeme verilen projelerin hazineye getirdiği yük, seyahatlerin kısıtlandığı salgın ortamında hazinenin daha da yüksek meblağlarda zarara uğramasına yol açmakta, bütçe açığını daha da arttırmaktadır. Dünya Bankası’nın Mart 2020’de yayınladığı raporda, kamu-özel işbirliği projelerinin finansmanının tüm ülkelerde ekonomilere büyük yük getireceği uyarısında bulunmasına, Milletlerarası Ticaret Odası’nın Nisan 2020’de güncellediği ‘Mücbir Sebep ve Aşırı İfa Güçlüğü Maddeleri’ listesinde salgın hastalıklara da yer verilmesine ve aşırı ifa güçlüğü söz konusu olması halinde taraflara sözleşmeyi sona erdirmeye hakkı tanınmasına rağmen ülkemizde kamu özel işbirliği ve yap işlet devret modeliyle yapılan projelerin ısrarla finanse edilmeye çalışılması kamu yararı ilkesinden çok uzaktır. Yapılmak istenen düzenleme hazine birliğinin sağlanmasını öngören 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Kanunu’na aykırıdır. Söz konusu düzenlemenin yasallaşması hazine birliğinin sağlanması kuralına büyük zarar verecektir.

MADDE -6-

Bu maddeyle Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı ve Yem Kanunu’nun 36’ncı maddesinde değişiklik yapılması öngörülmüştür.

Teklif edilen düzenlemeyle gebe hayvanlar, bir yaşımdan küçük sığırlar ile altı aylıktan küçük kuzu ve oğlaklar, belgesiz olarak nakledilirken yakalandığında artık kesimhaneye kesime değil, tüm giderleri sahipleri tarafından karşılanmak kaydıyla karantinaya gönderilecek. Düzenlemenin doğru olmakla birlikte yaşanan sorunu çözmeye yetersiz kaldığı gerçeğinin ise göz ardı edilmemesi

gerekiyor. Ülkemiz de hayvancılığın gelişmesini sağlamak, bu sorunu çözmek için öncelikle hayvancılıkla geçimini sağlayan vatandaşların neden bir aylık kuzusunu kesime verdiğinin, neden gebe hayvanını kestiğinin araştırılıp üzerine düşünülmesi gerekmektedir. Bu noktada yapılan araştırmalar yem fiyatları nedeniyle hayvancılıkla geçimini sağlayan vatandaşlarımızın artık kuzuya, gebe hayvanına bakmak istemediği, bir an önce elinden çıkarmak istediğini işaret etmektedir. Söz konusu düzenleme sadece belgesiz olarak nakledilen canlı hayvanların yakalanması durumunda karantinaya alınıp sonra sahibine geri verilmesini sağlamakta, nakledilirken yakalanmayan canlı hayvanlarla ilgili bir çözüm sunmamaktadır. Bu sorunun tam anlamıyla çözülebilmesi için özel buzağı ve özel kuzu desteğiyle ilgili çalışma yapılması gerekmektedir.

MADDE -7-

TCDD'nin, finansman açıkları ve bazı yatırım harcamalarının Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin uygulamanın 2020 yılı sonunda dolan süresinin 31 Aralık 2020'den geçerli olmak üzere 2023 yılı sonuna uzatılmasını öngören değişiklik çerçevesinde ayrıca Cumhurbaşkanına bu süreyi 10 yıla kadar uzatma yetkisi tanınacak. Beş yıl görev yapmak üzere seçilen ve süresi 2023 yılında sona erecek olan Cumhurbaşkanına 10 yıllık uzatma süresi verilmesi hem yönetici etiği açısından doğru değildir, hem de ihtiyaç açısından gerekli değildir. Devlet Demiryollarına verilmek istenen ek süre, daha önce de verilmiş üç yıllık süre içinde öngörülen özelleştirme ve diğer hizmetler yapılamamıştır. Bu durum söz konusu alandaki plansızlığı işaret etmektedir.

MADDE -8-

Kanunun geçici 4'üncü maddesinde yapılması teklif edilen düzenlemeyle demiryolu taşımacılığının özelleştirilebilmesi için kurulan TCDD'nin şirketi, TCDD Taşımacılık A.Ş'nin finansman açıklarının sermayesine mahsuben TCDD tarafından karşılanmasına ilişkin olarak 2020 sonunda dolan süre 2020 sonundan geçerli olmak üzere 2023 yılına kadar uzatılıyor. Aynı maddede yapılan bir başka değişiklikle de, "özel demiryolu işletmeciliğine talep olmadığı" gerekçesiyle TCDD Taşımacılık A.Ş'nin 2020 yılı sonunda biten "kamu hizmeti yükümlülüğü" nün süresi de 2023 yılı sonuna kadar uzatılıyor. Cumhurbaşkanına bu süreleri 10 yıla kadar uzatma yetkisi de veriliyor. Devlet Demiryolları'nın 2016 yılında 2 milyar 516 milyon lira, 2018 yılında 3 milyar 466 milyon lira, 2019 yılında 2 milyar 546 milyon lira zarar ettiği bilinmektedir. Devlet Demiryolları gibi onlarca devlet kurumuna liyakatsiz, deneyimsiz yöneticiler atandığı, bu yöneticilerin kötü yönetimleri sonucu devlete ait kurumların zarar ettiği görülmektedir. Devamında ise bu zararlar kurumların özelleştirilmesinde bir gerekçe olarak kullanılmaktadır.

05.03.2021

Gökân Zeybek

İstanbul

Hüseyin Yıldız

Aydın

Hasan Baltacı

Kastamonu

Ulaş Karasu

Sivas

İsmet Tokdemir

Hatay

Mürsel Alban

Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

2/3427 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

I. GENEL DEĞERLENDİRME

2/3427 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” 4373 sayılı Taşkın Sulara Ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu, 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu, yine 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun’ olmak üzere 7 farklı kanunda değişiklik yapmayı öngörmektedir.

AKP döneminde sıklıkla karşımıza çıkan torba yasa mantığı bu teklif metninde de yer almakta, birbirinden farklı kanunlar, tek bir metinde toplanmaktadır.1.03.2021 Pazartesi günü 17:30’da elimize ulaşan teklif metni için 03.03.2021 tarihinde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu toplanmış, tüm öneri ve eleştirilere rağmen teklif metninde herhangi bir değişiklik yapılmadan kabul edilmiştir. Özellikle komisyonlara alelacele getirilen bu teklifler sivil toplum kuruluşları, sendikalar, odaların nitelikli görüşlerinin alınması hususunda da sorunlar yaşanmasına sebebiyet vermiştir. AKP döneminde bir kural haline dönüşen bu durum Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu gündemine daha önce gelen tüm kanun tekliflerinde de uygulanmıştır.

Özellikle katılımcı bir anayasadan bahsedildiği böylesi bir süreçte muhalefetin talep ve önerilerinin görmezden gelinerek, bir virgülinün bile değiştirilmemesi aslında yasama faaliyeti içerisinde iktidarın muhalefete bakışını da göstermektedir.

İktidarın bugüne kadar uyguladığı neoliberal politikalar, sermaye gruplarının çıkarlarını gözeten yasaların hazırlanmasına sebebiyet vermiş, çıkan her yasa, sermayenin finansal açıdan rahatlamasına hizmet etmiştir. Özellikle belli başlı müteahhit grupları için hazırlanan rant odaklı ve garanti ödemelerine dayalı projeler bir kara deliğe dönüşmüş, toplum geçmediği köprünün, kullanmadığı otoyolun parasını dolaylı olarak ödemek zorunda bırakılmıştır. Devletin ödediği garanti tutarları, dolar kuru ve ABD enflasyon oranlarındaki artışın etkisi olmaksızın dahi, bütçe için büyük bir yük olmaya devam etmiştir.

Kamu Özel İş birliği ve Yap İşlet Devret projeleri; bütçe üzerinde yarattığı büyük yükün yanı sıra bu yükü kamuoyundan kaçırmak için yapılan uygulamalarla hak ihlallerine neden olmuş, projelere ne kadar ödendiği bilgisi kamuoyundan kaçırılarak bütçe hakkı ve bilgi edinme hakkı ihlal edilmiş, şeffaflık ortadan kaldırılmaktadır.

Özellikle Yap-İşlet-Devret veya Kamu Özel İşbirliği mantığı ile hayata geçirilen tüm projeler kamuya sadece yük getirmiştir, süreç iyi yönetilememiştir. Bugüne kadar uygulanan sermaye gruplarına imtiyazlı yaklaşımların pratikleri bundan sonrası için de olumlu izlenim vermemektedir. Sayıştay 2019 raporu incelendiğinde Avrasya Tüneli için yapılacak garanti ödemesi, tutarın 30’da biri oranında kaydedilmiştir. Sayıştay’a göre bakanlık, 963 milyon TL olan garanti ödemesini mali kayıtlara 32 milyon TL olarak geçirmiştir. Söz konusu yanlışlığın düzeltilmesini talep eden Sayıştay ayrıca tünelden kaçak geçişlerle ilgili sorumluluğu yerine getirmeyen bakanlığın, 2019 yılında 10 milyon TL’nin üzerinde ek garanti ödemesi yaptığını da belirlemiştir.

Cumhurbaşkanlığı 2020 Yıllık Programı'na göre, Ulaştırma Bakanlığı'nın Yap-İşlet-Devret projelerinde şirketlere verilen garantiler için 8,3 milyar lira ödenek ayrılmıştır. Covid-19 salgınında bu ödemeler ertelenmesi gerekirken tam tersi desteklemeler artarak devam etmiştir.

AKP'nin kendi sermaye grubunu kurma çabası olarak içerisinde oluşturulan bu projeler en temel haklardan biri olan ulaşımın pahalılaşmasına da sebebiyet vermiştir.

Yavuz Sultan Selim ve Osmangazi Köprülerine, sadece, sokağa çıkma yasağının uygulandığı ilk hafta sonunda hazineден ödenecek garanti bedeli 56,6 milyon TL olmuştur. Üstelik bu garanti bedelleri hesaplanırken ABD'deki enflasyon oranı da dahil edilmektedir. Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nde 2020'de ödenecek araç başına garanti tutarı: 3,16 dolar + KDV'dir. Osmangazi Köprüsünde, 2020'de ödenecek araç başına garanti tutarı: 36,92 dolar + KDV'dir.

Bakanlık bütçesinden 2021 yılı için trafik garantileri ve katkı ödemeleri için 540 Milyon TL ayrılmıştır. Bu rakam 2019 yılında 458 Milyon TL'dir. Karayolları Genel Müdürlüğü ise Yap-İşlet-Devret projeleri için 14 Milyar 49 Milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Zafer Havalimanı için 852 bin yolcu garantisi verilmiş, 2020'nin ilk 8 ayında 7 bin 233 yolcu kullanmıştır. Oluşan kamu zararı 39,8 milyon TL'dir. Havalimanının performansı böyle devam ederse Hazine'den 208 milyon 131 bin 332 avro şirketlerin kasasına girecek. 2021 Bütçe görüşmeleri sırasında Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Yap-İşlet-Devret projelerinde sadece dolar kuru yükseldiği için ortaya çıkan zararın 83,7 milyar lira olduğunu dile getirmişti.

Kamu üzerinde bir kambur olan yap-işlet-devret modeli sadece hayata geçirilen projelerin ekonomik bir batağa dönüşmesini değil aynı zamanda en temel haklardan biri olan ulaşımın da pahalılaşmasını sağlamıştır. 2021 yılının ilk ayında otoyol ve köprülerden geçiş ücretleri %25 zamlanmıştır. Bir otomobilin geçiş ücreti, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü ile Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nde 10,50 TL'den 13,25 TL'ye, Osmangazi Köprüsü'nde 117,90 TL'den 147,50 TL'ye yükselmiştir. Yine yap-işlet-devret yöntemiyle yaptırılan ve dolarla araç geçiş garantisi verilen Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nde bir otomobilin geçiş ücreti yüzde 25,5 artışla 21,90 TL'den 27,50 TL'ye yükselmiştir.

Yap-İşlet-Devret projelerinin ekonomik yükünün bilançosu her zamlarla birlikte biraz daha ağırlaşmakta, kamu ciddi bir zarara uğratılmaktadır. Kamunun ulaşım hususunda tüm rolü üstlenmesi gerekirken, ulaşım sektörü sermaye gruplarının inisiyatifine terk edilmiştir. Bu kanun teklifi bu süreci bir adım daha ileri taşımakta, yandaş sermaye gruplarına sadece yurt içinde değil, yurtdışında da ekonomik ayrıcalık sağlanmasına neden olacaktır.

II. BAZI MADDELER ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

MADDE 1:

1949 yılında Seyhan Nehrinde iki büyük taşkın meydana gelmiş, Adana Seyhan İlçesine bağlı Hadırlı, Yalmanlı, Karayusuflu, Salmanbeyli, Mürseloğlu, Dervişli köyleri, Karataş ilçesine bağlı Ziament(Damlapınar) köyü, Yüreğir ilçesine bağlı Kuraşa(Gümüştüzü) köyleri ile Mersin'in Tarsun ilçesine bağlı Çöplü ve Kefeli köyleri ile toplamda 11 yerleşim yeri bu taşkından etkilenmiştir.

1956 yılında Seyhan Barajı ve nehir boyunca seddelerin yapım işi başlatılmış, 4373 sayılı “Taşkın Sulara Ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu” gereği bu yerleşim yerleri sedde dışına çıkarılmak için kamulaştırma işlemleri yapılmıştır. Kamulaştırma işlemleri sadece evleri kapsamış, evlerin arsaları kamulaştırılmamıştır. Bu arsalar karşılığında olarak da 6 Köy DSİ'ye ait araziye, 7 köy ise Maliye Hazinesine ait araziye yerleştirilmiştir. Fakat DSİ ve Maliye Hazinesine ait olan bu arazilerin tapuları şahıslar üzerine geçirilmeden sadece Kadastro Tespit Tutanağında araziyi kullanan hak sahibinin adı şerh düşülmüştür.

1970'li yıllarda Adana'nın Seyhan ilçesine bağlı Hadır'lı köyünün tapu sorunu 1959 yılında çıkartılan Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereği afete maruz kaldığı için çözülmesine rağmen diğer 10 Köy için tapu sorunları 2021 yılına kadar devam etmiştir.

DSİ 2000 yılında başlattığı inceleme neticesinde söz konusu sel mağdurlarına teslim edilen arazi tapularının bu kişilere devredilmesi gerektiğini bildiren bir takım yazışmalarla yapmış, dönemin valiliği eski tarih olduğu gerekçesi ile bu talebi kabul etmemiştir.

Geçen sürede değişen valiler ve arşiv kayıtları ile birlikte bir afetin meydana geldiği, 1949 yılından bu güne değin mağduriyetin devam ettiği gerek Adana Valiliği gerek DSİ gerek Tapu Kadastro Müdürlüğü gerekse belediye tarafından kabul edilse de bu süreçte de 2009 yılında kurulan AFAD, 1949 yılında bir afetin meydana gelip gelmediğini bilinmediği gerekçesiyle bu süreç işletilememiştir. Hâlbuki arşiv kayıtlarında 1949 ve 1950 yıllarında meydana gelen sel felaketi bulunmasına rağmen AFAD'ın bu yönlü bir araştırmaya gitmemesi, tüm kurumlar tarafından kabul edilen bu mağduriyetin giderilmesi açısından gerekli kolaylığı göstermemesi bir eksiklik olarak karşımızda durmaktadır.

70 yılı bulan bir mağduriyetin varlığı tüm kurumlar tarafından kabul edilmiş durumdadır. Söz konusu mağduriyetin giderilmesi amacıyla hazırlanan bu madde de belirtilen rayiç bedel alınması hususu ise başka bir sorun yaratmaktadır. Öyle ki uzun yıllar mağduriyet yaşayan hak sahiplerinden, rayiç bedel adı altında bir ücret alınması hakkaniyetli bir yaklaşım olmayacaktır. Öyle ki DSİ'ye ait arazilerde bulunan hak sahiplerinden herhangi bir kira alınmamasına rağmen, Maliye Hazinesine ait arazilerde yaşayan ki kira alındığı belirtilmiştir. Komisyonunda her ne kadar bu rayiç bedelin temsili bir fiyat olacağı belirtilse de bu rayiç bedelin hiç alınmaması gerektiği yönündeki önerimiz reddedilmiştir.

MADDE 2:

Söz konusu madde AKP- Sermaye işbirliğinin aleni bir şekilde itirafı niteliğindedir. Aynı zamanda söz konusu madde yap-işlet-devret projelerinin de ekonomik yönden sürdürülebilir olmadığını kanıtlamaktadır.

Komisyon toplantısında da özellikle 2. Maddenin Kanun Teklifi metninden çıkarılması yönünde öneriler verilmiş olmasına rağmen AKP oyları ile kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin 2. Maddesinde, gerekçesinde de bahsedildiği üzere maddenin amacı; ihale kararı alınarak ihalesi yapılan, ancak henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-ışlet-devret projelerinin finansal temin aşamasındaki aksaklıklar ortadan kaldırmak ve özel sektörün finansman temin ederken meydana gelen zorlanmayı gidermektir. Bu doğrultuda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı özel bütçeli idarelerce yürütülen yap-ışlet-devret projelerinde yabancı kreditorlerce sağlanan finansman için borç üstlenim anlaşmasına taraf olması öngörülmüştür.

Ulaştırma Bakanlığına bağlı özel bütçeli kuruluşlar Karayolları Genel Müdürlüğü ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü kapsamaktadır. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yap-ışlet-devret projeleri kapsamında bir ihalesi olmadığı düşünüldüğünde bu maddenin Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ihaleleri kapsadığı anlaşılmaktadır.

Daha önceki düzenlemelerde yükümlülük Hazine ve Maliye Bakanlığında olmasına rağmen bu teklifte yükümlülük Hazine ve Maliye Bakanlığında alınarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında devredilmektedir.

Uzunca bir süredir başta sağlık ve ulaşım olmak üzere pek çok hizmet Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında hayata geçirilmektedir. Bu model kapsamındaki yapılan Şehir Hastaneleri, Köprüler, Havalimanları, Gar gibi hizmetlerin kamuya ciddi bir yük getirdiği tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Yetkili makamların bu hizmetler için ne kadar ödeme yaptıklarını bile açıklamadıkları bir koşulda Merkezi bütçe kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığında ayrı olarak kimi Bakanlıklara yetki verilerek borç üstlenimi imkanının sağlanması; yabancı finans kreditorler üzerinden ülkemizin çift yönlü bir borç batağına sürüklenmesine neden olacaktır.

Buradan alınan kredilerin Yap-İşlet-Devret modelinde neredeyse tüm ihaleleri alan bazı müteahhitlere merkezi bütçe haricinde kaynak aktarımının önü açılmış olacaktır. Oysa esas itibarıyla bu Bakanlıkların borç üstlenimi de Hazine ve Maliye Bakanlığının garantörlüğündedir.

Covid-19 salgını ile başta esnaflar olmak üzere toplumun büyük bir kesimi ekonomik olarak büyük bir mağduriyet yaşarken, iş yerlerinin üzerine “ Namuslu Bir Şekilde Battık” yazarken, sermaye gruplarının içinde bulunduğu finansal krizleri çözecek, birkaç yandaş müteahhitte yarayacak böylesi bir maddenin çıkarılması siyasi etik açısından da oldukça sıkıntılıdır. Özellikle hangi ihalelerden bahsedildiği, ihaleye konu işin ne olduğu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının garantör olacağı fiyatın ne olduğu, şirketlerin hangi kreditorlerle anlaşma yapacağı belli değildir.

Bugüne kadar Yap-İşlet-Devret mantığı ile ihaleye çıkan tüm projeler adrese teslim olarak gerçekleşmiştir. Bu madde ile de 15 Mart 2020 tarihi sonrası ihalesi gerçekleşen ama finansal açıdan yaşanan zorluklar neticesinde yapımına başlanamayan projelerle ilgili şirketlere kefil olunması planlanmaktadır. Bu şirketlerin hangilerinin olduğu kamuoyuna açıklanmalıdır.

Bakıldığı zaman Yap-İşlet -Devret projesi adı altında Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı yolcu teminatlı olarak ihale edilmiş, 29 Ekim 2016 hizmete açılan gar ile ilgili ihale kapsamında 14 yıl boyunca 1,5 dolar + KDV den 106 milyon yolcu garantisi verilmiştir. Fakat pandemi dönemi içerisinde kar etmediği gerekçesi ile işletmecisi olan KOLİN inşaat 7 ay sözleşme

uzatma hakkı verilmiştir. Covid-19 pandemisini kendi sermaye gruplarına finansal açıdan takviye etme yükümlülüğü kendinde gören iktidar, maalesef toplumun diğer kesimlerini borç ve kredilerle daha da mağdur etmiştir.

Her ne kadar Cumhurbaşkanının yap işlet devret projeleri ile ilgili “cebimizden beş kuruş para çıkmadan” yapılacağını açıklasa da gelinen durumda yüklenicilerin alacağı finansal borçların dahi sorumluluğu Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına, bu minvalde tüm Türkiye halklarına fatura edilecektir. Bu maddeyi kısaca özetlemek gerekirse, söz konusu 2. Madde sadece yap-işlet-devret modellerinden kaynaklı garanti ödemelerin değil, yapmakla yükümlü şirketlerin dahi borçları halkın hanesine yazılacaktır.

MADDE 4:

Evrensel Hizmet Kanunu “Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde coğrafi konumlarından bağımsız olarak herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dahil elektronik haberleşme hizmetleri ile bu Kanun kapsamında belirlenecek olan diğer hizmetleri..” olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu kanunun 3. Maddesi göre; Evrensel hizmetten, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan herkes, bölge ve yaşadığı yer ayırımı gözetilmeksizin yararlanası ilkesi getirilmiştir.

Özellikle covid-19 salgını, meydana gelen depremler ve diğer doğal afetler özellikle bu altyapının önemini göstermesine karşılık bu sahada yeterli çalışma yapılmadığı, hala özellikle internet altyapısı hususunda ciddi sorunların olduğunu görülmektedir. EBA meselesi ve EBA’ya ulaşım hususları bunun net bir örneğidir. Pandemiyle birlikte uzaktan eğitime başlanmasının eğitimin içeriği ve yöntemleri bağlamında yarattığı değişiklikler, dijitalleşme, teknoloji ve kaynaklara erişimin neden olduğu fırsat eşitsizlikleri çerçevesinde yapılan araştırma sonuçları oldukça çarpıcıdır. Bu süreçte yaşanan en önemli sorunların başında EBA sistemine erişimde yaşanan sorun olmuştur. Bu süreçte öğrencilerin yaklaşık %25’lik bir dilimi bilgisayar ve televizyon gibi ekipmana ve internete sahip olmadığı için uzaktan eğitim sürecinin dışına itilmiştir. İnternete erişim hususunda ortaya çıkan aksaklıklar aynı zamanda eğitimde de bir fırsat eşitsizliğinin doğmasına sebebiyet vermiştir.

Teklif maddesine göre, yıl içerisinde gerektiğinde evrensel hizmetlere ilişkin ödemelerin yapılabilmesi adına Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından ödenek aktarılması öngörülmüştür.

Kanunların açık ve anlaşılır bir dille yazılması gerekmektedir. Burada yer “Gerektiğinde” ibaresinden kastın ne olduğu anlaşılmamaktadır. Aynı zamanda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2020 mali raporlarına göre gelir gider cetvelleri incelendiğinde evrensel hizmetlere ilişkin ödemeleri kurum bütçesinden yapabileceği izlenimi doğurmuştur. Böylesi bir mali raporlarında mevcudiyetini korurken, bu ihtiyacın nereden kaynaklandığı anlaşılmamaktadır.

MADDE 5:

Bilişim ve teknoloji hizmetleri alt yapısı genel olarak ithal edilmektedir. Bu hizmetlerin sağlanmasının ikinci veya üçüncü kurumlara devredilmesi bu maliyeti daha çok arttırmaktadır. Pandemi süreciyle birlikte evde eğitim-öğretimin zorunlu hale geldiği bu dönemde birçok bölgede internet alt yapısının çöktüğüne veya hiç olmadığına tanık olduk.

Temel haklar bağlamında değerlendirilmesi gereken internet, bilişim ve teknoloji hizmetleri ve erişimi özel sektöre devredilmiştir. Pandemi süreciyle birlikte özel sektörün bualanda başarılı bir pratik sergilemediği ortaya çıkmıştır. Birçok köy internete ulaşamazken,şehir merkezlerinde hatta büyükşehirlerde dahi internet alt yapısı birçok kez yetersiz kalmıştır.

Özellikle internet performans testi hizmeti olan Speedtest, Ocak 2021 verilerini paylaşarak ülkelerin mobil ve geniş bant internet hızı ortalamalarını açıkladı. Dünyada 57. Sırada olan Türkiye, Brunei'nin bir sıra altında, Jamaika'nın ise bir sıra üstünde yer aldı. Bu durum dahi Türkiye'nin internet açısından ne kadar yetersiz olduğunu göstermektedir.

Dolayısı ile Bilişim ve teknoloji hizmetlerinde kamu, birinci derece görev almalı ve buradaki sorumluluklarını devretmemelidir.

Kanun maddesi incelendiğinde 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 7 maddesinde değişiklik yapılmak istenmektedir.

Evrensel Hizmet Kanunu, kamu hizmeti niteliğine haiz, ancak işletmeciler tarafından karşılanmasında mali güçlük bulunan evrensel hizmetin sağlanması, yürütülmesi ve elektronik haberleşme sektörü ile bu Kanun kapsamında belirlenen diğer alanlarda evrensel hizmet yükümlülüğünün yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslarını düzenlenmektedir.

Kanun maddesinin yürürlüğe girmesi durumunda "zorunlu hallerde" altyapı oluşturabilmek adına evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmadan ikinci veya üçüncü kurumlara devredilmesi sağlanacaktır. Buradaki "zorunlu hallerden" kasıt nedir?

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 4. Maddesi İmtiyaz ve görev sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izinlerde her ne ad altında olursa olsun 3'üncü maddede belirtilen ilkelere aykırı düzenlemeler yapılamaz denilmektedir. Yine aynı kanunun 3. Maddesine göre; "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan herkes, bölge ve yaşadığı yer ayrımı gözetilmeksizin yararlanır, Evrensel hizmet, fert başına gayrisafı yurt içi hasıla tutarı da göz önünde bulundurularak karşılanabilir ve makul fiyat seviyesinde sunulur, Evrensel hizmet, önceden belirlenmiş hizmet kalitesi standartlarında sunulur." denilmektedir.

Yapılmak istenilen düzenleme ile gerek 5369 sayılı kanun maddelerinin, gerekse yönetmeliklerdeki ve mevzuatlardaki sorumluluklarını yerine getirmek zorunda olmayan bir yapı oluşturulacak.

MADDE 6:

Bu madde ile 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36. maddesinde değişiklik yapılmak istenmektedir.

5996 sayılı Kanun'un amacı; gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır.

Kanun teklifinde yapılması istenilen değişiklik ile nakil esnasında yakalanan tanımlatılmamış gebe hayvanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar kesim yaptırımının dışında bırakılmak istenmektedir. Küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi yerine karantinaya alınması öngörülmüş ve Hayvan

Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği ile belirlenen tazminat ödemelerinin dışında tutularak yetiştiriciye imha ve itlaf halinde tazminat ödenmeyeceği belirtilmiştir.

Yetiştiricinin yükümlü ve sorumlu olduğu tanımlattırma işleminin gerçekleştirilmemesi sebebiyle tanımlattırılmamış hayvanların kesimhanelerde kesilmesi uygulaması terk edilmelidir. Kesim işlemi yerine karantina uygulanması yalnızca gebe ve 6 aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığırlar için değil; tanımlattırılmamış ve nakil esnasında yakalanan tüm hayvanlar için uygulanmalıdır.

MADDE 7-8

1 Mayıs 2013 tarihli Resmi Gazetede Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun yayımlanmıştır.İlgili kanunun TCDDTaşımacılık A.Ş.'nin desteklenmesi başlıklı GEÇİCİ 4.MADDESİ aşağıda şekildedir.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beşinci yılın yıl sonuyla sınırlı olarak TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin;

- a) Yatırım programlarında yer alan yatırımlarının finansmanı,
 - b) İşletme bütçesinde yer alan finansman açıkları,
 - c) Fiili finansman açığı ile işletme bütçesinde öngörülen arasındaki fark,
- sermayesine mahsuben TCDD tarafından karşılanır.

(2) Kamu hizmeti yükümlülüğü, beş yıl süreyle TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından yerine getirilir.

1 Mayıs 2018 olarak belirlenen TCDD Taşımacılık AŞ tarafından yerine getirilen kamu hizmeti yükümlülüğünün geçerlilik süresi, "Demiryolu Yolcu Taşımacılığında Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulmasına ilişkin karar Resmi Gazete'de yayımlanarak kamu hizmeti yükümlülüğünün geçerlilik süresi 31 Aralık 2020 olarak değiştirilmiştir.

Bu süre dolmuş olup, yeni bir düzenleme ile bu süre uzatılmaktadır.

31 Aralık 2020 tarihinde dolan bu sürenin öncesinde Kamu Hizmeti Yükümlülüğü süresinin uzatılması gerekmekte iken bu sürenin dolmasından 3 ay sonra bir kanuni düzenleme ancak gündeme gelebilmiştir. Aynı zamanda söz konusu maddenin geçmişe dönük olarak 31/12/2020 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Demiryolu taşımacılığı kamu hizmeti olup, bu hizmetin özel sektöre açılması ile pek çok olumsuzluk yaşanmaktadır. Yük taşımacılığının özel sektöre açılmış olması ile pek çok kaza yaşanırken, özel firmaların bu taşımacılığı kurumun çeken ve çekilen araçlarını kamudan kiralarak yapması, kamunun zararını artırırken özel sektöre yeni kar alanları açmaktadır.

Aynı şekilde yolcu taşımacılığının da özel sektöre açılması benzer sonuçlara neden olacaktır. Bu nedenle demiryolu hizmetlerinin gerek yük gerekse de yolcu taşımacılığının kamu eliyle verilmesi gerekmektedir.

Mevcut durumda Taşımacılık A.Ş.'nin kamu hizmeti yükümlülüğünün devamı, özel sektöre açılmamış olan yolcu taşımacılığı açısından finansman açığının yine Hazine ve Maliye

Bakanlığı üzerinden desteklenmesi ve kamu hizmeti yükümlülüğünün yerine getirilmesi esas olmalıdır.

MADDE 9-10

Çanakkale Kültürel ve Tarihi Alanların tanıtımında turizm acenteleri tarafından belirlenen turist rehberleri bulunmaktadır. Çanakkale genelinde turizm acentelerine bağlı yaklaşık 180-200 civarı üniversite mezunu dil bilen rehberlik için gereken aşamalardan ve sınavlardan geçen yetkin kişiler bulunmaktadır ve bu kişilerin geçim kaynağı turizm rehberliğidir.

Şu an Tarihi Alan Başkanlığı tarafından kılavuz adı altında yetkilendirilenler ise 40-50 yaş civarı ya emekli ya da ikinci bir iş olarak kılavuzluk yapmaktadırlar, Bu işi ek bir iş olarak yaptıkları için çalışan yetkin turist rehberlerinin aldıkları ücretlerden daha düşük ücretle çalışarak turist rehberlerinin emeklerini ve ücretlerini gasp etmektedirler.

Bu alanda çalışan rehberler gerekli donanıma sahip hem tarihi alanlar hem de dil konusunda bir eksiklikleri yoktur. Turizm acentelerine bir kılavuz verilince acente artık rehberlere ihtiyaç duymayabilir ve bu işi yapan turist rehberleri işsiz kalacaklardır. Dolayısı ile eğer muhakkak bir kılavuzluk hizmeti gerekecek ise bu kişilerin mevcut rehberler arasından da seçilmesi, gerekli yeterlilikte olanların ise bu kadrolara alınması gerekmektedir.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

MUHALEFET ŞERHİ

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu’nda 03.03.2021 tarihinde görüşülen 2/3427 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” üzerine muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

AK Parti iktidarlarının ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yasama kalitesini yerle bir eden “torba kanun” uygulamalarının bir örneği komisyonumuzda görüşülmüştür. Teklifin başlığı dahi hangi amaca hizmet ettiği belli olmayan bir düzenleme algısını doğrudan ortaya çıkarmaktadır. AK Parti iktidarları ülkemizin meselelerini yapısal ve kapsamlı çözüm ve düzenlemeler yerine yamalarla, dar ve geçici düzenlemelerle çözmeye çalışmaktadır. Başlığından ne olduğu anlaşılmayan bu “torba kanun” teklifi 1 Mart 2021 Pazartesi saat 17:00 sıralarında tarafımıza ulaşmış ve içtüzüğün belirlediği asgari süre olan 48 saat sonra da görüşülmüştür. Torba kanunlarda bir şeyleri gizleme gayreti hükümetin önceki uygulamalarında görülmüştür. Şimdi de komisyonda onlarca kanun teklifi bekletilirken acele ile getirilen bu teklif, yandaş iki müteahhidi korumaya mı yöneliktir? algısı oluşturmaktadır. Bu şaibe ortadan kaldırılmalıdır. Ayrıca kanun teklifi için belirlenmiş tali komisyonlar olan Plan ve Bütçe Komisyonu ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu teklifle ilgili toplanmamış raporlarını sunmamıştır.

Birbiriyle alakası olmayan ve hatta bir çoğu komisyonumuzun ihtisas alanıyla da ilgisi olmayan maddeler içeren bu düzenleme ile;

- 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu
- 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun
- 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu
- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
- 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun
- 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun’da değişiklikler yapılmakta, bazılarına geçici maddeler eklenmektedir.

Hayvanların kulaklarına takılacak küpeden, internet hizmetlerine verilecek teşviklere, Çanakkale tarihi alanından, Seyhan nehri çevresindeki bazı sorunlara, Demiryolu taşımacılığından, kamu özel işbirliği yatırımlarına kadar bir biriyle ilgisiz pek çok konu bu 12 maddelik kanun teklifiyle görüşülmüştür. Her biri ayrı uzmanlık ve değerlendirme isteyen maddeler içeren bu düzenlemenin 48 saat içinde anlaşılıp çalışılması doğal olarak mümkün değildir. Komisyonda ilgili herhangi bir meslek odası ya da sivil toplum kuruluşu bulunmamıştır. Bu noktada ilkesel olarak “torba kanun” uygulamalarına kökten karşı olduğumuzu ifade etmek isteriz. Torba kanunlar, AK Parti grubunun plansız, programsız tamamen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle oluşmuş bürokrasi yapısının kontrolünde olan yasama süreçlerinin bir meyvesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kanun teklifinin açıklanması ve savunulması görevini teklif sahiplerinden çok bakan yardımcıları ya da bakanlık

bürokratları yapmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, torba kanun uygulamalarını acilen terk etmeli, planlı ve yapısal çözümler arayan kod kanun uygulamalarına dönmelidir.

Komisyonumuzda görüşülen kanun teklifinde uzun yıllardır çözüm bekleyen bazı sorunlara tam olmasa da çözümler üretildiği görülmektedir. Komisyonadaki muhalefet partilerinin temsilcilerinin genel kanaati teklifin genelinin kabul edilebilir olduğu yönündedir. Ancak bu kabul edilebilir maddelerin içine yerleştirilen bir madde muğlak ve dolambaçlı ifadelerle ülkemizi ciddi bir kamu zararına ve rant ekonomisine itecek düzeydedir. Bütün muhalefet partilerinin temsilcilerinin ayrı ayrı ama aynı mahiyette olan önergeleriyle çıkarılmasını istediği madde teklifin 2. maddesidir. Komisyon görüşmelerinin tamamına yakınındaki bütün tartışmalar da bu madde üzerine odaklanmıştır.

İktidar bu madde ile toplumun ihtiyaçlarından ne kadar uzak olduğunu ve tamamen yandaş şirketleri kayırmaya odaklandığını bir kez daha göstermiştir.

Ülkemizde bir süredir devam eden ekonomik kriz ve akabinde Kovid-19 küresel salgınının yarattığı ekonomik yıkımda esnaf, çiftçi, memur, işçi ve pek çok kesim kendilerine destek beklerken, sorunlarını çözecek düzenlemelerin TBMM’den çıkmasını umut ederken; AK Parti grubu adrese teslim ihalelerin sahiplerini kurtaracak adrese teslim bir kanun teklifi getirmiştir. AK Parti milletin meselelerini değil, yandaşların meselelerini takip etmektedir. Bu teklifin 2. Maddesi de Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi’nin tabiriyle “Rantın efendisi beş müteahhit” ve benzerleri için çıkarılmıştır.

Bu bağlamda teklifte yer alan maddeler hakkındaki görüşlerimiz şu şekildedir:

2. Madde

Maddenin gerekçesinde Kovid-19 küresel salgınının yarattığı ekonomik sıkıntıda yap işlet devret yatırımlarında yer alan özel firmaların finansman sorunu yaşadığı vurgulanmış, yabancı finansörlerin mevcut sözleşmelerde garanti veren özel bütçeli idarelerin kefaletini yetersiz gördüğü ifade edilmiştir. Yani bu madde gerekçede itiraf edildiği üzere kamudan yap işlet devret ihalesi almış firmaları kurtarmak ve yurtdışında itibarsız görülen bazı kurumlarımız yerine Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığını kefil kılmak için hazırlanmıştır.

Dünya Bankası’nın açıkladığı verilere göre, dünya üzerinde en çok kamu ihalesi alan 10 şirketten 5 tanesi Türkiye’de yer almaktadır. Bu ihaleleri alan firmalar Kamu Özel İşbirliği projeleriyle hazine garantili, yolcu garantili, hasta garantili, geçiş garantili projeleri yine kamu bankalarından aldıkları finansmanlar ve bir kısım yabancı finansmanlarla gerçekleştirmekte, hazine garantileriyle çok büyük meblağlarda ödemeler almaktadır. Bu hususun ayyuka çıktığı, toplumda güvensizlik ve infial yarattığı bir ortamda böyle bir kanun teklifini getirilmesi aymazlıktır.

Teklif kapsadığı dönem itibariyle genel bir mahiyette değildir. Teklife göre “15 Mart 2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış ve yurtdışından finanse edilmesi planlanan yap-işlet-devret projelerini” kapsamaktadır. Yani yaklaşık son bir yılda yapılmış ve yurt dışından finanse edilmesi planlanan ihalelileri işaret etmektedir. Araştırıldığında bu dönemde bu şartlara uygun

iki ihale yapıldığı görülmüştür. Bunlardan birinin Aydın-Denizli Otoyolu ile ilgili diğerinin ise Kuzey Marmara otoyolu ile alakalı olduğu öğrenilmiştir. Kuzey Marmara Otoyolu ile alakalı kısmın sözde ve hayali proje olan “Kanal İstanbul”la yönelik bir ön hazırlık olmadığını umuyoruz. Kısacası muhatabı sadece iki ihale olan bir kanuni düzenleme yapılmaktadır. Teklif sahibi ve bakanlık yetkililerine bu bilgi ısrarla sorulmasına rağmen cevap verilmemiş, ilgili ihalelileri hangi şirketlerin aldığı da söylenmemiştir. Burada şunu da ifade etmek görevimizdir. Şayet bu teklif kanunlaşırsa yeni kredi şartlarıyla ihaleye çıkılacak olunursa çok daha düşük bedellerle ihale yapılmasının mümkün olabileceğini, bu durumun da kamu yararına olacağını düşünüyorum.

Teklifin devamında “Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’na (UAB) bağlı özel bütçeli kamu idareleri” ifadesi kullanılmıştır. UAB’a bağlı bu mahiyette iki kurum vardır. Biri Karayolları Genel Müdürlüğü diğeri ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü’dür. Bu noktada Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü’nün ilgili mahiyette bir ihale yapma durumu olmadığı için aslında bu dolambaçlı ifadenin tek muhatabı Karayolları Genel Müdürlüğü’dür. Kanunda bu kurumun isminin doğrudan zikredilmemesi dahi meselenin üstünü kapatmaya yönelik bir hamledir.

Madde Karayolları Genel Müdürlüğü’nün “borç üstlenim anlaşmaları”na taraf olmasının yetersiz kaldığı durumlarda Bakanlığın da tüzel bir kişilik olarak borç üstlenimi sözleşmesine imza atmasını sağlamaktadır. Yani Karayolları Genel Müdürlüğünü itibarsız gören, umursamayan ve yetersiz gören “yabancı” finansörlerin içlerini rahatlatmak amacıyla Bakanlık kefil olmaktadır. Bu Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumlarını yetersiz gören yabancı finansörlerin olduğunu açıkça göstermektedir. Ekonomik olarak devlet kurumlarımızın nasıl bir güven kaybı yaşattığını itiraf etmektedir.

Bu noktada dikkat çekilmesi gereken bir husus bu “borç üstleniminin” Hazine ve Maliye Bakanlığı’na değil Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı’na yönlendirilmesidir. Anlaşılan Hazine ve Maliye Bakanlığı bu projelerde borçlara kefil olmayı reddetmiştir. Hükümet içinde yap işlet devret projeleri noktasında bir anlaşmazlık olduğu da buradan izlenmektedir.

Henüz bir kürek harç dahi atılmamış olan projelerde özel şirketler dış kaynak bulsun diye kanuni düzenleme yapmayı hedefleyen AK Parti, Millet İttifakı belediyelerinin dış borç ve finansman taleplerini hükümet nezdinde onaylamamakta ya da onayları geciktirmektedir. Bu bir çelişkidir, çifte standartlı bir politikadır.

Zafer Havalimanı, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli, Ankara – Niğde Otoyolu, Osmangazi Köprüsü gibi bu modeller yapılan yatırımların milyarlarca liralık hazine garantisi ödemesiyle karşı karşıya olduğu bilinmektedir. Maliyetinin çok üstünde yapılan bu yatırımlarla millete hizmetten çok yandaşa hizmet yapılmıştır.

Avrasya Tüneli otomobiller için gidiş dönüş 92 Türk Lirası, Osmangazi Köprüsü bağlantı yolları hariç tek geçiş 147,50 Türk Lirası, Ankara – Niğde Otoyolu 148 Türk Lirası gibi geçiş ücretleriyle çalışmaktadır. Bu fiyatlara bağlantı yolları da eklendiğinde iyice meblağ artmaktadır. Vatandaşın bu ücretlerle bu yolları kullanamayacağı aşikardır. Kullanılmadığı için de hazine garantisi ödemesi yapmaktadır. Ayrıca küresel salgın sebebiyle sokağa çıkma yasağı olan günler için dahi garanti ödemeleri yapılmaktadır. Bu yatırımların millete hizmetten çok milletin kaynaklarını

yandaş firmalara akıtmak için yapıldığı ortadadır. İlgili madde de bu minvalde bir düzenleme getirdiği için bu maddenin yasalaşmasına karşıyız.

4. ve 5. Maddeler

Bu maddelerdeki düzenlemelerle internet alt yapısını yapan firmaların ödemelerini almaktaki zorlukların aşılması ve alt yapı çalışmalarının hızlanması hedeflenmiştir. Komisyon toplantısında bu düzenlemeyi yaparken küresel salgın sürecinde EBA ve benzeri eğitim sistemlerinin internet alt yapılarının yetersiz kalması, öğrencilerin internet çekmeyen ya da hızı yetmeyen yerleşim yerlerinde zorluk yaşaması gerekçe olarak sunulmuştur. Mart 2020’den beridir kapanma ve uzaktan eğitim süreci yaşayan ülkemizde bir yıl sonra böyle bir kolaylığın getirilmesi son derece geç kalınmış bir hamledir. Ayrıca uzaktan eğitimde başarısızlığın da itirafıdır. Düzenlemeye ilkesel olarak karşı olmasak da bu noktalara dikkat edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

6. Madde

Komisyonumuzla ilgili olmayan bu hayvancılık ile ilgili maddede doğru bir uygulama hedeflenmişse de hayvanların karantinaya alım sürecinin nasıl yapılacağı, karantinaların nerelerde uygulanacağı ifade edilmemiş ve muğlak bırakılmıştır. Bakanlık yetkililerinin ve teklife imza atan AK Partili milletvekillerinin “karantina merkezleri” kurulacağı ifadeleri olsa da kanunda herhangi bir tecellisi yer almamaktadır. Maddenin genişletilerek muğlaklığın giderilmesi daha uygun olacaktır.

7. ve 8. Maddeler

Bu maddelerle TCDD’de yapılan özelleştirmelerin başarısız olduğu itiraf edilmiş, devlet desteğinin 2023’e kadar uzatımı yapılmıştır. Ayrıca ayrı ayrı eklenen ve Cumhurbaşkanına on yıl yeniden uzatma yetkisi veren düzenleme keyfilikten başka bir şey değildir. Her türlü yetkiyi Cumhurbaşkanına verme eğilimi doğru bir eğilim olarak görülmemektedir. Yatırımların ve ulaşım çalışmalarının aksamaması için 2023’e kadar yapılan uzatma kabul edilebilir olsa da Cumhurbaşkanına tam da olası seçim tarihinde verilecek on yıllık yeniden uzatma yetkisi hakkaniyetli değildir. 2023 yılında ihtiyaç hasıl olursa TBMM’nin yeniden bir uzatma yapabileceken bu yetki Cumhurbaşkanına verilmemelidir.

9. ve 10. Maddeler

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi alanında görev yapan kılavuzlarla ilgili olan bu maddelerde, hem tanım yapılmakta hem de göreve devamları sağlanmaktadır. Esasen ülkemizdeki tarihi, kültürel ve tabii güzelliklerimizin bulunduğu her yer için aynı hassasiyetin gösterilmesi gereklidir. Alan yönetimi, kılavuzluk ve rehberlik hizmetleri kökten ve kalıcı olarak çözüme kavuşturulmalıdır.

Sonuç

Bazı maddelere, eksiklerine ve geç kalınmış olmasına rağmen olumlu bakıyoruz; ancak torba kanun içine doldurulmuş olmasına kesinlikle karşı çıkıyoruz. Komisyonunda onlarca kanun teklifi beklerken, incelemeye fırsat vermeden asgari süre içinde görüşülmesi tarafımızdan şüpheyle karşılanmıştır. Şaibeli bir durum olduğunu düşünüyoruz. Özellikle 2. madde ile yandaş firmaların korunmak istenmesine şiddetle karşı çıkıyoruz.

Hazine ve Maliye Bakanlığına ait olan borç yönetiminin devredilmesinin Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünmekteyiz. Hazine bütünlüğünün sağlanması açısından bu konuyu önemli gördüğümüzü de ifade ediyoruz.

Hayrettin Nuhoğlu

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İbrahim Halil Oral

Ankara

(Sıra Sayısı: 252)

BURSA MİLLETVEKİLİ AHMET KILIÇ VE 21
MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/1/1943 tarihli ve 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Seyhan Nehrinde 1949 ila 1951 yıllarında yaşanan taşkınlardan dolayı bu Kanun hükümlerinin uygulanması sonucunda mevcut binalarını boşaltmak durumunda kalan kişilere, üzerinde bina yapmak üzere DSİ tarafından tahsis edilen arazilerin mülkiyetinin rayiç bedeli üzerinden doğrudan satışını yapmaya arazi maliki idare yetkilidir.

Birinci fıkrada kapsamında doğrudan satış talep eden kişiler bu maddenin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde ilgili valiliğe müracaat eder. Müracaat süresinin sonunda tüm başvuranların hak sahipliği ilgili valilik bünyesinde oluşturulacak komisyon tarafından değerlendirilir ve hak sahiplik durumları tespit edilir. Tespit sonuçları başvuranlara tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde valiliğe itiraz edilebilir. Yapılan itirazlar valilikçe 15 gün içinde incelenerek sonucu itiraz edene bildirilir. Valiliğin tespitinden veya itiraz edilmişse itiraz sonucunun tebliğinden itibaren süresi içerisinde idare mahkemesinde dava açtığını belgeleyenlerin satış işlemleri dava sonucunda verilecek karara kadar durur.

Yukarıdaki fıkraya uyarınca belirlenen hak sahipleri, satış işlemlerinin yapılması için ilgili valilikçe arazi maliki idareye bildirilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/1/1943 tarihli ve 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Seyhan Nehrinde 1949 ila 1951 yıllarında yaşanan taşkınlardan dolayı bu Kanun hükümlerinin uygulanması sonucunda mevcut binalarını boşaltmak durumunda kalan kişilere, üzerinde bina yapmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tahsis edilen arazilerin mülkiyetinin rayiç bedeli üzerinden doğrudan satışını yapmaya arazi maliki idare yetkilidir.

Birinci fıkrada kapsamında doğrudan satış talep eden kişiler bu maddenin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde ilgili valiliğe müracaat eder. Müracaat süresinin sonunda tüm başvuranların hak sahipliği ilgili valilik bünyesinde oluşturulacak komisyon tarafından değerlendirilir ve hak sahipliği durumları tespit edilir. Tespit sonuçları başvuranlara tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde valiliğe itiraz edilebilir. Yapılan itirazlar valilikçe 15 gün içinde incelenerek sonucu itiraz edene bildirilir. Valiliğin tespitinden veya itiraz edilmişse itiraz sonucunun tebliğinden itibaren süresi içerisinde idare mahkemesinde dava açtığını belgeleyenlerin satış işlemleri dava sonucunda verilecek karara kadar durur.

Yukarıdaki fıkraya uyarınca belirlenen hak sahipleri, satış işlemlerinin yapılması için ilgili valilikçe arazi maliki idareye bildirilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış, yurtdışından finanse edilmesi planlanan yap-işlet-devret projeleri kapsamında, 11/A maddesi uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kamu idareleri tarafından imzalanacak borç üstlenim anlaşmalarına, ilgili idarenin borç üstlenim anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlayacak şekilde, 4749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 8/A maddesi hükümlerine tabi olmaksızın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı da taraf olabilir.”

MADDE 3- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27- Akşehir Gölünün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesimine ait 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanarak 4/1/2019 tarihinde tespit edilen kıyı kenar çizgisine göre kıyıda kalmayan ancak bu tarihten önce belirlenen kıyı kenar çizgilerine göre kıyıda kalmış olan yerlerde;

a) Tapulu taşınmazların tapu kayıtları terkin edilmez. Bu taşınmazlar hakkında görülmekte olan tapu iptali ve tescil davalarında karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilir ve yargılama gideri ile maktu vekalet ücreti idare üzerinde bırakılır. Kesinleşen davalarda terkin işlemi yapılmaz. Terkin edilen taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurulması halinde varsa açılan davalardan tüm

MADDE 2- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- 15/3/2020 tarihinden sonra ihalesi yapılmış ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte henüz uygulama sözleşmesi imzalanmamış, yurt dışından finanse edilmesi planlanan yap-işlet-devret projeleri kapsamında, 11/A maddesi uyarınca Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kamu idareleri tarafından imzalanacak borç üstlenim anlaşmalarına, ilgili idarenin borç üstlenim anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlayacak şekilde, 4749 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 8/A maddesi hükümlerine tabi olmaksızın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı da taraf olabilir.”

MADDE 3- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27- Akşehir Gölünün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesimine ait 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanarak 4/1/2019 tarihinde tespit edilen kıyı kenar çizgisine göre kıyıda kalmayan ancak bu tarihten önce belirlenen kıyı kenar çizgilerine göre kıyıda kalmış olan yerlerde;

a) Tapulu taşınmazların tapu kayıtları terkin edilmez. Bu taşınmazlar hakkında görülmekte olan tapu iptali ve tescil davalarında karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilir ve yargılama gideri ile maktu vekalet ücreti idare üzerinde bırakılır. Kesinleşen davalarda terkin işlemi yapılmaz. Terkin edilen taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurulması halinde varsa

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilerek önceki kayıt malikleri veya kanuni mirasçıları adına tescil edilir. Bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere taşınmaz iade edilmez. Ancak taşınmazlarına karşılık bedel ödenenlerin veya mahkemece verilen kararlara göre tazminat ödenenlerin; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurmaları ve aldıkları bedel ya da tazminatı bunların ödediği tarihten itibaren kanuni faiziyle birlikte ödemeleri halinde söz konusu taşınmazlar bu kişiler adına tescil edilir.

b) Daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların, 4/1/2019 tarihindeki zilyetleri veya fiili kullanıcıları tespit edilmek ve varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastrusu yapılarak Hazine adına tescil edilir. Kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de aynen aktarılır. Bu taşınmazlar, tapu kütüğünün beyanlar hanesine göre kullanıcısı veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilen kişilere ya da bunların kanuni mirasçılarına kadastro tutanaklarının kesinleştiği tarihten itibaren altı ay içerisinde başvurmaları halinde bu Kanunun ek 6 ncı maddesi hükümlerine göre doğrudan kiralanabilir.”

MADDE 4- 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Gerektiğinde evrensel hizmete ilişkin ödemelerin yapılabilmesini teminen bu amaçla Bakanlık bütçesinde yer alan ödeneklerin yıl içinde Kurum bütçesine aktarılmasına Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.”

açılan davalardan başvuru tarafından tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilerek önceki kayıt malikleri veya kanuni mirasçıları adına tescil edilir. Bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere taşınmaz iade edilmez. Ancak taşınmazlarına karşılık bedel ödenenlerin veya mahkemece verilen kararlara göre tazminat ödenenlerin; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurmaları ve aldıkları bedel ya da tazminatı bunların ödediği tarihten itibaren kanuni faiziyle birlikte ödemeleri halinde söz konusu taşınmazlar bu kişiler adına tescil edilir.

b) Daha önce yapılan kadastro çalışmaları sırasında kadastro harici bırakılan taşınmazların, 4/1/2019 tarihindeki zilyetleri veya fiili kullanıcıları tespit edilmek ve varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastrusu yapılarak Hazine adına tescil edilir. Kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de aynen aktarılır. Bu taşınmazlar, tapu kütüğünün beyanlar hanesine göre kullanıcısı veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilen kişilere ya da bunların kanuni mirasçılarına kadastro tutanaklarının kesinleştiği tarihten itibaren altı ay içerisinde başvurmaları halinde bu Kanunun ek 6 ncı maddesi hükümlerine göre doğrudan kiralanabilir.”

MADDE 4- 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Gerektiğinde evrensel hizmete ilişkin ödemelerin yapılabilmesini teminen bu amaçla Bakanlık bütçesinde yer alan ödeneklerin yıl içinde Kurum bütçesine aktarılmasına Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.”

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- 5369 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Evrensel hizmet yükümlüsünün bu maddenin beşinci fıkrasındaki yöntemlerle belirlendiği haller de dahil olmak üzere net maliyet hesaplamasında finansman maliyeti de dikkate alınır.”

“Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, zorunlu hallerde münhasıran alt yapı kurulumuna ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, net maliyet ve ödemeler açısından birinci ve altıncı fıkradaki esaslar uygulanarak bu Kanunda öngörülen evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmayabilir.

Bakanlığın talebi üzerine Kurum evrensel hizmet yükümlüsünü ve yükümlülüklerini işin gerekliliklerine göre doğrudan veya bu maddenin beşinci fıkrasında sayılan yöntemlere göre belirlemeye, evrensel hizmetin net maliyetini hesaplamaya, evrensel hizmet yükümlülerine yapılacak her türlü ödemeyi yapmaya, gerektiğinde Kurum bütçesinden ödemeye ve bunları denetlemeye yetkilidir.

Evrensel hizmet yükümlüsünün birden fazla işletmeci arasından; bu Kanun kapsamındaki evrensel hizmetlerin en düşük bedelle sunulması veya belirli bir bedel karşılığında bu Kanun kapsamındaki evrensel hizmetlerin azami ölçekte sunulması esasına göre belirlendiği yöntemlerin kullanılması halinde ortaya çıkan bedeller birinci fıkrada yer alan net maliyet hesaplamasına esas teşkil eder. Finansman maliyeti dışında ayrıca net maliyet hesabı yapılmaz.

Kurulum, işletme, bakım/onarım işlerini içeren evrensel hizmet yükümlülüklerinde evrensel hizmet işine ilişkin bedelin yüzde 30’una kadar avans ödenebilir, bakiye kısma ilişkin ödemeler ise dönemsel zorunluluğu olmaksızın maliyetleri tevsik eden belgeler esas alınarak harcamanın

MADDE 5- 5369 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Evrensel hizmet yükümlüsünün bu maddenin beşinci fıkrasındaki yöntemlerle belirlendiği haller de dahil olmak üzere net maliyet hesaplamasında finansman maliyeti de dikkate alınır.”

“Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, zorunlu hallerde münhasıran alt yapı kurulumuna ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, net maliyet ve ödemeler açısından birinci ve altıncı fıkradaki esaslar uygulanarak bu Kanunda öngörülen evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmayabilir.

Bakanlığın talebi üzerine Kurum evrensel hizmet yükümlüsünü ve yükümlülüklerini işin gerekliliklerine göre doğrudan veya bu maddenin beşinci fıkrasında sayılan yöntemlere göre belirlemeye, evrensel hizmetin net maliyetini hesaplamaya, evrensel hizmet yükümlülerine yapılacak her türlü ödemeyi yapmaya, gerektiğinde Kurum bütçesinden ödemeye ve bunları denetlemeye yetkilidir.

Evrensel hizmet yükümlüsünün birden fazla işletmeci arasından; bu Kanun kapsamındaki evrensel hizmetlerin en düşük bedelle sunulması veya belirli bir bedel karşılığında bu Kanun kapsamındaki evrensel hizmetlerin azami ölçekte sunulması esasına göre belirlendiği yöntemlerin kullanılması halinde ortaya çıkan bedeller birinci fıkrada yer alan net maliyet hesaplamasına esas teşkil eder. Finansman maliyeti dışında ayrıca net maliyet hesabı yapılmaz.

Kurulum, işletme, bakım/onarım işlerini içeren evrensel hizmet yükümlülüklerinde evrensel hizmet işine ilişkin bedelin % 30’una kadar avans ödenebilir, bakiye kısma ilişkin ödemeler ise dönemsel zorunluluğu olmaksızın

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

yapıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin sunulduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 6- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bende aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Tanımlatılmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçilerin nakil sırasında yakalanması hâlinde gebe hayvanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar hariç olmak üzere tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilir ve sahibine teslim edilir.”

“Tanımlatılmamış gebe hayvanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar nakil esnasında yakalanması durumunda kestirilmez, sahibinin bilgisi dâhilinde karantina altına alınır. Karantina ile ilgili hususlar Bakanlıkça belirlenir. Bu önlemler, insan, bitki ve hayvan sağlığı ile çevre için doğrudan ya da dolaylı herhangi bir olumsuz etkiye sebep olmayacak şekilde uygulanır. Bu iş ve işlemler için yapılacak tüm masraflar sahibi tarafından karşılanır. İmha ve itlaf hâlinde Bakanlıkça herhangi bir tazminat ödenmez.”

MADDE 7- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresi “2023” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Birinci fıkrada belirtilen süreyi on yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

maliyetleri tevsik eden belgeler esas alınarak harcamanın yapıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin sunulduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 6- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bende aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Gebe olanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar hariç olmak üzere, nakil sırasında yakalanan tanımlatılmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçiler, tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilir ve sahibine teslim edilir.”

“Tanımlatılmamış gebe hayvanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar nakil esnasında yakalanması durumunda kestirilmez, sahibinin bilgisi dâhilinde karantina altına alınır. Karantina ile ilgili hususlar Bakanlıkça belirlenir. Bu önlemler, insan, bitki ve hayvan sağlığı ile çevre için doğrudan ya da dolaylı herhangi bir olumsuz etkiye sebep olmayacak şekilde uygulanır. Bu iş ve işlemler için yapılacak tüm masraflar sahibi tarafından karşılanır. İmha ve itlaf hâlinde Bakanlıkça herhangi bir tazminat ödenmez.”

MADDE 7- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresi “2023” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Birinci fıkrada belirtilen süreyi on yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 6461 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresi “2023” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen süreleri on yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 9- 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Alan Kılavuzu: Tarihi Alan Başkanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Başkanlıkça düzenlenen kurs ve sınav sonucunda başarılı olan ve yetkilendirilen, ziyaretçilere Tarihi Alan ve Çanakkale Savaşları ile ilgili bilgi veren gerçek kişiyi,”

MADDE 10- 6546 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Tarihi alan sınırları dahilinde, ziyaretçi yönetiminin sağlanması amacıyla ziyaretçilere verilecek bilgilendirme hizmeti, alan kılavuzları veya 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde tanımlanan turist rehberleri tarafından verilir.

14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu gereğince turist rehberi bulundurulmasının zorunlu olduğu hallerde Tarihi Alanda turist rehberi yerine alan kılavuzu da görevlendirilebilir.

1618 sayılı Kanunun ve 6326 sayılı Kanunun bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

MADDE 8- 6461 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresi “2023” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen süreleri on yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 9- 19/6/2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Alan kılavuzu: Başkanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Başkanlıkça düzenlenen kurs ve sınav sonucunda başarılı olan ve yetkilendirilen, ziyaretçilere Tarihi Alan ve Çanakkale Savaşları ile ilgili bilgi veren gerçek kişiyi,”

MADDE 10- 6546 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Tarihi Alan sınırları dahilinde, ziyaretçi yönetiminin sağlanması amacıyla ziyaretçilere verilecek bilgilendirme hizmeti, alan kılavuzları veya 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde tanımlanan turist rehberleri tarafından verilir.

(2) 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu gereğince turist rehberi bulundurulmasının zorunlu olduğu hallerde Tarihi Alanda turist rehberi yerine alan kılavuzu da görevlendirilebilir.

(3) 1618 sayılı Kanunun ve 6326 sayılı Kanunun bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

(Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç ve
21 Milletvekilinin Teklifi)

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yabancı dilde hizmet verecek alan kılavuzlarının, başvuru yılı içerisinde, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılan yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavından hizmet vereceği yabancı dilde en az (C) düzeyinde puan alması veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca buna denk kabul edilen bir belgeye sahip olması gerekir. Sınavda alınacak puanlar, sınav tarihinden itibaren beş yıl süreyle geçerlidir.”

MADDE 11- Bu Kanunun;

a) 7 nci ve 8 inci maddeleri 31/12/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(4) Yabancı dilde hizmet verecek alan kılavuzlarının, başvuru yılı içerisinde, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılan yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavından hizmet vereceği yabancı dilde en az (C) düzeyinde puan alması veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca buna denk kabul edilen bir belgeye sahip olması gerekir. Sınavda alınacak puanlar, sınav tarihinden itibaren beş yıl süreyle geçerlidir.”

MADDE 11- Bu Kanunun;

a) 7 nci ve 8 inci maddeleri 31/12/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2021